

# DONDERDAG 26 NOVEMBER 2009

**VOORZITTER: RAINER WIELAND**

*Ondervoorzitter*

## 1. Opening van de vergadering

*(De vergadering wordt om 09.00 uur geopend)*

## 2. Ingekomen stukken: zie notulen

## 3. Presentatie van het jaarverslag van de Europese Rekenkamer - Jaar 2008 (debat)

**De Voorzitter.** – Aan de orde is de presentatie van het jaarverslag van de Europese Rekenkamer.

**Vítor Manuel da Silva Caldeira**, *voorzitter van de Rekenkamer*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, geachte Parlementsleden, dames en heren, ik ben vereerd dat ik vandaag de gelegenheid heb om deel te nemen aan uw debat over het jaarverslag van de Europese Rekenkamer over de tenuitvoerlegging van de begroting voor het financiële jaar 2008, dat ik op 10 november al aan u, mijnheer de Voorzitter, en aan de Commissie begrotingscontrole heb gepresenteerd.

Het jaarverslag van dit jaar bevat vier belangrijke boodschappen.

Ten eerste geeft de Rekenkamer voor het tweede achtereenvolgende jaar een verklaring zonder beperking over de boekhouding. Hij concludeert dat de boekhouding in alle materiële opzichten een betrouwbaar beeld geeft van de financiële situatie, resultaten en geldstromen van de Europese Unie aan het eind van het jaar. Met andere woorden: het financieel eindoverzicht voor 2008 geeft een juist en eerlijk beeld, hoewel er de nodig aandacht moet worden besteed aan het aanpakken van de zwakke punten in de systemen van een aantal directoraten-generaal van de Commissie.

Met betrekking tot de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen is de tweede belangrijke boodschap dat er de afgelopen jaren een algemene afname is geconstateerd in de mate van onregelmatigheid. De mate van onregelmatigheid blijft echter op een aantal gebieden te hoog.

Evenals in de voorgaande jaren geeft de Rekenkamer voor 2008 een verklaring zonder beperking over de ontvangsten en de betalingsverplichtingen. Het beeld voor de betalingen blijft echter wisselend.

Voor administratieve en overige uitgaven geeft de Rekenkamer net als in de voorgaande jaren een verklaring zonder beperking. De Rekenkamer geeft ook een verklaring zonder beperking over onderwijs en burgerschap en schat dat de foutenfrequentie is gedaald tot minder dan 2 procent. Dit resultaat is vooral te danken aan een hoog percentage vooruitbetalingen in 2008, die een kleiner foutenrisico hebben dan tussentijdse betalingen en betalingen achteraf. De systemen op dit gebied worden echter nog steeds beoordeeld als slechts gedeeltelijk effectief.

Voor landbouw en natuurlijke hulpbronnen concludeert de Rekenkamer dat, behalve voor plattelandsontwikkeling, de betalingen in alle materiële opzichten wettig en regelmatig waren. Dit is de eerste keer dat de Rekenkamer een verklaring met beperking geeft en geen afwijzend advies. De algemene foutenfrequentie voor deze beleidsgroep is minder dan 2 procent, een afname ten opzichte van de eerdere jaren. Tekortkomingen in toezicht- en controlesystemen met betrekking tot plattelandsontwikkeling hebben in hoge mate bijgedragen tot het algemene oordeel van de Rekenkamer dat de systemen slechts gedeeltelijk effectief zijn.

De Rekenkamer geeft ook een verklaring met beperking over de beleidsgroep economische en financiële zaken als gevolg van fouten die zijn aangetroffen in transacties met betrekking tot het zesde kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling.

Voor de beleidsgroepen cohesie, onderzoek, energie en vervoer en hulp aan derde landen, ontwikkeling en uitbreiding blijft de Rekenkamer afwijzende adviezen geven, omdat hij concludeert dat ze materiële fouten bevatten, zij het op verschillende niveaus.

Cohesie blijft het gebied met de meeste fouten. De Rekenkamer schat dat ten minste 11 procent van het totale bedrag van 24,8 miljard euro dat gedurende 2008 is terugbetaald met betrekking tot de programmeringsperiode 2000-2006, niet terugbetaald had moeten worden.

De Commissie heeft beweerd dat de correctie- en terugvorderingsmechanismen het effect van de fouten verminderen. De Rekenkamer is echter van mening dat de lidstaten niet voldoende volledige en betrouwbare informatie over financiële correcties verstrekken om deze bewering te ondersteunen. Ook heeft de Rekenkamer gevallen gezien van lidstaten die door de Commissie afgewezen niet-subsidiabele kosten hebben vervangen door andere kosten die evenmin subsidiabel waren.

Met betrekking tot de programmeringsperiode 2007-2013 zijn bijna alle betalingen voorfinanciering, waarvoor relatief weinig voorwaarden gelden. Het is daarom nog te vroeg om te kunnen zeggen of wijzigingen in de regels of systemen het aantal fouten hebben verminderd. Vertragingen in de goedkeuring van beschrijvingen van de systemen van de lidstaten, nalevingsbeoordelingen en controlestrategieën hebben echter de tenuitvoerlegging van de begroting vertraagd en kunnen het risico dat controlesystemen fouten in de opstartfase niet voorkomen of signaleren, vergroten.

Hoewel er een materiële foutenfrequentie blijft bestaan in onderzoek, energie en vervoer, hebben door de Commissie genomen herstelmaatregelen deze wel verlaagd. Desondanks blijven de wettelijke vereisten complex en de controlesystemen slechts gedeeltelijk effectief.

De betalingen voor buitenlandse hulp, ontwikkeling en uitbreiding bevatten ook nog altijd materiële fouten, waarbij de zwakheden in de systemen voor hulp aan het buitenland en ontwikkelingshulp zich vooral bevinden op het niveau van de uitvoeringsorganen en de delegaties.

In het algemeen lijken de foutenfrequenties af te nemen, maar de rechtskaders blijven complex en er blijven problemen bestaan in bepaalde controlesystemen. Om het aantal onregelmatige betalingen verder te verlagen, is daarom verdere verbetering van de toezicht- en controlesystemen en waar mogelijk de vereenvoudiging van regels en voorschriften nodig.

De derde belangrijke boodschap van het jaarverslag is dat de aanbevelingen van de Rekenkamer uit eerdere jaren met betrekking tot het verbeteren van de toezicht- en controlesystemen nog steeds gelden, omdat de betreffende maatregelen deel uitmaken van een voortdurend proces, waardoor ze pas na verloop van tijd effectief worden.

De prioriteit blijft het aanpakken van de specifieke zwakke punten die de Rekenkamer heeft gevonden op de gebieden waar de meeste problemen zijn gesignaleerd, waarvan ik er zojuist veel heb beschreven.

Bijzondere aandacht blijft nodig voor het verbeteren van de financiële correctie- en terugvorderingsmechanismen, vooruitlopend op de afsluiting van de programmeringsperiode 2000-2006.

Daarnaast moet de Commissie toezicht blijven houden op de effectiviteit van de systemen en vaststellen waar meer resultaat zou kunnen worden behaald met de bestaande uitgavencontroles, of waar het gepast zou zijn de programma's of regelingen te herzien.

In de context van dergelijke herzieningen zouden de wetgevende autoriteiten en de Commissie moeten overwegen te proberen een mate van restrisico van onregelmatigheid vast te stellen die het systeem moet bereiken, dat wil zeggen het aanvaardbare foutenrisico, in plaats van het aantal uitgevoerde controles op te geven, zoals nu gebeurt.

Maar er zijn grenzen aan de beperking van de mate van onregelmatigheid die kan worden bereikt door de effectiviteit van toezicht- en controlesystemen te verbeteren.

Dat brengt me bij de vierde en laatste belangrijke boodschap van dit jaarverslag. Vereenvoudiging blijft een prioriteit om verdere significante en duurzame verminderingen van het aantal onregelmatige betalingen te bereiken. De gebieden waar de Rekenkamer te hoge foutenfrequenties heeft aangetroffen, zijn de gebieden met ingewikkelde of onduidelijke wettelijke vereisten, zoals de regels voor subsidiabiliteit. Een voorbeeld van een gebied waar al serieuze pogingen zijn gedaan om de uitgavenregelingen te vereenvoudigen, is landbouw, waar de Rekenkamer de belangrijkste verbeteringen heeft geconstateerd.

De Rekenkamer blijft ook bij zijn standpunt dat goed geformuleerde regels en voorschriften die duidelijk te interpreteren en eenvoudig toe te passen zijn, niet alleen het risico van fouten verminderen, maar ook de kosten van controles kunnen verlagen.

Vereenvoudiging moet echter voorzichtig worden toegepast om het juiste evenwicht te vinden tussen vereenvoudiging en vaststelling van beleidsdoelen, waarbij onbedoelde neveneffecten zoals minder gerichte uitgaven moeten worden voorkomen.

Daarnaast moet vereenvoudiging, zoals de Rekenkamer ook heeft benadrukt, worden toegepast in combinatie met de beginselen van helderheid van doelstellingen, realisme, transparantie en verantwoordingsplicht bij het herzien of hervormen van de regelingen voor de uitgaven van de Europese Unie. De voorgenomen voorstellen voor een herziening van het Financieel Reglement, een nieuw financieel kader en een hervormde begroting zullen hiervoor mogelijkheden bieden tijdens het mandaat van de nieuwe Commissie.

De inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon zal ook veranderingen teweegbrengen in het beheer van de fondsen van de Europese Unie en het toezicht op het gebruik daarvan, wat de rol van dit Parlement zal versterken. Deze wijzigingen hebben belangrijke gevolgen voor het werk van de Rekenkamer en moeten dienen voor het versterken van de verantwoordingsplicht en de transparantie en zo een bijdrage leveren aan het opbouwen van het vertrouwen van de burgers in de instellingen van de Europese Unie.

Mijnheer de Voorzitter, geachte Parlementsleden, dit is een belangrijk moment van vernieuwing voor de Europese Unie en de voorgenomen hervormingen bieden een geweldige kans voor verdere verbetering van het financieel beheer van de Europese Unie. In tijden van vernieuwing en hervorming is het echter ook belangrijk om de lessen uit het verleden te onthouden. Ik ben van mening dat de Rekenkamer hierbij een essentiële rol speelt, door verslagen en adviezen te leveren die niet alleen bestaande problemen signaleren, maar ook aanbevelingen doen voor de toekomst. De Rekenkamer kijkt daarom uit naar voortzetting van de samenwerking met zijn partnerinstellingen om de huidige kansen voor verdere verbetering van het financieel beheer van de Europese Unie ten volle te benutten.

**Siim Kallas**, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie verwelkomt het jaarverslag van de Rekenkamer voor 2008. Ik had al eerder de gelegenheid om de Rekenkamer te bedanken voor de zeer goede samenwerking die wij dit jaar wederom hebben ervaren. We hebben een zeer vruchtbare dialoog gevoerd en het verslag is zeer constructief.

Zoals u voorzitter Caldeira zojuist hebt horen zeggen, is de mate van onregelmatigheid in het algemeen gedaald in de afgelopen jaren. Vijf jaar geleden begonnen de zaken echt te verbeteren en sinds 2004 is het "rode gebied" waar de Rekenkamer de meeste fouten vindt en waarvoor hij een "rode kaart" geeft, gehalveerd.

Voor 2008 is het accountantsverslag over de boekhouding voor het tweede achtereenvolgende jaar volledig "zonder bezwaar", dankzij het grote resultaat van de grondige hervorming en de overgang naar baten-lastenadministratie.

Ten tweede is, voor de eerste keer, landbouw als geheel genomen nu "schoon en groen". Dit is zeker te danken aan de aanzienlijke inspanningen voor vereenvoudiging in de afgelopen jaren. Ten derde is de beleidsgroep "onderwijs en burgerschap" eveneens groen geworden.

Voor onderzoek in het algemeen verbeteren de zaken en de Rekenkamer wijst erop dat de onregelmatigheden vooral verband houden met het zesde kaderprogramma, wat hoop biedt dat de verbeterde en vereenvoudigde regels van het zevende kaderprogramma betere resultaten zullen opleveren.

Net als vorig jaar heeft de Rekenkamer geen "rood licht" gegeven voor de beheer- en controlesystemen. Bovendien heeft de Rekenkamer geoordeeld dat alle jaarlijkse activiteitenverslagen van de diensten van de Commissie een redelijke zekerheid geven, met of zonder beperkingen, dat de interne controlesystemen de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen garanderen. Dit gezegd zijnde, geeft het verslag ook een duidelijk overzicht van het werk dat nog gedaan moet worden.

Het "rode gebied" is nu zo'n 30 procent, wat overeenkomst met de uitgaven voor cohesie, het enige gebied waar de Rekenkamer nog niet voldoende vooruitgang heeft geconstateerd als het gaat om de hoeveelheid onregelmatigheden. Dit was misschien te verwachten, gezien het feit dat de Rekenkamer in 2008 geen controle heeft uitgevoerd van de betalingen die zijn gedaan op grond van de verbeterde systemen die zijn ingesteld voor de nieuwe programmeringsperiode 2007-2013. In dat verband merkt de Commissie op dat de bevindingen van de Rekenkamer op het gebied van cohesie grotendeels samenvallen met ons eigen algemene oordeel.

Voor de structuurfondsen had de Commissie in 2008 voorbehoud vanwege tekortkomingen in de controlesystemen voor België, Duitsland, Italië, Spanje, Bulgarije, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Polen

en Luxemburg. De Commissie schuwt transparantie niet als het gaat om waar de problemen van het systeem liggen. De namen van deze lidstaten zijn in juni gepubliceerd in het samenvattend verslag van de Commissie.

De Rekenkamer herinnert ons ook aan de essentiële rol van volledige en betrouwbare informatie van alle lidstaten over financiële correcties. We hebben die nodig om te bewijzen dat meerjarige controlesystemen werken en om de effecten van de gevonden fouten te verminderen.

De Rekenkamer beveelt verder aan dat de Commissie moet blijven streven naar het verkrijgen van zekerheid uit de jaarlijkse samenvattingen van alle lidstaten en uit vrijwillige initiatieven van sommige lidstaten, in de vorm van nationale verklaringen, of van hoge controle instanties.

De Commissie is het ermee eens dat we vanzelfsprekend moeten kunnen rekenen op hoogwaardige gegevens van de lidstaten. We zien verbeteringen, maar we overwegen ook de rechtsgrond te versterken om het proces te versnellen.

Tot slot benadrukt de Rekenkamer het belang van heldere doelstellingen, transparante en eenvoudig te begrijpen regels en effectief toezicht. Dit vermindert het risico van fouten en de kosten van controle. Zoiets kunnen we echter niet van de ene op de andere dag bereiken en de komende herzieningen van de begroting, het financiële kader en het Financieel Reglement vormen natuurlijk kansen die we moeten aangrijpen.

Wat we nu moeten doen is de garanties die we van de lidstaten krijgen voor de structuurfondsen verbeteren en streven naar meer vereenvoudiging, waarvoor in toenemende mate wijzigingen nodig zullen zijn in de wetgeving met betrekking tot de verschillende programma's. De herziening van het Financieel Reglement wordt op dit moment besproken en de Commissie zal in het voorjaar van 2010 voorstellen presenteren. We moeten ook samen een aanvaardbare verhouding tussen kosten en risico's vaststellen – het zogenoemde "aanvaardbare foutenrisico".

Het Europees Parlement heeft in het verleden de inspanningen van de Commissie om een positieve betrouwbaarheidsverklaring te bereiken krachtig gesteund. Nu onze inspanningen meetbaar worden, hoop ik te kunnen rekenen op blijvende steun om dit werk voort te zetten.

De kwijtingsprocedure voor 2008 begint in de laatste dagen van deze Commissie en zal naar verwachting worden afgerond in de eerste maanden van de volgende Commissie. Laten we er, hoewel het de begroting van vorig jaar betreft, een toekomstgerichte procedure van maken.

**Ingeborg Gräßle**, namens de PPE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, voorzitter van de Rekenkamer, commissaris, vandaag is het een succesvolle dag voor de Rekenkamer, maar ook voor de Commissie begrotingscontrole en voor de Commissie en vooral voor u, mijnheer Kallas. U kunt zich beroepen op een indrukwekkende staat van dienst en niet al uw collega's kunnen dat.

We hebben in de afgelopen jaren een duidelijke verbetering in het begrotings- en financieel beheer gezien en deze verbetering is te danken aan de raadgeving door de Rekenkamer. Daarom wil ik de Rekenkamer hartelijk bedanken, ook omdat zijn verslagen steeds beter te begrijpen zijn. Het verkeerslichtsysteem is een goede zaak omdat hier sterke signalen van uitgaan. Met het verkeerslichtsysteem hebben we de ambitie van alle betrokkenen gewekt. Ik wil echter ook de desbetreffende diensten van de Commissie bedanken, omdat die allemaal goed werk hebben verricht en hebben ingezien dat er op dit gebied iets gedaan moet worden. Nog steeds staat 31 procent van de begroting in het rood. Daar zullen we de komende jaren zeker onze aandacht op richten.

Er zijn gebieden die er na de classificatie van de Rekenkamer beter voor staan, zoals de buitenlandse hulp. Maar we weten natuurlijk ook dat de buitenlandse hulp er alleen beter voor staat, omdat de begrotingshulp niet te controleren is en omdat de desbetreffende directeur-generaal wel klaagt over het gebruik van de middelen, maar deze niet eens in zijn jaarverslag benoemt. De komende kwijting voor 2008 voor de structuurfondsen en de buitenlandse hulp zal voor ons een zwaartepunt vormen. We hebben in de buitenlandse hulp ruim vijfduizend posten in de delegaties en ruim tweeduizend posten in het DG Buitenlandse betrekkingen en het departement voor ontwikkelingssamenwerking in Brussel. Dat is goed materiaal voor de discussie met de nieuwe commissaris voor buitenlandse betrekkingen.

Bij de structuurfondsen hebben we door *naming-and-shaming* goede vorderingen gemaakt, maar we weten ook zeker dat we nog niet klaar zijn. Waar problemen bestaan, moeten we ze benoemen. U hebt enkele van onze lidstaten genoemd, en ik vind dat de Commissie zich veel meer moet inspannen voor onze twee meest recente lidstaten, namelijk Roemenië en Bulgarije, anders zullen we daar blijvende problemen hebben. De

Commissie vertoont een zorgwekkend gebrek aan strategie voor deze twee landen. Ze hebben meer steun nodig, anders bestaat het gevaar dat de EU als rechtsgemeenschap niet meer kan bestaan.

Ik wil u graag feliciteren en zeggen dat u in de kwijtingsprocedure voor de begroting op de solidariteit en zeer constructieve medewerking van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) kunt rekenen.

(Applaus)

**Bogusław Liberadzki**, *namens de S&D-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag op dezelfde manier beginnen als mevrouw Gräßle, door mijn grote waardering uit te spreken voor de heer Kallas en de Rekenkamer voor hun voortdurende samenwerking, die ervoor heeft gezorgd dat we elk jaar, wanneer we naar de statistieken kijken, een duidelijke verbetering zien in het beheer van de begroting, de verslaglegging, de jaarverslagen en de evaluaties. We zien ook de inspanningen die op deze gebieden worden verricht om ervoor te zorgen dat onze begrotingsprocedures in alle opzichten correct zijn. Ten tweede zien we de inspanningen die worden gedaan om overeenstemming te bereiken op gebieden die nog verbeterd moeten worden en we zien dat deze gebieden vervolgens worden verbeterd, van de procedures tot het beheer, het toezicht, de controle en de vorm van het uiteindelijke verslag.

We maken ons grote zorgen over die gebieden waar geen significante verbetering is geconstateerd. De heer Caldeira noemde die gebieden in zijn toespraak. Ik wil nog even terugkomen op twee daarvan, die in het bijzonder significant lijken. Het eerste gebied is dat van de cohesiefondsen en de fondsen met betrekking tot regionaal beleid. Naar onze mening is het uiterst belangrijk dat we antwoord krijgen op twee vragen. Ten eerste, waarom hebben de programma's die de Commissie heeft gepland en aangekondigd voor de terugvordering van onjuist bestede fondsen, of ten minste voor de verklaring van deze situaties, geen enkele vooruitgang geboekt? Ten tweede is verklaard dat het jaar 2008 zeker beter zou zijn. Maar 2008 was precies hetzelfde als 2007, dus van die verklaringen is niets terechtgekomen.

Wij hebben een vraag die we willen stellen tijdens de hoorzitting van de commissarissen: zijn de overwogen maatregelen goed overwogen en waren de afgelegde verklaringen juist en zijn ze nog steeds geldig?

We zijn blij met elke vorm van vereenvoudiging, maar niet als dat betekent dat we primitieve voorwaarden moeten accepteren. We zijn blij met de formule van vooruitbetaling, want daardoor kunnen de ontvangende landen de fondsen gemakkelijker gebruiken. De doelstelling was tenslotte vrij eenvoudig – zorgen dat de fondsen bij de gebruiker komen, de beoogde voordelen behalen en dit alles op tijd. Het lijkt er echter op dat, misschien vooral in de afgelopen twee jaar, sommige van de fondsen door de ontvangende landen zijn gebruikt om het courante resultaat aan de begrotingszijde te verbeteren, maar niet voor tenuitvoerlegging op het gebied waarvoor de financiële steun was bedoeld.

Daarom hebben wij, hoewel we zeer te spreken zijn over de richting die we op gaan, zeker onze bedenkingen met betrekking tot bepaalde gebieden, die we erg graag willen bespreken tijdens de hoorzitting van de commissarissen.

**Luigi de Magistris**, *namens de ALDE-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil de voorzitter van de Rekenkamer, waarmee wij in deze periode zo goed hebben samengewerkt, verwelkomen en bedanken.

Als voorzitter van de Commissie begrotingscontrole, heb ik vanaf het begin gezegd dat de Rekenkamer een fundamentele rol speelt, omdat hij in een gevoelige sector optreedt, die iedereen in de Europese Unie met veel belangstelling en een kritische blik ten aanzien van transparantie en de juistheid en de rechtmatigheid van de uitgaven en het beheer van publieke middelen in de gaten houdt.

Ik denk dat we vandaag moeten benadrukken dat de Rekenkamer altijd onafhankelijk en autonoom moet kunnen optreden, aangezien dat essentieel is voor goede beoordelingen en een goede besluitvorming. Evenzo verzoeken wij de Rekenkamer het Parlement en de Commissie begrotingscontrole de mogelijkheid te bieden hun taken zo efficiënt mogelijk uit te voeren.

Er moet een evenwicht worden gevonden waarbij publieke middelen op daadkrachtige en efficiënte wijze besteed kunnen worden, aangezien ze bestemd zijn voor belangrijke zaken als economische ontwikkeling en werkgelegenheid. Tegelijkertijd moeten de ernstige fouten en onregelmatigheden die de Rekenkamer ook in het laatste begrotingsjaar heeft vastgesteld, streng worden aangepakt, zonder daarbij te vervallen in onnodige bureaucratische handelingen en formaliteiten. Zoals commissaris Kallas al aangaf, dient het Parlement ervoor te zorgen dat een evenwicht wordt gevonden in het aanvaardbare risico op fouten.

Het verslag, dat wij aandachtig hebben gelezen, bevat positieve, maar ook vele negatieve berichten. We moeten er alles aan doen om die negatieve punten op te lossen.

Zoals mijn collega's al hebben aangegeven, hebben de belangrijkste problemen met name betrekking op de structuurfondsen en het Cohesiefonds. De Rekenkamer geeft weliswaar aan wat de fouten en onregelmatigheden zijn met betrekking tot die fondsen, maar als men goed kijkt, kan men zien – zoals in de afgelopen jaren ook uit de gerechtelijke ervaring van een aantal landen is gebleken – dat achter deze foutpercentages nog ernstiger feiten liggen. Er kan sprake zijn van oplichting en bedrog. Ik verwijs hierbij in het bijzonder naar een of twee specifieke fouten die zijn onthuld, zoals schendingen van de regelgeving inzake overheidsopdrachten, te hoge facturering, enzovoorts. Dit zijn met name de zaken die we moeten verbeteren.

Ik ben van mening dat de Commissie de lidstaten die zich goed gedragen moet belonen en de lidstaten die de regels niet naleven moet bestraffen en sancties moet opleggen. Voorts denk ik dat het van groot belang is dat OLAF werk maakt van de aanbevelingen van de Rekenkamer en de uitvoering van zijn taken nog meer verbetert, aangezien dat in ieders belang is. Ik denk dat het beschermen van de financiële belangen van alle burgers van de Unie alleen lukt door middel van samenwerking tussen de verschillende organen, dat wil zeggen het Parlement, de Rekenkamer en OLAF.

**Bart Staes, namens de Verts/ALE-Fractie.** – Er zijn zeker heel veel positieve zaken te zeggen vandaag. Voor de tweede keer achtereen kunnen wij zeggen dat er een goedkeurende verklaring inzake de rekening is. Het niveau van de onregelmatigheden daalt. Het verkeerslichtensysteem, dat vroeger allemaal rode lichtjes gaf, is stilaan geëvolueerd naar een systeem waar meer en meer oranje, geel en vooral ook groen verschijnt. Dit zijn allemaal positieve zaken.

Een andere positieve zaak is de landbouw. Vroeger een echt zorgenkind. Wij hebben jaren achtereen het GBCS-systeem, het is het systeem dat zorgt voor een gemeenschappelijk beheer van de landbouwuitgaven, als een goed systeem gezien. Wij hebben gezien dat een lidstaat als Griekenland daar eigenlijk niet aan meedeed. Dit zijn blijkbaar allemaal zaken die in de goede richting gaan.

Toch zijn er zorgenkinderen. Cohesie. Onderzoek en ontwikkeling. Energie. Vervoer. Het hele hoofdstuk externe steun, ontwikkeling, uitbreiding. Dus moeten wij, denk ik, proberen een aantal aandachtspunten van die kwijting die wij vandaag aanpakken, eruit te pikken. Cohesie zal er één zijn. Die befaamde opmerking in paragraaf 6.17, waarin gesteld wordt dat tot 11 procent van de uitgaven inzake structuurfondsen, Regionaal Fonds, Sociaal Fonds, eigenlijk niet hadden moeten worden uitbetaald. Ik denk dat wij daar de bevoegde commissarissen veel vragen over moeten stellen en kijken hoe dat juist zit.

Externe steun, ontwikkeling, uitbreiding, het hele pakket geldt dat wij doorsluizen naar de Verenigde Naties. Ik lees weer eens in het verslag van de Rekenkamer dat zij, maar ook andere organisaties, onvoldoende of zelfs geen toegang hebben tot de rekeningen van de Verenigde Naties, zodat een groot deel van Europees geld dat wordt doorgesluisd naar deze organisatie, eigenlijk niet op een correcte manier kan worden gecontroleerd.

Een derde aandachtspunt is het hele systeem van het medebeheer. De algemeen rapporteur heeft erop gewezen dat 80 procent van al het Europese geld eigenlijk in medebeheer wordt uitgegeven, door lidstaten en Commissie. Nu moeten wij komen om weer eens druk uit te oefenen op vooral de ministers van Financiën van de lidstaten om ervoor te zorgen dat zij hun verantwoordelijkheid nemen en een verklaring afleggen waarin zij zeggen dat zij hun werk goed hebben gedaan, dat hun administratie op een correcte manier geld heeft uitgegeven, dat daar controle op is geweest.

Zelf ben ik in de Commissie begrotingscontrole verantwoordelijk voor de eigen middelen. Het hele btw-dossier, het blijft mij zorgen baren. Wij hebben daar verschillende verslagen over gepubliceerd, ook in de vorige legislatuur. Er wordt geschat dat de totale btw-fraude Europawijd tussen de 80 en 100 miljard euro bedraagt. Ook hier zijn een aantal opmerkingen gemaakt door de Rekenkamer. Ik zou daar dus bijzondere aandacht aan willen geven in de kwijting.

Ten slotte, de kwijting van de andere instellingen. Zelf ben ik rapporteur voor de kwijting van het Parlement. Ik denk dat daar de openbare aanbestedingsprocedures een van de kernpunten zullen worden. Daar blijken moeilijkheden te zijn. En ten slotte de kwijting van de Raad. Wij hebben eerder deze week kwijting verleend aan de Raad. Ook in dit Rekenkamerverslag staan zeer erge dingen ten aanzien van de Raad. Ik denk dat wij blijvend druk moeten uitoefenen op de Raad om ervoor te zorgen dat zij inzage geven in hun rekeningen,

zodanig dat het Parlement ook op een goede manier dit soort (*spreker verwijdt zich van de microfoon*) kan controleren.

**Ryszard Czarnecki**, *namens de ECR-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het debat van vandaag is een van de belangrijkste debatten in het Europees Parlement, want onze kiezers, de belastingbetalers en burgers van de EU-lidstaten, zijn zeer geïnteresseerd in transparantie in de werking van de Europese instellingen en in het bijzonder van de Europese Commissie. Aan de ene kant is dat een argument voor de eurosceptici, terwijl we aan de andere kant weten dat er in de afgelopen jaren veel onregelmatigheden hebben plaatsgevonden op dit gebied. Ik herinner u aan de situatie van eind 1999 en begin 2000, toen de Rekenkamer vernietigende kritiek op de Europese Commissie publiceerde, die op dat moment volledig gerechtvaardigd was. Nu zien we duidelijk vooruitgang op dat gebied, maar ik vraag uw aandacht voor het belang van dit debat, want als we zoeken naar bronnen van grotere autoriteit voor de Europese Unie en de instellingen van de EU, dan zijn deze beginselen van transparantie van zeer groot belang. Als die autoriteit afgelopen week was verzwakt door de manier waarop de hoogste leiders van de Europese Unie zijn gekozen, kan dat worden hersteld door debatten zoals dat van vandaag.

Ik wil benadrukken dat het zeker goed zou zijn als de heer Caldeira ergens een beetje over zou kunnen uitweiden. Hij had het over zes landen die op de verkeerde manier informatie terugsturen en hij noemde daarbij twee grote landen, Polen en Groot-Brittannië. U neemt het ons vast niet kwalijk dat we de details van deze fouten willen weten.

Ik wil benadrukken dat vooruitbetalingen een zeer positieve ontwikkeling zijn, maar ze hebben ook een nadeel, want regeringen gebruiken dit geld in werkelijkheid vaak voor verkiezingsdoeleinden.

**Søren Bo Søndergaard**, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DA) Mijnheer de Voorzitter, ten eerste wil ik zeggen dat het mij verheugt dat er, naar het zich laat aanzien, vooruitgang is bereikt wat betreft de onregelmatige betalingen uit de EU-begroting. Dat is natuurlijk goed, maar tegelijkertijd hebben we geconstateerd dat er enorme problemen zijn op het gebied van cohesie, waarbij cohesie het op een na grootste gebied binnen de begroting is, dat in 2008 in totaal 36,6 miljard euro bedroeg. Het is een enorm probleem voor de gewone belastingbetalers in de EU dat minstens 11 procent van het totale uitgekeerde bedrag niet uitbetaald had moeten worden. Dat is een reusachtig probleem! Hoe worden we geacht uit te leggen dat er jaar na jaar – want op dit gebied is het werkelijk jaar na jaar – miljarden kronen worden betaald op een manier die in strijd is met de regels of zelfs neerkomt op regelrechte fraude?

De aanbevelingen van de Europese Rekenkamer zijn met name gericht op verbetering van de controlemechanismen en vereenvoudiging van de regels en dat is ook goed. Echter, de vraag is of deze grootschalige verspilling werkelijk kan worden verminderd door alleen controle en vereenvoudiging van de regels of dat er sprake is van fundamentele structurele gebreken. Onze fractie gelooft in solidariteit. Wij steunen de herverdeling van geld van de rijkste naar de armste gebieden en landen binnen en buiten de EU, maar wie het verslag leest, vraagt zich af of de EU de juiste manier heeft gevonden om dit te doen. Is het een doeltreffende methode wanneer alle landen gelden in een systeem storten, dat vervolgens subsidies uitbetaalt aan de onderste gelederen in de individuele landen, met daarnaast het feit dat deze worden gefinancierd door de allerrijkste landen? Iedereen weet toch dat hoe langer de lijnen zijn, des te groter het risico is dat er onderweg wat verdwijnt. Om deze reden is er behoefte aan een diepgaand debat over de gehele kwestie van de geldstromen in de EU.

**Marta Andreasen**, *namens de EFD-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het spijt me dat ik een andere mening verkondig, maar als ervaren accountant deel ik het optimisme van mijn collega's over het advies van de Rekenkamer niet.

Het jaarverslag van de Rekenkamer over de boekhouding van 2008 laat geen significante verbetering zien. Tien jaar na het aftreden van de Commissie-Santer en vele beloften voor hervormingen later, blijven de fondsen van de EU onbeheersbaar. De accountants stellen dat de boekhouding eerlijk is, maar niet dat zij betrouwbaar is en het is moeilijk te zeggen of zij betrouwbaar is als er zorgen worden geuit over de kwaliteit van de financiële informatie.

Het verslag laat zien dat de Europese Commissie, tien jaar na het in gang zetten van de administratieve hervorming, geen geïntegreerd boekhoudsysteem hanteert en dat directoraten transacties invoeren in hun lokale systemen, waarvan sommige niet eens zijn goedgekeurd door de hoofdaccountant van de Europese Commissie. Bovendien hebben de accountants, als het gaat om de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven van de EU, slechts 9 procent van de uitgaven voor het jaar 2008 foutenvrij verklaard, eenzelfde percentage als in het verleden. Ze geven een afwijzend advies over 43 procent van de begroting, het deel dat

betrekking heeft op de cohesiefondsen, onderzoek, energie en vervoer, buitenlandse hulp, ontwikkeling en uitbreiding. Voor de overige 48 procent geven ze een verklaring met beperking.

Een dergelijk verslag zou bij elk bedrijf reden zijn voor ontslag van de accountantscommissie en daaropvolgend liquidatie, maar hier maakt niemand zich zorgen. De accountants hebben zelfs een bedrag genoemd van 1,5 miljard euro dat, in hun eigen woorden, niet betaald had mogen worden.

Het eerste argument dat u zult horen is dat de accountants niet zeggen dat het fraude is, maar alleen fouten. Ze zullen zeggen dat voor fraude criminele opzet nodig is en dat we dat moeten bewijzen en dan de politie moeten bellen.

Het tweede argument dat u zult horen is dat de regels te ingewikkeld zijn. Dat zeggen ze al jaren, maar de regels zijn niet veranderd, dus moeten we dan de Europese Commissie de schuld geven omdat zij ingewikkelde regels handhaaft die aanzetten tot fouten?

Het derde argument is dat de fouten de schuld zijn van de lidstaten. Maar de Verdragen stellen duidelijk dat de Europese Commissie verantwoordelijk is voor het beheer van de fondsen van de Europese Unie en zij is zelfs het enige orgaan dat bevoegd is om betalingen stop te zetten als onvoldoende bewezen is dat het geld correct wordt besteed.

Het feit is dat deze fouten betekenen dat het geld van de belastingbetalers is misbruikt. Maar om eerlijk te zijn maakt niemand zich daar druk om. Het is toch maar het geld van de belastingbetalers. Het is toch maar het geld van de mensen die op dit moment moeite hebben om hun hypotheek te betalen en hun kinderen naar school te sturen. Maar dat is allemaal niet genoeg. Boven op de 116 miljard euro aan betalingen voor het jaar 2008 die zijn gecontroleerd door de Rekenkamer, is er nog eens 40 miljard euro verdwenen uit de schatkist van de Europese Unie. 35 procent van de begroting is nu verstopt op een balansrekening onder de naam "voorfinanciering", waarvan de accountants de Europese belastingbetalers niet kunnen vertellen of het goed is besteed.

Deze extra vooruitbetalingen zijn nu juist gedaan op de gebieden waar de Rekenkamer het grootste aantal fouten heeft aangetroffen. Hoe lang blijft dit Parlement toestaan dat het geld van de belastingbetalers wordt misbruikt?

**Daniël van der Stoep (NI).** - Voorzitter, namens de Partij voor de Vrijheid wil ik de president van de Rekenkamer danken voor het verslag van de Rekenkamer over 2008.

Dankzij dat jaarverslag weten we namelijk dat van het Cohesiefonds over 2008 zo'n 11 procent nooit had mogen worden uitgegeven. Vier miljard die in de doofpot is verdwenen. De Raad, de Commissie en trouwens ook dit Parlement, op een paar uitzonderingen na, blijven angstvallig stil. Mijn partij vindt dat onverkwikkelijk.

Graag zou ik van de Commissie willen horen wat zij van plan is hieraan te doen. Hoe gaat de Commissie ervoor zorgen dat die vier miljard terugkomt? Is de Commissie bijvoorbeeld bereid om de landen die dat geld nooit hadden mogen uitgeven, te verzoeken om het geld terug te storten? En zo nee, waarom niet?

Tevens zou ik graag van de Europese Rekenkamer willen weten of die instelling ook onderzoek doet naar alle declaraties door leden van de Europese Commissie, dit met het oog op transparantie van de uitgaven van de Commissie. Zo ja, kan de Rekenkamer die declaraties aan het Parlement zenden? En zo nee, waarom niet? Graag een reactie van de Europese Rekenkamer.

**Jan Olbrycht (PPE).** – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het debat over de stemming ter goedkeuring wordt elk jaar interessanter, doordat de leden van het Parlement steeds dieper in de details graven. In dit debat is het belangrijk om als eerste de feiten vast te stellen, als tweede de oorzaken van die feiten te verklaren en als derde conclusies te trekken.

Wat de feiten betreft, is het voor ons als leden van het Parlement zeer interessant om te zien welke werkwijzen de Rekenkamer toepast. Het is echter nog interessanter dat de Europese Commissie het in het onderdeel resultaten niet eens is met de diagnose van de Rekenkamer. Tijdens het debat willen we graag meer duidelijkheid krijgen over de meningsverschillen tussen de Commissie en de Rekenkamer. Ten tweede is het erg belangrijk om vast te stellen of we te maken hebben met vergissingen, met onjuistheden of met misdaden. Als we alles op één hoop gooien, wordt het beeld vertroebeld en weten we tijdens de bespreking van het onderwerp niet meer of we nu de vergissingen moeten rechtzetten of de politie moeten bellen.



Als het gaat om het verklaren van de oorzaken, wil ik ieders aandacht vragen voor het feit dat het document dat we voor ons hebben laat zien dat er een aantal zaken ernstig mis zijn in het systeem voor overheidsopdrachten. Met betrekking daartoe is het probleem niet alleen een kwestie van financiële bewegingen, maar ook van het verklaren en vereenvoudigen van zaken met betrekking tot overheidsopdrachten.

De laatste kwestie houdt verband met de conclusies. Er zijn verschillende soorten conclusies mogelijk. Conclusies met betrekking tot controlemethoden, conclusies over verantwoordelijkheid, maar ook conclusies met betrekking tot het toekomstige beleid. Die zijn het makkelijkst. Het is heel eenvoudig om te concluderen dat het, aangezien het geld verkeerd wordt besteed en we nog steeds twijfels hebben op dit gebied, het beste is om minder uit te geven op dat beleidsterrein. We moeten heel voorzichtig zijn met zulke conclusies, want financieel toezicht is één ding, maar toezicht op de effectiviteit van beleid is iets anders en een besluit over de toekomstige richting van de activiteiten van de EU is weer een andere kwestie.

**Inés Ayala Sender (S&D).** – (ES) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik in het bijzonder de heer da Silva Caldeira bedanken voor het voorleggen van dit verslag van de Rekenkamer, dat van een gelegenheid om schandalen aan te kaarten en op te roepen tot eurofobie, veranderd is in een echt opbouwende exercitie, met duidelijk motiverende boodschappen over het vermogen tot verbetering van zowel de Europese instellingen als de lidstaten, waarbij de instrumenten worden voorgesteld om die verbeteringen te verwezenlijken.

Dit is gebeurd zonder dat het iets afdoet aan de toenemende striktheid en professionaliteit van de Rekenkamer, die bovendien als eerste alle principes op zichzelf heeft toegepast die genoemd zijn door de heer da Silva Caldeira. Toevallig was ik lid van de Commissie begrotingscontrole op een cruciaal moment, en ik dank u voor de veranderingen die u heeft ingevoerd, want zij zijn ons tot grote steun.

Verder wil ik natuurlijk de heer Kallas bedanken, omdat hij heeft weten te luisteren naar de eisen van het Europees Parlement zoals verwoord door de Commissie begrotingscontrole, wat geen gemakkelijke taak was. Het systeem voor controle van het beheer krijgt steeds meer gestalte, en we kunnen alleen maar hopen dat het wordt uitgebreid en uitgediept.

Ik steun de verklaring van onlangs dat hiermee de beste betrouwbaarheidsverklaring uit de geschiedenis geleverd is, maar ook al is dit een succesverhaal voor de drie instellingen die hier vertegenwoordigd zijn, de Rekenkamer, de Commissie en het Europees Parlement, dan nog is er een lange weg te gaan.

Zo zijn wij nog steeds verontrust over de overduidelijke tegenstellingen in het verslag tussen de Rekenkamer en de Commissie, op het belangrijke gebied van de begrotingssteun en de aanpassing aan de nationale hervormingsplannen.

Wat dit jaar ook heel verontrustend is, is het toezicht op de derde pijler van het Europees Ontwikkelingsfonds, het gemeenschappelijk beheer met organisaties. Mijn collega's van de Verenigde Naties, de Afrikaanse Unie en andere organisaties hebben dit ook al aan de orde gesteld. Het gaat om 6 of 7 procent van het Europees Ontwikkelingsfonds, en het spreekt vanzelf dat er efficiënte formules moeten worden gebruikt of ontwikkeld om een einde te maken aan deze onaanvaardbare ondoorzichtigheid.

Wat betreft het personeel zien we weer een buitensporig hoog percentage roulerend en tijdelijk personeel, met als gevolg dat er historisch geheugen verloren gaat dat bij dit soort programma's juist zo essentieel is. Verder schiet de systematisering tekort van de controles afkomstig van de delegaties. Naar de Rekenkamer zegt, is er sprake van significante fouten en van een hoog percentage niet-kwantificeerbare fouten, een situatie waarin verbetering zou moeten worden gebracht.

Overigens zijn wij blij met de weg die de Commissie en de Rekenkamer samen zijn ingeslagen om te komen tot de vaststelling van een aanvaardbare foutmarge, want deze weg lijkt ons de juiste weg.

**Jorgo Chatzimarkakis (ALDE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Kallas, mijnheer Caldeira, ik zie positieve en negatieve aspecten bij de presentatie van het jaarverslag van de Rekenkamer over het financieel beheer van de EU. Ik wil de Rekenkamer allereerst bedanken voor het feit dat het verslag duidelijker, moediger, meer politiek gericht en voor ons beter te begrijpen is.

Het begrotingsbeheer in zijn totaliteit is positief. Dit is ten opzichte van de afgelopen jaren verbeterd. Dit is vooral te danken aan een beter beheer van fondsen op het gebied van de landbouw en natuurlijke hulpbronnen, het zorgkind van de afgelopen jaren.

Voor het eerst geeft u, mijnheer Caldeira, in uw verslag geen negatief oordeel en dat is goed nieuws. In het verslag wordt benadrukt dat er overal waar de EU zelf de middelen controleert en beheert, sprake is van een behoorlijk financieel beheer. Of dat ook efficiënt is, is een andere vraag. Ik wil mijnheer Kallas op dit punt hartelijk danken. Het is uw verdienste dat er tijdens uw ambtstermijn een duidelijk zichtbare verbetering is opgetreden. Hartelijk gefeliciteerd daarmee!

Het is nu echter vooral de verantwoordelijkheid van de lidstaten om hun controlesysteem te verbeteren. Wanneer het financieel beheer van de EU steeds opnieuw aanleiding geeft tot kritiek, ligt dat niet aan wat er gebeurt op het niveau van de EU – dat hebben we nu wel gezien – maar aan wat er gebeurt op het niveau van de lidstaten. Dáár liggen de problemen. Het cohesiebeleid bijvoorbeeld, dat door de lidstaten wordt uitgevoerd en waaraan ongeveer een derde van de middelen wordt besteed, vormt momenteel het grootste probleem. U zegt dat 11 procent hiervan niet deugt en de collega van de niet-ingeschrevenen heeft gezegd dat dit 4 miljard betreft. Nee, dat klopt niet, het is ruim 2,5 miljard euro, waarvan u duidelijk hebt gezegd dat dit belastinggeld is dat eigenlijk niet had mogen worden uitgegeven. Dat moeten we heel duidelijk zeggen en dat moeten we heel duidelijk controleren.

Het gevolg hiervan is echter dat de Europese Commissie druk op de lidstaten moet blijven uitoefenen en wij zullen u daarin steunen, mijnheer Kallas. We moeten een beleid van *naming-and-shaming* voeren. We moeten de verkwistende lidstaten die er nog altijd zijn, aan de schandpaal nagelen en we moeten daar heel duidelijk in zijn.

Al met al komt u tot de conclusie dat de regels vereenvoudigd moeten worden. Daarin willen we u steunen en we voegen hier nog een verzoek aan toe. Er moet niet alleen meer aandacht worden geschonken aan de rechtmatigheid, maar ook aan de doeltreffendheid, om ervoor te zorgen dat het belastinggeld ook correct wordt uitgegeven.

**Reinhard Bütikofer (Verts/ALE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil het graag hebben over hoofdstuk 7 van het verslag van de Rekenkamer, dat over onderzoek, energie en vervoer gaat.

Allereerst wil ik zeggen dat ik de Rekenkamer zeer dankbaar ben voor zijn gedegen werk. Uit dit hoofdstuk blijkt echter duidelijk dat de Rekenkamer dit gebied in zijn jaarverslag geen goede cijfers kan geven. Het gaat om een gebied waarvoor meer dan 9 miljard euro wordt uitgegeven. Volgens een schatting van de Rekenkamer ligt het foutenpercentage tussen de 2 en 5 procent, dat wil zeggen dat volgens deze berekening tussen 180 en 450 miljard euro verkeerd is besteed. Wanneer de Rekenkamer het resultaat *partially effective* noemt, lijkt mij dat als schoolcijfer hoogstens een vier-min. Ik vind het vreemd dat de Commissie het niet nodig acht hier haar oordeel over uit te spreken. Haar zwijgen acht ik veelzeggend.

In zijn aanbeveling zegt de Rekenkamer dat de Commissie door moet gaan met de vereenvoudiging van de financieringsregels. Daar ben ik het mee eens. De desbetreffende commissie is tot dezelfde conclusie gekomen. Ik ben het er echter niet mee eens dat de Commissie in haar oordeel over de aanbeveling van de Rekenkamer deze aanbeveling gewoonweg omdraait. De Rekenkamer zegt in zijn aanbeveling dat het doel van de vereenvoudiging moet worden gekoppeld aan het doel van een kostenefficiënte controle, waarmee voldoende wordt gegarandeerd dat het geld correct wordt uitgegeven. De Commissie zegt daarentegen dat zij een kostenefficiënte controle wil en stelt voor om van tevoren rekening te houden met een aanvaardbaar foutenrisico. Op die manier gaat men niet verstandig om met het geld van de belastingbetaler! De Commissie moet hier anders over gaan denken en dit Parlement moet de Rekenkamer steunen in zijn kritische werk.

**Kay Swinburne (ECR).** – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik verwelkom het verslag van de Rekenkamer en ik ben blij met een schone EU-boekhouding zonder afwijzend advies, voor de eerste keer, vooral na zoveel jaren van problemen met dit belangrijke proces en een missie die voor elk particulier bedrijf een overtreding van diverse EU-richtlijnen zou hebben betekend.

Ik wil me echter concentreren op het gebied dat nog steeds significante zwakheden vertoont, namelijk het gebied van de structuur- en cohesiefondsen. De Commissie mag dan van mening zijn dat het een hele prestatie is dat slechts 11 procent van het grootste deel van de begroting – de uitgaven aan cohesie – fouten bevat, ik vind het schokkend dat is vastgesteld dat bijna 5 miljard euro van een begroting van 46 miljard euro nooit betaald had mogen worden, zoals de Rekenkamer heeft verklaard.

Ik moet zeggen dat mijn regio Wales die al structuurfondsen ontvangt uit die pot van 46 miljard euro, die overige 5 miljard euro prima had kunnen besteden en die besteding ook had kunnen verantwoorden. Wales heeft geen fondsen hoeven terugbetalen wegens verkeerde besteding, ondanks het feit dat het Verenigd Koninkrijk als geheel niet foutenvrij is verklaard.

De fouten lijken zich voor te doen op het niveau van de uitvoeringsinstanties en daarom vraag ik het Europees Parlement en de Commissie de afzonderlijke lidstaten op te roepen een grondige accountantscontrole te verstrekken voor de ontvangen fondsen. In Wales wijst de Welsh Assembly via de verschillende instellingen de structuur- en cohesiefondsen van de EU toe en het uitvoeren van een formele accountantscontrole kan dus niet al te moeilijk zijn.

Projecten die zo'n zeven jaar geleden zijn gefinancierd door de EU worden echter nu pas onderworpen aan een financiële controle door de Rekenkamer. Ik weet niet wat dat kan opleveren. We hebben een jaarlijkse actuele toetsing nodig die fouten aan het licht kan brengen en de hoogste mate van naleving kan garanderen.

Als het geld van de belastingbetalers op het spel staat, zoals overal in de EU het geval is als het gaat om de regionale begroting, kan de verantwoordelijkheid niet groot genoeg zijn.

**Cornelis de Jong (GUE/NGL).** - Enkele woorden over de uitgaven van de Europese Commissie in het kader van de externe betrekkingen. Er werden volgens de Rekenkamer op dit gebied in 2008 meer fouten gemaakt dan in 2007. En de fouten doen zich voor op alle gebieden van het externe beleid.

Stuitend vind ik het dat veel fouten voorkomen bij de aanbesteding van projecten. De Commissie ziet scherp toe op aanbestedingsprocedures in de lidstaten, en ik krijg dan ook regelmatig noodkreten van onze vertegenwoordigers bij gemeenten en bij provincies over ingewikkelde en onduidelijke procedures.

De angst om het in de ogen van de Commissie fout te doen is groot. Maar wie is de Commissie om onze lokale overheden te controleren als zijzelf keer op keer fouten maakt bij aanbestedingen van haar eigen projecten? Wat vindt de commissaris hier eigenlijk zelf van?

De Commissie stelt zich graag op als 28<sup>e</sup> donor. Ik heb mijn vraagtekens bij de effectiviteit hiervan en ik vind het op zich jammer dat het overigens zeer goede verslag van de Rekenkamer niet ook gedetailleerde gegevens bevat over effectiviteit en dat dit onderwerp slechts incidenteel aan de orde komt in aparte rapporten. Zouden in de toekomst gegevens over effectiviteit van beleid kunnen worden toegevoegd?

Een voorbeeld. Ik lees in het verslag dat er bij begrotingssteun onvoldoende wordt gecontroleerd of aan de betalingsvoorwaarden is voldaan. Met andere woorden: de Commissie geeft een zak met geld aan landen, zonder voldoende controle uit te oefenen. Maar welke voorwaarden stelt de Commissie eigenlijk? En in hoeverre meet zij of begrotingssteun ook daadwerkelijk de ontwikkeling van landen helpt? Daar lees ik niets over in dit verslag, en dat kan ook niet gelet op de opzet.

Meer in het algemeen: als ik lees hoe slordig de Commissie omgaat met de besteding van de haar toegekende gelden, vraag ik mij werkelijk af of wij ontwikkelingsuitgaven niet beter aan de lidstaten zelf kunnen overlaten. Het is duidelijk dat de Commissie zich weinig van de aanbevelingen van de Rekenkamer heeft aangetrokken, en ik wil de voorzitter van de Rekenkamer dan ook vragen of hij niet moedeloos wordt van het feit dat hij jaar na jaar moet constateren dat de Commissie er op dit gebied niet in slaagt haar zaken op orde te krijgen.

**Bastiaan Belder (EFD).** - De Europese Rekenkamer constateert over het begrotingsjaar 2008 veel fouten bij de structuurfondsen, plattelandsontwikkeling en het onderzoeksprogramma. Te veel en te ingewikkelde subsidieregels zijn hier debet aan.

Terecht onderstreept de Europese Rekenkamer het belang van de vereenvoudiging van de regels. In oktober hebben instanties uit vier lidstaten een standpunt afgegeven over vermindering van de EU-regeldruk bij de voorzitter van de Europese Commissie. Zij adviseren de instelling van een externe, onafhankelijke commissie om te komen tot vermindering van de regeldruk op EU-niveau. In het kader van de strategie voor betere regelgeving betekent dit een stap in de goede richting. Hoe staat de Europese Commissie hierin?

Het streven naar beter financieel beheer mag zich echter niet beperken tot vereenvoudiging van de regels. Versterking van toezicht en controle is evenzeer nodig. Hiertoe moeten de Europese Commissie en de lidstaten een actieplan opstellen. Om te beginnen dus, nationale beheerverklaringen, waaruit dan later van Europese zijde een positieve betrouwbaarheidsverklaring moet voortvloeien. Beschouwt de Europese Rekenkamer een dergelijk actieplan als een nuttig instrument voor een beter financieel beheer? Ik vind dat zo'n actieplan ertoe bijdraagt dat het financieel beheer de zo nodige politieke prioriteit krijgt. Het gaat immers, mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, om het waarborgen dat EU-uitgaven tijdig op de juiste plaats terechtkomen.

**Philip Claeys (NI).** - Het meest recente jaarverslag van de Europese Rekenkamer is alweer verbijsterend vanwege de wijze waarop de Europese Unie omgaat met het geld van de Europese belastingbetaler. De Rekenkamer stelde vast op basis van realistische steekproeven dat in de periode tussen 2000 en 2006 naar

schatting 11 procent van het globale bedrag van 36,6 miljard euro in het kader van de cohesiefondsen niet had mogen worden uitbetaald. Dat betekent dat meer dan 4 miljard euro aan subsidies ten onrechte werden uitgedeeld.

Als wij dan de Belgische situatie nemen stellen wij vast dat ook de Rekenkamer zegt dat een groot deel van het geld dat besteed werd in Wallonië, en dan meer bepaald in Henegouwen, slecht is besteed. Daarmee wordt eigenlijk bevestigd wat een collega hier enkele maanden vóór de jongste Europese verkiezingen heeft gezegd, namelijk dat de Europese subsidies in Wallonië niet het verhoopte resultaat hebben gebracht, zeker in vergelijking met andere Europese regio's, en dat niet alleen Wallonië zelf, maar de Europese Unie daarvoor verantwoordelijk is, dat zij tenslotte die projecten goedkeurt.

De meeste financiële transfers zijn voorlopig heel onrechtstreeks en via vele tussenstations. Dat moet prioritair worden aangepakt, en tegelijk is natuurlijk een verbetering van de bestaande controlemechanismen nodig.

**Jean-Pierre Audy (PPE).** - (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Rekenkamer, mijnheer de vicevoorzitter van de Commissie, ik dank de voorzitter, de heer Caldeira, voor dit kwalitatief uitstekende verslag en ik dank de heer Kallas voor al het werk dat hij heeft verzet en ik feliciteer u met uw nieuwe benoeming binnen de Europese Commissie. Wij zijn er zeer blij mee.

Nu over de jaarrekening. De Rekenkamer heeft, evenals voor het vorige boekjaar, een goedkeurende verklaring zonder voorbehoud afgegeven. Ik feliciteer de rekenplichtige, de heer Taverne, en zijn voorganger, Brian Gray, maar wil daarbij herhalen dat ik het onbegrijpelijk vind dat er een negatief eigen vermogen van 47 miljard euro is, dat voornamelijk te wijten is aan het feit dat wij de vorderingen op de lidstaten, die zijn gebaseerd op de door hen aangegane pensioenverplichtingen voor het personeel, niet opnemen in de boeken. Ik wil u er graag aan herinneren dat deze op 31 december 2008 38 miljard euro bedroegen; dat is een stijging van 4 miljard per jaar.

Kunt u, voorzitter Caldeira, met betrekking tot de onderliggende verrichtingen duidelijk maken aan het Parlement of de Rekenkamer daarvoor nu een afkeurende of goedkeurende verklaring afgeeft? Het oordeel van de Rekenkamer is namelijk onderverdeeld in vijf paragrafen, waarin per beleidsgroep een oordeel wordt gegeven, en ik heb moeite te begrijpen wat het verschil is met de betrouwbaarheidsverklaring, voorzien in artikel 248 van het Verdrag, waarin eveneens is bepaald dat de Rekenkamer specifieke beoordelingen kan toevoegen voor ieder belangrijk werkterrein van de Gemeenschap.

Wat betreft de inhoud zijn de bevindingen positief, afgezien van de beleidsgroep cohesie. Het foutpercentage voor cohesie is veel te hoog. Ik wil u tevens vragen of het aantal steekproeven - 49 bijvoorbeeld voor het Sociaal Fonds dat voor duizenden verrichtingen staat - volgens u voldoende is om uw oordeel te kunnen geven. Het belangrijkste probleem zit hem echter nog steeds in het gedeeld beheer met de lidstaten en in het feit dat te veel fouten te wijten zijn aan de complexe werking van ons Europese financiële systeem.

Ik wil besluiten met het gedeeld beheer en de controleketen om nogmaals mijn voorstel te herhalen om de nationale controleinstanties meer bij de procedure te betrekken, aangezien we conform het besluit van de Raad nooit nationale verklaringen van de overheden zullen ontvangen. Volgens artikel 287, lid 3, van het Verdrag van Lissabon heeft u, voorzitter Caldeira, deze bevoegdheid om zich te wenden tot de nationale controleinstanties. Ik wil dit voorstel nogmaals onder de aandacht brengen.

**Jens Geier (S&D).** - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Kallas, mijnheer Caldeira, dames en heren, allereerst wil ik u, mijnheer Caldeira, bedanken voor uw inleiding en u en de leden van de Rekenkamer voor uw verslag. Het Parlement zal deze informatie nauwkeurig bestuderen en er in de komende maanden gevolg aan geven. Het heeft mij verheugd dat het tot nu toe onacceptabele foutenpercentage bij het gemeenschappelijk landbouwbeleid is gedaald. Ik heb na lezing van het verslag van de Rekenkamer echter de indruk dat er één lidstaat verantwoordelijk is voor een zeer groot deel van de nog bestaande onregelmatigheden, namelijk Roemenië. Blijkbaar moet in de toekomst meer de nadruk worden gelegd op scholing van personeel en de correcte uitvoering van controlesystemen in de nieuwe lidstaten, en wel, zo mogelijk, nog vóór hun toetreding.

Een andere reden tot zorg zijn de Europese structuurfondsen – veel collega's hebben hier al op gewezen. Het aantal onregelmatige betalingen is vergeleken met het vorige jaar weliswaar gedaald, maar er bestaan nog enorme problemen in de foutloze omgang met subsidiegelden. Tegen het eurosceptische deel van dit Parlement wil ik zeggen dat het om 11 procent van alle betalingen gaat, en niet om 11 procent van de begroting, dat wil zeggen om 2,7 miljard euro in plaats van 5 miljard. Dat is nog altijd 2,7 miljard te veel, maar we moeten eerlijkheidshalve wel precies zijn op dit punt.

Deze onregelmatigheden zijn voornamelijk te wijten aan te hoge betalingen en een verkeerd gebruik van middelen. Wanneer bijvoorbeeld het salaris van een administratief medewerker met ESF-gelden wordt betaald of wanneer EFRO-middelen worden gebruikt voor de aankoop van grond, duidt dat op een gebrek aan informatie over de juiste toepassing van subsidiegelden of het duidt erop dat de lidstaten niet de wil of het vermogen hebben om deze middelen correct te beheren. Misschien gelden hier echter wel al deze redenen.

Bij de herziening van de aanvraagprocedure moeten we duidelijke, eenvoudigere en transparante regels opstellen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de aanvraag al op nationaal niveau nauwkeuriger wordt gecontroleerd.

Iedere verspilling en iedere onregelmatigheid met betrekking tot belastinggelden van Europese burgers is er natuurlijk een te veel. Wie echter eerlijk naar de EU en naar dit verslag kijkt, zal weinig aanleiding vinden om hier aanstoot aan te nemen. Het biedt veel uitgangspunten voor ons werk, dat erop neerkomt dat we Europa iedere dag een beetje beter en efficiënter maken. In die zin zullen we de kwijtingsprocedure voor de Europese Commissie consequent uitvoeren.

**Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE).** - Ik wil de Rekenkamer danken voor het uitermate heldere jaarverslag dat zij geschreven heeft en ik wil met name ook commissaris Kallas danken voor zijn inspanningen van de afgelopen jaren. Ik denk dat hij met recht kan zeggen dat hij de afgelopen jaren veel vooruitgang heeft geboekt.

Ik wil graag drie elementen uit dit jaarverslag lichten: het eerste is dat de grootste problemen nog altijd liggen bij de lidstaten. Velen van u hebben al het voorbeeld van het regionaal beleid genoemd, dat kan ik alleen maar benadrukken. Ik zou dus ook de Commissie willen vragen met betrekking tot de nationale verklaringen van lidstaten die in enkele lidstaten bestaan: kunt u niet met een concreet voorstel komen om deze verplicht te maken voor alle lidstaten van de Europese Unie?

Het tweede element dat ik wil benadrukken is de hoeveelheid en de complexiteit van de Europese regelgeving. Dat is ook al door vele collega's naar voren gebracht. Kunnen wij niet een fundamenteel debat starten over de wijze waarop wij ons geld willen uitgeven en de regels die daaraan ten grondslag liggen? Ik denk dat het nu te veel gebaseerd is op wantrouwen en te weinig op vertrouwen, en dat dat uiteindelijk alleen maar meer onregelmatigheden in de hand werkt.

Tot slot de landbouw, Voorzitter. Natuurlijk, het is prachtig dat voor het eerst de hele landbouwsector een groen licht krijgt. Maar laten wij onszelf niet te hard op de borst kloppen. Het is de plattelandsontwikkeling waar het grote probleem zit, en laat dat nu net het beleidsterrein binnen de landbouw zijn waar wij de komende jaren grote uitbreidingen zien. En dan gaat het niet alleen maar om de rechtmatigheid, maar ook om de doelmatigheid, want met betrekking tot de landbouwgeboden bereiken wij de doelen op natuur- en milieugebied nog in veel mindere mate.

**Vicky Ford (ECR).** - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Europese financiën baren mijn kiezers en de mensen in Groot-Brittannië veel zorgen. Het Verenigd Koninkrijk is tenslotte de op een na grootste nettobetalers aan de Europese begroting, dus het zou goed zijn als de andere lidstaten bij het bespreken van dit geld in gedachten zouden houden dat een groot deel ervan afkomstig is uit de zak van de Britse belastingbetalers.

Als er één kwestie is die een wig drijft tussen de Britse burgers en Brussel, is het wel de perceptie dat er binnen de EU achteloos met hun geld wordt omgesprongen. Hetzelfde geldt ook voor andere landen. Dit debat gaat niet alleen over een boekhouding, maar over een fundamentele vertrouwensbreuk tussen de instellingen die hier zijn vertegenwoordigd en de mensen in ons eigen land die we vertegenwoordigen.

We moeten notie nemen van deze accountantsverklaring. Ja, hij is beter dan voorgaande jaren, maar net zoals een zakenman zich wel twee keer bedenkt voordat hij zaken doet met een bedrijf dat een accountantsverklaring met enige beperking heeft, zo zullen onze burgers hun bedenkingen hebben bij hun relatie met de EU zolang er beperkingen blijven bestaan.

We kunnen niet doen alsof dit de schuld is van de accountants. Accountants geven het geld niet uit: dat doen bureaucratieën en regeringen, zowel hier als in onze eigen landen. Wij moeten zorgen dat zij zich aan de regels houden.

Maar een schone accountantsverklaring is op zichzelf nog niet genoeg. Sinds ik achttien was, ontvang ik elke maand een afschrift van mijn bank. De cijfers kloppen. De accountantsverklaring zou schoon zijn. Maar ik weet dat ik mijn geld niet altijd verstandig heb besteed.

Als we zelfs maar een flintertje respect willen van onze belastingbetalers thuis, dan moeten we in deze economisch moeilijke tijden hun geld met respect behandelen. Mijn boodschap aan politici in onze eigen landen in de EU en in deze onnodige, dure tweede kamer in Straatsburg is dat we op moeten houden met het verspillen van het geld van de belastingbetalers.

**Hans-Peter Martin (NI).** – (DE) We hebben een revolutie in de democratie nodig! Mijnheer de Voorzitter, commissaris, welkom in deze nieuwe wereld van het Verdrag van Lissabon! Dit is een kans voor u. Sinds elf jaar volg ik in dit Parlement uw verslagen – daarvoor als journalist – en uiteindelijk lijken ze allemaal erg op elkaar. U hebt nu echter de mogelijkheid om vooruit te zien. Maak alstublieft gebruik van de deskundigheid van dit Parlement – het is niet helemaal toevallig nu bij elkaar gekomen. Ik zie de heren Søndergaard en Chatzimarkakis, mijnheer Staes is aanwezig en van onze kant mijn medestander de heer Ehrenhauser – en doet u het werk van de Rekenkamer nog een keer over. U kunt zien hoe het ergens anders functioneert – in Duitsland, waar de kostenefficiëntie en het nut van uitgaven kunnen worden gecontroleerd, in Oostenrijk – en maak een concept, misschien in het kader van een initiatiefverslag van het Parlement, waarin staat hoe men dat wat u doet, echt beter kan doen, zodat u daadwerkelijk uw taken kunt vervullen.

**Tamás Deutsch (PPE).** – (HU) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, naar mijn mening zijn wij, Europese Parlementsleden, verantwoording verschuldigd aan alle Europese belastingbetalers om de correcte, gerechtvaardigde en legitieme besteding van hun belastinggeld in de Europese Unie met de juiste aandacht te volgen. We zijn alle Europese belastingbetalers verantwoording verschuldigd, ongeacht hun nationaliteit.

Collega's, naar mijn mening heeft de Europese Rekenkamer grondig en deskundig werk afgeleverd met de vervaardiging van het verslag over 2008. Daarvoor wil ik voorzitter Caldeira en alle leden van de Rekenkamer bedanken. Tevens ben ik van mening dat er een goede samenwerking tot stand is gekomen tussen de Europese Rekenkamer en de Commissie begrotingscontrole van het Europees Parlement, waardoor het Parlement zijn controlerende taak op adequate wijze kan uitvoeren. Tevens komt commissaris Kallas erkenning toe voor het feit dat er de afgelopen jaren een duidelijke verbetering kan worden ervaren in de activiteiten van de Europese Commissie op het gebied van financieel beheer.

Tegelijkertijd ben ik het eens met de collega's die zeggen dat het verslag van de Rekenkamer niet alleen melding maakt van gunstige, maar ook van expliciet ongunstige, verontrustende ontwikkelingen. Van deze zaken moeten we in ieder geval vermelden dat de Rekenkamer in verband met de besteding van de gelden uit de cohesiefondsen een foutenpercentage van 11 procent heeft moeten vaststellen. In mijn optiek is het onontbeerlijk voor de correctie van de fouten dat we precies aangeven wie wanneer en waar verantwoordelijk was voor welke nalatigheden, want alleen dan kunnen we deze fouten in de komende periode corrigeren.

**Edit Herczog (S&D).** – (EN) Mijnheer de Voorzitter, als ik mijn kiezers ontmoet, beschrijf ik deze instelling vaak als een computer, waarvoor de lidstaten de hardware leveren en de Commissie de software, waarbij het Parlement waarschijnlijk het toetsenbord is dat interactie mogelijk maakt, en in die zin is de controle door de Rekenkamer zeker het configuratiescherm van de computer. We kopen nooit een computer op basis van het configuratiescherm, maar geen van onze computers zou lang werken zonder een goed configuratiescherm erin.

Ik wil de Rekenkamer feliciteren met het feit dat hij een geschikt configuratiescherm is voor deze instelling en met het feit dat hij elk jaar zijn eigen werk verbetert, maar ook ons eraan herinnert dat we ons huiswerk moeten doen op het gebied van verbetering.

Wat ik in de zes jaar dat ik hier ben heb geleerd van de verslagen van de Rekenkamer, is dat we vaak fouten maken en dat we moeten proberen onze collega's in de lidstaten eraan te herinneren wat zij moeten doen. Maar de belangrijkste boodschap voor mij is dat we, als het Verdrag van Lissabon van kracht wordt, de complexiteit moeten verminderen om betere voorwaarden te leveren voor onze uitgaven op lokaal niveau en om te zorgen dat het geld op tijd bij de aanvragers komt, of dat nu kleine of middelgrote ondernemingen, onderzoekers of landbouwers zijn, in onze landen.

De boodschap voor ons is dat we de vaardigheden op lokaal niveau moeten verbeteren. We moeten de complexiteit op Europees niveau verder verminderen. We moeten ons inzetten voor betere samenwerking tussen de controlesystemen van de lidstaten en we moeten in de toekomst samenwerken.

Dank u voor de afgelopen vijf jaar van samenwerking.

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

**Olle Schmidt (ALDE).** – (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de Rekenkamer bedanken voor zijn goede werk, en ook de heer Kallas – het is goed dat u aan de slag blijft. Dat de Britse collega's kritiek uiten is allemaal goed en wel, maar afgaande op wat ik in de kranten heb gelezen, zijn veel Britse politici allesbehalve eerlijk geweest met hun geld. Dat betekent vanzelfsprekend niet dat we het niet beter kunnen doen, maar het valt nog te bezien of de situatie in de lidstaten echt zo aanzienlijk veel beter is dan in de EU.

Op de gebieden waarvoor de EU rechtstreeks verantwoordelijk is voor de begroting zijn de fouten klein. De tekortkomingen doen zich voor in de lidstaten. 2,7 miljard euro is natuurlijk een erg groot bedrag. Het is een onredelijk groot bedrag en het is volkomen onaanvaardbaar. Het is een groot deel van de communautaire begroting en de lidstaten hebben in dit opzicht een duidelijke verantwoordelijkheid. Zoals veel collega's al hebben gezegd, vind ik dat de Commissie ervoor zou moeten zorgen dat de landen die weigeren om hun financiële balansen te publiceren en om accountantsverslagen ter beschikking te stellen, dit toch doen. Als commissaris of Commissie – u weet immers niet welke bevoegdheid u in de toekomst zal hebben – zou u moeten verzekeren dat die landen het beter doen, zodat de informatie verzameld wordt en de uitvoering gecontroleerd kan worden. De belastingbetalers in de EU eisen dat. Er is ook een beter en efficiënter controlesysteem nodig waarmee goede voorbeelden in de verf kunnen worden gezet.

De heer Søndergaard stelde aan het einde van zijn betoog iets voor wat misschien toch de weg is die we in zouden moeten slaan, namelijk een volledig nieuw begrotingsstelsel dat de lidstaten in staat stelt om de geldstromen beter te controleren.

(Applaus)

**Esther de Lange (PPE).** – Mijnheer de Voorzitter, kent u de film *Groundhog day*, over die man die één en dezelfde dag elke keer opnieuw beleeft? Nu, ik bevind mij pas in mijn derde jaar als europarlementariër, maar ik voel mij nu al als de hoofdpersoon in die film. Elk jaar komt de Rekenkamer hier om te vertellen dat zij helaas geen betrouwbaarheidsverklaring kan afgeven. En elk jaar doet de Europese Commissie heel erg haar best om de lichtpuntjes die er zijn te onderstrepen.

Toegegeven, de vooruitgang is er, bijvoorbeeld op het gebied van landbouw. Maar de onderliggende problemen blijven bestaan. En dan kun je natuurlijk, zoals de Europese Commissie voorstelt, de toegelaten foutenmarges verhogen. Maar dat heeft toch iets van het verzetten van de doelpalen. Als je spelers niet scoren, ga je als coach ook niet de goal groter maken, maar je zorgt ervoor dat er beter gespeeld wordt. Dat vraagt om teamwork. Een positieve verklaring krijgen wij ook alleen maar hier met teamwork voor elkaar, tussen de Europese en de nationale controleurs en met die nationale managementsverklaringen, dat is al gezegd.

Helaas is het nu eenmaal zo dat sommigen met Europees geld nog net iets gemakkelijker omgaan dan met eigen nationaal geld. Je gaat nu eenmaal met een creditcard van iemand anders ook wat gemakkelijker shoppen dan met je eigen. Maar u krijgt de rekening gepresenteerd, mijnheer de commissaris. Lukt het u en uw opvolger niet om de controle sluitend te krijgen, dan is dat niet alleen slecht voor de begrotingscontrole in de Europese Unie en voor u als Europese Commissie, maar voor de legitimiteit van ons allemaal en van ons werk.

U kunt er dus zeker van zijn, mijnheer de commissaris, dat wij als Parlement u en uw opvolger wat dit betreft zeer nauwlettend in de gaten zullen houden.

**Barbara Weiler (S&D).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, voorzitter van de Rekenkamer, dames en heren, ik wil ook graag allereerst de heer Caldeira en zijn team bedanken. Dit verslag komt ons zeer goed van pas bij onze besprekingen, die tot het verlenen van kwijting gaan leiden.

Ik had ook even een *déjà vu*, want voor zover ik dat kan zien, schittert de Raad weer eens door afwezigheid, net zoals vorig jaar. Ik ben daar zo kritisch over, omdat de Raad zich als een van onze belangrijkste communautaire instellingen niet buiten dit debat kan en mag plaatsen.

We verwachten terecht controle en transparantie van alle lidstaten, maar ook van de eigen instellingen, en de Raad is medeverantwoordelijk voor wat er in de lidstaten gebeurt en niet gebeurt.

Natuurlijk heeft de Raad niet met zulke ernstige onregelmatigheden in de begroting te maken als de landbouwsector, maar toch hebben wij ook vragen over de regels voor openbare aanbestedingen, over betalingsachterstanden of over vervaldata en herhaaldelijk te hoge ramingen. Dit alles zullen wij de komende week met de Raad bespreken.

Het is waar dat fouten niet altijd bedrog hoeven te zijn, en de terugvorderingen zijn een goed instrument. Een ander goed instrument is het proces van *namings-and-shaming* in de landbouwpolitiek, dat zich in Beieren en in de rest van Duitsland heeft bewezen. Ik denk dat we deze methode moeten blijven gebruiken, en de lidstaten en de betrokken bedrijven blijken hier ook op te reageren.

Wij verwachten dat het Zweedse voorzitterschap nog in de komende dagen bereid is tot een gesprek en ook....

*(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)*

**Anneli Jäätteenmäki (ALDE).** – (FI) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Caldeira, mijnheer de commissaris, ik wil de Europese Rekenkamer bedanken voor zijn waardevolle werk ten behoeve van de Europese belastingbetaler.

In de rekeningen van de Europese Unie wordt een foutmarge van 2 procent toegestaan. Ik ben van mening dat vooral salarissen en andere administratieve kosten nauwkeuriger moeten worden berekend. Wij mogen wat deze zaken betreft geen enkele onduidelijkheden toestaan.

Er zijn echter andere kostenposten waarbij het moeilijk, zo niet onmogelijk, lijkt te zijn een foutmarge van 2 procent te halen. Volgens de Rekenkamer bestaat maar liefst 11 procent van de totale bedragen die aan het cohesiebeleid worden besteed uit bedragen die helemaal niet besteed hadden mogen worden. Deze situatie deed zich ook in de twee voorafgaande jaren voor.

Wanneer het zo is dat de grens van 2 procent niet kan worden gehaald, wil ik vragen of de Commissie of de Rekenkamer hebben overwogen om de grens van 2 procent aan te passen, zodat wij niet jaar in jaar uit hoeven zeggen dat wij dit jaar en volgend jaar in geen geval binnen de grens blijven. In de toekomst moeten wij voorzichtiger zijn en kosteneffectiever te werk gaan dan nu. Bovendien moet de aanvraagprocedure worden vereenvoudigd.

**Czesław Adam Siekierski (PPE).** – (PL) Mijnheer de Voorzitter, een analyse van het jaarverslag van de Rekenkamer over de uitvoering van de begroting voor 2008 leert ons dat de situatie beter is dan in voorgaande jaren. Het is vooral prettig dat het mogelijk is gebleken het correcte beheer van de begroting aanzienlijk uit te breiden. We hebben een bijzonder duidelijke verbetering gezien op het gebied van de uitgaven aan landbouw en plattelandsontwikkeling, die meer dan 40 procent van de EU-begroting uitmaken. Dit is een cruciale verandering in vergelijking met eerdere verslagen. Die is het gevolg van de hervorming en vereenvoudiging van het GLB. We betalen fondsen nu uit op basis van eenvoudige technische vereisten.

Aan de andere kant wijzen de accountants op een aantal discutabele gebieden, want ze hebben geconstateerd dat 11 procent van de financieringsaanvragen door de lidstaten op het gebied van cohesiebeleid fouten bevatte. Ik benadruk dat ik heb over aanvragen. Voor veel mensen lijkt het misschien of deze ongunstige gegevens het gevolg zijn van slordigheid door de Commissie of de lidstaten. Daar zit misschien een kern van waarheid in, maar ik denk dat het probleem ergens anders ligt. De belangrijkste reden voor dit grote aantal financiële tekortkomingen op het gebied van cohesie- en regionaal ontwikkelingsbeleid is het bestaan van te gecompliceerde en complexe juridische regels, zoals de Rekenkamer in zijn verslag ook toegeeft.

Ik moedig de Rekenkamer aan de samenwerking met zijn tegenhangers in de lidstaten verder te intensiveren. Tot slot wil ik zeggen dat we meer aandacht moeten besteden aan het probleem van scholing en betere informatie moeten verstrekken aan de begunstigden van EU- en institutioneel beleid voor de tenuitvoerlegging en het beheer van specifieke programma's.

Samenvattend is mijn mening dat de Commissie vooral al het mogelijke moet doen om de financiële regels te vereenvoudigen en tegelijk de basistoezichtinstrumenten die misbruik voorkomen, in stand te houden. Heel vaak worstelen de ontvangers van bepaalde Europese financieringen echter met een woud aan regelgevingen die niet volledig duidelijk zijn en die het praktisch onmogelijk maken een boekhouding te produceren die de Rekenkamer volledig tevreden stelt. Dit moet veranderen en ik benadruk: vereenvoudigen en informeren, maar ook controleren.

**Georgios Stavrakakis (S&D).** – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil de Rekenkamer gelukwensen met zijn uitstekende werk. Tevens wil ik de Europese Commissie feliciteren en uiting geven aan mijn voldoening over het feit dat, naar ik heb kunnen vaststellen, de situatie nu over het geheel genomen is verbeterd. Daarbij wil ik vooral onderstrepen dat de landbouwuutgaven voor het eerst niet meer in het "rood" staan. Algemeen gesproken is de situatie verbeterd maar, zoals de collega's al zeiden, doen zich nog vrij veel problemen voor bij de uitgaven voor het cohesiebeleid. Toch ben ik optimistisch over de toekomst.



Wij mogen ook het goede nieuws niet vergeten. Het systeem voor de terugvordering van financiële middelen van de Europese Unie werkt goed: in 2008 is 1,6 miljard euro terugbetaald en er lopen nog meer terugvorderingen. Dit is een bewijs dat het systeem goed werkt. Het percentage vastgestelde fraude is uitermate laag en slechts in een klein aantal losse gevallen is men fraude op het spoor gekomen. De vastgestelde problemen beperken zich tot een aantal lidstaten, hetgeen eveneens een bewijs is dat het systeem in zijn geheel goed werkt en de doelstellingen van het cohesiebeleid worden bereikt.

Op lange termijn zal het systeem van gedeeld beheer heroverwogen moeten worden. Een groter deel van de uiteindelijke verantwoordelijkheid zal bij de lidstaten neergelegd moeten worden om de regels te helpen vereenvoudigen. Dit is ook voorzien in het Verdrag van Lissabon, dat met artikel 310 de mogelijkheid biedt om bij de uitvoering van de begroting samenwerking tot stand te brengen tussen de Europese Unie en de lidstaten. Nu ligt de verantwoordelijkheid nog uitsluitend bij de Commissie.

Tot slot wil ik er vooral nog op wijzen dat de boodschap van de Rekenkamer met betrekking tot de noodzaak de regels te vereenvoudigen ook bij de Raad en de Commissie is aangekomen en ik hoop oprecht dat de veranderingen....

*(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)*

**Lambert van Nistelrooij (PPE).** - Het verslag 2008 geeft opnieuw aanleiding tot scherpe analyse en tot actie, ook van de kant van het Europees Parlement, dank voor het verslag. Deze aanpak, deze samenwerking heeft in de afgelopen jaren tot aantoonbare verbeteringen geleid.

Toch wil ik als coördinator EVP een paar opmerkingen maken over met name het regionaal beleid. Klopt het dat die foutenmarge van 11 procent in het regionaal beleid is gebaseerd op die drie lidstaten, en hoe verhoudt dat zich tot uw extrapolatie? Klopt het dat het merendeel van de tekortkomingen in de aanbestedingsprocedures hebben gezeten? Klopt het dat het verslag de verbeteringen in de uitgaven binnen de nieuwe huidige verordening 2007-2013 nog niet in beeld heeft kunnen brengen? U weet, daar is in het afgelopen jaar veel aan verbeterd. En als dat zo is, dan kunnen wij, gelet op die veranderingen, die verbeteringen in de lopende wetgeving, verder werken in die opgaande lijn van de verbeteringen in de periode tot 2013.

Dan is het ook belangrijk dat die verbeteringen in de omzetting van Europese wetgeving veel nadrukkelijker worden doorgevoerd in de aanbestedingsregels, dat die doorzettingsmacht daarvoor en handhaving worden verbeterd, juist in de lidstaten. Want de verhouding tussen Europees en nationaal wringt hier ten stelligste. Wij moeten dan inderdaad landen met naam noemen.

Dan kan dat percentage van 11 procent van onaanvaardbaar rood naar geel en uiteindelijk naar groen. Daarvoor hebben de burgers ons gekozen, voor meer uitkomst en helderheid op dit terrein. Suggesties voor vereenvoudiging, ook die neem ik graag uit uw verslag over.

**Christel Schaldemose (S&D).** - (DA) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de Europese Rekenkamer van harte danken voor een goed en nuttig verslag. Terwijl ik naar het debat van vandaag luisterde, moest ik denken aan een Deens spreekwoord waarbij we ons afvragen of het glas halfvol of halfleeg is, dat wil zeggen of we optimistisch of pessimistisch zijn. Naar mijn mening zijn er hier te veel sprekers geweest die veel te optimistisch zijn. Ook de commissaris is te optimistisch. Ik ben van mening dat dit simpelweg niet goed genoeg is. Als een Deense minister verantwoordelijk zou zijn geweest voor deze begroting, die slechts voor minder dan de helft als correct kan worden goedgekeurd en die voor minder dan de helft, slechts 47 procent, groen is, zou de minister in kwestie zijn ontslagen.

Ik vind het zwaar teleurstellend dat er nog zoveel dingen gedaan moeten worden en ik vind het zwaar teleurstellend dat het allemaal zo langzaam gaat. Ik erken dat het moeilijk is en ik erken dat de regels zeer gecompliceerd kunnen zijn. Ik erken natuurlijk ook dat er vooruitgang is bereikt, maar dat is niet goed genoeg! Als we kijken naar de snelheid waarmee we het groene deel van de begroting hebben verbeterd, blijkt dat het te langzaam gaat. Commissie, ik roep u op om uw verantwoordelijkheid te nemen. U hebt de instrumenten en u moet dan ook sneller reageren.

**Monika Hohlmeier (PPE).** - (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, nadat hier – op grond van de omvang van de begroting natuurlijk terecht – het cohesiefonds steeds centraal heeft gestaan, wil ik toch de aandacht richten op een sector waar de laatste jaren weliswaar slechts 2,7 miljard is uitgegeven, maar die toch aanzienlijke problemen veroorzaakt.

De Europese Rekenkamer – en ik wil deze hiervoor bijzonder danken – heeft werkelijk bijna een meesterwerk verricht, omdat hij erin is geslaagd het versnipperde beheer op het gebied van de ontwikkelingssamenwerking

transparant te maken en ook de problemen die hier nog steeds bestaan duidelijk te benoemen. Ik zou niet willen beweren dat op dit terrein geen algemene principes en geen transparante structuren bestaan, maar er zijn wel aanzienlijke problemen op dat gebied.

Er zijn verbeteringen te zien, bijvoorbeeld bij de betalingen voor projecten, maar desondanks komt het ook nog voor dat er bij een deel van de projecten niet eens een controle kan plaatsvinden, omdat er bewijsstukken ontbreken – als er al bewijsstukken worden overhandigd of overeenkomstige mogelijkheden voor controle achteraf zijn. Juist het thema begrotingssteun zorgt weer voor speciale problemen, omdat uiteindelijk niet te controleren en te traceren is waar de desbetreffende middelen heen gaan en waarvoor ze gebruikt worden. We zouden naar mijn mening toch moeten overwegen of we het Europees Ontwikkelingsfonds omwille van de transparantie en ook van de traceerbaarheid en controleerbaarheid niet in de totale begroting zouden moeten integreren, om het dan met de andere gebieden – de ontwikkelingssamenwerking, het buitenlandse beleid, het nabuurschapbeleid en overig beleid op hetzelfde terrein – te kunnen verbinden en te kunnen coördineren, opdat we werkelijk een transparant en volledig overzicht krijgen. Dat zou mijn voorstel zijn.

**Andrea Cozzolino (S&D).** - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het verslag van de Europese Rekenkamer over 2008 brengt ons in de eerste plaats, zoals al gezegd, positief nieuws: het percentage communautaire uitgaven met een groot aantal onregelmatigheden is gezakt van 60 procent in 2005 naar 31 procent in 2008. Dit is een belangrijk resultaat en een teken dat we op de goede weg zijn.

Wat de structuurfondsen en met name het cohesiebeleid betreft, zijn er echter nog steeds problemen. Ik denk dat wij onze aandacht in de komende maanden en de komende jaren hierop moeten richten.

Wat de structuurfondsen betreft, geven de systemen voor beheer en toezicht voor de periode 2007-2013, ten opzichte van de door de Rekenkamer bestudeerde periode 2000-2006, aanleiding tot strengere regels en meer betrouwbaarheid en transparantie met betrekking tot de uitgaven, evenals meer verantwoordelijkheid voor de lidstaten.

De Rekenkamer benadrukt het feit dat er meer vereenvoudiging nodig is. Er moet dan ook nog veel worden gedaan om de regels te vereenvoudigen.

Een kwalitatief hoogwaardige economische groei en transparantie in het gebruik van communautaire middelen zijn twee doelstellingen die we moeten proberen te verwezenlijken. Ik denk dat we dat onder meer moeten doen door meer openheid in onze debatten onderling en meer openheid in onze relatie met de burgers van de Gemeenschap.

Het cohesiebeleid, de structuurfondsen en het regionaal beleid zijn en blijven een cruciaal onderdeel van het Europese project. Zij hebben inhoud gegeven aan de fundamentele waarden van de EU. We moeten samenwerken om in de komende jaren efficiëntie en transparantie te waarborgen.

**Mairead McGuinness (PPE).** - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik bedank de Rekenkamer in het bijzonder voor de zeer heldere presentatie vanochtend van de inhoud van een omvangrijk verslag met daarin het goede en het slechte – maar gelukkig niet het lelijke, want we hebben tot op zekere hoogte de slechtste aspecten van onze boekhoudpraktijken verbeterd.

Ik wil me in het bijzonder richten op de landbouw, die relatief schoon is verklaard en daardoor vrijwel is genegeerd in dit debat. Ik richt me hierop omdat ik u wil waarschuwen dat we mogelijk teruggaan in de toekomst.

Het is goed als we ons vanochtend bedenken dat de landbouw is verbeterd doordat we de betalingen grotendeels hebben losgekoppeld van de productie. We geven de betalingen rechtstreeks aan actieve landbouwers, actieve producenten, en daardoor is de kans op fouten sterk afgenomen.

Via het middel van modulatie nemen we dat geld nu echter terug en gebruiken we het op het gebied van plattelandontwikkeling, waarover ernstige zorgen zijn geuit. Vandaar mijn opmerking over de mogelijkheid dat we teruggaan in de toekomst.

Ik maak me ook zorgen over hoe we zaken als waterbeheer, klimaatverandering en biodiversiteit kunnen verantwoorden. Denk eens aan de complexiteit van de regels die voor deze zaken zullen gaan gelden – en terecht – als overheidsgeld op dat gebied wordt uitgegeven en aan de moeilijkheden en kosten van de naleving van die betreffende regels.

We werken aan een herziening van de begroting van de Europese Unie dankzij de voormalige Britse premier Tony Blair, wiens regering niet bepaald een goede naam heeft als het gaat om haar eigen boekhouding.

Nogmaals, bij die herziening zullen we het hebben over het uitgeven van geld op beleidsterreinen waarover de Rekenkamer zich duidelijk zorgen maakt, in het bijzonder op het gebied van onderzoek en innovatie. Laten we daarom heel voorzichtig zijn om te voorkomen dat het goede werk dat we hebben gedaan, teniet wordt gedaan door wat we nu gaan doen.

**Peter Jahr (PPE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, in mijn schooltijd zeiden de leraren vaak: vertrouwen is goed, controle is beter.

*(Spreker verklaart zich overeenkomstig artikel 149, lid 8, van het Reglement bereid de vraag van een ander lid te beantwoorden.)*

**Ingeborg Gräßle (PPE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wilde u vragen of het u tijdens dit belangrijke debat ook is opgevallen dat de heer Martin, die ons allen veel advies heeft gegeven, om 10.00 uur de zaal is binnengekomen, om 10.09 uur heeft gesproken en om 10.12 de zaal weer heeft verlaten?

**Peter Jahr (PPE).** – (DE) Er schieten mij twee basisregels uit mijn jeugd te binnen. Ik heb ooit het volgende geleerd: "Als iemand tegen je spreekt, moet je hem laten uitspreken. Als je een vraag stelt, moet je in elk geval het antwoord afwachten." Het zou dus beter zijn geweest als hij hier was gebleven en het debat in het Parlement had kunnen volgen. Zo denk ik erover.

De voorstellen voor controle en verbetering van de Rekenkamer dragen in belangrijke mate bij aan een beter en zuiniger gebruik van de EU-middelen. Als landbouwpoliticus ben ik bijzonder blij dat er positief is geoordeeld over het gebruik van middelen in de landbouw en dat er gemiddeld genomen geen ernstige onregelmatigheden vastgesteld konden worden. Het gaat hier echter om een gemiddelde, en daar ligt nu juist het probleem. In de landbouw bestaat het gezegde: gemiddeld was het meer een halve meter diep, en toch is de koe verdrongen. Met andere woorden, juist als het gemiddelde klopt, juist als een grote meerderheid van de landen in staat is om de beheersvoorschriften juist uit te voeren, juist dan moeten we ons om de uitzonderingen, om de *bad guys* bekommeren. Hier moeten we man en paard noemen. Mijnheer de Voorzitter, u moet daarop letten en u kunt best wat concreter worden. Het Parlement zal u hierin steunen.

De situatie bij het foutenpercentage in de plattelandsontwikkeling is enigszins anders. Hoewel dit iets lager is geworden dan vorig jaar, ligt dit percentage toch nog steeds aanzienlijk hoger dan bij de landbouwuitgaven. Ik moet hier echter bij aantekenen dat een groot deel van de vastgestelde problemen kan worden verklaard door een verkeerd gebruik en het niet goed begrijpen van de gecompliceerde EU-regels en dat er niet direct sprake hoeft te zijn van een verspilling van financiële middelen. We moeten op dit punt gezamenlijk de voorschriften, de EU-regels, veranderen en verbeteren, zodat de lidstaten ze ook eenvoudiger kunnen toepassen.

#### VOORZITTER: Isabelle Durant

*Ondervoorzitter*

**Sophie Briard Auconie (PPE).** – (FR) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, de Rekenkamer concludeert in haar verslag over het jaar 2008 dat er een algehele verbetering is waargenomen voor wat betreft de wettigheid en regelmatigheid van de begrotingsverrichtingen van de Europese Unie. Het verslag benadrukt echter dat de uitgaven voor het cohesiebeleid problematisch blijven, aangezien dat beleidsterrein de meeste fouten vertoont.

De middelen die beschikbaar zijn voor het cohesiebeleid zijn goed voor bijna een derde van de Europese begroting. Het is dus een van Europa's belangrijkste en tevens meest symbolische beleidsgroepen van de opbouw van Europa en het solidariteitsbeginsel dat daaraan ten grondslag ligt.

Daarom moeten we veeleisend zijn en ervoor zorgen dat de procedures goed worden toegepast. We moeten niettemin rekening houden met de specifieke kenmerken van het cohesiebeleid dat grotendeels gedecentraliseerd is en derhalve beheerd wordt door de regionale autoriteiten van de lidstaten. De fouten die de Europese Rekenkamer heeft vastgesteld vloeien niet voort uit pogingen tot fraude door de projectpromotors, maar zijn het gevolg van de complexe subsidiabiliteitsregels.

Ik ben van mening dat wij de oplossing dan ook niet moeten zoeken in het verzwaren van de procedures, maar juist in een vereenvoudiging ervan, zowel op Europees niveau als in de lidstaten. Op Europees niveau

wordt er momenteel in de Raad en het Europees Parlement gesproken over een vereenvoudiging van de maatregelen. Op nationaal niveau werk ik persoonlijk aan een vereenvoudiging van de Franse procedures, in nauwe samenwerking met de vertegenwoordigers en de nationale en lokale beleidsmakers.

Het zou in deze tijden van economische neergang bijzonder jammer zijn wanneer projectpromotors, waarvan er nog steeds velen zijn, moeite hebben toegang te krijgen tot de beschikbare Europese fondsen.

**Ville Itälä (PPE).** – (FI) Mevrouw de Voorzitter, wij behandelen een belangrijke zaak en ik wil allereerst zeggen dat het begrotingsbeheer een stuk beter is geworden. Er zijn echter nog problemen en enkele daarvan wil ik hier naar voren brengen.

Het eerste is het beleid van de instellingen inzake gebouwen en onroerend goed. Toen ik de begroting voor 2008 opstelde voor het Parlement en de andere instellingen, merkte ik dat de zaken op dit gebied niet in orde zijn. Ik hoop dan ook dat er een grondig onderzoek wordt gedaan naar de vraag waarom de prijzen van de gebouwen en onroerende goederen van de instellingen hoger zijn dan de gemiddelde marktprijzen. Wanneer het onderzoek is uitgevoerd, dan weten wij of er iets niet aan schort of dat alles in orde is.

Het tweede probleem waar ik de aandacht op wil vestigen is de situatie in Roemenië en Bulgarije, die al in eerdere toespraken naar voren is gebracht. Wij weten wat de problemen zijn en wij moeten manieren vinden om Roemenië en Bulgarije te helpen om die problemen op te lossen. Dit is ook een politieke kwestie. Wat is immers het nut van uitbreiding als wij nieuwe lidstaten opnemen die niet in staat zijn het beheer van hun begroting op adequate wijze uit te voeren?

Het derde probleem heeft specifiek te maken met externe acties in het kader van de Verenigde Naties, maar wij moeten überhaupt zodanige controles kunnen uitvoeren dat de burgers weten dat alles in orde is.

Bovenal moeten wij beseffen dat het aantal terreinen zonder fouten is toegenomen en daarvoor zijn wij commissaris Kallas en de Europese Rekenkamer dank verschuldigd. Ze hebben allebei uitstekend werk verricht.

(Applaus)

**Seán Kelly (PPE).** – (EN) Mevrouw de Voorzitter, een eenvoudige vraag. Men heeft gesteld dat veel van de overtredingen het gevolg zijn van onbegrip van de procedures en voorschriften.

Accepteert u dat in dit geval? En zo ja, welk percentage overtredingen zou het gevolg zijn van deze ongelukkige situatie en niet van opzettelijk overtreden van de regels?

**Ivaylo Kalfin (S&D).** – (BG) Ook ik wil allereerst de vertegenwoordigers van de Europese Rekenkamer bedanken voor het verslag dat zij hebben gepresenteerd, en commissaris Kallas voor de klaarblijkelijk sterk verbeterde inbreng van de Europese Commissie met betrekking tot de uitgaven van Europese fondsen. Als inwoner van Bulgarije zie ik duidelijk dat de Commissie bijzonder strikt omgaat met de besteding van fondsen, en dat haar optreden vruchten heeft afgeworpen. Ik wil één punt aan de orde stellen in verband met het feit dat dit het laatste verslag van de Europese Rekenkamer is dat nog onder de huidige Verdragen is opgesteld. Het verslag van volgend jaar zal worden gebaseerd op het Verdrag van Lissabon. Hierover bestaan nog tal van vragen die nog niet duidelijk zijn beantwoord, zoals met betrekking tot het vaststellen van de begroting en de procedures voor het besteden daarvan. Ik vind dat alle instellingen, waaronder ook het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie, met natuurlijk de actieve inbreng van de Europese Rekenkamer, alles in het werk moeten stellen om deze vragen te beantwoorden zodat de zaken voor iedereen duidelijk zijn.

**Jean-Pierre Audy (PPE).** – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik wil hier niet het woord voeren in het kader van de catch-the-eye-procedure, ik wil alleen aangeven dat het betreurenswaardig is dat de bank van de Raad helemaal leeg is. De Raad is een begrotingsautoriteit en bovendien moeten wij constateren dat er in de lidstaten grote problemen zijn. Ik wilde graag aangeven dat ik dit betreur, mevrouw de Voorzitter.

**Bart Staes (Verts/ALE).** – Ik heb het hele debat bijgewoond. Een van meest cruciale vragen die ik nu gehoord heb - en ik vraag expliciet aan de heer Caldeira om dat eens goed uit te leggen - : hoe zit het met die 11 procent onder het cohesiebeleid die niet had mogen worden uitbetaald. Er worden verschillende verklaringen voor gegeven in het debat. Er wordt gezegd 4 miljard, er wordt gezegd 2 miljard, enzovoorts. Ik denk dat het voor de start van de kwijtingsoefening van uitzonderlijk groot belang is dat u hier even klaar en duidelijk uitlegt waar het echt om gaat. Daarnaast wil ik de heer Kallas uitdrukkelijk bedanken voor het werk dat hij de voorbije jaren heeft geleverd. Ik denk dat het altijd vanuit de Commissie begrotingscontrole een heel prettige

samenwerking was. Wij waren het niet altijd met elkaar eens, maar straks krijgt u waarschijnlijk in de nieuwe Commissie een nieuw mandaat, een nieuwe post, en ik wens u daar het allerbeste in.

**De Voorzitter.** – Ik wil de heer Martin erop wijzen dat ik gezien heb dat hij het woord wil voeren voor een persoonlijk feit en dat ik hem het woord ook zal geven. Dat zal echter conform het Reglement aan het einde van het debat zijn, na de Commissie.

**Edit Herczog (S&D).** – (HU) Mevrouw de Voorzitter, ik ben het volledig eens met de heer Audy. Het is een groot gemis dat de Raad er niet is en ook dat de leiders van de fracties afwezig zijn. Als vicevoorzitter van de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement heb ik de conclusie getrokken dat de voorzitters van de andere fracties dit debat niet belangrijk vonden. Het meest schrijnend is echter toch wel de afwezigheid van de Raad.

**Vítor Manuel da Silva Caldeira,** *voorzitter van de Europese Rekenkamer.* – (FR) Mevrouw de Voorzitter, allereerst wil ik alle Parlementsleden bedanken die hier het woord hebben gevoerd. Dit wordt zeer zeker gewaardeerd door al diegenen die bij de Rekenkamer werken en die aan de basis staan van het verslag dat vandaag is gepresenteerd.

Het is moeilijk voor mij om binnen de tijd die mij in dit intensieve en interessante debat is gegeven, alle vragen te beantwoorden die aan mij persoonlijk werden gesteld. Allereerst wil ik ingaan op de vraag van de heer De Jong die mij vroeg of ik er niet moedeloos van word dat ik, als voorzitter van de Rekenkamer, geen positieve DAS kan afgeven. Mijn antwoord luidt dat ik, als controleur, zeer verheugd zou zijn als ik op het gepaste moment een dergelijk oordeel zou kunnen geven, maar het is niet aan controleurs om blij te zijn met het oordeel dat zij geven. Controleurs moeten een goed gefundeerd oordeel geven op basis van relevant bewijsmateriaal.

Als ik heel eerlijk ben, dan geef ik er als controleur de voorkeur aan eenzelfde oordeel te geven als dit jaar. Ik zou tegen de heer Audy willen zeggen dat dit een positief noch negatief oordeel is, maar een realistisch oordeel dat benadrukt dat er op bepaalde punten vooruitgang is waargenomen. In bepaalde beleidsgroepen is een significante afname van de foutpercentages geconstateerd, met name in de landbouw, maar er zijn ook beleidsgroepen waar beter toezicht nodig is. Daarom wil ik, als controleur, in plaats van optimistisch of pessimistisch liever realistisch zijn.

Ik denk dat onze boodschap voor wat betreft de toekomstperspectieven op die manier moet worden geïnterpreteerd. Verschillende leden van dit Parlement hebben gevraagd hoe we deze problemen kunnen oplossen. De Rekenkamer heeft in dit en voorgaande verslagen zijn bijdrage geleverd door erop te wijzen dat zijn aanbevelingen ten aanzien van de verbetering van het toezicht- en controlesysteem in de lidstaten belangrijk zijn en door aan te geven dat, op het niveau van de Commissie, het eveneens belangrijk is de regelgeving te vereenvoudigen. Dat wil zeggen dat de zaken niet moeilijker gemaakt moeten worden dan ze zijn. We kunnen niet van een fase waarin we alles willen doen en controleren - hetgeen overdreven controles met zich meebrengt - overgaan naar een fase waarin er geen enkel toezicht is. Anders kunnen we niet het juiste evenwicht vinden op basis waarvan we de beleidsdoelstellingen kunnen halen.

Een aantal van u heeft gezegd dat er in dit verslag niet wordt gesproken over het efficiënte gebruik van de middelen. Hebben de paar opgespoorde fouten of onregelmatigheden ertoe geleid dat de projecten niet konden worden uitgevoerd? De Rekenkamer wordt uiteraard geacht in zijn verslagen een verklaring af te geven over de financiële staten - en dat is een duidelijk goedkeurende verklaring - en over de onderliggende verrichtingen bij deze rekeningen. Het gaat er dus om of de verrichtingen in overeenstemming zijn met de te volgen regels.

De Rekenkamer geeft u echter ook, en dan met name aan de bevoegde commissies van het Parlement, de Commissie begrotingscontrole, al zijn verslagen inzake de effectiviteit van het beleid en de juiste besteding van de middelen op de verschillende terreinen. Ik hoop dat u in die verslagen belangrijke informatie vindt over hetgeen er in het kader van deze beleidsterreinen kan worden verbeterd. Maar zoals in ons verslag reeds is opgemerkt - en dat heb ik tijdens mijn toespraak benadrukt - is het belangrijk de mogelijkheid die de herziening van het Financieel Reglement, het nieuwe financiële kader en de hervormde begroting ons voor de toekomst bieden, te benutten om fundamentele vraagstukken aan te pakken.

Mevrouw de Voorzitter, graag zou ik wil besluiten met te zeggen dat onze methode overeenkomt met de internationale controlestandaarden. Wij voeren steekproeven uit die naar onze mening geschikt zijn om onze conclusies te trekken. Dat was een vraag van de heer Audy: zijn uw steekproeven toereikend? Het antwoord daarop is ja. Natuurlijk, als wij over meer middelen zouden beschikken, zouden wij eventueel

meer werk kunnen verzetten, maar onze middelen zijn beperkt en wij worden geacht onze middelen zorgvuldig te beheren.

Tot slot wil ik nog iets zeggen over de rol die de Europese Rekenkamer en de controle instanties van de lidstaten in de toekomst kunnen spelen. Wij werken voortdurend samen met de controle instanties van de lidstaten en met de nationale controleurs door met elkaar te werken en elkaar te vertrouwen. Deze aanpak is bepaald in het Verdrag - en opnieuw bevestigd door het Verdrag van Lissabon - en door deze te volgen doen we al het mogelijke om ervoor te zorgen dat de externe controle binnen de Europese Unie over het geheel genomen een toegevoegde waarde krijgt.

Dat waren heel in het kort mijn slotopmerkingen, mevrouw de Voorzitter, aangezien ik niet teveel van uw tijd wilde gebruiken.

(Applaus)

**Siim Kallas**, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, dank u voor dit debat en voor uw goede woorden aan de Commissie. Ik wil twee dingen zeggen met betrekking tot het verleden, over 2008 en de afgelopen jaren. Ten eerste is één belangrijke zaak onderstreept: transparantie. Ik wil u eraan herinneren dat we samen een grote doorbraak hebben bereikt. Alle informatie over ontvangers van EU-financiering is nu openbaar en dat is een van de grote veranderingen geweest in de afgelopen periode.

Het tweede feit uit het verleden is dat we onder andere hebben gesproken over hoeveel geld er is verloren en hoeveel geld moet worden teruggevorderd. Ik wil dit illustreren met een getal, afkomstig uit een zeer gecompliceerde titel. Het staat in bijlage VI van ons syntheseverslag en het is de *summary of waivers of recoveries*, wat zoveel betekent als het bedrag dat volledig en onomkeerbaar verloren is. In het syntheseverslag van 2008 was dit 18 380 363,22 euro, oftewel minder dan 0,01 procent van de EU-begroting. Dat is verloren. We hebben gesproken over al die miljarden die niet goed zijn beheerd in de structuurfondsen, maar uiteindelijk wordt er iets teruggevorderd. De procedure is niet perfect en we moeten hier hard aan werken en soms worden er fouten gecorrigeerd. Het is een lang proces en we moeten het heel serieus nemen.

Nu enkele punten voor de toekomst. In de zeer nabije toekomst zullen we beginnen met de besprekingen over het nieuwe Financieel Reglement en de nieuwe begrotingsvooruitzichten. Met dit proces hangen heel veel dingen samen. Nationale verklaringen en de deelname van de lidstaten moeten een sterkere rechtsgrond krijgen. We kunnen zeker verder gaan met de vereenvoudiging die hier zoveel en zo vaak is besproken. Zoals voorzitter Caldeira al heeft gezegd, worden de doelstellingen gedefinieerd door meer dan vijfhonderd programma's, die zijn goedgekeurd door de Commissie, het Parlement en de Raad. Elk programma heeft zijn eigen rechtsgrond, zijn eigen doelstellingen, en alles moet worden gemeten, ook het geld dat in overeenstemming met deze doelstellingen is besteed. Dat is essentieel.

Tijdens de laatste plenaire vergadering, toen we de kwijting voor 2007 bespraken, was een van de ideeën het verkleinen van het aantal programma's en het instellen van grotere projecten en programma's die veel eenvoudiger te overzien zijn. Dit is een belangrijke kwestie en, zoals volgens een van de Parlementsleden het geval is met plattelandsontwikkeling, je kunt doelstellingen niet meten – vooral niet als het gaat om externe maatregelen, die zeer politieke doelstellingen hebben – en vervolgens zeggen dat de doelstellingen zijn bereikt. Dit is een belangrijke kwestie, maar wel een kwestie binnen het kader van de toekomstige besprekingen over het Financieel Reglement.

Als het gaat om de dialoog, waarvan het belang hier werd onderstreept, moet ik zeggen dat we ons best hebben gedaan om een goede dialoog te voeren met het Parlement, met de Commissie begrotingscontrole en met de Rekenkamer. Ikzelf debatteer graag over alles met mensen met verschillende meningen, verschillende houdingen en verschillende inschattingen. Dat is het normale leven. Waar ik niet van houd, is dat sommige mensen moedwillig en voortdurend onjuiste feiten gebruiken. Je kunt geen dialoog voeren als de feiten niet kloppen. We kunnen een verschillend oordeel hebben, verschillende interpretaties en verschillende meningen, maar de feiten moeten kloppen. Ik hoop echt dat dit beginsel in onze toekomstige dialoog zal worden gerespecteerd.

(Applaus)

**De Voorzitter**. – Mijnheer Martin, wilt u aan het einde van dit debat het woord voeren?

**Hans-Peter Martin (NI)**. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, het spijt me dat ik van deze gelegenheid gebruik moet maken om een persoonlijke opmerking te maken, waarvoor ik volgens de agenda zelfs drie minuten krijg toebedeeld. Zoveel tijd heb ik echter niet nodig.

In mijn bijdrage heb ik me zeer constructief opgesteld en in het debat heb ik zeer constructief gewezen op alles wat men nu op de nieuwe basis zou kunnen doen. Om tot dit oordeel te komen, heb ik het debat vanmorgen intensief gevolgd. Ik was hier aanmerkelijk vroeger dan mijn collega beweerde, ik ben later weggegaan en ik ben nu ook weer hier. Ik vind het erg jammer dat mevrouw Gräßle het kennelijk nodig acht om over te gaan tot persoonlijke aanvallen van een zeer laag niveau. Ik zou willen dat zij zelf wat constructiever was, dat men niet zoveel onwaarheden van haar in de *Bild-Zeitung* hoefde te lezen. Ik zou liever constructieve voorstellen horen voor een oplossing op dit punt, over hoe men de Rekenkamer werkelijk de mogelijkheden hiervoor kan bieden. Bovendien is het heel jammer dat het uitgerekend mevrouw Gräßle is die het werk voor de niet-ingeschrevenen onnodig moeilijk maakt, die ons discrimineert, ons de toegang tot informatie en ook de mogelijkheid om met medewerkers te werken ontzegt, en dan meent dat ze ons moet aanvallen op grond van onwaarheden. U moet leren wat democratie is, mevrouw Gräßle!

**De Voorzitter.** – Daarmee zijn we aan het einde gekomen. Het debat is gesloten.

#### **Schriftelijke verklaringen (artikel 149)**

**Elisabeth Köstinger (PPE), schriftelijk.** – (DE) Weliswaar bestaan er op bepaalde terreinen, vooral in het cohesiebeleid, nog grote gebreken, maar door de daling van het foutenpercentage op het gebied van de "landbouw en natuurlijke hulpbronnen" naar minder dan 2 procent, zie ik de toekomst optimistisch tegemoet. Dit is vooral omdat dit terrein het grootste deel van de uitgaven van de Europese Unie vormt, en met het relatief lage foutenpercentage van 2 procent kan men zeer tevreden zijn. Voor de toekomst moeten wij onze inspanningen op twee gebieden richten. Enerzijds op het gebied van de samenwerking tussen de lidstaten en de Commissie. Hier moeten foute en incorrecte gegevens in alle mogelijke uitgavengebieden worden benoemd en fouten worden gecorrigeerd. Anderzijds moeten de methoden worden verbeterd voor de betaling van EU-gelden aan de lidstaten en de terugvordering ervan.

**Véronique Mathieu (PPE), schriftelijk.** – (FR) Ik feliciteer de Rekenkamer met zijn jaarverslag over de uitvoering van de EU-begroting 2008. Graag wil ik uw aandacht vestigen op de paragrafen over de agentschappen van de Europese Unie, waarin de Rekenkamer aangeeft dat hij een goedkeurende verklaring zonder voorbehoud afgeeft voor alle gecontroleerde agentschappen, behalve voor de Europese Politieacademie (EPA).

Het is in dit stadium relevant u eraan te herinneren dat wij voor de kwijting 2007 voor dezelfde situatie gesteld stonden. De Rekenkamer had namelijk een verslag gepubliceerd over de betrouwbaarheidsverklaring met voorbehoud voor de rekeningen en onderliggende verrichtingen van de EPA, waarin met name was aangegeven dat er geld is gebruikt om privé-uitgaven mee te financieren. De rapporteur deed een verzoek tot uitstel voor het verlenen van kwijting voor de EPA, waaraan de Commissie Begrotingscontrole gehoor gaf. Bij de stemming in de plenaire vergadering van 23 april 2009 is dit voorstel echter verworpen met 226 stemmen voor en 230 stemmen tegen, waarbij de Socialisten in het Europees Parlement en de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie massaal van zich hebben laten horen.

Nu de Rekenkamer vandaag stelt dat er nog steeds problemen zijn met betrekking tot de EPA, is het zeer belangrijk dat wij erkennen dat wij in april vorig jaar een fout hebben gemaakt door voor de kwijtingverlening te stemmen, tegen het advies van de rapporteur en de daartoe bevoegde commissie in.

#### **4. Het Google-project betreffende digitalisering van het mondiale boekenerfgoed (debat)**

**De Voorzitter.** – Aan de orde is de mondelinge vraag van Klaus-Heiner Lehne, namens de Commissie juridische zaken, aan de Commissie: het Google-project betreffende digitalisering van het mondiale boekenerfgoed (O-0101/2009 – B7-0224/2009).

**Angelika Niebler, ter vervanging van de auteur.** – (DE) Mevrouw de Voorzitter, fungerend voorzitter van de Raad, commissaris, dames en heren, u kent allen Google, de zoekmachine op het internet. U kent waarschijnlijk ook het nieuwe Google-boekenproject, waarover iedereen het sinds een paar maanden heeft. Met het boekenproject wil Google boeken uit bibliotheken scannen en op het internet zetten, zodat de lezers zo snel en eenvoudig mogelijk via het net toegang krijgen tot een groot aantal werken.

Vanuit de lezer en de internetgebruiker gezien, is het een prachtig idee. Maar wat betekent het voor de auteurs, voor de creatieve mensen, de kunstenaars en de uitgevers? Op welke manier nemen zij deel aan de publicatie van hun werk op het internet? Met deze vragen moeten we ons de komende maanden intensief bezighouden. U weet misschien dat uitgevers en auteurs in de VS Google hebben aangeklaagd vanwege het scannen en de

publicaties op het net. De juridische strijd is voor zover ik weet inmiddels beëindigd, omdat de klagers met Google een schikking hebben getroffen. Maar de vragen blijven natuurlijk bestaan, en deze situatie heeft niet alleen betrekking op Google, maar er zullen zich vergelijkbare gevallen voordoen, zodat we ons tijdig over deze vragen moeten buigen.

Moet het auteursrecht in het digitale tijdperk worden aangepast? Moeten wij bepaalde structuren veranderen? Ik denk hierbij in het bijzonder aan de rol van de auteursrechtenorganisaties waarover we in het Parlement al vrij vaak hebben gesproken. Worden er op het net nieuwe monopolies gecreëerd? Hoe moeten we daarop reageren? Hoe verandert hierdoor ook de structuur bij ons in het land, bijvoorbeeld als we kijken naar onze boekhandelaren in de regio's? Welke belangen staan hier tegenover elkaar, en hoe kunnen we een goed compromis vinden?

Auteurs en uitgevers verlangen een beloning voor hun werk. Dat geldt natuurlijk ook als ze hun werk op het internet zetten. Bibliotheken willen hun archief op het net plaatsen en ze willen dat graag doen zonder van tevoren met iedere afzonderlijke rechthebbende een licentieovereenkomst te moeten sluiten. De belangen van de gebruikers zijn duidelijk. Die hebben er veel belang bij om overal snel en eenvoudig toegang tot de inhoud van het net te hebben. Wij kunnen nu nog niet over mogelijke oplossingen spreken, maar we moeten onszelf veel vragen stellen en dat is ook het nut en het doel van de schriftelijke vraag die de Commissie juridische zaken bij de Commissie heeft ingediend.

Moeten we voor het verduidelijken van de vragen rond het auteursrecht onderscheid maken, bijvoorbeeld met betrekking tot de inhoud, en zo ja, welk onderscheid kan dan worden gemaakt? De Commissie lijkt wel die kant op te gaan, omdat zij aandacht besteedt aan de situatie van de bibliotheekvoorraden. Moeten er in de toekomst grootschalige digitaliseringsprojecten komen, of kan ons bestaande licentiesysteem dit probleem aan? Hoe kan in het tijdperk van het internet een vereffening van het auteursrecht vereenvoudigd worden? We moeten ons ook bij het auteursrecht nog eens afvragen – u weet dat het auteursrecht in de eerste plaats nationaal recht is – of dat nog wel van deze tijd is. Hoe moeten we in de toekomst verweesde werken behandelen, dus werken waarvan de rechthebbenden niet geïdentificeerd of opgespoord kunnen worden? Moet er misschien onderscheid worden gemaakt tussen literaire werken en wetenschappelijke werken? Een auteur van een roman moet bijvoorbeeld van de publicatie van zijn werk leven, maar wanneer een wetenschapper zijn werk op het net plaatst, doet hij dat in de eerste plaats om in het onderzoek naam te maken en hij is minder afhankelijk van een beloning. We moeten onszelf dus talloze vragen stellen en ik verheug me er ook op om hierover met u in debat te gaan.

Ik wil nog één thema aan de orde stellen, namelijk nogmaals de auteursrechtenorganisaties. Als u nu ziet hoe gemakkelijk men van het internet muziek kan downloaden – je gaat naar iTunes en koopt voor 20, 30, 40, 50 cent de muziek die je wenst. Wat betekent dat dan voor de auteursrechtenorganisaties? Hebben we die eigenlijk nog wel nodig? Ik zou graag zien dat deze situatie ook eens door de Commissie wordt verduidelijkt.

Wij hebben in het Parlement door de jaren heen steeds geëist dat de Commissie ook eens aandacht schenkt aan de auteursrechtenorganisaties. Dat zijn toch ook – ik zeg het een beetje familiair – monopolieachtige instanties, die in de loop van decennia tot stand zijn gekomen. Ik wil graag weten welke plannen de Commissie op dit gebied heeft. En dan mijn laatste punt: als je kijkt naar een platform als Google, dat alles vrij toegankelijk maakt, dan zie je dat er een monopolie op het internet ontstaat. We moeten er ook over nadenken hoe we daar mee kunnen omgaan, om niet uiteindelijk slechts één aanbieder te hebben die dan over de voorwaarden voor toegang tot de inhoud op het net beslist. Ik verheug me op een debat met u in de komende weken en maanden en ik kijk met belangstelling uit naar het antwoord van de Commissie op onze eerste vraag van de Commissie juridische zaken.

**Siim Kallas**, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik dank de Commissie juridische zaken dat zij deze kwestie heeft aangekaart. U stelde zoveel belangrijke en fundamentele vragen die beslist in de komende maanden moeten worden besproken. Dit is zeker een diepgaand, belangwekkend, opwindend en zeer toekomstgericht vraagstuk. Ik geef eerst een overzicht met betrekking tot deze concrete vraag.

In de eerste plaats: het Google Books-project. In wezen is dit initiatief bedoeld om een grote groep gebruikers een instrument te bieden voor het zoeken, doorzoeken en kopen van boeken. Voor rechthebbenden kan dit een aanvullend handelskanaal en daarmee een aanvullende inkomstenbron vormen. In Europa wordt het Google Books-project in samenwerking met bibliotheken uitgerold en betreft het uitsluitend boeken in het publieke domein. Auteursrechtelijk beschermde boeken worden alleen in het project opgenomen via het Google Partner-programma, dat zich richt op uitgeverij die bereid zijn met Google overeenkomsten aan te gaan.



De schikking in de zogenaamde "Google Books class action" betreft het Google Books-project in de Verenigde Staten. Deze schikking is bedoeld om een einde te maken aan een gerechtelijke procedure die al meer dan vier jaar duurt. Als de schikking wordt goedgekeurd, voorziet deze in een aanvullende inkomstenbron voor rechthebbenden, maar ook, en dat is het belangrijkste, in het via onlinetoegang en doorzoekbaarheid aan gebruikers in de VS beschikbaar stellen van tot dusver niet beschikbare uitverkochte of verweesde werken. Bovendien kunnen de financiële prikkels ervan ertoe bijdragen dat bekend wordt wie de rechthebbenden van verweesde werken zijn.

Voor wat betreft het Google Book Search-project ziet de Commissie het initiatief van Google als bewijs dat er nieuwe bedrijfsmodellen worden ontwikkeld die aan een groeiend aantal consumenten vrijwel directe toegang tot grote aantallen werken verschaffen. Omdat de Europese Commissie voorstander is van digitalisering van boeken in Europese bibliotheken en daarbuiten, en omdat digitalisering van boeken een taak van herculische omvang is waarbij de steun van de particuliere sector nodig is, is de Commissie voorstander van initiatieven zoals het Google Book Search-project zolang als deze intellectuele eigendomsrechten eerbiedigen en niet tot concurrentievervalsing leiden.

De Commissie voert actief overleg met Europese uitgevers en met Google over de Google Books-schikking. In september 2009 hield de Commissie een openbare hoorzitting waarbij Europese belanghebbenden en de partijen bij de schikking bijeenkwamen om standpunten uit te wisselen en opheldering te krijgen over de diverse onderdelen van de overeenkomst.

Maar ondertussen hebben er belangrijke veranderingen plaatsgevonden. Vanwege talloze bezwaren tegen de oorspronkelijke schikking bij Googles concurrenten, buitenlandse regeringen (Frankrijk en Duitsland) en het Amerikaanse ministerie van Justitie werden de schikkingsvoorwaarden herzien en op 13 november 2009 aan de rechter in de VS voorgelegd.

Ten eerste is de reikwijdte in de herziene schikking aanzienlijk verengd. Thans vallen alleen boeken die tot 5 januari 2009 waren geregistreerd bij het US Copyright Office of uitgegeven in het Verenigd Koninkrijk, Australië of Canada onder de schikking. Alle andere boeken vallen buiten de reikwijdte van het akkoord. Dus alleen auteurs en uitgevers in de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Australië en Canada worden voortaan vertegenwoordigd door het bestuur van de Books Rights Registry, het orgaan dat de voorwaarden van het akkoord in beheer heeft.

Ten tweede dienen uitgevers van andere landen dan de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Australië en Canada nu individueel te onderhandelen om deel te nemen aan de diensten van Google Books in de Verenigde Staten.

Over de nieuwe versie van de schikking heb ik twee opmerkingen. Ten eerste is het niet altijd een voordeel om buiten de reikwijdte van de schikking te vallen. Vanaf de zijlijn kun je niet langer controleren wat Google doet met de exemplaren die het bedrijf tot nu toe heeft gescand.

Ten tweede, zullen uitgevers in de EU-lidstaten – met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk – niet langer participeren in een belangrijke transformatie van de boekenmarkt. Het Google Books-project in de Verenigde Staten zal een belangrijke stimulans krijgen waaraan Europese uitgevers geen deel meer hebben. Zelfs al zullen diensten waarover in deze schikking is onderhandeld, alleen beschikbaar zijn voor gebruikers in de Verenigde Staten, toch kan het gemis ervan nadelig zijn voor de culturele diversiteit.

In dit verband heeft de Commissie aan de lidstaten een oproep gedaan en zij zal dit telkens weer doen: ten eerste, om hun digitaliseringsbeleid te intensiveren; ten tweede om de mogelijkheden voor publiek-private samenwerkingsverbanden op het gebied van digitalisering te onderzoeken; en ten derde om te zorgen dat al het gedigitaliseerd materiaal door middel van Europeana beschikbaar komt. Als de lidstaten dat doen, kan de Google Books-schikking zich misschien ontwikkelen tot de katalysator in plaats van een bedreiging voor Europese initiatieven op het gebied van toegang tot gedigitaliseerde cultuur.

Dan kom ik bij uw tweede vraag. Het debat over de Google Books-schikking laat zien dat Europa zich niet kan permitteren achter te blijven op het gebied van de digitale ontwikkelingen. Europa moet snel handelen. Met het oog hierop is de Commissie van harte bereid te werken aan een wetgevingskader voor het auteursrecht, dat digitalisering op grote schaal van Europese bibliotheekcollecties zal bevorderen.

We zijn van oordeel dat de auteurswetgeving flexibel genoeg moet zijn om het realiseren van online-bibliotheken niet al te complex te maken.

**Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein**, *namens de PPE-Fractie*. – (PL) Mevrouw de Voorzitter, ik wil u bedanken voor uw verklaring, de Commissie juridische zaken voor haar vraag, mevrouw Niebler voor haar opmerkingen en de commissaris voor zijn antwoord. Dit zijn ook zeer belangrijke zaken voor de Commissie interne markt en consumentenbescherming. Het proces van het digitaliseren van boeken opent geweldige nieuwe mogelijkheden, maar het moet – en dat benadruk ik – de belangen van de uitgevers en lezers dienen, met andere woorden, van de Europese ondernemingen en consumenten.

De vorige versie van de overeenkomst met Google dreigde te leiden tot monopolisering van de volledige literaire productie door één particulier bedrijf, een dreiging die nog niet volledig is weggenomen. Het was Google dat miljoenen auteursrechtelijk beschermde titels uit de hele wereld scande. Tot op heden heeft het bedrijf illegaal gebruik gemaakt van deze scans, door uitsluitend het Amerikaanse beginsel van eerlijk gebruik toe te passen zonder de auteurs of uitgevers om toestemming te vragen.

De nieuwe overeenkomst gaat nog altijd voorbij aan een basisbeginsel van de Berner Conventie, dat bepaalt dat de houders van het auteursrecht om toestemming moet worden gevraagd voordat hun werken worden gebruikt, in plaats van hen alleen de mogelijkheid te geven om niet deel te nemen, waardoor de verantwoordelijkheid, moeite en kosten op de schouders van de auteurs worden gelegd. De overeenkomst is van toepassing op boeken uit de hele wereld die in het Engels zijn uitgegeven in landen die onder de Conventie vallen.

Bij het scannen van de boeken putte Google uit de categorieën uitverkochte en verweesde werken. Beide categorieën zijn zeer losjes gedefinieerd. Het is vaak best mogelijk om de auteurs van verweesde werken te vinden als je er je best voor doet. Uitverkochte boeken zijn vaak werken die de auteurs of uitgevers met opzet niet meer laten drukken. Houdt dat niet het gevaar in dat Google uitgevers de vrijheid ontnemt om hun eigen uitgeefbeleid te bepalen en auteurs mogelijk inkomsten onttrekt?

Als het gaat om de consumenten: de uitgeefbranche kan op de lange termijn worden ondermijnd door het project van Google als de houders van het auteursrecht niet de royalty's ontvangen waarop ze recht hebben. Om concurrerend te blijven, zullen uitgevers stoppen met het uitgeven van waardevolle, door deskundigen beoordeelde, kostbare boeken. Voor de consumenten betekent dit effectief dat hoogwaardige publicaties worden vervangen door goedkope, ongetoetste, fantasieloze uitgaven, die ook nog eens voorzien zijn van grote hoeveelheden reclame.

Ik verwacht daarom dat de Europese Commissie een beleid ontwikkelt dat de ontwikkeling van verdere digitalisering mogelijk maakt, maar zonder dat dit een negatieve invloed heeft op de creativiteit en de belangen van de markt en van de lezers in Europa.

**Sergio Gaetano Cofferati**, *namens de S&D-Fractie*. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, ik denk dat de overeenkomst tussen Google en de Amerikaanse uitgevers absoluut interessante elementen bevat en tevens enkele belangrijke vooruitzichten voor nieuwe zaken voor ons. Naast de positieve elementen, moeten we echter ook de negatieve aspecten van deze overeenkomst in ogenschouw nemen.

Voor een positieve overeenkomst moeten we vanuit een geheel ander perspectief naar de complexe kwestie van copyright kijken, een perspectief dat verder gaat dan de tegenstelling tussen het opeisen van de vrije toegang tot culturele producten online en de exclusieve bescherming van het auteursrecht zonder enige uitzonderingen.

Het is een feit dat het door Google bedachte systeem alle gebruikers een brede toegang zou bieden tot allerlei soorten publicaties, met name werken die niet meer worden uitgegeven of bibliografisch lastig te vinden zijn, en tegelijkertijd auteurs en uitgevers de kans biedt hun eigen culturele aanbod te vernieuwen en hun publiek te verbreden. Het is echter ook een feit dat, aangezien het akkoord alleen boeken en werken omvat die zijn geregistreerd bij het US Copyright Office of zijn gepubliceerd in het Verenigd Koninkrijk, Canada of Australië en er geen specifieke maatregel is voorzien voor werken uit Europa of de rest van de wereld – Google is tot op heden althans niet verder gegaan dan een algemene verklaring dat het bereid is met andere landen vergelijkbare overeenkomsten te sluiten –, Google zich uit hoofde van dat akkoord in een monopoliepositie bevindt, ook vanwege de omvang van de reclamebudgetten die voor het nieuwe systeem zullen worden vrijgemaakt.

De impact zal tevens gevolgen hebben voor de Europese cultuursector. In de eerste plaats vanwege de verdraging die Europa zou oplopen in het digitaliseren van zijn bibliotheken. Sterker nog, een zeer groot aantal Europese boeken is sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw al geregistreerd bij het US Copyright Office. Dat betekent dat zij zouden worden onderworpen aan de nieuwe toegangsregels van het systeem van

Google. Verder zijn er nog talloze Europese werken in het bezit van Amerikaanse bibliotheken, die Google de mogelijkheid hebben geboden hun eigen boekenvoorraad te digitaliseren.

De Europese Commissie is een Europees project gestart dat vooralsnog minder impact heeft gehad dan van Google Books wordt verwacht. Het akkoord tussen Google en de Amerikaanse cultuursector geeft dus aan dat er een balans moet worden gevonden tussen de bescherming van copyright en van de productie en de toegankelijkheid voor gebruikers, waarbij rekening moet worden gehouden met de enorme technologische ontwikkelingen van de afgelopen tien jaar. Het risico bestaat dat Europa achter zal lopen bij de verwezenlijking van dit mogelijk nieuwe model.

Ik zeg u eerlijk, mijnheer de commissaris, dat ik de voorstellen die hier zijn gedaan niet afdoende vind om dit probleem op te lossen. We hebben een oplossing nodig die de landen van Europa verenigt en die de verantwoordelijkheid voor het nemen van maatregelen niet afwentelt op de lidstaten.

**Liam Aylward**, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben blij dat de Commissie juridische zaken deze vraag, die precies op het juiste moment komt, aan de Commissie heeft gesteld. Het boekdigitaliseringsproject heeft in Europa en in de lidstaten invloed op verschillende beleidsterreinen zoals auteursrecht, mededinging, digitalisering van bibliotheken, en cultuur, en dit vraagt als zodanig om zowel debat als zorgvuldige overdenking.

De digitalisering van boeken heeft veel duidelijke voordelen zowel op cultureel als economisch vlak. Literatuur en onderwijs worden voor de digitale generatie beter toegankelijk. Deze digitalisering draagt bij aan de verspreiding van kennis en cultuur. Studenten, academici en universiteiten krijgen meer toegang tot informatie en onderzoek.

Als Europa voorop wil lopen bij een succesvolle, op kennis gebaseerde economie, moeten we voortgang boeken met nieuwe technologieën en voorop blijven in de kennisrace. Mijn eigen lidstaat, Ierland, stond bekend als het eiland van heiligen en geleerden, met een grote traditie in het voortbrengen van literatuur; en het aanmoedigen en bevorderen van lezen en literatuur is altijd welkom. Helaas moet ik zeggen dat de meeste heiligen vertrokken zijn. Maar het digitaliseringsproject mag niet ten koste gaan van het creatieve proces achter literatuur en de bestaansmiddelen van de vele belanghebbenden mogen er niet negatief door worden beïnvloed. Het is belangrijk om te benadrukken dat digitalisering slechts aanvaardbaar is als de rechten van belanghebbenden onder wie auteurs, uitgevers, illustratoren, grafisch ontwerpers en literair vertalers worden vertegenwoordigd en beschermd.

Gelet op de mogelijke dreiging van digitalisering op de markt van gedrukte boeken is het cruciaal ervoor te zorgen dat de rechten van belanghebbenden op billijke wijze worden gecompenseerd, en dit is een kwestie die ik afgelopen oktober direct bij de Commissie aan de orde heb gesteld. Uit het antwoord van de Commissie maak ik op dat zij al een openbare raadplegingsprocedure is gestart en hoorzittingen heeft gehouden om ideeën met belanghebbenden uit te wisselen. Ik ben blij met deze positieve stappen en, als de wetgeving van de Europese Unie inzake auteursrechten dient te worden aangepast, moeten belanghebbenden daar sterker bij worden betrokken, opdat de wijziging in overeenstemming is met hun belangen, terwijl tegelijkertijd een op kennis gebaseerde economie wordt bevorderd.

**Eva Lichtenberger**, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, commissaris, dames en heren, we zijn door de activiteiten van Google Books in onze Europese strategie van de langzame, gerichte aanpak en de vele bezwaren die daarbij worden geuit, gewoonweg door de realiteit ingehaald. We worden geconfronteerd met een door Google uitgevoerde uitgebreide digitalisering van boeken, ook van boeken van Europese auteurs die hiervoor geen toestemming hebben gegeven en die nu verbaasd en boos zijn over het feit dat ze zichzelf in Google Books kunnen vinden, waar ze helemaal niet willen zijn.

Hierbij wil ik allereerst zeggen dat het bij het auteursrecht niet alleen om geld gaat. Het gaat ook om de soevereiniteit van de auteur, die medebeslissingsrecht moet hebben ten aanzien van de vraag of en hoe en in welke vorm zijn of haar boek gedigitaliseerd en gebruikt wordt. Dat is een centrale vraag en een noodzaak. Daarmee in verband staat echter de zeer moeilijke kwestie van de zogenaamde verweesde werken, dus de werken waarvan de auteurs niet meer gevonden kunnen worden, en wat hiervoor een goede oplossing zou zijn.

Ieder van ons kent de situatie dat men een lievelingsboek heeft uitgeleend, dat men het niet meer terugkrijgt en ook niet meer op een andere manier kan krijgen, omdat het niet meer wordt verkocht. Voor dergelijke situaties kan Google Books natuurlijk een zeer goede oplossing zijn, die ook schatten uit de literatuur en aanverwante gebieden bewaart en helpt bewaren die anders uit onze cultuur zouden verdwijnen. Deze

oplossing moet dan wel zo'n vorm krijgen dat het allemaal zin heeft. Google Books kan zich niet eenvoudigweg nergens iets van aantrekken. Er moet worden geprobeerd om de auteur op te sporen en zijn rechten moeten worden beschermd. Hier is een rol weggelegd voor de auteursrechtenorganisaties, waarvoor ik ook een eerlijke oplossing wens. En zoals collega Niebler al heeft gezegd, moet de rol van de auteursrechtenorganisaties in dit verband opnieuw worden besproken.

Wie zich nu nieuwe technologieën ontzegt, heeft het recht daartoe. Je moet dan natuurlijk wel de consequenties dragen en je zult later misschien geen toegang meer hebben tot de brede kennis die zich op dat gebied ontwikkelt. Dat staat momenteel centraal. We hebben misschien statutaire uitzonderingen nodig om het probleem zo goed mogelijk op te lossen.

**Emma McClarkin**, namens de ECR-Fractie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, voor de liefhebbers van boeken in mijn kiesdistrict in de East Midlands en in heel de EU is dit goed nieuws. Ik ben van mening dat we aan de vooravond van een boekrevolutie staan, en ik ben blij met de verklaring van de Commissie.

Het initiatief van Google is een onvermijdelijke en logische stap voorwaarts, gelet op de vooruitgang van de digitale economie met nieuwe marktstimulansen en nieuwe consumentenbehoeften. Ik ben van mening dat dit soort innovatie in de private sector moet worden omarmd zolang er ruimte blijft voor mededinging in de toekomst en billijke bescherming.

Al zijn bibliotheken een belangrijke opslag van informatie, toch zijn het grotendeels weinig gebruikte bronnen, nu negen van de tien boeken niet toegankelijk zijn, en er zijn vele duizenden boeken niet voor gebruikers beschikbaar, omdat zij uitverkocht zijn of omdat publicatie onrendabel zou zijn.

Met onlineboeken krijgen auteurs een kans op enige erkenning en ze krijgen ook nog wat geld terug voor hun werken.

Maar het feit dat dit soort schikking die voorziet in grootschalige digitalisering van boeken niet van toepassing in de EU kan zijn, is een zeer illustratief voorbeeld van de versnipperde wetgeving inzake auteursrecht in de EU. We moeten een Europees kader voor auteursrechten maken dat geschikt is voor de 21<sup>e</sup> eeuw. Europa moet de gelegenheid te baat nemen om voorop te lopen en te zorgen dat de digitalisering van boeken in Europa wordt bevorderd, maar ook om te zorgen dat de Google Books-schikking rekening houdt met het Europees auteursrecht.

Laten we Europese spelers in dit veld, maar ook in verschillende talen en genres daartoe aanmoedigen. Voor mensen zoals ik die houden van het gevoel van een pagina tussen hun vingers, kan dit niet de behoefte aan fantastische boekwinkels, zoals die in mijn kiesdistrict, East Midlands, vervangen. In plaats van een einde te maken aan de boekwinkels, biedt de mogelijkheid van onlinetoegang tot boeken ons een compleet nieuwe manier van onderwijs en toegang tot cultuur.

In plaats van onze bibliotheken te verwoesten, helpt deze onlinetoegang bij het archiveren en conserveren en biedt hij onze gebruikers meer keuzemogelijkheden om toegang te krijgen tot boeken voor onderwijs en vrije tijd.

Dit is een kans voor auteurs om hun markt en lezerspubliek uit te breiden. Ik ben van mening dat dit de start is voor een herontdekking van grote werken en de blootlegging van een culturele explosie. Iets wat we moeten verwelkomen en positief moeten stimuleren.

**Patrick Le Hyaric**, namens de GUE/NGL-Fractie. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, velen van ons hebben het reeds gezegd, Google is nagenoeg een monopolist op de wereldmarkt die probeert het culturele, literaire en journalistieke erfgoed van de hele wereld in handen te krijgen. Europa moet zich niet door Google laten ringeloren. De strategie van Google, waarbij de dienst gratis wordt aangeboden, is bovendien slechts schijn, aangezien het bedrijf de werken tot handelswaar maakt in ruil voor meer dan 23 miljard dollar aan reclame-inkomsten per jaar.

Zoals u reeds heeft gezegd, mijnheer Kallas, moet Europa een digitaliseringsprogramma opzetten. Het proces dat auteurs in de Verenigde Staten hebben aangespannen wegens het plagiëren van hun werken door Google Books moet echter niet gebruikt worden om hier een digitaliseringsmodel op te zetten dat van literaire, journalistieke of wetenschappelijke werken eveneens handelsproducten maakt.

Vanuit dit oogpunt zouden wij graag van de Commissie willen weten wat zij precies verstaat onder de veelvuldig gebruikte term "collectieve licentie". Het idee van het opzetten van een Europese markt voor auteursrechten vinden wij vanuit dit oogpunt zeer verontrustend. We moeten intellectuele werken, die ons

gemeenschappelijk erfgoed vormen, niet verwarren met de handelsgeest die ervoor zorgt dat cultuur tot handelswaar verwordt.

Wij zijn dan ook van mening dat de Europese Unie, samen met de lidstaten, de auteursrechten en de intellectuele eigendom van schrijvers, journalisten en wetenschappers moet waarborgen. De openbare digitaliseringssystemen die in een aantal lidstaten zijn opgezet, moeten gesteund en gekoppeld worden aan het Europese project Europeana, om de particuliere toe-eigening van openbare culturele werken te voorkomen.

Voordat er besluiten worden genomen, is het naar mijn idee wenselijk dat het Parlement het initiatief neemt tot de organisatie van een Europese strategische conferentie, waarbij de Europese instellingen, de lidstaten, vakbonden van schrijvers, bibliotheken, en tevens openbare telecommunicatiebedrijven bijeen worden gebracht om een Europees openbaar digitaliseringsmodel op te zetten dat rekening houdt met de auteurs en hun werken, die voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk moeten worden gemaakt. Dit project zal, samen met Europeana, naast de andere bestaande systemen in de wereld moeten functioneren.

**Bruno Gollnisch (NI).** – (FR) Mevrouw de Voorzitter, het digitaliseren van het Europees literair erfgoed ten behoeve van behoud, bewaring, maar ook van de verspreiding en promotie ervan en de mogelijkheid voor de Europeanen om toegang te krijgen tot hun fantastische cultuur, zijn belangrijke uitdagingen waar de publieke autoriteiten meer bij betrokken zouden moeten worden.

Momenteel ligt Google onder vuur, omdat haar commerciële strategie bestaat in pogingen om een doorslaggevend en blijvend voordeel te behalen, niet door het monopolie te krijgen op de inhoud van de mondiale virtuele bibliotheek maar op de toegang tot deze inhoud en door in ruil daarvoor de kosten van de digitalisering op zich te nemen.

Samen met mijn collega's van de Europese rechtse fracties, ben ik volledig tegen elke vorm van alleenverkoop die uitmondt in een monopolie. De overige belangrijke uitdagingen op het gebied van intellectuele eigendom en de eerbiediging van auteursrechten van uitverkochte en verweesde werken zijn niet onoverkomelijk. Hiervoor kan de wetgeving worden aangepast.

.

Maar de vraag waar het echt om draait is de volgende: welke alternatieven hebben wij in Europa? De website Europeana die sinds enkele maanden operationeel is, heeft slechts 5 procent van de Europese werken online. De helft van de inhoud op de site is afkomstig uit bronnen uit Frankrijk, een land dat eindelijk eens een voortrekkersrol heeft met Gallica, de portaalsite van de Franse Nationale Bibliotheek, en het INA, het Frans Nationaal Audiovisueel Instituut.

De financiering is echter een schijntje vergeleken met het benodigde geld. Google is bereid 15 miljoen euro per jaar te investeren en binnen tien jaar tijd snel zo'n 20 miljoen werken te digitaliseren en toegankelijk te maken. Hoeveel zijn wij bereid op tafel te leggen? Als we geen antwoord op deze vraag hebben, zal Google - vrees ik - de enige speler op de markt worden die aan de behoeften van de bibliotheken kan voldoen.

**Tadeusz Zwiefka (PPE).** – (PL) Mevrouw de Voorzitter, de potentiële voordelen en mogelijkheden die het project Google Books de consumenten, onderzoekers en de meerderheid van de uitgevers en auteurs biedt voor het behoud van cultureel erfgoed, staan werkelijk buiten kijf. We mogen echter niet lichtzinnig omgaan met de juridische consequenties en daar wil ik me als vertegenwoordiger van de Commissie juridische zaken op richten.

Ten eerste moeten de voorwaarden waaraan voldaan moet worden natuurlijk duidelijk zijn. Ik denk dan aan de noodzaak van het respecteren van het auteursrecht en van de instelling van een geschikt systeem voor het betalen van royalty's aan auteurs. Helaas is het Google-project gebaseerd op een Angelsaksisch rechtstelsel en op Noord-Amerikaanse marktomstandigheden die volledig ontoereikend zijn voor het stelsel in de Europese Unie. Met betrekking daartoe hebben de activiteiten van Google in de Europese Unie te maken met hindernissen, niet alleen van juridische, maar ook van ethische aard. Google neemt aan dat een eigenaar van auteursrecht die geen deel wil uitmaken van een overeenkomst verplicht is Google hiervan op de hoogte te brengen. Dat is natuurlijk niet in overeenstemming met ons recht, dat ervan uitgaat dat het, voordat een boek wordt gescand en de scan openbaar wordt gemaakt, nodig is toestemming van de auteur te verkrijgen en een gepaste vergoeding te betalen.

Een andere kwestie heeft betrekking op wat we "verweesde boeken" noemen: werken waarvan het niet mogelijk is de eigenaar van het auteursrecht te achterhalen. In de meerderheid van de lidstaten behartigen auteursrechtenorganisaties de belangen van bekende auteursrechthouders en ook die van op dit moment

niet geïdentificeerde auteursrechthouders, bijvoorbeeld door de inkomsten uit verkoop voor een bepaalde periode veilig te stellen voor het geval de eigenaar van het auteursrecht later nog wordt gevonden.

Ik wil verder wijzen op de noodzaak om de Europese rechtsbepalingen op het gebied van auteursrecht aan te passen aan de uitdagingen van het digitale tijdperk. Tegelijkertijd steun ik volledig het standpunt van mevrouw Reding en de heer McCreevy en ben ik het ook eens met wat de heer Kallas vandaag zei, namelijk dat bij de digitalisering van werken die auteursrechtelijk beschermd zijn het beginsel van auteursrecht en de eerlijke beloning van auteurs volledig gerespecteerd moet worden, zodat zij optimaal kunnen profiteren van het feit dat een breder Europees publiek toegang heeft tot hun werken. Want we mogen deze kans natuurlijk niet laten schieten in Europa.

**Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D).** – (PL) Mevrouw de Voorzitter, de kansen die het internet biedt, hebben Google ertoe geïnspireerd in cyberspace boeken tot leven te wekken die uitverkocht en vergeten zijn of die in de nevelen van de tijd zijn verdwenen. Het grote idee van het creëren van een moderne tegenhanger van de bibliotheek van Alexandrië heeft echter geleid tot geschillen over auteursrechtenkwesies.

De overeenkomst die twee weken geleden is bereikt, stemde het Authors Guild en de Association of American Publishers en enkele van hun Europese tegenhangers tevreden. Volgens deze overeenkomst mogen titels die in vier landen zijn uitgegeven tegen betaling worden gescand en beschikbaar worden gesteld. Deze landen zijn de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Australië en Canada. Internetgebruikers uit deze landen kunnen 20 procent van de e-books gratis lezen (waarbij de kosten worden betaald door adverteerders) en ze moeten betalen om de overige 80 procent te mogen lezen.

Vanuit het perspectief van de auteur en de uitgever heeft dit een tweeledig voordeel. Ten eerste levert het een eenmalige betaling van Google op van 60 tot 300 dollar voor het recht om het boek te mogen scannen en ten tweede krijgen zij 63 procent van de winst die wordt gemaakt met het e-book via de dienst Google Books. Met andere woorden, auteurs verdienen al geld als er maar één pagina van hun boeken op het internet wordt gepubliceerd.

Weinig mensen houden echter rekening met het feit dat niet-Britse Europese gebruikers van Google Books, bijvoorbeeld Belgische of Poolse internetgebruikers, nog niet eens toegang hebben tot die 20 procent van de e-books. De dienst omvat hoofdzakelijk Engelstalige titels en Europese uitgeverij of auteurs die willen deelnemen aan het programma, moeten dat zelf regelen met Google. Europeanen krijgen alleen gratis toegang tot de minst aantrekkelijke categorieën boeken – titels die deel uitmaken van het publieke domein en waarvan het auteursrecht allang is verjaard, bijvoorbeeld boeken in de *Bibliothèque nationale de France* die al tweehonderd jaar niet meer uit de kast zijn geweest. Dat zal er niet toe leiden dat er een volledige elektronische bibliotheek van Europese titels wordt opgebouwd.

Naast bepaald voorbehoud met betrekking tot het Google-project, zoals het monopolie van het bedrijf op de voorbereiding en verspreiding van e-books en het feit dat een deel van de opbrengst en reclame aan Google moet worden betaald, zal het ontbreken van een uniform stelsel van auteursrechten in de Europese Unie het naar mijn mening inefficiënt maken. De juridische commotie rondom Google heeft de gevolgen van het ontbreken van een uniforme auteursrechtenwetgeving in de Europese Unie en de onmogelijkheid van een gezamenlijke reactie op het initiatief Google Books laten zien. Het is voor iedereen duidelijk dat harmonisering van het auteursrecht in de Europese Unie dringend noodzakelijk is geworden.

**Nessa Childers (S&D).** – (EN) Mevrouw de Voorzitter, Google is een Amerikaans bedrijf dat we allemaal goed kennen en dat onlinediensten biedt die velen van ons dagelijks gebruiken. Aangezien het Europese hoofdkwartier in Ierland is gevestigd, weet ik dat het bedrijf een uitstekende werkgever is en werkelijk vooropstaat op het gebied van geavanceerde internettechnologie.

De digitalisering van boeken, zoals het Google Books-project, heeft het potentieel om grote hoeveelheden van 's werelds collectieve kennis en cultureel erfgoed te ontsluiten. We dienen steun te verlenen aan inspanningen om boeken doorzoekbaar, leesbaar en downloadbaar te maken. We zijn het er allemaal over eens dat een digitale bibliotheek met de omvang die Google voorstelt, reële voordelen zal bieden. Dit geldt vooral voor onze bibliotheken in Europa met boeken waarvan de oudste uit de 17<sup>e</sup> eeuw stammen. Weinig mensen zijn in staat deze boeken te bekijken, maar als ze online staan, kan de wereld kennis nemen van hun inhoud en ervan genieten.

Maar de vraag die we als Europeanen moeten stellen is, of die reusachtige collectie van kennis en cultuur door een particulier Amerikaans bedrijf mag worden gemonopoliseerd. Ik twijfel er niet aan dat Google zijn beroemde motto *do no evil* hoog wil houden. Maar welke garantie zouden we hebben dat zij hun

monopoliepositie niet gebruiken om voor deze boeken een prijs te vragen die uitstijgt boven de draagkracht van gewone burgers? Toegang van het publiek tot dergelijke bronnen is van het grootste belang.

Eigenlijk moeten we al het mogelijke doen om onze eigen digitale bibliotheek te steunen. Europeana stelt bijna vijf miljoen items online beschikbaar. Haar missie is het publiek de grootst mogelijke toegang te bieden tot culturele collecties van heel Europa. Ik betreur het dat tot nu toe alleen Frankrijk serieus heeft bijgedragen en dat andere landen waaronder Ierland, weinig hebben bijgedragen. Aangezien mijn eigen land zo'n rijk en indrukwekkend literair verleden heeft, doe ik een beroep op de Ierse regering om volledig deel te nemen aan het Europeana-project.

We moeten publieke toegankelijkheid tot onze gezamenlijke Europese cultuur en gezamenlijk Europees erfgoed koesteren. De duidelijke boodschap aan alle Europese culturele instellingen moet zijn: digitaliseer en digitaliseer nu.

**Georgios Papanikolaou (PPE).** – (EL) Mevrouw de Voorzitter, toegang tot informatie en onderwijs moet worden aangemoedigd: dit is een principiële kwestie. Tegelijkertijd moet echter ook de toegang tot de Europese en mondiale cultuur worden vergemakkelijkt. Belangrijke werken van het geschreven woord nemen daarbinnen een heel speciale plaats in. De digitalisering van boeken en de vrije toegang tot boeken is vanuit deze optiek bekeken dan ook wenselijk, mits daarbij de intellectuele eigendomsrechten - waar wij het vandaag over hebben - volledig geëerbiedigd worden.

In de Europese Unie hebben wij echter soortgelijke – en zelfs gereguleerde – instrumenten. Ik bedoel in het bijzonder Europeana, die wij sterker moeten ondersteunen en promoten. Europeana is niet alleen een bibliotheek maar ook een school, een filmotheek en een muziekarchief, en natuurlijk eerbiedigt Europeana de intellectuele eigendomsrechten en biedt zij alle burgers vrije toegang. Kortom, de middelen zijn er. De vraag is alleen hoe wij, als Europese Unie, op eigen krachten het voortouw kunnen nemen en kunnen voorkomen achter de ontwikkelingen in de particuliere sector aan te hollen.

**Edit Herczog (S&D).** – (HU) Dit is weer een voorbeeld van onze overgang van het Gutenberg-tijdperk naar het digitale tijdperk. De traagheid van de wetgevingsprocedure is de reden dat de zakenwereld ons heeft ingehaald. De wetgevingsprocedure moet op stoom komen. We moeten anarchie voorkomen en verhinderen dat er monopolies ontstaan. We moeten vrijheid garanderen aan zowel lezers, schrijvers als handelaren. We moeten culturele diversiteit en gelijkheid van kleinere talen garanderen en er alles aan doen om digitaal analfabetisme uit de wereld te helpen. Dit is onze taak en geen kleine ook.

**Helga Trüpel (Verts/ALE).** – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben verantwoordelijk voor het nieuwe verslag over Europeana, en ik ben ervan overtuigd dat we een zeer goede balans moeten vinden om enerzijds het intellectueel eigendomsrecht te eerbiedigen en anderzijds de toegang voor al onze gebruikers gemakkelijk te maken.

Dat betekent dat we zeer duidelijke definities nodig hebben van de manier waarop we het auteursrecht herzien, en daarvoor hebben we het werk nodig dat door de Commissie is verricht over het soort door ons gewenste Europese *fair use* en heldere definities over wat verweesde werken zijn. Ik wil graag van de Commissie horen of we, als we werkelijk niet achterop willen raken bij de Verenigde Staten de digitalisering van Europese kunstwerken moeten financieren en Europeana in belangrijkere mate volgens de nieuwe Lissabon-strategie moeten financieren. Anders zullen we het aan Google moeten overlaten en dat zou niet de beste oplossing zijn ter voorkoming van de monopoliestructuur die we al hebben.

**Rui Tavares (GUE/NGL).** – (PT) Mevrouw de Voorzitter, dit is toch wel heel ironisch! Wat Google heeft gedaan – zich intellectuele eigendom toe-eigenen en kopiëren voor eigen gebruik – is gewoon illegaal. Ook de Amerikaanse justitie komt tot die conclusie. Het is wat wij, als het op kleine schaal gebeurt, piraterij noemen. Waarom zouden individuele gebruikers die dit doen een andere behandeling moeten ontvangen dan een enorm grote onderneming als Google?

Dat moet ons dus ons belangrijkste beginsel zijn – geen privileges voor de machtigen.

Het tweede beginsel is dat we niet afhankelijk mogen zijn van de goede wil van een monopolie. Net als veel mensen hier geloof ik dat Google een interessante onderneming is. Ik geloof dat hun idee innovatief is – een goed idee. Maar wat als ze later de prijzen verhogen, zoals de uitgevers van wetenschappelijke tijdschriften dat bijvoorbeeld al honderden keren hebben gedaan? En wat als ze de toegang tot bepaalde boeken beperken? Voor boeken met beperkte toegang geldt een quota van 15 procent.

We hebben behoefte aan een digitale wereldbibliotheek, bestuurd door een mondiaal consortium dat met betrekking tot die bibliotheek het recht van initiatief heeft, met universiteiten die de kwaliteit – die nu niet wordt gecontroleerd – controleren, en met nationale bibliotheken. Europa moet hier een leidersrol vervullen en meer initiatief tonen dan het tot nu toe gedaan heeft. Het is begonnen met boeken en nu zullen de kunstwerken uit de Europese musea volgen. Europa mag deze boot niet missen.

**Zoltán Balczó (NI).** – (HU) Als we het nu hebben over de digitalisering van het mondiale boekenerfgoed door een particulier bedrijf, Google, lijkt het alsof we ons alleen met het heden bezighouden. In een toespraak werd gezegd dat onze generatie toch wel gedrukte boeken zal blijven lezen. Maar de weg die we nu inslaan, zal ook toekomstige generaties een kans of nadeel opleveren waar wij ons vanzelfsprekend om moeten bekommeren. Dus hier is niet alleen het centrale thema, zoals eerder werd geformuleerd, dat dit gevolgen heeft voor de Europese culturele sector. Nee, een dergelijke beslissing heeft gevolgen voor de cultuur van Europa. Er bestaat dus een groot gevaar als een onderneming het cultureel werelderfgoed of, met het oog op de toekomst, het culturele heden in bezit krijgt. Daarom is het cruciaal dat Europa zijn eigen duidelijke strategie uitwerkt op dit vlak.

**Piotr Borys (PPE).** – (PL) Mevrouw de Voorzitter, allereerst, digitalisering is een geweldige kans om ons culturele Europese en werelderfgoed beschikbaar te maken voor zoveel mogelijk Europeanen. Dat sluit heel goed aan bij de doelstellingen van de nieuwe Lissabonstrategie.

Het lijkt er echter op dat hiervoor ten eerste standaardisering van de hele kwestie van verweesde werken nodig is. Vooral op dat gebied hebben we geharmoniseerde Europese oplossingen nodig voor het beheer van inkomsten die zijn verkregen uit verweesde werken. De lidstaten hebben hiervoor verschillende oplossingen.

Ten tweede vereist de publicatie van uitverkochte werken bijzonder toezicht. Naar mijn mening moet de kwestie van uitverkochte boeken worden geharmoniseerd. We mogen niet toestaan dat er een situatie ontstaat waarin er geen strikte regelgeving is voor uitverkochte boeken. Ten derde mogen we de methode van niet-deelneming niet accepteren in het Europese rechtstelsel, want dan kan Google werken digitaliseren zonder toestemming van de auteur.

Ik denk dat we bredere maatregelen moeten nemen voor de Europese Unie op dit gebied. Ik denk ook dat we, als we, in de positieve zin van het woord, willen concurreren met Google, of met het bedrijf willen samenwerken, zeker het werk met betrekking tot Europeana zullen moeten versnellen en in het bijzonder moeten zorgen dat de lidstaten sneller gaan werken op dit gebied.

**Seán Kelly (PPE).** – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik heb een kleine anekdote om mijn punt te illustreren.

Het eerste geval van auteursrecht in de wereldgeschiedenis heeft zich waarschijnlijk 1 500 jaar geleden in Ierland voorgedaan toen een monnik genaamd Finian een andere monnik genaamd Columcille naar zijn klooster uitnodigde. Finian was op dat moment bezig een manuscript te schrijven. Columcille ontdekte dat en stond iedere nacht op om het te kopiëren.

Finian vond dat niet leuk en vroeg het terug. Hij kreeg het niet terug en deed daarom een beroep op de *High King*. Deze hoorde de zaak aan en sprak een vonnis uit, dat luidde - ik zeg het eerst in het Iers – do gach bó a lao, do gach leabhar a chóip, oftewel "iedere koe komt haar kalf toe, ieder boek zijn kopie".

Dit is vandaag net zo relevant als 1 500 jaar geleden, omdat auteursrecht en intellectuele eigendomsrechten moeten worden gegarandeerd. Dus zeg ik, "‘iedere koe komt haar kalf toe, ieder boek zijn kopie’ en aan iedere auteur en kunstenaar zijn auteursrecht en intellectuele eigendomsrechten".

**Siim Kallas, vicevoorzitter van de Commissie.** – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de Commissie doet haar uiterste best een digitaal veld in onze samenleving te ontwikkelen. Ik heb de indruk dat Google – en vooral zijn boekenproject – een belangrijke integrerende factor voor de Europese Unie is, omdat, zoals u weet – en dit staat in alle kranten – auteursrecht tot nu toe uitdrukkelijk een zaak is van de lidstaten en nationale wetgeving.

Thans hebben we behoefte aan een soort gezamenlijke benadering, waarvoor de Commissie met genoeg voorstellen doet. De volgende Commissie zal al deze vraagstukken beslist zeer serieus nemen en hoge prioriteit geven. We zijn het eens dat de boeken online moeten komen en snel. Dat zal in ieder geval gebeuren, of we dat willen of niet. Het belangrijkste punt is dat auteurs voor onlineboeken moeten worden betaald. We zijn van plan een kaderrichtlijn op te stellen over deze vraagstukken – inclusief maatschappijen voor collectieve belangenbehartiging op het gebied van auteursrechten, die transparant moeten zijn en die verantwoording



afleggen aan hun leden. De kaderrichtlijn verschijnt ergens tussen het najaar van 2010 en het voorjaar van 2011.

We mogen niet achterop raken, en we stellen eenvoudige EU-regels voor met betrekking tot verweesde boeken en ook voor uitverkochte boeken. Het EU-voorstel zal ervoor zorgen dat boeken uitsluitend worden gedigitaliseerd met voorafgaande toestemming, en er zal serieus onderzoek naar verweesde werken komen.

Laten we deze discussie voortzetten. We danken nogmaals de Commissie juridische zaken, en de geachte afgevaardigden mevrouw Niebler en de heer Lehne voor hun initiatief tot dit interessante debat.

**De Voorzitter.** – Het debat is gesloten.

#### **Schriftelijke verklaringen (artikel 149)**

**Bogusław Sonik (PPE), schriftelijk.** – (PL) Google Books, de nieuwe dienst van Google, heeft recentelijk geleid tot een aantal geschillen. Het project is gebaseerd op vrije toegang tot grote aantallen gescande boeken, waaronder 4 miljoen van Europese auteurs. De situatie roept vragen op over beperking van de internetvrijheid en over de uitdagingen waarmee wetgevers te maken hebben als gevolg van een zich dynamisch ontwikkelende informatiemaatschappij.

Zoals de Europese Commissie terecht stelt, moet bij de digitalisering van auteursrechtelijk beschermde boeken het beginsel van auteursrecht volledig worden gerespecteerd en een passende beloning worden betaald aan de auteurs, die het meeste te winnen hebben bij een breder Europees publiek dat toegang heeft tot hun werken. Tegelijkertijd heeft de Commissie echter de vraag gesteld of het Europese auteursrechtstelsel wel geschikt is om de uitdagingen van het digitale tijdperk het hoofd te kunnen bieden: hebben de Europese consumenten op grond van het huidige acquis recht op toegang tot gedigitaliseerde versies van boeken? Is betaling aan de auteurs gegarandeerd?

Het project Google Books maakt boeken beschikbaar voor een veel breder lezerspubliek dan een conventionele bibliotheek. De vrije verspreiding van boeken op het internet heeft echter te maken met dezelfde soort beperkingen als zich in de muziekindustrie hebben voorgedaan. De wet heeft de ontwikkeling van de digitale communicatie niet bijgehouden, dus er moet een nieuw rechtskader worden geformuleerd dat het mogelijk maakt een veranderende werkelijkheid te reguleren. Er moet ook een compromis worden bereikt tussen de voordelen van projecten zoals Google Books en de rechten van auteurs als het gaat om een beloning voor hun werk.

*(De vergadering wordt om 11.50 uur onderbroken en om 12.00 uur hervat)*

**VOORZITTER: DIANA WALLIS**

*Ondervoorzitter*

### **5. Ondertekening van volgens de medebeslissingsprocedure aangenomen besluiten: zie notulen**

### **6. Stemmingen**

**De Voorzitter.** – We gaan nu over tot de stemming.

*(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)*

#### **6.1. Europees Jaar van het vrijwilligerswerk (2011) (A7-0077/2009, Marco Scurria) (stemming)**

*Vóór de stemming:*

**Marco Scurria, rapporteur.** – (IT) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, ik wil heel snel het Parlement, alle commissies, de rapporteurs en de schaduwrapporteurs bedanken voor hun werk aan dit verslag.

We hebben een verslag opgesteld waaruit waardering spreekt voor vrijwilligerswerk. In heel Europa werken 100 miljoen mensen als vrijwilliger en zetten zich dagelijks belangeloos in voor anderen en voor onze gemeenschappen.

Dit is wat wij hebben gedaan: we hebben het budget vergroot en lokale en EU-brede activiteiten versterkt, ten gunste van de vrijwilligersorganisaties.

Ik wil de heer Šešćovič en de het Zweedse voorzitterschap bedanken voor het prima werk dat wij samen hebben verricht.

Ik denk dat het Parlement dit jaar een werkelijke interesse in deze sector zal tonen, een sector die iemand eens heeft omschreven als de ruggengraat van onze maatschappij.

Nogmaals mijn dank aan allen die aan dit belangrijke dossier hebben meegewerkt.

## **6.2. Overeenkomst EG/Oekraïne voor samenwerking op wetenschappelijk en technologisch gebied (A7-0074/2009, Herbert Reul) (stemming)**

## **6.3. Referentiekader voor het Internationaal Partnerschap voor samenwerking inzake Energie-efficiëntie (IPEEC) en Memorandum inzake het onderbrengen van het secretariaat van het Internationaal Partnerschap voor samenwerking inzake Energie-efficiëntie bij het Internationaal Energieagentschap (A7-0075/2009, Herbert Reul) (stemming)**

## **6.4. Uitbreidingsstrategiedocument voor 2009 met betrekking tot de landen van de westelijke Balkan, IJsland en Turkije (stemming)**

## **7. Welkomstwoord**

**De Voorzitter.** – Collega's, de mededeling die ik nu wil doen, is wellicht zeer ongepast is in het licht van de net gehouden stemming over het verslag inzake de uitbreidingsstrategie 2009.

Het verheugt mij u te kunnen mededelen dat er vandaag een delegatie in ons midden is van leden van het Kroatische parlement, de Sabor.

*(Applaus)*

De delegatie wordt geleid door Mario Zubović, die kort geleden deelnam aan de tiende bijeenkomst van de Gemengde Parlementaire Commissie EU-Kroatië.

Geachte leden van de Sabor, wij heten u welkom in ons Europees Parlement hier te Straatsburg. Zoals u kunt zien, hebben wij deze week een debat over de uitbreiding gevoerd en het is onze wens dat Kroatië zo spoedig mogelijk lid zal worden van de Europese Unie.

*(Applaus)*

U zult natuurlijk nog een aantal laatste uitdagende onderhandelingsrondes moeten voeren en wij willen u aanmoedigen alles in het werk te stellen voor een goede voorbereiding.

Geachte collega's, wij hopen zeer snel Kroatische waarnemers in het Europees Parlement te mogen verwelkomen en zien uit naar uw intrede in dit Parlement gedurende deze zittingsperiode.

Ik wil u hartelijk bedanken voor uw komst.

## **8. Stemmingen (voortzetting)**

### **8.1. De uitbanning van geweld tegen vrouwen (stemming)**

### **8.2. Een politieke oplossing tegen de piraterij langs de Somalische kusten (stemming)**

### **8.3. Rookvrije ruimtes (stemming)**

#### 8.4. Ratificatie en uitvoering van geactualiseerde ILO-verdragen (stemming)

#### 8.5. Wereldtop van de FAO over de voedselzekerheid - De honger uitroeien op aarde (stemming)

### 9. Stemverklaringen

*Mondelinge stemverklaringen*

#### - Ontwerpresolutie: Uitbreidingsstrategie 2009 betreffende de westelijke Balkanlanden, IJsland en Turkije (B7-0185/2009)

**Cristian Dan Preda (PPE).** – (RO) Ik wil bovenal de kwaliteit benadrukken van de inspanningen die Gabriele Albertini bij het opstellen van de ontwerpresolutie heeft geleverd. Daarnaast wil ik aangeven dat ik voor deze ontwerpresolutie heb gestemd aangezien uitbreiding een belangrijk politiek gebaar is voor de EU. Daarnaast wil ik graag vermelden dat ik bij verschillende kwesties afwijkend van mijn fractie heb gestemd, met name bij aan Kosovo gerelateerde kwesties, want mijn mening over Kosovo is niet dezelfde als die van de meeste Europese landen. Daarom heb ik afwijkend gestemd bij amendement 17 in artikel 19, bij amendement 22, amendement 24 en ook *after citation 4* in paragraaf 10.

Ik beschouw uitbreiding nog steeds als zeer belangrijk, maar ik ben ook van mening dat de verschillen die door vijf lidstaten tot uitdrukking zijn gebracht in overweging moeten worden genomen.

**María Muñiz De Urquiza (S&D).** – (ES) Mevrouw de Voorzitter, met haar stemmen inzake Kosovo ondersteunt de Spaanse delegatie in de socialistische fractie de internationale niet-erkenning van Kosovo als de onafhankelijke staat waartoe het zichzelf heeft uitgeroepen.

**Dimitar Stoyanov (NI).** – (BG) Ik heb tegen de resolutie over de uitbreidingsstrategie gestemd vanwege de vele lovende woorden die daarin staan over de vooruitgang die Turkije boekt op het vlak van de naleving van de criteria van Kopenhagen. Ik zie geen enkel teken van deze vooruitgang. Collega's, vergeet niet dat Turkije een land is dat minder dan honderd jaar geleden genocide heeft gepleegd tegen volken binnen de eigen landsgrenzen evenals tegen volken die zich kort geleden hadden bevrijd van de Turkse heerschappij. Vandaag de dag pleegt Turkije nog steeds genocide en de bevolking en politici van Turkije zijn trots op wat hun land heeft gedaan. Twintig jaar geleden steunde Turkije terroristische organisaties en exporteerde het terrorisme. En nog steeds onderhoudt Turkije nauwe banden met terroristische organisaties. Als we een land tot de Europese Unie willen laten toetreden dat trots is op genocide en dat terrorisme steunt, moeten we zo voortgaan en dit accepteren. Ik ben er in ieder geval tegen.

#### VOORZITTER: RAINER WIELAND

*Ondervoorzitter*

**Hannu Takkula (ALDE).** – (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik heb voor dit verslag gestemd, maar ik wil in verband hiermee één belangrijke zaak naar voren brengen.

Naar mijn mening moeten wij in het Europees Parlement en de Europese Unie ervoor zorgen dat alle landen die lid willen worden van de Europese Unie aan de criteria van Kopenhagen voldoen. Het is zeer belangrijk ervoor te zorgen dat de mensenrechten, democratie, vrijheid van meningsuiting en het beginsel van de rechtsstaat worden gerespecteerd.

Vandaag stemden wij ook over vrouwenrechten en voor het recht van vrouwen op een leven zonder geweld. Naar mijn mening is het in dit verband zeer belangrijk ervoor te zorgen dat de rechten van vrouwen en kinderen ook worden gerespecteerd in de landen die lid willen worden van de Europese Unie.

Ik doel wat dit betreft vooral op Turkije. Turkije moet snel hervormingen en veranderingen doorvoeren wil het klaar zijn om tot de Europese Unie toe te treden, ook al geloof ik niet dat dat nog in onze tijd zal gebeuren. Het belangrijkste is echter dat wij in de Europese Unie vasthouden aan de gezamenlijk afgesproken spelregels, namelijk de criteria van Kopenhagen.

**Martin Kastler (PPE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, collega's, ik heb ook tegen gestemd omdat ik vind dat Turkije eerst aan alle criteria moet voldoen, voordat wij hier een zo positieve verklaring

afleggen. Ik wil er vooral op wijzen dat de grensstrijd tussen Cyprus en Turkije, die ook dit jaar nog niet is bijgelegd, en de illegale bezetting van Cyprus nog steeds niet zijn beëindigd. Het was echter geen stem tegen de andere toetredingskandidaten. Ik maak met name een uitzondering voor de Balkanstaten die ik zo snel mogelijk in dit Parlement wil begroeten.

#### **- Ontwerpresolutie: Uitbanning van geweld tegen vrouwen (B7-0139/2009)**

**Filip Kaczmarek (PPE).** – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden van stemming over deze resolutie, hoewel de kwestie belangrijk, ja zelfs zeer belangrijk is. Ik zie echter niet in waarom de kwestie van de bestrijding van geweld tegen vrouwen samen moet worden behandeld met de kwestie van keuzevrijheid over voortplanting. Gisteren, tijdens het debat over dit onderwerp, zeiden sommigen van de sprekers onzinnige dingen. Mevrouw Senyszyn beschuldigde de katholieke kerk van vrouwenonderdrukking.

Iets absurders kan men nauwelijks zeggen. In Polen hebben we geen eerwraak, is meisjesbesnijdenis geen gewoonte, komt geen selectieve abortus voor, bestaan er geen tijdelijke huwelijken en worden mensen niet gestenigd voor daadwerkelijk of vermeend overspel. Vrouwen worden op geen enkele wijze gediscrimineerd door de wet en alle gevallen van geweld tegen vrouwen worden algemeen veroordeeld, zowel door de burgers als door de katholieke kerk. Gelukkig zijn dergelijke extreme uitspraken niet in de resolutie terechtgekomen, dus heb ik mij slechts onthouden van stemming.

**Tiziano Motti (PPE).** – (IT) Mijnheer de Voorzitter, ik heb voor de ontwerpresolutie over de uitbanning van geweld tegen vrouwen gestemd en daarmee mijn stem opgedragen aan de bijna zeven miljoen Italiaanse vrouwen die jaarlijks geweld ondervinden van mannen. Uiteraard draag ik mijn stem ook op aan alle Europese vrouwen die zich in dezelfde omstandigheden bevinden.

Soms zijn wij geneigd te denken dat dit een fenomeen is dat aan de grenzen van onze maatschappij plaatsvindt, terwijl geweld tegen vrouwen in werkelijkheid vooral binnenshuis plaatsvindt. Daarom is het een fenomeen dat juist heel dicht bij ons ligt.

Voor oudere vrouwen is het moeilijker zichzelf te beschermen. Daarom mogen wij hen niet vergeten, want geweld is niet alleen iets fysieks, maar ook iets cultureels en kan ook schuilen in het ontnemen van bewegingsvrijheid.

Bovendien zijn vrouwen, alvorens zij volwassen worden, eerst kinderen en geweld tegen meisjes ontnemt hen voor altijd het plezier in het leven.

Ik hoop dan ook dat ons Parlement vanaf nu concrete maatregelen zal nemen, om te voorkomen dat dit alles alleen bij mooie woorden blijft.

**Lena Ek (ALDE).** – (SV) Mijnheer de Voorzitter, geweld tegen vrouwen is een wijdverbreid probleem in heel Europa en de wereld. Alleen al in Zweden, met negen miljoen inwoners, worden dagelijks 380 vrouwen mishandeld. Een vijfde van de vrouwelijke bevolking is het slachtoffer van geweld, en 45 procent van alle vrouwen tussen 16 en 64 worden eens in hun leven het slachtoffer van gewelddaden. Dat is verschrikkelijk schokkend. Het slachtoffer te worden van huiselijk geweld is een vreselijke schending van de integriteit. Vrouwen en mannen moeten dezelfde mogelijkheid tot fysieke integriteit hebben.

Het geweld dat in heel ons continent plaatsvindt, bewijst dat de inspanningen ter bevordering van gendergelijkheid in Europa nog een lange weg af te leggen hebben. De EU kan die feiten niet blijven negeren. Ik ben daarom ingenomen met de resolutie over de uitbanning van geweld tegen vrouwen en roep de nieuwe Commissie en de Raad op om hun deel van de verantwoordelijkheid met betrekking tot deze kwestie te nemen. Ik ben van plan te verzekeren dat de Commissie gedwongen wordt om een voorstel voor te leggen ter verbetering van de situatie met betrekking tot geweld tegen vrouwen.

**Anna Maria Corazza Bildt (PPE).** – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik stemde volmondig voor deze resolutie, omdat ik vind dat we de krachten van alle fracties moeten bundelen voor een gemeenschappelijk doel – het aan de kaak stellen, bewustmaken en bestrijden van alle vormen van geweld tegen vrouwen

Ik ben vooral gevoelig voor de vrouwen in conflictsituaties, aangezien ik het hele conflict in Bosnië en Herzegovina en deels ook met het Rode Kruis in Darfoer als hulpverlener met hen doormaakte. Ik ben van mening dat we nu een fantastisch instrument hebben met het programma van Stockholm dat ons in staat stelt woorden om te zetten in daden. Ik bedank het Zweedse voorzitterschap voor de inbreng in het programma van Stockholm van de versterking van de positie van vrouwen en bestrijding van geweld tegen

vrouwen. Bij de tenuitvoerlegging van het programma van Stockholm zal ik beslist ernaar streven dat de bestrijding van geweld tegen vrouwen prioriteit krijgt.

**Zbigniew Ziobro (ECR).** – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil benadrukken dat het onderwerp van geweld tegen vrouwen uiterst belangrijk is en ik ben erg blij dat het Europees Parlement zich met dit probleem bezighoudt. Speciale aandacht moet worden besteed aan de meest agressieve en brute seksueel gemotiveerde misdaden, die worden gepleegd tegen vrouwen, maar waarop niet altijd afdoende wordt gereageerd door justitie in sommige Europese landen. De straffen die de rechters in dergelijke gevallen opleggen zijn vaak uiterst mild, wat er in sommige gevallen toe leidt dat vrouwen de ingrijpende incidenten die hen zijn overkomen niet melden aan de rechtshandhavinginstanties. Dat leidt tot onzichtbare misdaadcijfers. Daarom moeten we, in gevallen van deze zeer ingrijpende en ernstige misdaden tegen vrouwen, waarbij geweld wordt gebruikt en er een seksueel motief is, meer aandacht besteden aan inspanningen voor het standaardiseren van de straffen, om vrouwen die zo wreed zijn behandeld een gevoel van veiligheid en ook een gevoel van gerechtigheid en morele genoegdoening te geven.

Ik wil benadrukken dat ik niet voor de definitieve tekst van de resolutie kon stemmen vanwege de ideologische en radicale houding ten aanzien van de kwestie van abortus, een houding die botst met de christelijke waarden.

**Janusz Wojciechowski (ECR).** – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag een stemverklaring geven over de kwestie van de bestrijding van tabaksrook, als dat kan. Een heel korte verklaring.

**De Voorzitter.** – Mijnheer Wojciechowski, in de regels staat vastgelegd dat we onderwerpen afzonderlijk na elkaar dienen te behandelen. We hebben net gesproken over de uitbanning van geweld tegen vrouwen en gaan nu verder met een politieke oplossing voor de piraterij langs de kust van Somalië. We behandelen één onderwerp tegelijk.

#### **- Ontwerpresolutie: Een politieke oplossing voor de piraterij langs de kust van Somalië (RC-B7-0158/2009)**

**Louis Bontes (NI).** – De Partij voor de Vrijheid heeft tegen de ontwerpresolutie inzake Somalië gestemd. Ik wil graag even toelichten waarom.

De Partij voor de Vrijheid is van mening dat de bewaking van de schepen voor de kust van Somalië geen EU-taak is, maar voor honderd procent een taak voor de NAVO. Europa heeft geen leger en heeft er ook niets te zoeken. Dit is voor honderd procent een NAVO-taak.

Verder is de Partij voor de Vrijheid van mening dat op koopvaardischepen mariniers aanwezig moeten zijn om directe aanvallen van piraten te kunnen weerstaan. Dus nogmaals, de piraterij in de Somalische Zee moet stoppen, maar niet op deze manier.

#### **- Ontwerpresolutie: Rookvrije ruimten (B7-0164/2009)**

**Anna Záborská (PPE).** – (SK) De aanbeveling van de Raad betreffende rookvrije ruimten is erop gericht de lidstaten te steunen bij hun inspanningen om burgers effectiever te beschermen tegen tabaksrook. Dit is in overeenstemming met de internationale verplichtingen die voortvloeien uit de WHO-kaderovereenkomst voor de bestrijding van tabaksgebruik.

Ik steun deze aanbeveling. Roken is nog steeds de meest voorkomende oorzaak van aandoeningen met vroegtijdige sterfte tot gevolg. Denk aan hart- en vaatziekten, kanker, chronische aandoeningen aan de luchtwegen en, in mindere mate, de verminderde vruchtbaarheid van jonge mannen en vrouwen.

In een tijd waarin we te kampen hebben met een demografische crisis en er nieuwe, kostbare vruchtbaarheidsmethodes worden ontwikkeld, moeten we meer aandacht besteden aan bewustwording. We moeten beginnen in het gezin en onze kinderen beschermen tegen de negatieve gevolgen van roken.

Ik wil afsluiten met een belangrijk verzoek om in het kader van consistente controle ook te reageren op de activiteiten van de tabakssector die het antirookbeleid ondermijnen.

**Axel Voss (PPE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag iets zeggen over twee aspecten van de rookvrije ruimte. In de eerste plaats heb ik ervoor gestemd dat de lidstaten hiervoor de bevoegdheid krijgen, omdat wij enerzijds het subsidiariteitsbeginsel kennen en anderzijds hiervoor ook niet de bevoegdheid hebben. Hoewel ik een groot voorstander van de rookvrije ruimte ben, denk ik dat we in dit geval de regels in acht moeten nemen.

Een tweede aspect hierbij is dat het mij stoort dat de Europese Unie de tabaksteelt subsidieert. Hier zal een eind aan komen en ik heb ook daarvoor gestemd, omdat ik het niet kan rijmen met de andere overweging dat het roken helemaal moet worden teruggedrongen. Daarom moet men op dit punt ook consequent zijn en zeggen: wanneer we het roken willen bestrijden, past de tabaksteelt daar niet bij.

**Anja Weisgerber (PPE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, collega's, de CSU-Fractie wil duidelijke en uitvoerbare regels voor de bescherming van niet-rokers in heel Europa. "In heel Europa" betekent volgens mij niet per se "vanuit Europa". In veel lidstaten is er al uitgebreide wetgeving ter bescherming van niet-rokers en andere landen zijn bezig met de invoering hiervan.

Ik ben niet van mening – zoals kennelijk ook de meerderheid van de collega's in het Europees Parlement, waar ik heel blij om ben – dat we de bescherming van niet-rokers vanuit Brussel moeten regelen en ook niet dat wij dit hier effectiever kunnen regelen. De Europese Unie bezit ook geen bevoegdheid op dit gebied. We hebben alleen bevoegdheden op het gebied van de bescherming van werknemers. En dan hebben we een probleem want het gaat mij vooral om de bescherming van kinderen en jongeren, en juist deze groep die in het bijzonder bescherming nodig heeft, zou niet bereikt worden met regels die alleen betrekking hebben op de bescherming van werknemers.

Daarom moeten de lidstaten op dit gebied actie ondernemen. Daar heb ik voor gestemd en ik ben blij dat dit amendement is aangenomen.

**Marian Harkin (ALDE).** – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik kom uit een land dat een rookverbod op de werkplek heeft ingesteld. Ik was destijds lid van het Iers parlement en ik steunde het verbod van harte.

Maar we verkeren in een enigszins andere positie hier in het Europees Parlement, waar we rekening moeten houden met het subsidiariteitsbeginsel. Hoewel er mogelijk een kwestie speelt met betrekking tot de bescherming van de gezondheid van werknemers – we hebben op dit gebied al wetgeving, zoals ten aanzien van blootstelling aan elektromagnetische straling – kunnen we niet vragen, zoals we dat in paragraaf 7 doen, dat in lidstaten, waar rookverboden al bestaan, het beginsel van gelijkheid tussen verschillende soorten horeca-etablisement wordt geëerbiedigd. Gisteren hebben we gestemd over de rol van nationale parlementen en hun bevoegdheden bij de voorgestelde EU-wetgeving op het gebied van subsidiariteit krachtens het nieuwe Verdrag van Lissabon. We moeten dus zeer goed opletten dat we consistent zijn met ons stemgedrag.

Tot slot, aan het allereerste begin was ik in gesprek met mijn collega en miste de stemming over het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk. Ik sta volledig achter het voorstel van het Parlement voor dat Jaar; tijdens de vorige parlementaire zittingsperiode heb ik de campagne geleid om ervoor te zorgen dat 2011 werd aangewezen.

**Bruno Gollnisch (NI).** – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik word een beetje emotioneel bij deze stemverklaring, aangezien mijn eigen moeder in een tabaksfabriek in Straatsburg is geboren, alwaar mijn grootvader werkte. Deze tabaksfabriek heeft onlangs haar deuren gesloten.

Toen de Franse dienst voor handel in tabak en lucifers, destijds een overheidsdienst, werd omgezet in een naamloze vennootschap, werd de werknemers verteld dat dit geen gevolgen zou hebben voor de werkgelegenheid. Nu begrijpen wij ook de ongerustheid die bij andere overheidsdiensten bestaat, omdat zij voor dezelfde problemen gesteld staan.

De bestrijding van tabaksgebruik is feitelijk zeker te begrijpen en te rechtvaardigen, aangezien roken schadelijk is voor de gezondheid. De Franse tabaksindustrie is echter spijtig genoeg verdwenen. De tabaksfabriek in Straatsburg is gesloten, maar er wordt nog steeds gerookt. Er wordt nu tabak gebruikt die uit het buitenland geïmporteerd moet worden.

Daarom steun ik de vaste prijzen voor de Europese tabaksproducenten, althans zolang er in Europa gerookt wordt. Ik geef er de voorkeur aan dat de tabak hier wordt geproduceerd in plaats van dat deze van elders wordt geïmporteerd.

**Janusz Wojciechowski (ECR).** – (PL) Mijnheer de Voorzitter, dank u dat u mij de gelegenheid geeft om te spreken. Ik steun de maatregelen die de Europese Unie neemt om de tabaksconsumptie te verlagen, maar ik vind niet dat deze maatregelen gebaseerd moeten zijn op het verminderen van de steun aan tabaksproducenten. De productie van tabak is namelijk niet gerelateerd aan de consumptie ervan. Als we de productie verminderen of uitbannen, of als we de steun aan landbouwbedrijven die tabak produceren stopzetten, is er nog steeds consumptie, alleen dan consumptie van geïmporteerde tabak. De tabaksproducenten bestrijden is niet de manier om het roken terug te dringen. Dat zou hetzelfde zijn als de bierconsumptie onder jongeren proberen

terug te dringen door hopproducenten te gaan bestrijden. Daarom heb ik met mijn stem het standpunt gesteund dat de productie van tabak niet van invloed is op de consumptie ervan.

**- Ontwerpresolutie: FAO-Wereldtop over voedselzekerheid - Uitroeijing van hongersnood op aarde (RC-B7-0168/2009)**

**Anna Záborská (PPE).** – (SK) De voedselcrisis is niet alleen een economisch en humanitair probleem, maar ook een kwestie van vrede en veiligheid wereldwijd.

Ik heb de goedgekeurde resolutie met overtuiging gesteund, hoewel ik mijn bedenkingen heb bij de oplossing voor het probleem van hongersnood wereldwijd. De uitkomst van de Wereldtop over voedselzekerheid was niet waarop de organisatoren hadden gehoopt. Hoewel het bestrijden van hongersnood een probleem is van sociaal-economische, financiële en culturele aard, werd er tijdens de Top alleen gesproken over de technische aspecten. Zelfs Jacques Diouf, directeur-generaal van de FAO, was teleurgesteld over de bijeenkomst en over het feit dat de vertegenwoordigers van landen uit het Westen er niet aan deelnamen. De vertegenwoordigers van de ontwikkelde landen gingen geen enkele concrete verplichtingen aan.

Het lijkt wel of de strijd tegen hongersnood een onderwerp voor de media is in plaats van een concreet probleem dat dringend moet worden opgelost. Het beginsel van solidariteit betekent dat men bereid is om werkelijk verantwoordelijkheid te dragen bij het zien van de nood van anderen.

*Schriftelijke stemverklaringen*

**- Verslag-Scurria (A7-0077/2009)**

**John Stuart Agnew, Marta Andreasen, Gerard Batten, John Bufton, Derek Roland Clark, Trevor Colman, Nigel Farage, Mike Nattrass en Nicole Sinclair (EFD), schriftelijk.** – (EN) De UKIP bewondert vrijwilligerswerk en erkent de mogelijke bijdrage ervan aan de samenleving. Maar dit verslag riep op tot de schaamteloze politisering van vrijwilligerswerk voor EU-doeleinden, en voor het gebruik van Brits belastinggeld om deze politisering te bereiken. Daarom konden wij de motie niet steunen.

**David Casa (PPE), schriftelijk.** – (EN) Het begrip vrijwilligerswerk is cruciaal in de huidige samenleving. Het is iets wat uit vrije wil gedaan wordt door de betrokken persoon en wat een ongelooflijk positieve uitwerking op het leven van velen kan hebben. Het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk is daarom een belangrijk initiatief. Ik ben het eens met de rapporteur. Daarom heb ik voor het verslag gestemd.

**Diane Dodds (NI), schriftelijk.** – (EN) Ik stemde voor dit voorstel uit waardering voor de vele vrijwilligers die werk doen van onschatbare waarde zonder de erkenning die zij verdienen. Zonder hun bijdrage aan de samenleving, waarvoor zij geen geldelijke beloning krijgen, zou het Verenigd Koninkrijk minder leefbaar zijn. Hoewel ik tegen het hele beginsel van Europees burgerschap ben, erken ik de waarde van diensten die door vrijwilligers worden verleend. Daarom steun ik dit voorstel.

**Edite Estrela (S&D), schriftelijk.** – (PT) Ik heb voor het verslag-Scurria over het Europees Jaar voor het vrijwilligerswerk (2011) gestemd, omdat het pleit voor een betere ondersteuning van het vrijwilligerwerk door de EU-instellingen. Miljoenen Europeanen zijn actief in deze sector, die voor het bevorderen van solidariteit en sociale insluiting van fundamenteel belang is. Ik geloof dat er meer geld moet worden vrijgemaakt voor het vrijwilligerswerk, en dat de coördinatie op Europees niveau beter geregeld moet worden, om initiatieven in het kader van het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk beter te ondersteunen, hetzij via bewustmakingscampagnes, hetzij via de transnationale uitwisseling van ideeën en goede werkwijzen.

**Diogo Feio (PPE), schriftelijk.** – (PT) Vrijwilligerswerk is volgens de eenvoudigste definitie niets anders dan goede wil in praktijk gebracht. Het is gratis, royaal, vrij en niet gebonden. Het is ook een fundamentele pijler van elke maatschappij: elke dag weer maakt de inzet van duizenden jonge of minder jonge vrijwilligers op het gebied van gezondheid, bijstand, onderwijs, milieu en cultuur een enorm verschil in het leven van duizenden mensen, waarbij het niet uitmaakt of een en ander in een formeel dan wel informeel kader geschiedt.

Daarom moeten we dit initiatief voor het instellen van een Europees Jaar van het vrijwilligerswerk toejuichen. We moeten dat jaar al die anonieme gezichten van al die vrijwilligers eens onder de aandacht van de mensen brengen, door iedereen bewust te maken van al het werk dat vrijwilligers verrichten. We moeten verder proberen omstandigheden te scheppen die het zo gemakkelijker maakt hun activiteiten te ontwikkelen.

Dat sluit ook aan bij de beleidslijn van de CDS, de eerste en enige Portugese politieke partij die zich bezig houdt met vrijwilligerswerk, en de enige partij die concrete voorstellen doet om vrijwilligers te steunen en zo de waardigheid en erkenning te verlenen waar ze recht op hebben.

**João Ferreira (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT)** Wij hebben voor dit verslag gestemd, ook al bevat het hier en daar tegenstrijdigheden en punten waar we het niet mee eens zijn.

Vrijwilligerswerk speelt in onze maatschappijen beslist een belangrijke rol. Het bevordert waarden als solidariteit en wederzijdse hulp, en draagt zo – onder andere – bij tot sociale integratie en het uitbannen van discriminatie.

Het verslag bespreekt een aantal fundamentele zaken, zoals de sociale bescherming van vrijwilligers. Het accent valt daarbij op punten als gezondheid, veiligheid en opleiding, en het onderscheid tussen betaald werk en vrijwilligerswerk.

Wij geloven intussen wel dat we ervoor moeten zorgen dat vrijwilligerswerk de activiteiten van de staat niet gaat vervangen. Het mag dus niet gebruikt worden als middel om te voorzien in de behoeften die door de sociale diensten moeten worden gedekt. Wij zijn voorstanders van het verbeteren van de kwaliteit van het vrijwilligerswerk. En dat moeten we bewerkstelligen door de activiteiten van organisaties zonder winstoogmerk adequaat en doeltreffend te steunen, onder andere door steun te verlenen aan coöperatieven, lokale verenigingen en collectieven, bewonersassociaties, sportverenigingen, culturele samenwerkingsverbanden, en organisaties die zich met kinderen en jongeren bezig houden.

We moeten er wel met klem op wijzen dat vrijwilligerswerk ook afhankelijk is van de hoeveelheid vrije tijd die werknemers tot hun beschikking hebben. Ze kunnen niet als vrijwilligers werken als ze worden uitgebuit, onregelmatig of te lang moeten werken, lage lonen ontvangen en onzekere banen hebben.

**Seán Kelly (PPE), schriftelijk. – (EN)** Met veel plezier heb ik voor het uitroepen van 2011 tot Europees Jaar van het vrijwilligerswerk gestemd. Het is een grote opsteker voor de talrijke vrijwilligersorganisaties in alle lidstaten van de Europese Unie. Ik wil benadrukken dat sportorganisaties een centrale rol spelen in vrijwilligerswerk en ondanks het feit dat dit niet expliciet wordt vermeld in de wetgevingstekst, moet dit toch erkend worden. De atletiekbond Gaelic Athletic Association is zelfs de grootste vrijwilligersorganisatie van Ierland. De inspanningen van allen die betrokken zijn bij deze geweldige bond dienen naar behoren erkend en geprezen te worden.

**Barbara Matera (PPE), schriftelijk. – (IT)** Mijnheer de Voorzitter, vrijwilligerswerk vertegenwoordigt de uitdrukking van Europese sociale waarden, zoals solidariteit en non-discriminatie. Het draagt enerzijds bij aan de persoonlijke ontwikkeling van vrijwilligers en anderzijds aan sociale cohesie. Vrijwilligerswerk dient dan ook erkenning en steun te krijgen van de Europese instellingen, de lidstaten, lokale en regionale autoriteiten en van de verschillende leden van het maatschappelijk middenveld, allen overeenkomstig hun eigen expertise.

Het Europees jaar van het vrijwilligerswerk in 2011 biedt vrijwilligersactiviteiten de kans om een Europese dimensie te krijgen. De hoop is dan ook dat zij daarmee een grotere impact zullen hebben op het maatschappelijk middenveld.

De geschatte 3 miljoen euro voor de voorbereidingen in 2010, de verhoging van de middelen van het Europees Parlement tot 8 miljoen euro voor 2011 en een hoog percentage cofinanciering van projecten, namelijk 80 procent, zullen ervoor zorgen dat de vastgestelde doelstellingen worden verwezenlijkt, mits de verschillende niveaus met elkaar samenwerken.

Tenslotte is het belangrijk te benoemen welke rol vrijwilligerswerk kan spelen, mits met voldoende ondersteuning, voor gepensioneerde werknemers, gezien de toenemende vergrijzing van het maatschappelijk middenveld.

**Iosif Matula (PPE), schriftelijk. – (RO)** Ik heb voor het ontwerpverslag gestemd over het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk om een aantal redenen. Zoals bekend bieden vrijwilligersactiviteiten een tweevoudig voordeel: voor de betrokken persoon en voor de samenleving. Aan de ene kant geeft vrijwilligerswerk burgers de kans om nieuwe vaardigheden te verkrijgen, en een kans op zelfontplooiing. Aan de andere kant heeft het ook een sociale functie, een bijdrage aan het ontstaan van een gevoel van solidariteit en een groepsgevoel. Aangezien lokale gemeenschappen steeds meer afhankelijk van elkaar worden in een geglobaliseerde wereld en men zich tegelijkertijd steeds individualistischer gaat gedragen, wordt het cruciaal om maatschappelijke participatie door burgers aan te moedigen. Ik doel daarbij op activiteiten zowel voor jongeren als ouderen. Bovendien denk ik dat de directe uitwisseling van ervaringen tussen vrijwilligersorganisaties uit de meest



diverse uithoeken van de Europese Unie een groot effect heeft, want de waarden die hen motiveren zijn hetzelfde. Het doel is identiek: het verhogen van de levensstandaard en het verbeteren van de kwaliteit van leven, een hoge arbeidsparticipatie, grotere sociale cohesie en bestrijding van uitsluiting. Met andere woorden: Dit zijn precies de waarden waarop de Europese Unie is gegrondvest.

**Emma McClarkin (ECR)**, *schriftelijk*. – (EN) Ondanks het verzoek om een verhoging van het budget, waar ik het niet mee eens was en waar ik tegen heb gestemd in de commissiefase, steun ik het verslag over het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk in het algemeen toch volledig. Vrijwilligers zijn vaak miskende helden. Zij betekenen enorm veel voor anderen en voor hun gemeenschap. In economisch zware tijden als deze is vrijwilligerswerk des te belangrijker en daarom willen ik en anderen die aan dit verslag hebben gewerkt, mensen niet alleen bewust maken van de voordelen van vrijwilligerswerk, maar ook een Europees Jaar in het leven roepen, waarin goed onderbouwde initiatieven vrijwilligersorganisaties de gelegenheid zullen bieden om nieuwe vrijwilligers aan te trekken.

We moeten ervoor zorgen dat het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk een platform wordt waarmee de bijdrage die vrijwilligers aan de gemeenschap leveren, erkend wordt. Daarnaast moeten we dit jaar aangrijpen als een mogelijkheid om meer inzicht te krijgen in wat mensen tegenhoudt om vrijwilligerswerk te gaan doen, en hoe we die belemmeringen kunnen wegnemen om vrijwilligerswerk te bevorderen. Dit is een voorbeeld van wat de Europese Unie zou moeten doen: het uitwisselen van beste praktijken op gebieden als vrijwilligerswerk in plaats van te zorgen voor steeds meer overbodige bureaucratie.

**Robert Rochefort (ALDE)**, *schriftelijk*. – (FR) Ik heb mijn steun gegeven aan het verslag over het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk in 2011 ter bevordering van de dialoog en de uitwisseling van beste praktijken op het gebied van vrijwilligerswerk tussen de autoriteiten en de betrokken partijen in onze lidstaten. De afgelopen jaren heeft de burgerparticipatie grote veranderingen ondergaan als gevolg van de toenemende individualisering, de zoektocht naar nieuwe manieren voor individuele expressie en de demografische veranderingen.

Daarom moet ook het vrijwilligerswerk worden aangepast, zodat een steeds grotere groep mensen op verschillende manieren en op verschillende momenten in hun leven vrijwilligerswerk kan doen. Dat kan door het benutten van het potentieel van ouderen en het definiëren van nieuwe vormen van betrokkenheid met meer flexibiliteit ten aanzien van de duur en de wijze van deelname.

Europa, dat een lange traditie van vrijwilligerswerk kent, moet helpen het hierdoor beschikbare potentieel vrij te maken. Vrijwilligerswerk biedt de mensen die erbij betrokken zijn een goede leerervaring (het is duidelijk dat burgers door hun deelname aan vrijwilligersactiviteiten nieuwe competenties verwerven, hetgeen bijdraagt aan hun persoonlijke ontwikkeling en hun gevoel van betrokkenheid bij de maatschappij versterkt). Het geeft tevens vorm aan de Europese waarden zoals solidariteit, burgerparticipatie en non-discriminatie, in zeer uiteenlopende sectoren zoals onderwijs, cultuur, milieu, welzijnswerk of gezondheidszorg.

**Joanna Senyszyn (S&D)**, *schriftelijk*. – (PL) Ik heb het verslag over het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk (2011) gesteund. In de lidstaten van de Europese Unie moeten we meer belang hechten aan vrijwilligerswerk en politieke maatregelen plannen die het werk van vrijwilligers ondersteunen. De amendementen die zijn voorgesteld door het Europees Parlement brengen veel significante wijzigingen aan in het voorstel van de Commissie en die zouden moeten worden overgenomen door de Raad. Het bedrag dat in de begroting is gereserveerd voor het behalen van de doelstellingen van het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk (2011), in totaal 6 miljoen euro, is onvoldoende (ter vergelijking, de begroting voor het Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting is bijna drie keer zo hoog).

Vrijwilligerswerk is een belangeloze en onbetaalde activiteit, maar dat betekent niet dat er geen kosten aan verbonden zijn. Vrijwilligerswerk heeft financiële en politieke steun nodig van alle betrokken partijen: niet-gouvernementele organisaties, regeringen, bestuurlijke organen van zowel de nationale als de lokale overheid en ondernemingen. Politieke betrokkenheid moet tot uiting komen in de vorm van een gunstig beleid dat de ontwikkeling en infrastructuur van vrijwilligerswerk ondersteunt. Deze kwestie is vooral belangrijk voor Polen, dat in 2011 het voorzitterschap van de EU op zich zal nemen. Ik wil de regering van Polen vragen het voorbeeld van het Europees Parlement te volgen en maatregelen te nemen om de financiële steun voor het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk te vergroten. Ik verleen mijn volledige steun aan het voorstel om geld uit te trekken voor het opzetten van een interactieve databank voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties, die toegankelijk zou zijn voor alle belanghebbenden en die in gebruik zou blijven na 2011.

**Czesław Adam Siekierski (PPE)**, *schriftelijk*. – (PL) Het jaar 2011 wordt het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk en het is bedoeld om vrijwilligers en hun bijdrage aan de maatschappij te eren en hier aandacht voor te vragen. Vrijwilligerswerk komt in allerlei vormen voor in heel Europa, maar waar het ook gebeurt, overal wordt het gekenmerkt door het feit dat mensen anderen willen helpen zonder dat ze daarvoor worden betaald of zich bereidwillig inzetten voor milieubescherming of om ervoor te zorgen dat elke burger een waardig bestaan heeft.

Het is de moeite waard om te benadrukken dat vrijwilligerswerk ontegenzeggelijk een positieve invloed heeft op de zich ontwikkelende identiteit van Europa, die haar wortels in deze waarde heeft, en een goede basis vormt voor het ontwikkelen van begrip tussen burgers uit verschillende sociale groepen en landen van de gehele Europese maatschappij. Daarnaast is vrijwilligerswerk van belang voor integratie, sociaal beleid en onderwijs. We mogen ook niet vergeten dat het van groot belang is voor de interculturele dialoog en de dialoog tussen generaties en een bijdrage levert aan de ontwikkeling van sociale verantwoordelijkheid.

Vrijwilligerswerk heeft ook economische waarde en dat mogen we niet vergeten. Het is een onbetaalde en belangeloze activiteit, maar dat betekent niet dat er geen financiële kosten aan te pas komen. Om die reden is het belangrijk dat vrijwilligerswerk wordt gesteund door de Europese Gemeenschap. Vrijwilligerswerk vereist beleid dat is gebaseerd op vriendschappelijke betrekkingen en dat de ontwikkeling en infrastructuur ervan ondersteunt. Ik denk dat de ondersteuning van de beloning en erkenning van vrijwilligerswerk door middel van bepaalde financiële middelen personen, bedrijven en organisaties zal motiveren.

**Oldřich Vlasák (ECR)**, *schriftelijk*. – (CS) Ik zou graag uiteen willen zetten waarom ik voor het verslag van de heer Marco Scurria over het voorstel voor een beschikking van de Raad over het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk gestemd heb. Onbetaald vrijwilligerswerk vervult naar mijn mening een belangrijke rol in onze maatschappij. In mijn land, de Tsjechische Republiek, is het korps der vrijwillige brandweer de oudste en ook omvangrijkste vrijwilligersorganisatie. De traditie van het korps gaat ver terug in de tijd, naar tijden waarin uit noodzaak zich te beschermen tegen uiteenlopende natuurrampen, in dit geval brand, er altijd tientallen vrijwilligers voorhanden waren om kosteloos het bezit van naasten - de eigen familie, burens en medebewoners - te beschermen. En dan zijn er niet te vergeten nog andere grote, reeds lang bestaande vrijwilligersorganisaties als het Tsjechische Rode Kruis, de Club der Tsjechische toeristen, de gymnastiekorganisatie Sokol, de jeugdorganisatie Junák, alsook vrijwillige hulpverlenerskorpsen in berggebieden. Al deze mensen die de handen uit de mouwen steken in scholen, ziekenhuizen, sportverenigingen, de bergen of die naar het buitenland afreizen om hulp te bieden, verdienen onze erkenning. Wat dat betreft is een speciaal jaar voor dit thema in 2011 dan ook meer dan welkom. Om die reden heb ik voor het verslag gestemd.

#### **- Verslag-Reul (A7-0074/2009)**

**Jaromír Kohlíček (GUE/NGL)**, *schriftelijk*. – (CS) Overeenkomsten ter verbetering van de samenwerking met buurlanden van de Europese Unie, van welke aard dan ook, zijn altijd meer dan welkom. Kijkend naar het belang van de aan de EU grenzende landen, zien we dat Oekraïne - naast Rusland - de belangrijkste partner is. Uitwisseling van informatie op het gebied van wetenschap en techniek, gezamenlijke uitvoering van programma's, uitwisseling van werknemers alsook van kennis op het gebied van het bestuur van wetenschaps- en onderzoeksinstituten, zijn één voor één doelstellingen waar we alleen maar achter kunnen staan.

Ik heb echter wel zo mijn bedenkingen bij de wijze waarop de resultaten van de overeenkomst beoordeeld zouden moeten worden. Als de auteurs van het verslag "het aantal dienstreizen en bijeenkomsten" en zelfs "het aantal verschillende gebieden voor samenwerkingsactiviteiten" opgeven als prestatie-indicatoren, dan rijzen er bij mij ernstige twijfels over de kennis van de indiener van het verslag over het gegeven onderwerp. Ook ziet deel 7 "Fraudebestrijdingsmaatregelen" er ronduit pathetisch uit en de constatering in 8.2.2 doet me zelfs van pure wanhoop de haren uit het hoofd trekken. In deze tijd van elektronische communicatie gaat het er bij mij niet in dat er voor de "administratieve kant" van het akkoord dienstreizen nodig zouden zijn van deskundigen en ambtenaren van de EU en Oekraïne en dat deze mensen zouden moeten deelnemen aan bijeenkomsten. Tot slot wil ik graag mijn steun uitspreken voor deze kaderovereenkomst, want de ontwikkelingen op het gebied van wetenschap en onderzoek waren in het zesde kaderprogramma al actief en met goede, tastbare resultaten bij het geheel betrokken. Niettegenstaande genoemd voorbehoud heeft het Raadsbesluit de steun van de GUE/NGL-Fractie.

**- Verslag-Reul (A7-0075/2009)**

**John Stuart Agnew, Marta Andreasen, Gerard Batten, John Bufton, Derek Roland Clark, Trevor Colman, Nigel Farage, Mike Nattrass en Nicole Sinclair (EFD)**, *schriftelijk*. – (EN) De United Kingdom Independence Party is niet tegen samenwerking op het gebied van energie-efficiëntie, maar staat erop dat een dergelijke samenwerking geleid wordt door democratisch gekozen regeringen en niet door hun niet-verantwoordelijke afgevaardigden in een antidemocratische supranationale organisatie als de Europese Unie.

**- Ontwerpresolutie: Uitbreidingsstrategie 2009 betreffende de westelijke Balkanlanden, IJsland en Turkije (B7-0185/2009)**

**Anne Delvaux (PPE)**, *schriftelijk*. – (FR) Gezien het enorme aantal verzoeken tot toetreding tot de EU, komt de stemming over deze ontwerpresolutie als geroepen. Europa vormt een stabiele kern op dit continent. Europa mag geen gesloten club voor andere Europese landen blijven, maar kan zich ook niet tot in het oneindige openstellen! De Europese Unie moet allereerst zorgen dat de uitbreidingen die zij met de nieuwe lidstaten heeft ondernomen, een succes worden. Voor de andere lidstaten die op de deur staan te kloppen, geldt dat voor aanvang van de toetredingsonderhandelingen het noodzakelijk is dat strikt voldaan wordt aan de criteria van Kopenhagen (democratie, rechtsstaat, rechten van de mens, gelijkheid van mannen en vrouwen, markteconomie, enzovoort) en dat het internationaal recht onvoorwaardelijk wordt geëerbiedigd. De toetredingsonderhandelingen met de kandidaat-lidstaten moeten zijn gebaseerd op objectief meetbare criteria - eerbiediging van rechten, economische criteria - en elk subjectief referentiepunt dat is gebaseerd op waarden, religie of cultuur moet worden vermeden. Naar mijn idee is het dus van belang: de Europese roeping van de Balkanlanden te bevestigen; erop te wijzen dat de uitbreiding en de verdieping niet los van elkaar staan; er in het geval van Turkije op te staan dat de toetredingscriteria worden nageleefd; en, in geval van mislukking van de onderhandelingen, een speciale associatieovereenkomst aan te bieden.

**Diogo Feio (PPE)**, *schriftelijk*. – (PT) Er is ondubbelzinnig aangetoond dat een groot aantal staten heel graag lid van de Europese Unie wil worden, ondanks alle bedenkingen die je bij die Unie kan hebben. Sommige van die staten hebben een roerige geschiedenis doorgemaakt, en dat geldt zeker voor de Balkanlanden. Dat verleden sterkt de overtuiging van deze kandidaat-landen dat ze onder de beschermende overkoepeling van de Europese Unie veilig zouden zijn voor de expansiedrift van hun buurlanden of invloed van Rusland.

Met betrekking tot de landen die nu aan de orde zijn kunnen we gemakkelijk vaststellen dat ze niet op een zelfde niveau zitten, niet alleen wat betreft de wil om tot de Europese Unie toe te treden, maar ook wat betreft de mogelijkheden om te voldoen aan de voorwaarden voor zulke toetreding. In deze groep is het natuurlijk IJsland dat eruit springt, omdat het een land is met een democratische traditie, een hoog welvaartsniveau en respect voor de communautaire verworvenheden. Dit land staat daarom vooraan bij de toetredingsprocedure.

Ik wijs erop dat aan de criteria van Kopenhagen nauwgezet moet worden voldaan. De uit die criteria voortvloeiende verplichtingen moeten dus allemaal worden nagekomen. De Europese Unie moet zich niet uit onredelijke dwarsheid de kans ontzeggen om in haar midden landen op te nemen die duidelijk kunnen aantonen dat ze daar geheel op voorbereid zijn.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL)**, *schriftelijk*. – (PT) Deze ontwerpresolutie is weer eens een voorbeeld van een poging van de meerderheid in het Europees Parlement om, onder het mom van uitbreiding en naar aanleiding van een mededeling van de Commissie met de titel Uitbreidingsstrategie en de belangrijkste uitdagingen voor 2009-2010, vooruitgang te boeken met de erkenning van Kosovo, waarbij zelfs gesteld wordt dat het Parlement "is ingenomen met het voornemen van de Commissie om de betrekkingen met Kosovo te versterken, met inbegrip van het onderzoeken van de mogelijkheid om Kosovo te laten deelnemen aan communautaire programma's".

Dat komt neer op het bevorderen van de toetreding van een gebied dat zichzelf in flagrante strijd met het internationaal recht onafhankelijk heeft verklaard. Verhuld wordt dat het hier gaat om een "staat" die het resultaat is van een illegale oorlog, een "staat" die functioneert op basis van een illegaal statuut dat door de VN niet wordt erkend.

Ook de kwestie-Turkije wordt niet op de juiste wijze benaderd. In dit geval gaat het om een land dat een lidstaat van de Europese Unie – het noordelijk deel van Cyprus – met militaire middelen bezet houdt en de rechten van de Koerden niet naar behoren eerbiedigt.

Ook al vinden wij dat bij de uitbreiding van de Europese Unie eerst en vooral moet worden gekeken naar de beslissing van het volk van eender welk land dat wenst toe te treden, hebben we toch tegen dit verslag gestemd, vanwege de wijze waarop het is opgesteld en vanwege de negatieve aspecten van de strategie die het voorstaat. Het heeft hoe dan ook geen enkele juridische waarde.

**Tunne Kelam (PPE)**, *schriftelijk*. – (EN) Ik heb voor amendement 4 gestemd. Ik vind dat we moeten benadrukken dat we met niet-moslims in de eerste plaats de christenen bedoelen. Daarom is het nodig dat christenen expliciet genoemd worden naast andere geloofsgemeenschappen. Christenen worden nog altijd vervolgd in Turkije en dat blijft een van onze grootste zorgen. Christenen en hun gemeenschappen kunnen hun geloof nog altijd niet zo vrij beoefenen als zou moeten in een democratisch land. Ik ben ervan overtuigd dat Turkije pas klaar zal zijn voor toetreding tot de Europese Unie als het net zo gemakkelijk is om een christelijke kerk in Turkije te bouwen als om een moskee in Brussel te bouwen.

**Nuno Melo (PPE)**, *schriftelijk*. – (PT) Uitbreiding van de EU is iets dat altijd heel zorgvuldig overwogen moet worden. Bij elke volgende toetreding moet worden voldaan aan de gemeenschappelijke referentiecriteriën van de landen die samen de Unie vormen.

Ik begrijp dat voor toetreding van Turkije een voorafgaande debat op zijn plaats is. Eigenlijk zeg je daarmee dat er twijfels bestaan die zo'n debat in ieder geval rechtvaardigen. Om te beginnen de vraag of Turkije geografisch wel als tot Europa behorend kan worden beschouwd, of het seculier karakter van de Turkse staat niet alleen wordt gegarandeerd door het leger, of het wel zo'n goed idee is om een EU te hebben met grenzen tot in Iraaks Koerdistan, en of toetreding van Turkije, met zijn enorme demografische gewicht, het evenwicht binnen de Unie niet zou verstoren.

Daar komt bij dat er over de nakoming van de criteria van Kopenhagen – inzonderheid waar het de mensenrechten betreft – niet onderhandeld kan worden.

**Francisco José Millán Mon en José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE)**, *schriftelijk*. – (ES) Met betrekking tot de ontwerp-resolutie over het document inzake de uitbreidingsstrategie 2009 van de Commissie willen wij namens de Spaanse delegatie in de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) duidelijk stellen dat het feit dat wij die resolutie in grote lijnen ondersteund hebben, allerm minst betekent dat we het eens zouden zijn met de erkenning van Kosovo als onafhankelijke staat. Voor ons is Kosovo een geval apart, en wij wijzen erop dat Kosovo noch door Spanje noch door vier andere lidstaten erkend is.

Daarom hebben wij zowel in de Commissie buitenlandse zaken als vandaag in de plenaire vergadering de amendementen ondersteund die stroken met ons standpunt.

De reden dat wij voor deze resolutie gestemd hebben, is dat we niet willen dat ons standpunt inzake Kosovo gezien wordt als een negatief standpunt ten opzichte van het uitbreidingsproces met het oog op de toetreding van de westelijke Balkanlanden, Turkije en IJsland.

**Franz Obermayr (NI)**, *schriftelijk*. – (DE) Ik ben absoluut tegen de uitbreidingsstrategie van de Commissie met betrekking tot Turkije. Een duidelijke meerderheid van de EU-burgers is tegen de toetreding, maar die moet desondanks nu reeds bijdragen aan de financiering van de miljarden aan betalingen aan de officiële toetredingskandidaat Turkije. Turkije is geen Europees land, noch geografisch, noch cultureel gezien en ook niet wat betreft de waardering van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat. Bij de uitbreidingsstrategie wordt nauwelijks rekening gehouden met de bezwaren van de burgers. Eerder worden de geografische belangen van de VS behartigd en de onopgeloste conflicten aan de Turkse grenzen zouden door de toetreding ook een probleem voor de EU worden. Tot mijn spijt is de gehele uitbreidingsstrategie, dat wil zeggen voor IJsland, de westelijke Balkan en Turkije, als één geheel behandeld, waardoor een serieus, selectief en gedifferentieerd debat onmogelijk gemaakt moest worden. De arrogantie waarmee de toetreding van Turkije wordt behandeld, is terug te vinden in deze aanpak. De ongewenste stemmen van de tegenstanders van de toetreding, die nog altijd de meerderheid van de bevolking representeren, worden grotendeels genegeerd.

**Justas Vincas Paleckis (S&D)**, *schriftelijk*. – (LT) Ik heb voor de ontwerp-resolutie van het Europees Parlement gestemd over het uitbreidingsstrategiedocument voor 2009 van de Commissie met betrekking tot de westelijke Balkan, IJsland en Turkije. Dat heb ik gedaan omdat Litouwen zes tot vijftien jaar geleden samen met de Baltische staten en andere Midden- en Oost-Europese landen in eenzelfde situatie verkeerde als de kandidaat-lidstaten nu. Het lidmaatschap van de Europese Unie gaf mijn land en de andere nieuwe EU-lidstaten en hun burgers tal van nieuwe kansen, en droeg bij aan de economische groei, versterking van de democratie en de mensenrechten. Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon beschikt de Europese Unie

over een nieuwe, sterkere motor die ons schip verder zal brengen, dwars door de stormen van de financiële en economische crisis, naar een nieuw stadium van de EU-uitbreiding. Pas na toetreding tot de EU zal de Balkan, het beroemde “kruitvat” van Europa, waar wereldoorlogen werden ontketend, in staat zijn de barrières weg te nemen zodat er samenwerking kan komen tussen de burgers, de bedrijfsstructuren en de culturele en wetenschappelijke experts van de verschillende landen die er de afgelopen jaren zijn ontstaan. Het is van belang dat de deur naar Turkije niet wordt gesloten, aangezien dit land als het ware Europa's verbinding met de moslimwereld vormt. De toenadering van Turkije tot de EU leidt tot een positieve verandering in het land en er zijn tal van positieve stappen gezet die duiden op een verbetering van de democratie en de mensenrechten. Hoewel we nog niet concreet spreken over EU-lidmaatschap voor Oekraïne, Moldavië of de landen in de zuidelijke Kaukasus, kan een dergelijk vooruitzicht een positieve invloed hebben op de stabiliteit, de economie, het verminderen van corruptie en het consolideren van de rechtstaat in deze landen.

**Rovana Plumb (S&D), schriftelijk.** – (RO) Het uitbreidingsproces van de EU vindt op dit moment plaats tegen de achtergrond van een scherpe recessie met verstrekende gevolgen voor zowel de EU als de landen die bij het uitbreidingsproces zijn betrokken. Ik ben blij met de vooruitgang van Turkije bij het voldoen aan de toelatingscriteria voor de Europese Unie, vooral het feit dat dit land het Intergouvernementeel Akkoord inzake de Nabucco-gaspijpleiding heeft ondertekend.

De uitvoering van dit akkoord blijft een van de grootste prioriteiten op het gebied van energieveiligheid van de EU. Ik steun de verzoeken aan de Turkse regering tot verdere hervorming van haar sociale beleid, verbetering van de sociale dialoog op de arbeidsmarkt en vergroting van de inspanningen op het terrein van vrouwenrechten en gelijkheid tussen mannen en vrouwen, dit met name op het vlak van de bestrijding van geweld tegen vrouwen.

**Nikolaos Salavrakos (EFD), schriftelijk.** – (EN) Wij stemmen tegen de ontwerpresolutie “Uitbreidingsstrategie 2009 betreffende de westelijke Balkanlanden, IJsland en Turkije” van Gabriele Albertini, omdat we vinden dat Turkije noch de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië enige vooruitgang boeken voor wat betreft het voldoen aan de criteria van Kopenhagen. Ook hun politieke gedrag geeft geen aanleiding om lid te mogen worden van de Europese Unie. Wij hopen dat zij hun pogingen om aan de toetredingsvoorwaarden te voldoen zullen verbeteren. Dat zal in de toekomst worden beoordeeld. In ieder geval willen wij niet voor een ontwerpresolutie stemmen die valse verwachtingen zal wekken en uitsluitend voor intern gebruik zal dienen.

**Renate Sommer (PPE), schriftelijk.** – (DE) De ontwerpresolutie voor de huidige uitbreidingsstrategie van de Europese Commissie is zeer evenwichtig. Hierin worden de vorderingen van de kandidaat-landen gehonoreerd, maar ook de problemen duidelijk benoemd. Vooral Turkije heeft een aanzienlijke stap teruggezet. Ik ben daarom blij met de expliciete kritiek op de serieuze bedreigingen voor en de reële beperkingen van de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid. De volkomen buitenproportionele belastingstraf voor de oppositionele Dogan-mediagroep vormt een gerichte aanval op media die kritiek op de regering hebben. Ook is er terecht kritiek op de discriminatie van religieuze minderheden en de weigering van Turkije om het Ankara-protocol uit te voeren. Het is echter ook belangrijk om het Turkse buitenlands beleid zorgvuldig te beoordelen. Tot nu toe is de opening ten aanzien van Armenië en de Koerden niet meer dan een loos gebaar en hier staan het Turkse parlement en grote delen van de bevolking zelfs afwijzend tegenover. Door uitlatingen van de Turkse premier moeten bovendien vraagtekens worden gezet bij de gehoopte rol van Turkije als bemiddelaar tussen Oost en West. De lovende woorden voor de Iraanse president, de uitnodiging voor een conferentie aan het adres van de wegens genocide gezochte Soedanese president en de omgang met Israël wijzen er eerder op dat Turkije het Westen afwijst. Onze oproep aan de Turkse regering om haar buitenlands beleid op de EU af te stemmen en de bezwaren tegen samenwerking tussen de NAVO en de EU in te trekken, is daarom alleen maar consequent.

**Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), schriftelijk.** – (EN) Ik ben er voorstander van dat de Europese Unie openstaat voor landen die voldoen aan de lidmaatschapscriteria, maar het baart mij zorgen dat uitbreiding in deze ontwerpresolutie als noodzakelijk wordt beschouwd, zowel voor de landen in kwestie als voor de Europese Unie. Er wordt geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat het sterk in het belang van de betrokken landen kan zijn om buiten de Europese Unie te blijven om diverse sociale, economische en andere redenen. Het lidmaatschap van de Europese Unie is een grote stap voor de betrokken landen en dat verdient een zo volledig mogelijke discussie en beraadslaging, waarbij de burgers van deze landen betrokken worden. Om die reden heb ik mijn stem niet uitgebracht.

### - Ontwerpresolutie: Uitbanning van geweld tegen vrouwen (B7-0139/2009)

**Regina Bastos (PPE)**, *schriftelijk*. – (PT) De Internationale Dag voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen is een initiatief van de VN en de Raad van Europa en is bedoeld om geweld in huiselijke kring en andere vormen van mishandeling te bespreken en de slachtoffers van zulk geweld een gezicht te geven.

In Portugal is de situatie op dit punt zorgwekkend. Het aantal door de APAV – de Portugese Vereniging voor slachtofferhulp – geregistreerde delicten in de categorie huiselijk geweld is met 9 procent gestegen vergeleken met dezelfde periode in 2008. Volgens de APAV is er vergeleken met dat jaar een sterke stijging waarneembaar van het aantal gevallen van fysieke en psychologische mishandeling, bedreigingen en seksueel geweld. Er zijn dit jaar in Portugal al 26 vrouwen overleden als gevolg van huiselijk geweld. Voor dit type geweld geldt echter dat in het merendeel van de gevallen uit angst of schaamte geen aangifte wordt gedaan.

De EU dient op dit gebied meer te ondernemen. Ik ben het ermee eens dat we de lidstaten moeten oproepen om nationale actieplannen op te stellen voor het bestrijden van geweld tegen vrouwen. We steunen elk initiatief dat kan bijdragen tot het veranderen van denkpatronen, alsook het idee om een Europees Jaar voor het bestrijden van geweld tegen vrouwen te organiseren en op die manier zowel de autoriteiten als de maatschappij op deze zorgwekkende situatie te wijzen.

**Edite Estrela (S&D)**, *schriftelijk*. – (PT) Ik heb voor de ontwerpresolutie over de uitbanning van geweld tegen vrouwen gestemd, omdat ik vind dat de Commissie en de Raad het optreden van de EU op dit gebied dienen te intensiveren. Het is zaak dat de EU snel een breed beleid opzet ter bestrijding van geweld tegen vrouwen. Van belang is vooral dat de Commissie een voorstel voor een richtlijn uitwerkt die als rechtsgrond kan dienen voor het bestrijden van alle vormen van geweld tegen vrouwen, waaronder ook vrouwenhandel. Dat het Spaans voorzitterschap dit onderwerp in zijn actieprogramma als een prioriteit aanmerkt is een goede zaak die beslist vermelding verdient.

**Diogo Feio (PPE)**, *schriftelijk*. – (PT) Deze week zijn de alarmerende cijfers met betrekking tot huiselijk geweld in Portugal in de pers weer uitvoerig belicht. Ik geloof dat geweld tegen vrouwen en kinderen een onderwerp is waaraan regeringen alle aandacht dienen te besteden. Ze zullen ook serieuze actie moeten ondernemen.

Ik veroordeel alle vormen van geweld, vooral als het gaat om geweld gericht tegen personen die in een sociaal, economisch of emotioneel zwakkere positie verkeren, zoals dat vaak het geval is bij vrouwen en kinderen. De lidstaten moeten daarom proberen alle vormen van geweld tegen vrouwen en kinderen uit te bannen, en dan in de eerste plaats mensenhandel voor doeleinden van seksuele uitbuiting, seksueel gemotiveerd geweld en huiselijk geweld.

De misdaden waar veel Europese vrouwen en kinderen het slachtoffer van worden, zijn eenvoudigweg niet te rijmen met respect voor leven en waardigheid. Daarom hebben we behoefte aan een duidelijk beleid voor het voorkomen van geweld en het bestraffen van de daders.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL)**, *schriftelijk*. – (PT) Op deze Internationale Dag voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen proberen we de burgers bewust te maken van dit ernstige sociale, economische en politieke probleem dat de rechten ondermijnt die vrouwen op veel verschillende gebieden – op het werk, in de gezinssfeer en in de maatschappij als geheel – zouden moeten genieten. Geweld tegen vrouwen is een schending van de mensenrechten en staat de deelname van vrouwen aan het maatschappelijke en politieke leven in de weg. Het verhindert dat ze zich kunnen ontwikkelen tot burgers met volledige burgerrechten.

Het soort geweld tegen vrouwen kan per cultuur en traditie verschillen. Maar het is ook zo dat de economische en sociale crisis waarin het kapitalisme zich bevindt, vrouwen kwetsbaarder maakt. Vrouwen worden nu erger uitgebuit, ze kunnen zo tot armoede vervallen en gemarginaliseerd geraken. En dat leidt dan weer tot een toename van de vrouwenhandel en prostitutie.

Er moeten een beleid worden ontwikkeld – en daar moet meer geld voor worden vrijgemaakt – dat de rol van vrouwen in de maatschappij erkent en gelijke rechten bevordert. Er moeten goed doordachte plannen worden ontwikkeld – en uitgevoerd – om alle soorten geweld tegen vrouwen te bestrijden. Dat betekent ook dat er aan de nog steeds bestaande discriminerende praktijken een einde moet worden gemaakt en dat slachtoffers bescherming behoren te ontvangen.

**Marine Le Pen (NI)**, *schriftelijk*. – (FR) Op de tiende verjaardag van de Internationale Dag van de uitbanning van geweld tegen vrouwen moet worden geconstateerd dat de voorzorgsmaatregelen die met dit doel zijn ingevoerd, niet tot de verwachte resultaten hebben geleid. Wat is de oorzaak van dit verschijnsel? Als we de debatten in deze vergaderzaal mogen geloven, is er een naam voor: ongelijkheid tussen mannen en vrouwen.

Als die ongelijkheid de belangrijkste oorzaak zou zijn, zouden de landen in Noord-Europa, die bekend staan om hun zeer progressieve cultuur en gewoonten, de beste resultaten moeten hebben. Dat is echter niet het geval, het tegenovergestelde blijkt zelfs waar te zijn. Volgens het Noorse dagblad *Aftenposten*, zou in een jaar 6 procent van de Zweedse meisjes tussen de 15 en 25 jaar zijn verkracht.

We hebben er moed voor nodig om te durven zeggen dat de toename van geweld tegen vrouwen samengaat met de massale komst van immigranten van buiten Europa, die een volledig andere cultuur en tradities hebben dan wij. De boerka, gearrangeerde huwelijken, polygamie, vrouwenbesnijdenis, eerwraak en andere gedragsvormen die uit een ander tijdperk stammen, zijn onaanvaardbaar.

Het is dan ook compleet absurd om door te gaan met het bevorderen van deze immigratie en tegelijkertijd het geweld tegen vrouwen te willen bestrijden.

**Astrid Lulling (PPE)**, *schriftelijk*. – (FR) Het is zeer verstandig van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid om ons, op deze Internationale Dag van de uitbanning van geweld tegen vrouwen, eraan te herinneren dat ondanks de talloze juridische instrumenten en verklaringen van de Verenigde Naties en de talloze resoluties die dit Parlement gedurende de afgelopen decennia heeft opgesteld, de nultolerantie ten aanzien van het geweld tegen vrouwen nog lang niet in zicht is. Het lijdt geen twijfel dat geweld van mannen tegen vrouwen een schending van de mensenrechten is en dat dit als zodanig bestraft dient te worden.

Dit Parlement dient de lidstaten dan ook te wijzen op hun verplichtingen ten aanzien van het aanscherpen van hun wetgeving en hun beleid voor een effectieve bestrijding van alle vormen van geweld tegen vrouwen.

In de ontwerpresolutie die aan ons is voorgelegd, zijn we jammer genoeg opnieuw te ver gegaan en hebben we met name het subsidiariteitsbeginsel genegeerd.

Het verzoek aan de Raad en de Commissie een rechtsgrondslag te creëren voor de bestrijding van alle vormen van geweld tegen vrouwen is wel het toppunt van onbekendheid met de Verdragen. Een rechtsgrondslag creëren je niet, die bestaat of die bestaat niet.

De organisatie van een extra conferentie op hoog niveau kost alleen maar geld, geld dat beter aan concrete maatregelen kan worden besteed.

**Véronique Mathieu (PPE)**, *schriftelijk*. – (FR) Ik ben blij met de stemming over de ontwerpresolutie over de uitbanning van geweld tegen vrouwen in het Europees Parlement, op deze Internationale Dag voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen. De uitroeping van deze dag door de VN in 1999 en het aannemen van deze resolutie vandaag, zijn waardevolle instrumenten om de nationale overheden te herinneren aan hun verplichtingen die voortvloeien uit de internationale verdragen inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegen vrouwen. Daarom steun ik deze ontwerpresolutie en dring ik er bij de lidstaten op aan om hun wetgeving en hun nationaal beleid ter bestrijding van alle vormen van geweld tegen vrouwen aan te scherpen. Op EU-niveau is het van essentieel belang bijstand en steun te waarborgen voor alle slachtoffers van geweld, en in het bijzonder de slachtoffers van mensenhandel, ongeacht hun nationaliteit, en te zorgen voor de bescherming van vrouwelijke slachtoffers van huiselijk geweld, wier wettelijke status van hun partner zou kunnen afhangen.

**Nuno Melo (PPE)**, *schriftelijk*. – (PT) Als we het hebben over geweld tegen vrouwen, hebben we het over iets dat in alle lidstaten een realiteit vertegenwoordigt, aangezien een op de vier vrouwen het slachtoffer is van geweld.

De EU ziet zichzelf als een voorvechter van de rechten en vrijheden van al haar burgers. Daarom moeten we al het mogelijke ondernemen om aan deze gesel een einde te maken. Het aannemen van deze ontwerpresolutie is een belangrijke stap in de richting van het vinden van nieuwe oplossingen. Daarom heb ik voor gestemd.

**Rovana Plumb (S&D)**, *schriftelijk*. – (RO) Ik heb voor deze ontwerpresolutie gestemd omdat geweld tegen vrouwen nog steeds een te groot probleem is in Roemenië en wereldwijd. Het is daarom nodig om urgente maatregelen te treffen tegen deze plaag. Wetgeving is niet langer het probleem, maar wel de toepassing ervan in een context waarin veel vrouwen aarzelen om het tegen hen gebruikte geweld te melden aan de autoriteiten, en liever in stilte lijden.

Ik ben van mening dat er een krachtige, maatschappijbrede campagne nodig is op basis van continue lange-termijnactiviteiten, met als doel het beïnvloeden van de mentaliteit. Iedereen moet zich realiseren dat geweld tegen vrouwen niet is toegestaan en dat er geen excuus voor bestaat. Ik ben het ermee eens dat

gecoördineerde actie door de overheid en het maatschappelijk middenveld nodig is, om slachtoffers van huishoudelijk geweld te steunen.

**Peter Skinner (S&D)**, *schriftelijk*. – (EN) Ik juich de betrokkenheid van het Parlement bij deze zaak toe. Het is met name essentieel om ervoor te zorgen dat vrouwen in de meest kwetsbare omstandigheden, zoals in het geval van vrouwenhandel, voor deze hulp in aanmerking komen.

Ik ben ontsteld dat de Fractie Europese Conservatieven en Hervormers, met daarin de Britse Conservatieven, een amendement op dit voorstel hebben ingediend dat de reikwijdte vermindert. Ik wil erop wijzen dat veel slachtoffers vrouwen zijn die in armoede leven, immigrant zijn of behoren tot minderheidsgroepen in onze samenleving. Het is zowel onlogisch als onmenselijk om deze vrouwen hulp te onthouden die juist gericht is op de meest kwetsbaren.

Ik ben evenzeer ontsteld dat de Groenen van mening verschillen en voorstander zijn van het weglaten van zinnige formuleringen over het tolereren van prostitutie, waarin juist veel geweld tegen vrouwen voorkomt.

**Georgios Toussas (GUE/NGL)**, *schriftelijk*. – (EL) Vrouwen nemen in alle klassensamenlevingen een ongelijke positie in en ondervinden daarom onderdrukking op grond van klasse en geslacht. Ook worden zij gemakkelijk het slachtoffer van allerlei vormen van geweld.

Lichamelijke mishandeling, verkrachting, vrouwenhandel, enzovoort, zijn vormen van geweld waaruit duidelijk blijkt dat de ongelijkheid van vrouwen een klassen- en genderkwestie is.

Geweld is echter een maatschappelijk verschijnsel met specifieke economische, politieke en sociale oorzaken. Deze oorzaken zijn gelegen in de kapitalistische productierelaties en kunnen niet opgeheven worden zolang deze relaties blijven bestaan. De volksbewegingen moeten maatregelen eisen om dit verschijnsel te voorkomen en slachtoffers, vrouwen en kinderen te helpen. Zij moeten erop aandringen dat radicalere sociale en politieke veranderingen plaatsvinden in een volksvriendelijkere richting.

Wij zijn er vierkant tegen dat ngo's en particulieren adviescentra en hulpinstanties oprichten voor mishandelde vrouwen. Deze vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de staat.

De in de resolutie voorgestelde maatregelen zullen het probleem niet uit de wereld kunnen helpen. Veeleer zullen zij de oorzaken ongemoeid laten en enkel proberen het probleem te beheren en aldus te vereeuwigen.

**Marina Yannakoudakis** *namens de ECR-Fractie, schriftelijk*. – (EN) De ECR-Fractie onderschrijft de dringende noodzaak om de bewustwording van geweld tegen vrouwen te vergroten en om maatregelen te nemen om dit geweld te bestrijden. We staan echter niet achter de oproep tot een Europese rechtsgrond en meer richtlijnen (zoals geformuleerd in de paragrafen 10, 11 en 27) om het probleem aan te pakken.

Hoewel we erkennen dat er op dit gebied actie moet worden ondernomen, vinden wij dat het aan de nationale staten is om hier wetgeving voor te maken. Bovendien vindt de ECR-Fractie dat de vraagstukken van beslissingsrecht op seksueel en reproductief gebied en van gezondheidsrechten gewetenszaken zijn waarover ieder individueel Parlementslid en iedere individuele lidstaat moet beslissen. Om deze redenen heeft de ECR-Fractie ervoor gekozen om geen stem uit te brengen.

#### **- Ontwerpresolutie: Een politieke oplossing voor de piraterij langs de kust van Somalië (RC-B7-0158/2009)**

**Diogo Feio (PPE)**, *schriftelijk*. – (PT) Somalië is wel een van de ergste voorbeelden van wat er gebeurt als het centraal gezag verdwijnt en de maatschappij terugvalt op een tribale en gewelddadige manier van leven. Dit land vormt het centrum van schokgolven van geweld en instabiliteit die tot ver over de eigen grenzen schade aanrichten. De kust van Somalië leeft onder de voortdurende dreiging van gewapende groepen die elkaar het gezag over de kustgebieden bestrijden. Ze bedrijven bovendien piraterij tegen allerlei vaartuigen – koopvaardischepen, vrachtschepen, vissersboten, schepen die humanitaire hulp aanvoeren en pleziervaartuigen – , wat onaanvaardbaar is.

De ernst en de frequentie van deze gebeurtenissen nopen tot een vastberaden reactie van de gehele internationale gemeenschap. De Europese Unie mag zich niet afzijdig houden. De EU moet zich inzetten voor het bestrijden van piraterij en met dat doel voor ogen alles wat in haar vermogen ligt ondernemen, enerzijds om te onderzoeken wat de oorzaken en gevolgen van piraterij zijn, anderzijds om beschikbare en adequaat uitgeruste Somalische en internationale troepen te mobiliseren.



Ik mag daarom zeker niet vergeten de gezagvoerder van het Portugese fregat *Corte-Real* – en daarmee de gehele bemanning – te prijzen voor de voorbeeldige wijze waarop deze mensen zich hebben ingezet bij het bestrijden van deze gesel. Ze hebben daarvoor onlangs van de Internationale Maritieme Organisatie dan ook een eerbewijs ontvangen.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk.** – (PT) Als we het over Somalië hebben, mogen we niet vergeten dat de crisis in dit land niet met militaire middelen kan worden opgelost. We mogen ook niet vergeten dat Somalië financiële middelen ontbeert, wat het gevolg is van de internationale schulden crisis. Zo is een vacuüm gecreëerd, dat illegaal vissen in de territoriale wateren in de hand heeft gewerkt: omdat ze geen geld meer had, heeft de regering de activiteiten van de kustwacht moeten opschorten, en daarom zijn de Somalische vissers hun bestaansbron kwijtgeraakt.

Het is dus eerst en vooral zaak om technische en financiële hulp te verlenen, waaronder steun voor het bemiddelen tussen de partijen in de burgeroorlog en het met elkaar verzoenen van deze partijen.

De Commissie en de Raad moeten hun politieke strategie voor Somalië daarom herzien, en dat geldt ook voor de Operatie Eunavfor Atalanta. Het beleid moet rekening houden met de algemene toestand in het land. Het gaat er vooral om ter plaatse een oplossing te vinden voor de humanitaire situatie en te proberen de onderliggende oorzaken voor de catastrofale omstandigheden waaronder miljoenen Somali's leven, weg te nemen.

Tot slot wil ik graag benadrukken dat de voor ontwikkelingshulp bestemde middelen en die van het Europees Ontwikkelingsfonds onder geen beding mogen worden gebruikt voor militaire doeleinden.

**Richard Howitt (S&D), schriftelijk.** – (EN) Ik ben er enorm trots op dat het Verenigd Koninkrijk de leiding heeft van de eerste maritieme EVDB-operatie van de Europese Unie, Operatie Atalanta, met een Britse bevelhebber aan het hoofd en het operationele hoofdkwartier in het Verenigd Koninkrijk. De bescherming die Atalanta biedt aan kwetsbare schepen voor de Somalische kust en aan schepen die voedselhulp leveren aan ontheemden in Somalië, is van wezenlijk belang.

Afgevaardigden van de Britse Labour Party in het Europees Parlement staan achter de roep om onvoorwaardelijke vrijlating van alle gijzelaars, inclusief de twee Britten Paul en Rachel Chandler uit Kent, die worden vastgehouden door Somalische piraten. Onze gedachten blijven uitgaan naar hun families en we prijzen de aanhoudende inspanningen van het Britse ministerie van Buitenlandse Zaken, dat alle mogelijke connecties in Oost-Afrika inschakelt om een spoedige vrijlating van het paar te bewerkstelligen.

Met betrekking tot de reikwijdte van Operatie Atalanta ten slotte, signaleren wij in de resolutie de vraag om uitbreiding van de missie te overwegen. Ik wil echter laten vastleggen dat wij geloven dat uitbreiding op dit moment geen optie is en ik wil benadrukken dat we ons moeten richten op de voortzetting van het succes van de huidige missie.

**Nuno Melo (PPE), schriftelijk.** – (PT) Wat er nu langs de Somalische kust gebeurt is op alle mogelijke wijzen verkeerd. En iedereen ondervindt van deze toestand de gevolgen.

Zolang er geen politieke oplossing voor de problemen in Somalië komt en de regio instabiel blijft, moeten we via Operatie Atalanta een strategie van verhoogde veiligheid volgen. Die operatie kan worden versterkt door de troepen die erbij betrokken zijn meer reactiemogelijkheden te verlenen.

**Willy Meyer (GUE/NGL), schriftelijk.** – (ES) Ik heb tegen Ontwerpresolutie RC-B7-0158/2009 gestemd omdat ik vind dat piraterij niet een militair probleem maar een ontwikkelingsprobleem is. Ik ben dan ook van mening dat dit probleem bij de wortel moet worden aangepakt en niet langs militaire weg moet worden opgelost, noch op het water noch op het land. De verantwoordelijke van Operatie Atalanta heeft zelf verklaard dat het onmogelijk is om het probleem van de piraterij langs maritieme weg op te lossen, dat het zaak is de situatie in het gebied te stabiliseren. Volgens mij is het zaak dat het probleem van de *governance* wordt aangepakt, van de stabiliteit van de instellingen en de economische ontwikkeling van deze regio. Hoeveel pleisters we ook plakken, het probleem blijft bestaan. Met mijn negatieve stem heb ik ook het feit aan de kaak willen stellen dat taken die tot die van de strijdkrachten behoren, door particulieren worden overgenomen, want in Spanje mogen particuliere beveiligingsbedrijven schepen met oorlogswapens bemannen. Daarnaast vind ik dat de piraten in Somalië een halt moet worden toegeroepen, maar ook de buitenlandse piraten die de Somalische wateren plunderen, moet een halt worden toegeroepen.

**Charles Tannock (ECR), schriftelijk.** – (EN) Het relatieve succes van de met een jaar verlengde Operatie Atalanta benadrukt het feit dat, hoewel het Europees veiligheids- en defensiebeleid in staat is om belangrijke

resultaten te boeken voor de lidstaten, het nog steeds onduidelijk is waarom de NAVO dit niet alleen kon om op die manier samenloop te voorkomen. Piraterij blijft echter een groot gevaar in de wateren rond de Hoorn van Afrika. We moeten onze inspanningen verdubbelen om dit gevaar te bestrijden, niet alleen om onze scheepvaart te beschermen, maar ook om een duidelijk signaal van onze vastberadenheid af te geven aan de leden van Al Qaida, die momenteel hun gang kunnen gaan in Somalië.

Nationale veiligheid houdt niet op bij nationale grenzen. Als we geen actie ondernemen tegen de plaag van de piraterij, dan zal dat op lange termijn de zorgen over de veiligheid in de Europese Unie vergroten. Ik verzoek de Commissie ook dringend om te overwegen hoe meer politieke steun voor het relatief stabiele, welvarende en democratische Somaliland, een voormalig onderdeel van het Britse grondgebied, zou kunnen helpen om de dreiging van piraterij in de regio aan te pakken.

**Silvia-Adriana Țicău (S&D)**, *schriftelijk*. – (RO) Ik heb gestemd voor de ontwerpresolutie van het Europees Parlement betreffende een politieke oplossing voor de piraterij langs de kust van Somalië. Piraterij is een reëel probleem en zal dat ook blijven in de Somalische kustwateren. De EU moet vaartuigen die door deze regio varen, beschermen door middel van internationale onderhandelingen en beschermingsmaatregelen. Voor een deel van de oplossing is internationale steun een vereiste om stabiliteit te brengen in Somalië. Het andere deel van de oplossing is Operatie Atalanta, die de EU onlangs heeft gelanceerd om piraterij langs de Somalische kust een halt toe te roepen. Zes fregatten, drie marine-patrouillevliegtuigen en 1 200 manschappen van Groot-Brittannië, Frankrijk en Griekenland zullen aan de operatie deelnemen. Andere staten zullen in de toekomst aan de operatie bijdragen. Operatie Atalanta biedt door een escorte bescherming aan vrachtschepen met een hoog risico. Zesendertig piratenschepen zijn onderschept en veertien directe aanvallen vermeden. Om te kunnen profiteren van een escorte moeten de verantwoordelijke nationale instanties en de schepen in kwestie echter Operatie Atalanta inlichten en om bescherming verzoeken. Het is cruciaal dat schepen onnodige risico's vermijden en formeel en tijdig bescherming aanvragen van Operatie Atalanta.

**Geoffrey Van Orden (ECR)**, *schriftelijk*. – (EN) Wij zijn voorstander van stevige internationale actie om piraterij aan te pakken en zijn ervan overtuigd dat de Britse marine en de geallieerde zeemachten van de Verenigde Staten en andere Europese landen goed werk zullen verrichten. We zien echter geen reden waarom de Europese Unie een maritieme operatie zou moeten leiden. Wij zijn tegen inmenging van de Europese Unie als instituut in defensieaangelegenheden. Die inmenging leidt niet tot extra militaire slagkracht en is vooral een herhaling van de beproefde methodes van de NAVO of maakt deze alleen maar ingewikkelder. Operatie Atalanta was ontstaan tijdens het Franse voorzitterschap als een politieke mogelijkheid om een maritieme dimensie toe te voegen aan het EVDB. Ondanks de aanwezigheid van de door de Verenigde Staten geleide gecombineerde Task Force 151 en een maritieme groep van de NAVO in de wateren rond de Hoorn van Afrika, is besloten om nog een andere vloot en bevelsstructuur samen te stellen. We zijn ook erg bezorgd over voorstellen voor een trainingsmissie in Somalië in het kader van het EVDB, terwijl de EUPOL-missie in Afghanistan is mislukt en veel Europese landen niet bereid zijn om troepen en politie beschikbaar te stellen voor dringende trainingsmissies in Afghanistan. Overigens erkennen wij geen termen als "EU-vissersboten".

#### **- Ontwerpresolutie: Rookvrije ruimten (B7-0164/2009)**

**Elena Oana Antonescu (PPE)**, *schriftelijk*. – (RO) Ik verwelkom deze ontwerpresolutie, die het Parlement in staat stelt om het beleid van de Commissie met betrekking tot roken, met een sterk vrijwillig karakter, te steunen. Blootstelling aan sigarettenrook is de belangrijkste oorzaak van overlijden en ziekten in Europa. Roken is eveneens een zware last voor de gezondheidszorg. Ik hoop dat de maatregelen van de Commissie nog verder zullen gaan en dat we in de komende jaren recht zullen hebben op een gezonde omgeving in alle besloten ruimten en op de werkplek. Hierbij mag niet onvermeld blijven dat we nog steeds een hypocriet beleid hebben in Europa. We willen minder gezondheidsproblemen door roken, maar we steunen de instandhouding van subsidies voor sigarettenfabrikanten, ook al worden deze geleidelijk afgebouwd. Ik denk dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid zo gedefinieerd moet worden, dat producten die mensen gezond maken en houden, beloond worden, niet producten die slecht zijn voor de gezondheid. Ik hoop dat tijdens de bijeenkomst van de Raad in december beschermingsmaatregelen voor kinderen zullen worden besproken, met name in gevallen waarin ze worden blootgesteld aan roken door volwassenen in eigen auto's of andere besloten ruimten. Ik ben van mening dat volwassenen hier een verantwoordelijkheid hebben, en waar de wetgever kan optreden moet dit ook gebeuren.

**Anne Delvaux (PPE)**, *schriftelijk*. – (FR) Ik ben van mening dat niet-rokers moeten worden beschermd tegen het passief meeroken, maar ook dat rokers bewust moet worden gemaakt van de gevolgen van hun verslaving voor henzelf en voor anderen. Laat daar geen twijfel over bestaan! In België hebben we overigens al een

voorsprong in deze kwestie, aangezien ons land zich al heeft uitgesproken voor een algeheel rookverbod in de horeca en op het werk in 2012.

Afgezien hiervan, heb ik niettemin twee punten van zorg die ik met u wil delen. Ten eerste: zijn we op weg naar een algehele verbodsmaatschappij? Wat doen we met de individuele verantwoordelijkheid? Ik krijg een zeker gevoel van onbehagen bij de gedachte aan een maatschappij die lijkt op de maatschappij die George Orwell in zijn roman "1984" heeft omschreven. Ten tweede: indien rokers ertoe aangezet moeten worden om ter wille van zichzelf en anderen van hun verslaving af te komen, dan dient dat met het allergrootste respect te gebeuren. Tabak is een drug. Het gebruik ervan volledig verbieden zou betekenen dat voorbij wordt gegaan aan het feit dat een meerderheid van de rokers verslaafd is. Een algeheel verbod kan als een actie tot uitsluiting worden opgevat, hetgeen wel eens contraproductief zou kunnen blijken te werken. Waarom hebben we derhalve niet voorzien in de mogelijkheid tot het reserveren van speciale rokersruimten?

**Diogo Feio (PPE), schriftelijk.** – (PT) Ik heb bij de stemming de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) gevolgd, maar wil toch enige reserves aantekenen bij deze ontwerpresolutie.

Om te beginnen vind ik dat het anti-rookbeleid een zaak is voor de lidstaten. De Europese instellingen dienen het subsidiariteitsbeginsel aan te houden en uitsluitend niet-bindende aanbevelingen te geven. Aan de andere kant vind ik dat de lidstaten een anti-rookbeleid moeten bevorderen, maar geloof wel dat ze operatoren daarbij een vrije keuze moeten laten. Dat geldt in het bijzonder voor de hotelsector: hoteleigenaren moeten zelf kunnen beslissen of hun hotel al dan niet rookvrij is. De wet die onlangs in Portugal is aangenomen, houdt het goede evenwicht aan.

Mijn tweede bedenking heeft te maken met de voorgestelde stopzetting van rechtstreekse steun voor de tabaksteelt. Portugal produceert ook tabak, en ik geloof dat we een dergelijke beleidsmaatregel eerst zorgvuldig moeten analyseren. Anders zouden we de landbouwers schade kunnen toebrengen: ze kunnen de productie niet voortzetten, maar er is geen rendabel alternatief. Dat is wat ik van paragraaf 9 van deze resolutie vind.

**João Ferreira (GUE/NGL), schriftelijk.** – (PT) De bescherming van de gezondheid en de kwaliteit van het leven – van werkers op de werkplek en van de burgers in het algemeen – vormen de basis voor deze resolutie. Daarom hebben wij voor gestemd.

Het is van belang dat niet-rokers beter beschermd worden tegen passief roken. Van belang is ook dat we het stoppen met roken aanmoedigen en mensen daarbij helpen. Waar het niet anders kan moet een verbodsbeleid worden gevolgd.

Wat de met de productie verband houdende subsidies betreft: wij steunen maatregelen ter bevordering van het ombouwen van tabaksproductiefaciliteiten. We moeten er echter wel zorg voor dragen dat we geen situatie creëren waarbij we tabak van buiten de EU moeten invoeren. Daarmee zouden we de multinationale tabaksbedrijven in de kaart spelen.

**José Manuel Fernandes (PPE), schriftelijk.** – (PT) Ik heb voor het schrappen van paragraaf 13 van de originele tekst gestemd. Daar stond: "verzoekt de Commissie bij het Parlement en de Raad een voorstel in te dienen voor wetgeving om in de sector bescherming van de gezondheid van werknemers uiterlijk in 2011 een rookverbod in te stellen op alle gesloten werkplekken, onder meer alle gesloten openbare gebouwen en het openbaar vervoer in de EU". We hebben deze paragraaf inderdaad geschrapt, overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel.

Ik geloof dat de lidstaten nog een lange weg moeten afleggen bij het creëren van rookvrije ruimten, het organiseren van bewustmakingscampagnes en het toepassen van beste werkwijzen ter implementatie van artikel 14 (maatregelen ter beperking van de vraag met betrekking tot tabaksverslaving en stoppen met roken).

Ik meen echter dat dit acties zijn die vooral door de lidstaten moeten worden ondernomen. In de oorspronkelijke tekst van de ontwerpresolutie werd de productie van tabak verward met de consumptie van tabak. Ik ben daarom heel tevreden met het amendement van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten), dat een deel van paragraaf 9 van de oorspronkelijke tekst – de verwijzing naar de tabaksproductie – weglaat. Door deze twee wijzigingen is de uiteindelijke resolutie er beter uit komen te zien. De rest vind ik in orde: ik heb dus voorgestemd.

**Robert Goebbels (S&D), schriftelijk.** – (FR) Ik heb mij van stemming onthouden over de resolutie over roken. Ik heb nog nooit van mijn leven gerookt, maar ik vind dat deze permanente jacht op rokers dodelijk is voor de vrijheid. De bestaande verbodsbepalingen voldoen in ruime mate.

Ik distantieer mij van deze voortdurende en contraproductieve pesterij. Het laten verdwijnen van tabaksplantages uit Europa zal leiden tot een grotere import uit derde landen.

**Elisabeth Jeggle (PPE)**, *schriftelijk*. – (DE) De gezondheidszorg, en daarmee ook de bescherming van niet-rokers, behoort duidelijk tot de verantwoordelijkheid van de lidstaten en moet niet centraal worden geregeld. De lidstaten moeten zelf kunnen bepalen in hoeverre ze de bescherming van niet-rokers willen regelen. Het moet duidelijk worden gemaakt dat de EU op dit gebied geen bevoegdheid heeft. Om deze reden heb ik gestemd voor de ontwerpresolutie van het Parlement voor de Topontmoeting met de EU-ministers van Volksgezondheid, die komende week plaatsvindt.

**Eija-Riitta Korhola (PPE)**, *schriftelijk*. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik heb voorgestemd, hoewel ik een strengere resolutie had willen zien. Roken is de belangrijkste afzonderlijke oorzaak van voortijdige sterfte in Europa. Tabaksrook is milieuvervuiling die meer dan honderd bestanddelen bevat die schadelijk zijn voor de gezondheid. Toch wordt in delen van Europa toegestaan dat niet alleen tabaksgebruikers maar ook degenen om hen heen eraan worden blootgesteld. Passief roken is een moreel probleem, want degenen die daaronder lijden, hebben geen keuze. Het is vooral noodzakelijk kinderen te beschermen.

Onderzoeken wijzen uit dat een kind wiens ouders roken in feite elk vierde sigaret van zijn ouders "rookt". Passief roken leidt jaarlijks tot de vroegtijdige dood van bijna 100 000 Europeanen. Veel lidstaten hebben al goede maatregelen genomen. Toen Finland het roken uiteindelijk ook in cafés en restaurants verbood, was er veel tegenstand. Nu, twee jaar later, zijn mensen er alleen maar blij mee. Dat zegt iets over de aard van het volksgezondheidsbeleid: er zijn blijvende resultaten te boeken met preventie en bewustmaking, maar daarnaast is ook vastberadenheid van de wetgevers nodig. Ik ben het niet met enkele leden hier eens dat er geen bindende communautaire wetgeving nodig is op het gebied van gezondheid en veiligheid op de werkplek. Wij moeten erkennen dat de aanbevelingen niet overal toereikend waren. Ik steun dan ook paragraaf 13 van de ontwerpresolutie waarin de Commissie wordt opgeroepen met een wetgevingsvoorstel te komen om roken te verbieden op werkplekken in binnenruimten en ook in het openbaar vervoer.

Roken kost de maatschappij veel geld en bovendien moet 70 procent van de Europeanen die niet rookt de rekening betalen. Ik ben het daarom eens met het standpunt van het Parlement uit 2007 dat de richtlijn inzake tabaksproducten strikter moet zijn en ook moet gaan over de aansprakelijkheid van de producenten voor de kosten van de gezondheidszorg die te wijten zijn aan tabaksgebruik. Eerst moet de Europese Unie de balk uit haar eigen oog verwijderen. Het is de hoogste tijd het gefaseerd afbouwen van de steun aan de tabaksteelt te versnellen en de steun helemaal te beëindigen.

**Elisabeth Morin-Chartier (PPE)**, *schriftelijk*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter. Ik heb voor de resolutie over rookvrije ruimtes gestemd, want het is in mijn ogen uitermate belangrijk om toezicht te houden op de vooruitgang die wordt geboekt door de invoering van geheel rookvrije ruimtes in de Europese Unie en om de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten en de coördinatie van het beleid ter bescherming van de burgers tegen de risico's van tabak te bevorderen. Ik heb eveneens voor het behoud van paragraaf 9 gestemd, waarin is bepaald dat uiterlijk in 2010 de rechtstreekse subsidie aan de tabaksteelt wordt beëindigd vanwege de gevolgen ervan voor de gezondheid. Tevens steun ik mijn collega's van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid die ons erop hebben gewezen dat tabak nog steeds een van de belangrijkste oorzaken van dood en ziektes in de Europese Unie is. Dank u wel mijnheer de Voorzitter.

**Mariya Nedelcheva (PPE)**, *schriftelijk*. – (BG) Dames en heren, ik heb gestemd voor verwijdering van de expliciete verwijzing naar het jaar 2010 in paragraaf 9 van de ontwerpresolutie. In mijn land is de tabaksteelt een zeer belangrijke en cruciale sector voor een groot deel van de bevolking in regio's waar het de enige bron van inkomsten is. Uit een van deze regio's ben ik afkomstig, Blagoevgrad.

Mijn land was een van de acht grootste tabaksproducenten in Europa en wilde een jaar geleden de subsidies verlengen tot 2013, ondanks de afspraak dat de koppeling tussen de hoeveelheid toegewezen middelen en het productievolume tegen 2010 zou moeten stoppen. Telkens als wij tabaksproducenten spreken, stellen zij ons de vraag wat er nu met hen zal gebeuren.

Ik kan hun geen wonderen beloven, maar we werken samen met de regering aan maatregelen waardoor zij niet zonder mogelijkheden achterblijven na het verlies van hun voornaamste inkomstenbron. Collega's, ik begrijp de argumenten die in de campagne tegen roken worden gebruikt. Ik wil u echter oproepen om in de strijd tegen het roken niet de tabaksteelt in Europa ten onder te laten gaan. Dit vraag ik u in een tijd van economische crisis opdat we behoedzaam en verstandig te werk zullen gaan.

**Rareş-Lucian Niculescu (PPE)**, *schriftelijk*. – (RO) Ik ben het eens met alle redelijke maatregelen tegen het roken en ter bescherming van niet-rokers, en daarom heb ik voor deze ontwerpresolutie gestemd. Ik moet echter enige twijfel uitspreken over het effect dat maatregelen tegen verbouwers van tabak zouden hebben. Roemenië heeft op dit moment 1 600 hectare tabaksplantages met een jaarlijkse productie van ongeveer 3 000 ton. Dit is echter een kleine hoeveelheid vergeleken met de behoefte van de Roemeense tabakverwerkende industrie, die naar schatting 30 000 ton bedraagt.

Het verschil in kwantiteit van ongeveer 27 000 ton wordt gecompenseerd door import, met name uit Afrika en Azië. Als wij de tabakproductie in lidstaten ontmoedigen zullen we slechts de import uit derde landen stimuleren, ten nadele van Europese producenten.

**Frédérique Ries (ALDE)**, *schriftelijk*. – (FR) De ontwerpresolutie die voor ons ligt, is slagvaardig en ambitieus. Maar ik ben verbijsterd over de stem die een meerderheid van mijn collega's, met name de christendemocraten, heeft uitgebracht. Zij hebben als gevolg van de intensieve lobby door de betrokken pressie- en belangengroepen, paragraaf 13 verworpen.

Zij zijn dus van mening dat Europa niet thuishoort in dit debat en geen toegevoegde waarde biedt als het erom gaat de Europese burgers een gezonde omgeving te garanderen in alle openbare ruimtes, op de werkplek en in het openbaar vervoer. Met andere woorden, zij hebben er geen problemen mee dat er hierdoor discriminatie onder de werknemers in Europa ontstaat. Om een voorbeeld te geven, in Ierland zullen mensen dankzij een nationale wet straks goed beschermd zijn, maar we kunnen ons afvragen of ook de mensen in Griekenland of Tsjechië deze kans op een dag krijgen, of althans dat recht.

Nog een bewijs van dat ze zijn gehersenspoeld door de pressiegroepen, is dat ze eveneens paragraaf 9 hebben verworpen, waarin alleen een van de hervormingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid is opgenomen waarover al eerder een besluit is genomen, namelijk dat uiterlijk in 2010 de rechtstreekse subsidie aan de tabaksteelt wordt beëindigd.

**Vilja Savisaar (ALDE)**, *schriftelijk*. – (ET) Het voorstel in de ontwerpresolutie over rookvrije ruimtes betekent een grote verandering als er een rookverbod wordt opgelegd in de pan-Europese instellingen en openbare ruimten. Het doel van de ontwerpresolutie was om de Commissie de benodigde wetgeving te laten voorbereiden, die in 2001 in werking zou treden. Hoewel vele afgevaardigden, waaronder ikzelf, voor een verbod op roken in openbare ruimten (met name werkplekken) hebben gestemd, nam de Fractie van de Europese Volkspartij een tegengesteld standpunt in. De meerderheid van het Parlement heeft geen enkele aandacht geschonken aan de bescherming van de Europese burger en in het bijzonder de burgers die zelf niet roken, maar wel meeroken in openbare ruimten en zodoende zelf gezondheidsproblemen oplopen. Ik hoop dat dit onderwerp niet vergeten zal worden, maar weer hoog op de huidige agenda zal worden geplaatst, aangezien veel lidstaten tot nu toe nog geen verbod hebben ingevoerd op het roken in openbare ruimten, hoewel zij daarvoor wel de kans hadden.

**Marc Tarabella (S&D)**, *schriftelijk*. – (FR) Ik deel de zorg, middels deze ontwerpresolutie, door te gaan met de strijd tegen het passief meeroken door niet-rokers. Maar sommigen maken misbruik van de situatie door er een bepaling in te voegen over de subsidie aan tabaksproducenten. Ik ben zelf voorstander van de steun aan deze vakmensen die dreigen te verdwijnen. U moet weten dat sigaretten voor minder dan 10 procent uit tabak bestaan; zijn er net zoveel vragen gesteld over de overige 90 procent toevoegingen en de schadelijkheid daarvan?

#### **- Ontwerpresolutie: FAO-Wereldtop over voedselzekerheid - Uitroeiing van hongersnood op aarde (RC-B7-0168/2009)**

**Liam Aylward (ALDE)**, *schriftelijk*. – (EN) Gezien het feit dat ieder jaar veertig miljoen mensen sterven als gevolg van hongersnood of armoede, waaronder iedere zes seconden een kind, en dat de wereldwijde voedselcrisis een van de grootste bedreigingen vormt voor vrede en veiligheid in de wereld, heb ik voor deze ontwerpresolutie gestemd, die op een goed moment komt. De ontwerpresolutie doet een beroep op de Commissie om een volledige evaluatie uit te voeren van het beleid en de programma's van de Europese Unie op het gebied van landbouw, ontwikkeling en handel, om een coherente, op duurzaam beleid gebaseerde aanpak van de mondiale voedselzekerheid te waarborgen. Aangezien in de ontwerpresolutie wordt gesteld dat iedereen recht heeft op veilig en voedzaam voedsel, moet de Europese Unie ervoor zorgen dat dit beleid kan leiden tot duurzame voedselzekerheid.

**Ole Christensen, Dan Jørgensen, Christel Schaldemose en Britta Thomsen (S&D)**, *schriftelijk*. – (DA) Wij Deense sociaal-democraten zijn voorstanders van een uitfasering van de EU-landbouwsteun. Vandaag

hebben wij onze steun gegeven aan de ontwerpresolutie over de "FAO-Top over voedselzekerheid" – een ontwerpresolutie die gericht is op de grote uitdagingen waar we mee te maken hebben bij het uitbannen van honger en het verbeteren van de mogelijkheden voor ontwikkelingslanden in de toekomst – maar wij nemen met grote stelligheid afstand van de verheerlijkende uitspraken over het landbouwbeleid in de ontwerpresolutie, bijvoorbeeld in de paragrafen 3, 4 en 14.

**Carl Bildt, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark en Anna Ibrisagic (PPE)**, *schriftelijk*. – (SV) De Zweedse conservatieven hebben vandaag tegen de ontwerpresolutie (B7-0168/2009) over de FAO-Top over voedselzekerheid gestemd. Wij zijn bezorgd over de honger in de wereld en zijn van mening dat aandacht voor voedselzekerheid belangrijk is. In tegenstelling tot de ontwerpresolutie zijn wij, Zweedse conservatieven, echter van mening dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) veeleer een deel van het probleem is dan de oplossing en dat het hervormd moet worden.

**Lena Ek, Marit Paulsen, Olle Schmidt en Cecilia Wikström (ALDE)**, *schriftelijk*. – (SV) Er doet zich momenteel een merkwaardige situatie voor in de wereld: één miljard mensen lijdt aan obesitas en tegelijkertijd lijdt één miljard mensen honger. De toestand is catastrofaal en vergt effectieve maatregelen, met name van de kant van de rijke Europese Unie. We geloven echter niet dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de EU in zijn huidige vorm de oplossing is. Ons landbouwbeleid is in het verleden succesvol geweest, maar het maakt geen deel uit van de toekomst. Aangezien deze ontwerpresolutie zich echter kant tegen een herziening van het huidige Europese stelsel voor landbouwsubsidies (wat het klimaat, de armen in de wereld en de Europese landbouwers ten goede zou kunnen komen), zagen we geen andere mogelijkheid dan ons van stemming te onthouden.

**Edite Estrela (S&D)**, *schriftelijk*. – (PT) Ik heb voor de gezamenlijke ontwerpresolutie over de FAO-Wereldtop over voedselzekerheid – Uitroeiing van honger op aarde – gestemd. Ik geloof namelijk dat we snel maatregelen moeten nemen om een einde te maken aan deze gesel, die een zesde van de wereldbevolking treft. Klimaatverandering zal gevolgen hebben voor de landbouw, vooral omdat de productie door watergebrek zal afnemen, zeker in de landen waar men nu al met dit probleem worstelt. We moeten daarom een samenhangend landbouwbeleid ontwikkelen dat het klimaat in bescherming neemt en honger bestrijdt.

**Göran Färm (S&D)**, *schriftelijk*. – (SV) Wij, Zweedse sociaaldemocraten, hebben er vandaag voor gekozen om voor de ontwerpresolutie over de FAO-Top over voedselzekerheid te stemmen. Meer dan één miljard mensen worden momenteel getroffen door hongersnood. Extreme prijsschommelingen en een dramatische stijging van de voedselprijzen op de wereldmarkt hebben ook een mondiale voedselcrisis veroorzaakt, waardoor de armen in de wereld het moeilijker hebben om aan voedsel te geraken.

Wij willen er echter op wijzen dat we het standpunt van het Parlement niet delen dat we niet in marktondersteuningsmaatregelen en subsidies voor landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de EU zouden mogen snoeien. Wij geloven niet dat die ondersteuningsmaatregelen en subsidies op lange termijn bijdragen tot meer voedselzekerheid in de ontwikkelingslanden – die maatregelen sorteren integendeel het tegenovergestelde effect. Gesubsidieerd, goedkoop Europees voedsel wordt naar de ontwikkelingslanden uitgevoerd en verdringt daar, door zijn concurrerende prijzen, de voedselproductie van de ontwikkelingslanden zelf van de markt, waardoor die landen de kans wordt ontzegd om op lange termijn meer zelfvoorzienend te worden.

**Diogo Feio (PPE)**, *schriftelijk*. – (PT) Niemand kan onverschillig blijven ten aanzien van dit probleem, zeker niet als we beseffen dat elk jaar 40 miljoen mensen van honger omkomen en er elke zes seconden een kind sterft aan de gevolgen van ondervoeding.

De Europese Unie is de belangrijkste donor van ontwikkelings- en humanitaire hulp, maar slechts een klein deel van deze hulp komt bij de landbouw terecht, terwijl die sector nu juist moet voorzien in de behoeften van duizenden mensen die thans aan ondervoeding lijden. Daarom dient de Europese Unie haar ontwikkelingshulpbeleid snel te herzien en een grotere prioriteit te verlenen aan de ondersteuning van de landbouwsector in de zich ontwikkelende landen. Deze sector verschaft 70 procent van de werkzame bevolking een inkomen.

Intern moeten we het gemeenschappelijk landbouwbeleid aanpassen aan de crisis die we nu doormaken (met hogere productiekosten voor de Europese landbouwers), en wel door af te zien van de ontmanteling van de marktondersteuningsmaatregelen en/of het terugdringen van de landbouwsubsidies. We moeten kleine en middelgrote bedrijven steunen en hun toegang tot krediet verbeteren, zodat ze hun productieniveau ondanks de stijgende materiaalkosten toch kunnen handhaven.

**João Ferreira (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT)** We zijn het niet met alle punten van deze ontwerpresolutie eens, maar hebben toch besloten haar te steunen, aangezien ze wijst op het belang van principes die wij bij het bestrijden van de honger in de wereld essentieel vinden. Belangrijk is vooral:

- dat we benadrukken dat “de strijd tegen honger gebaseerd moet zijn op de erkenning van het recht op autonome voedselvoorziening”;

- dat “het recht van de inheemse bevolking in elk land wordt erkend om de landbouwgrond en andere natuurlijke hulpbronnen die voor hun voedselzekerheid van vitaal belang zijn, te controleren”.

De ontwerpresolutie wijst verder op het belang van landbouw bij het bestrijden van honger en benadrukt dat landbouwers een eerlijke beloning dienen te ontvangen. Het is echter maar de vraag of dit Parlement zich later zal houden aan wat het hier vandaag heeft goedgekeurd. Het gebeurt maar al te vaak dat het Parlement goede ideeën ontwikkelt, maar dan later, als het erom gaat die ideeën in de praktijk te brengen, op zijn woorden terugkomt en wetgeving aanvaardt die in strijd met die ideeën is.

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid heeft aansluitend op de liberalisering van de internationale landbouwmarkten door de Wereldhandelsorganisatie een aantal hervormingen ondergaan die uitsluitend tegemoet kwamen aan de belangen van de grote landbouw- en voedingsmiddelenbedrijven, en zo de mondiale landbouwsector hebben verarmd. De landbouwproductie moet eerst en vooral worden gebruikt om mensen te voeden, en niet om exportmonopolies te spekken.

**Anne E. Jensen en Jens Rohde (ALDE), schriftelijk. – (DA)** De leden van het Europees Parlement die tot de Deense liberale partij *Venstre* behoren, hebben voor de ontwerpresolutie over voedselzekerheid gestemd, omdat wij willen benadrukken hoe belangrijk het is dat de EU op mondiaal niveau verantwoordelijkheid neemt in de strijd tegen honger en armoede. Wij nemen echter afstand van paragraaf 9, waarin vraagtekens worden gezet bij de voortzetting van de liberalisering van het landbouwbeleid. *Venstre* is voorstander van een geleidelijke afschaffing van de landbouwsteun en van gemeenschappelijke regels die gelijke mededinging voor de Europese landbouwers waarborgen.

**Elisabeth Köstinger (PPE), schriftelijk. – (DE)** Voedselzekerheid voor de lange termijn is een van de belangrijkste uitdagingen voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Juist tegen de achtergrond van de voedselschaarste moet nadrukkelijk worden gewezen op het belang van een sterk GLB dat ook in de toekomst een sleutelrol moet spelen bij de aanpak van de mondiale uitdagingen. Daarom zijn voor het GLB ook toereikende financiële middelen voor de lange termijn nodig. Het GLB vormt een belangrijk element van het EU-levensmiddelen- en voedselzekerheidsbeleid en na 2013 zal het een aanzienlijke rol in het ontwikkelingsbeleid en ook in het buitenlandse voedselzekerheidsbeleid spelen.

Daarbij hebben probleemloos functionerende ecosystemen, vruchtbare grond, stabiele waterbronnen en een verdere diversificatie van de landbouweconomie de hoogste prioriteit. Internationale samenwerking en solidariteit, alsmede evenwichtige handelsovereenkomsten, die de voedselzekerheid niet in gevaar brengen maar juist bevorderen, vormen een essentieel onderdeel van de mondiale voedselzekerheid. Hieraan kan een sterk GLB een belangrijke bijdrage leveren. Netto voedselimporterende landen worden het zwaarst getroffen door stijgende voedselprijzen en tegelijkertijd zijn veel van deze landen wereldwijd het minst ontwikkeld. De EU moet maatregelen nemen om dit tegen te gaan.

**Nuno Melo (PPE), schriftelijk. – (PT)** Honger is een gesel waarvan steeds meer mensen het slachtoffer worden. De EU is een ruimte van solidariteit, en daarom moeten wij een leidersrol vervullen bij de bestrijding van dit voortdurend groter wordende probleem. De wereldvoedselcrisis is een van de ernstigste bedreigingen van de wereldvrede, en dat betekent dat al het internationale en communautaire beleid ten aanzien van de voedselveiligheid extra aandacht behoeft.

**Georgios Toussas (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL)** De auteurs van de ontwerpresolutie zijn weliswaar gedwongen het probleem van de honger uit de doeken te doen, en meer algemeen gewag te maken van de tijdens de Topconferentie van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) besproken problemen, maar zij verhullen de fundamentele oorzaak ervan, namelijk het kapitalistisch uitbuitingssysteem en de trouw door de EU gevolgde strategie om de winst voor het kapitaal te verzekeren. Door de multinationale voedselproductie en –distributie worden de landbouwers van hun grond verjaagd en wordt het grondbezit geconcentreerd. Daarmee wordt de arme en kleine boeren een harde klap toegediend. Voor de werknemers en de volksklassen wordt het zelfs in de ontwikkelde kapitalistische landen steeds moeilijker om gezond en veilig voedsel te bemachtigen, terwijl de voedselmultinationals enorme winsten vergaren en grote stukken grond kopen, eerst en vooral in Afrika, omdat zij ervan uitgaan dat de voedselproductie tot 2050 moet

worden verdubbeld. De EU heeft het voortouw in de liberalisatie en privatisering van alle voedselproductiefactoren: water, energie, vervoer, technologie en legt deze ook op aan de derde landen via de WTO en via bilaterale overeenkomsten.

Het GLB is de steunpilaar voor het beleid waarmee de kleine en middelgrote boeren worden ontworteld en de monopolies en hun winsten worden ondersteund. De boeren en werknemers verzetten zich tegen dit beleid. Zij strijden voor de omverwerping van dit uitbuitingssysteem en voor de waarborging van voldoende gezonde en veilige voeding voor heel de bevolking.

## 10. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

(De vergadering wordt om 12.55 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat)

**VOORZITTER: LIBOR ROUČEK**

Ondervoorzitter

## 11. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

## 12. Debatten over gevallen van schending van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat(debat)

### 12.1. Nicaragua

**De Voorzitter.** – Aan de orde zijn de drie ontwerpresoluties over Nicaragua<sup>(1)</sup>.

**Bogusław Sonik, auteur.** – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het beleid van de huidige president van Nicaragua, Daniel Ortega, bewijst de blijvende geldigheid van de oude communistische grondregel: “Als we de macht eenmaal hebben, geven we die nooit meer uit handen.” In de jaren tachtig konden de Sandinisten geen gewapende dictatuur handhaven en werden ze door de internationale opinie gedwongen democratische spelregels te accepteren.

Ortega werd tot president gekozen bij de verkiezingen van 2006. De Sandinisten waren weer aan de macht. Vanaf het allereerste begin maakte hij gebruik van de beproefde methoden van intimidatie en eliminatie, onder allerlei pseudojuridische voorwendselen, van elke vorm van politieke concurrentie. Het Sandinistische apparaat begon het staatsapparaat te dupliceren, naar het voorbeeld van de Cubaanse Comités ter verdediging van de revolutie. In december 2008 vroeg het Europees Parlement aandacht voor de intimidatiecampagne die werd gevoerd door de staatsautoriteiten, partijen en mensen die verbonden waren met de Sandinisten tegen mensenrechtenorganisaties en hun leden, journalisten en vertegenwoordigers van de media. Amnesty International schreef over het geweld dat volgde op de lokale verkiezingen. Het aantal aanvallen op en mishandelingen van journalisten verveelvoudigde.

Nu probeert Ortega, door het Hooggerechtshof te manipuleren, wijzigingen aan te brengen in de grondwet om zijn herverkiezing mogelijk te maken. De volgende stap zal zeer waarschijnlijk zijn dat hij zich laat uitroepen tot president voor het leven, want Fidel Castro is het voorbeeld voor de populistische van Managua en Caracas en er zijn nooit vrije verkiezingen geweest onder Castro.

Ik roep de Europese Commissie op conclusies te trekken uit deze situatie en na te gaan of het, in een situatie van schending van de internationale mensenrechtennormen, niet nodig is de bestaande samenwerkingsovereenkomsten met dit land te heroverwegen, zodat de mensenrechtenclausules niet slechts lege woorden blijken te zijn.

**Adam Bielan, auteur.** – (PL) Mijnheer de Voorzitter, afgelopen zaterdag hebben, in reactie op een oproep van politici uit de oppositie, tienduizenden Nicaraguaanse burgers gedemonstreerd tegen het beleid van president Daniel Ortega, een beleid dat rechtstreeks leidt tot de invoering van een dictatuur in Nicaragua.

---

<sup>(1)</sup> Zie notulen.



Ik wil u eraan herinneren dat het Hooggerechtshof op 19 oktober heeft besloten de constitutionele hindernissen die het president Ortega onmogelijk maakten zich verkiesbaar te stellen voor een volgende termijn weg te nemen. Deze wijziging is op zichzelf natuurlijk geen schande, want in veel Europese landen bestaat een dergelijke wet ook niet, maar wat wel schandalig is, is de manier waarop het besluit is genomen. Zoals we allemaal weten, heeft president Ortega geen tweederdemeerderheid in het parlement en daarom moest hij de grondwet overtreden om het verbod op zijn herverkiezing weg te nemen. Als wij Daniel Ortega toestaan zich in 2011 opnieuw verkiesbaar te stellen als president, kan dat leiden tot een situatie waarin Nicaragua een echte dictatuur wordt.

Ik wil daarom de Europese Commissie verzoeken aandacht te vragen voor dit probleem tijdens verdere onderhandelingen over de associatieovereenkomst tussen de EU en Midden-Amerika en elk mogelijk middel te gebruiken om te voorkomen dat president Ortega op de ingeslagen weg doorgaat.

**Johannes Cornelis van Baalen**, *auteur*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben erg dankbaar voor de steun in dit Parlement voor de delegatie van Liberal International, die onder mijn leiding naar Managua is geweest. We kwamen met vreedzame bedoelingen op uitnodiging van een parlementaire meerderheid om te spreken over de grondwet, de verkiezingen, de verkiezingscampagne, mensenrechten en burgerlijke vrijheden. We werden vervloekt, uitgemaakt voor piraten en dat soort dingen. We werden bedreigd met uitwijzing, bedreigd met de beschuldiging persona non grata te zijn, en er werd gezegd dat we een *golpe*, een staatsgreep, aan het organiseren waren.

Nog erger echter is dat ze mijn land vervloekten en dat ze hun eigen volk onderdrukken. Ik vind dat de Europese Unie in de gaten moet houden wat er in Nicaragua gebeurt, waarnemers moet sturen naar de verkiezingen in 2011 en de democratische oppositie moet steunen. Ik hoop ook dat we hetzelfde zullen doen en objectief zullen zijn met betrekking tot het resultaat van de verkiezingen in Honduras. Laten we afwachten of de verkiezingen van zondag vrij en eerlijk verlopen en vervolgens een besluit nemen. Als we het resultaat van de verkiezingen erkennen, zou dat een einde kunnen maken aan de constitutionele crisis in dat land.

**Tunne Kelam**, *namens de PPE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, er is momenteel een alarmerende trend gaande in Latijns-Amerika om populistische regimes te versterken door het mandaat van zittende presidenten te verlengen, bij voorkeur tot in de eeuwigheid. Zo bleef Hitler aan de macht. Lenins manier was onverschilligheid, maar de resultaten waren gelijk.

Deze presidenten met uitgebreide bevoegdheden zijn niet in staat geweest of bereid geweest om de levenskwaliteit van hun onderdanen te verbeteren. Cuba is een kwalijk en pijnlijk voorbeeld van hoe levens van gewone mensen gedurende tientallen jaren zijn beschadigd en vergald. We kunnen Nicaragua zien als een waarschuwing dat dergelijke heersers niet veranderen. Ze komen opnieuw aan de macht en maken er direct weer misbruik van.

Het is daarom nu onze taak om deze schendingen van de Nicaraguaanse grondwet streng te veroordelen en deze kwestie te koppelen aan een veel doeltreffender toezicht op het gebruik van geld dat Nicaragua krijgt voor ontwikkeling. Het is zeer teleurstellend dat de Organisatie van Amerikaanse Staten niet heeft gereageerd op deze flagrante schendingen van de grondwet door een van haar lidstaten.

**Véronique De Keyser**, *namens de S&D-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij te zien dat de heer Van Baalen weer veilig teruggekeerd is in Europa en dat hij pas werd uitgezet toen hij al in het vliegtuig zat.

Een kleine opmerking van mijn zijde en nu over naar serieuze zaken. Ik wilde namens mijn fractie zeggen dat wij dit spelletje niet meespelen. De Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) heeft ons een urgent debat over Oeganda inzake de wetten tegen homoseksuelen geweigerd en vervolgens een urgent debat over Iran inzake de executies die daar plaatsvinden, en nu willen zij dat wij meedoen aan het spelletje voor of tegen Ortega, met de demonstraties die daar worden gehouden.

Nou ik dacht het niet, nee! Ik denk dat de urgente debatten die hier worden gehouden en die zijn bedoeld om personen die in moeilijkheden verkeren of lastige situaties te steunen, niet gebruikt moeten worden voor de eigen politieke belangen van onze Parlementsleden. Mijn fractie heeft dus niet alleen besloten om deze ontwerpresolutie niet te ondertekenen, maar ook om niet te stemmen en zich uit te spreken tegen hetgeen hier gebeurt. Het brengt het Europees Parlement in diskrediet.

**Raül Romeva i Rueda**, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, in het verlengde hiervan denk ik dat het niet alleen triest maar ook zonder meer beschamend is dat een belangrijke vergadering als

deze, voor de behandeling van dringende zaken, zo gemanipuleerd wordt als nu gebeurt, en daarom verbaast het me niet alleen dat dit onderwerp, Nicaragua, hier vandaag op de agenda staat, maar ook dat in andere gevallen, waarin veel ernstiger kwesties hadden moeten worden behandeld, dat niet gebeurd is. Vandaag komt daar nog eens bij dat andere kwesties die op de agenda stonden juist geschrapt zijn omdat dit punt is opgenomen, wat vanuit inhoudelijk oogpunt van de beraadslagingen volgens de urgentieprocedure volstrekt ongepast is.

Zo hadden we het bijvoorbeeld kunnen en moeten hebben over de Westelijke Sahara. We hadden het moeten hebben over de situatie waarin mensen als Aminatou Haidar op dit ogenblik verkeren, die beroofd is van zijn belangrijkste grondrechten welke nu op flagrante wijze geschonden worden, of over de situatie van de vele, vele mensen die in vluchtelingenkampen zitten, of over de bezette gebieden in Marokko, juist in een context waarin een duidelijk standpunt vereist is.

Over al deze punten hadden we vandaag kunnen beraadslagen, maar dat is niet gebeurd, omdat de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) ons laat discussiëren over een kwestie die naar mijn mening allerminst het belang heeft noch de aandacht verdient die aan de onderwerpen in dit soort vergaderingen moet worden toegekend.

**Ilda Figueiredo, namens de GUE/NGL-Fractie.** – (PT) Mijnheer de Voorzitter, dit is een volkomen misplaatst debat over iets dat niet urgent is. Het kan de geloofwaardigheid van het Europees Parlement alleen maar schaden.

Wat wel urgent zou zijn, is een debat over de ramp die begin november in El Salvador is veroorzaakt door Orkaan Ida. Meer dan tweehonderd mensen zijn daar toen omgekomen – of zijn vermist – , en veel infrastructuur en essentiële installaties – vooral op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, watervoorziening en riolering – zijn vernietigd, waardoor de armoede in het land des te schrijnender is geworden.

Wat wel urgent zou zijn geweest, is een debat over het beschikbaar stellen van buitengewone fondsen en het doorsturen van andere EU-middelen naar het getroffen gebied, het opstellen van een plan voor de wederopbouw en het terugdringen van risico's en steun voor het volk van El Salvador.

Wat wel urgent zou zijn geweest, is een veroordeling, door dit Parlement, van de militaire staatsgreep in Honduras, met een oproep tot het wederom installeren van de door de Hondurese bevolking gekozen president Zelaya.

Wat wel urgent zou zijn geweest, is het eisen van respect voor de grondrechten voor de bevolking van de Westelijke Sahara.

Helaas was dat allemaal vanwege verzet van de zijde van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) niet mogelijk. Zoals mijn collega's al hebben aangegeven weigeren wij mee te werken aan dit misplaatste urgentiedebat, een debat dat het Europees Parlement te schande maakt.

**Jürgen Klute (GUE/NGL).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik ben het principieel eens met de vorige sprekers. Ik wil er tevens aan herinneren dat de Colombiaanse president ook probeert om zijn regeringsperiode, in strijd met het vigerende recht in Colombia, te verlengen. Dan zou daar op zijn minst ook iets van moeten worden gezegd.

Ik wil er echter vooral op wijzen dat de Friedrich-Naumann-Stichting in de Bondsrepubliek, een stichting die banden heeft met de FDP, was betrokken bij de staatsgreep in Honduras. Daar is in Duitsland tenminste een debat over gevoerd. Studenten met een beurs van deze stichting hebben zich in een open brief van dit beleid van de stichting gedistantieerd. We moeten niet vergeten dat de heer Van Baalen voorzitter van de Liberale Internationale is, en op de website van de Friedrich-Naumann-Stichting is te lezen dat hij met militairen in Nicaragua over de mogelijkheden van een staatsgreep heeft gesproken. Dat een land als Nicaragua onder die omstandigheden – dit is niet weersproken – ertoe overgaat om een dergelijke politicus het land uit te wijzen, acht ik billijk. Men moet eerlijkheidshalve zeggen dat dit bij ons niet anders zou zijn.

Wat hier gebeurt, is niets anders dan een doorzichtige poging om de landen, staten en regeringen in Zuid-Amerika die een sociaal beleid proberen te voeren, in diskrediet te brengen en aan de schandpaal te nagelen. Ik wil namens de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links nog eens heel duidelijk zeggen dat wij dit niet kunnen steunen.

**Ioannis Kasoulides (PPE).** – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik begrijp de reacties niet van onze gewaardeerde collega's aan mijn rechterkant in deze vergaderzaal over de keuze van de onderwerpen waarover we vandaag debatteren.

Ik begrijp niet waarom het niet dringend is om te discussiëren over de behandeling van een van onze leden van het Parlement die een bezoek heeft gebracht aan een land in zijn functie van voorzitter van de Liberale Internationale. Ik begrijp niet waarom we niet over deze kwestie kunnen spreken alsmede over deze nieuwe tendens in Latijns-Amerika om te proberen de grondwet van een land naar willekeur te wijzigen en te breken met een traditie die altijd heeft bestaan, dat een staatshoofd in zo'n land een of twee termijnen in functie bleef.

Onze gewaardeerde vrienden hier hebben inmiddels over vier andere onderwerpen gesproken en ik zou graag willen weten wanneer we de onderhavige kwestie gaan bespreken, gezien het feit dat er slechts drie onderwerpen op de agenda staan.

*(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)*

**Justas Vincas Paleckis (S&D).** – (LT) Ik sta volledig achter het standpunt van mijn fractie dat deze zaak niet op de agenda zou moeten staan, aangezien er wereldwijd problemen met een veel grotere relevantie en urgentie zijn. Als we willen spreken over Nicaragua, moeten we er eerst bij stil staan dat het een land is met de grootste schuld wereldwijd en dat het behoort tot de armste landen van Zuid-Amerika. Het communistische experiment bleek niet het antwoord en het neoliberale experiment evenmin. Het is een land dat te veel inmenging heeft gekend door de supermachten Amerika en de Sovjet-Unie, en daarom dreigt er continu een burgeroorlog in het land uit te breken. Het is begrijpelijk dat er hardhandig wordt opgetreden en dit moet worden veroordeeld. Dergelijke situaties hebben we echter ook in Europa. Laten we ons daarom richten op veel belangrijker zaken.

**Gesine Meissner (ALDE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, er zijn hier al verschillende dingen over gezegd. Er is bijvoorbeeld gezegd dat het onderwerp niet goed is, omdat er dringendere onderwerpen in de wereld zijn, waarbij sprake is van een ernstigere schending van mensenrechten. Dat kan wel zo zijn, maar ik denk dat wij als Europeanen die erop letten dat waarden als mensenrechten en vrijheden – bijvoorbeeld ook de persvrijheid – overal worden gerespecteerd, deze vrijheid in ieder geval moeten verdedigen wanneer we merken dat ze ergens in gevaar is.

Er is bijvoorbeeld ook gezegd dat de Friedrich-Naumann-Stichting betrokken is geweest bij een staatsgreep. Als lid van de FDP wil ik dat hier met klem ontkennen. Dat zijn geruchten die in de wereld komen en nergens op gebaseerd zijn.

Dan wil ik een derde punt aansnijden. Er is gezegd dat de heer Van Baalen ervan is beschuldigd dat hij over een staatsgreep heeft gesproken, en dat hij daarom het land zou zijn uitgewezen. Wanneer men niet openlijk over allerlei onderwerpen kan discussiëren – dat behoort bij ons tot de persvrijheid, tot de vrijheid van meningsuiting, vrijheden die wij hebben en waar wij veel waarde aan hechten – kan dan alleen het feit dat er over wat voor onderwerp dan ook in het openbaar wordt gediscussieerd werkelijk al een reden zijn om iemand uit te wijzen? Dat is een totaal verkeerde benadering.

**Charles Tannock (ECR).** – (EN) Mijnheer de Voorzitter, Nicaragua blijft een van de armste landen van de Amerikaanse continenten. Het feit dat president Daniel Ortega er niet in is geslaagd om de situatie in zijn land te verbeteren, ondanks talloze op socialistische utopieën gebaseerde beloftes bij zijn aantreden, zou kunnen betekenen dat Nicaragua nu toe is aan een verandering van leiderschap.

De grondwet van het land staat staatshoofden slechts één ambtstermijn toe, wat een verstandig beleid kan zijn in een regio waar instabiliteit op de loer ligt, maar Ortega laat opnieuw zijn minachting zien voor de parlementaire democratie en het recht door misbruik te maken van de bevoegdheden van het Hooggerechtshof.

In dat opzicht is hij niet anders dan zijn linkse collega Hugo Chávez van Venezuela. Beiden hebben naam gemaakt met het aan de kaak stellen van *caudillos*, maar nu worden ze zelf linkse *caudillos* en vormen daarmee een serieuze bedreiging voor de democratische stabiliteit in de regio, met name gezien de chaos in het nabijgelegen Honduras. Daniel Ortega heeft zijn volk en zijn land vele malen in de steek gelaten. Als we echt in democratie en vrijheid geloven, dan kunnen we de benarde situatie van de burgers van Nicaragua niet negeren.

**Reinhard Bütikofer (Verts/ALE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dit enigszins moeizame debat heeft in elk geval tot één resultaat geleid. De collega van de Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa

heeft zojuist indirect bevestigd dat de kwestie van een staatsgreep daadwerkelijk in deze gesprekken aan de orde is gekomen. Ze heeft dit verdedigd met het argument dat men over alles moet kunnen praten, ook over een staatsgreep. Dat is een opmerkelijk verhelderend resultaat van dit debat en daar ben ik dankbaar voor.

**Karel De Gucht**, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, zoals u weet is de Europese Unie verwickeld in een moeizame dialoog met dit land, die gericht is op het behouden van de democratie en het herstellen van het vertrouwen van de burgers in de democratische instellingen van het land.

Tegelijkertijd probeert de Europese Unie een evenwicht te bewaren met onze reeds lang bestaande toezegging om de ontwikkeling en de stabiliteit te steunen van dit ontwikkelingsland en van de Centraal-Amerikaanse regio in het algemeen.

Na de gemeentelijke verkiezingen van november 2008, die bezoedeld waren door aantijgingen van wijdverbreide fraude, is het vertrouwen van internationale donoren in de huidige regering tot een ongekend dieptepunt gedaald. Doordat fundamentele democratische beginselen, waaronder vrije en eerlijke verkiezingen, niet werden nageleefd, zijn de donorlanden hun samenwerkingsportefeuilles systematisch opnieuw gaan bekijken en zijn samenwerkingsactiviteiten in bepaalde gevallen bijgesteld of opgeschort totdat de omstandigheden verbeteren.

Commissaris Ferrero-Waldner nam het besluit om alle betalingen van begrotingssteun aan Nicaragua op te schorten per 1 januari 2009. Dit besluit was voorafgegaan door een debat met de lidstaten in de Raad.

In vervolg op talrijke contacten met de Nicaraguaanse autoriteiten, die geloofwaardige toezeggingen deden dat verbeterende maatregelen zouden worden genomen, heeft de Commissie begin oktober een eenmalige betaling van 10 miljoen euro gedaan aan de onderwijssector in het kader van het programma voor begrotingssteun. Dit bedrag vertegenwoordigt een klein deel van de middelen die zijn opgeschort, die neerkomen op nog eens 46 miljoen euro.

Vorige week werd in de Ontwikkelingsraad kritiek geuit op het feit dat hier geen eerdere debatten over zijn gevoerd met de lidstaten. Zonder in detail te treden denk ik dat het belangrijk is dat we, wanneer we een dergelijk besluit nemen, een soort procedure hebben waarmee we tenminste proberen te waarborgen dat de Europese Commissie en de lidstaten dezelfde gedragslijn volgen ten aanzien van individuele staten. Als dat uiteindelijk niet mogelijk is, dan mag iedereen natuurlijk doen wat hij of zij noodzakelijk acht.

De regering van Nicaragua heeft aangekondigd dat er bij de volgende regionale verkiezingen in 2010 en de algemene verkiezingen in 2011 nationale en internationale waarnemingsteams aanwezig zullen zijn. De regering heeft de Europese Unie al officieel uitgenodigd om een waarnemingsmissie uit te voeren. De regering heeft ook toegezegd om onder andere de registratie van burgerlijke gegevens en de kiezerslijsten te verbeteren met de steun van een project van de Europese Gemeenschappen en om volgend jaar geloofwaardige en professionele verkiezingsautoriteiten aan te stellen.

Aan de andere kant werpen recente ontwikkelingen, zoals de uitspraak van het Hooggerechtshof, zeker een schaduw over de oprechtheid van de Nicaraguaanse regering om haar toezeggingen na te komen. De Europese Unie heeft bij een aantal gelegenheden, waarvan meest recentelijk op maandag 21 november door middel van een demarche van de lokale trojka, haar bezorgdheid over deze ontwikkeling geuit.

Uiteindelijk zal de uitvoering van deze toezeggingen cruciaal zijn voor de geleidelijke hervatting van de programma's voor begrotingssteun. We blijven nauw samenwerken met de lidstaten en het Europees Parlement, zoals uit dit debat blijkt. Of het op het juiste moment komt of niet is uiteraard iets waar het Parlement zelf naar moet kijken.

**De Voorzitter**. – Dit punt is afgehandeld.

De stemming vindt na afloop van het debat plaats.

## 12.2. Laos en Vietnam

**De Voorzitter**. – Aan de orde zijn de vier ontwerpresoluties over Laos en Vietnam<sup>(2)</sup>.

---

(2) Zie notulen.

**Véronique De Keyser, auteur.** – (FR) Mijnheer de Voorzitter, opnieuw houden we een urgent debat over Vietnam en Laos. Het klopt dat we er in het Europees Parlement al meerdere hebben gehad, maar dit urgente debat mag echt niet tevergeefs zijn.

Wij zijn inderdaad zeer ongerust. Sinds 2006, het jaar waarin Vietnam van de door de Verenigde Staten opgestelde zwarte lijst is gehaald van landen waar mensen worden onderdrukt en mensenrechten worden geschonden, is de onderdrukking van mensenrechtenactivisten toegenomen.

Ik wil slechts een voorbeeld geven dat volgens mij symbolisch is, en dat is het geval van mevrouw Tran Khai Thanh Thuy. Zij is schrijver, blogger, journalist en activist en zij zit nu in de gevangenis op vage gronden, waarvan de meest waarschijnlijke is dat ze verdediger is van de vrijheid van meningsuiting en de mensenrechten in haar land. Ze lijdt aan diabetes en heeft een zwakke gezondheid. We vrezen voor haar leven en eisen niet alleen dat zij in de gevangenis de juiste zorg krijgt, maar tevens haar onmiddellijke vrijlating.

Ik hou veel van Vietnam. Vietnam is een groot land dat in 2010 het voorzitterschap van de ASEAN op zich neemt. Ik denk dat wanneer er maatregelen worden aangenomen die meer in overeenstemming zijn met de internationale democratische normen, dit alleen maar kan bijdragen aan een verdere versterking van Vietnams morele gezag.

**Thomas Mann, auteur.** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de mensenrechtensituatie in Vietnam is verontrustend. Religieuze vervolging, vooral van christenen en boeddhisten, is aan de orde van de dag. Wie zich inzet voor de vrijheid en de mensenrechten wordt geïntimideerd en voortdurend in de gaten gehouden. Eind september zijn honderden monniken van het Bat Nha-klooster aangevallen en hun hele complex heeft daarbij aanzienlijke schade opgelopen, terwijl de politie toekeek zonder iets te doen. Wie zijn toevlucht zocht tot de nabijgelegen Phuoc Hue-tempel werd op klappen getraakteerd. Dit zijn onaanvaardbare mishandelingen. Het is schandalig dat de talrijke oproepen vanuit de Europese Unie en vanuit andere delen van de wereld om voor een betere situatie van de mensenrechten te zorgen, steeds zijn genegeerd. Bovendien zijn er honderden redenen om eindelijk veranderingen door te voeren, vooral omdat Vietnam volgend jaar het voorzitterschap van de ASEAN-landen op zich zal nemen.

De situatie in Laos is niet veel beter. Begin november zijn meer dan driehonderd vreedzame demonstranten, die zich voor meer pluriformiteit en democratie inzetten, door de geheime politie op brute wijze in elkaar geslagen. Alle inspanningen om in dit land een politieke dialoog op gang te brengen, worden van het begin af aan de kop in gedrukt door de enige partij die de macht heeft.

Ook de situatie van de vijfduizend Hmong-vluchtelingen die nu in het noorden van Thailand leven en een vervolgte minderheid vormen, is bedroevend. Zij hebben geen vluchtelingenstatus gekregen. De organisatie Artsen zonder grenzen die deze week nog hier in het Parlement was, heeft gezegd dat ze in de kampen nog nauwelijks humanitaire hulp kan verlenen, omdat mensen voortdurend en meestal volkomen willekeurig worden opgepakt en worden gedwongen om naar Laos terug te keren. Beweringen dat dit op vrijwillige basis gebeurt, zijn volkomen uit de lucht gegrepen.

Wij Parlementsleden verzoeken de Commissie en de Raad om ons precieze informatie te geven over de stand van zaken. Welke van de met beide landen gesloten overeenkomsten op het gebied van de mensenrechten en democratie worden nageleefd? Welke worden voortdurend geschonden? Omwille van de burgers moet druk op de regeringen van Vietnam en Laos uitgeoefend kunnen worden.

(Applaus)

**Heidi Hautala, auteur.** – (FI) Mijnheer de Voorzitter, het is goed nieuws dat de Associatie van Zuidoost-Aziatische landen een regionale mensenrechtencommissie heeft opgericht. Tegen deze achtergrond is het schokkend Vietnamese monniken te ontmoeten die het slachtoffer zijn geworden van een gewelddadige aanval. Wij in de Subcommissie mensenrechten hadden de eer hen onlangs te ontmoeten.

De positie van religieuze gemeenschappen lijkt in Vietnam steeds moeilijker te worden. Wij moeten het feit veroordelen dat meer dan driehonderd monniken en nonnen uit twee kloosters moesten vertrekken als gevolg van geweld en dat religieuze gemeenschappen voortdurend worden lastiggevallen. Het is belangrijk dat Vietnam de aanbevelingen van de VN-Commissie voor de rechten van de mens in acht neemt, waarin onder meer staat dat speciale rapporteurs van de Verenigde Naties in het land moeten worden toegelaten om de tenuitvoerlegging van de vrijheid van meningsuiting en godsdienst en andere fundamentele mensenrechten te controleren.

**Cristian Dan Preda**, *namens de PPE-Fractie.* – (RO) In Vietnam worden honderden mensen vastgehouden vanwege hun politieke en religieuze overtuigingen. Ik ben van mening dat de gewelddadige aanval tegen boeddhistische monniken eind september duidelijk laat zien dat Vietnam weigert om zijn mensenrechtensituatie te verbeteren.

In Laos, geregeerd door een militaire dictatuur, worden de leiders van de studenten- en docentenbeweging die tien jaar geleden is opgericht nog steeds in geheime detentie gehouden. De recente vreedzame demonstraties voor mensenrechten zijn onderdrukt door de geheime politie, terwijl de Hmong-gemeenschap nog steeds wordt onderdrukt.

Zowel Laos als Vietnam moeten zich volledig aan internationale normen houden met betrekking tot de bescherming van mensenrechten. Er moet een eind komen aan de onderdrukking van leden van religieuze gemeenschappen, minderheden en meer in het algemeen burgers die slechts hun politieke rechten verdedigen.

Het is de plicht van de Europese Unie om de ontwikkeling van mensenrechten van dichtbij te volgen en om al haar invloed aan te wenden om deze negatieve ontwikkeling te keren.

(Applaus)

**Lidia Joanna Geringer de Oedenberg**, *namens de S&D-Fractie.* – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de lopende onderhandelingen over een nieuwe partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Vietnam moeten ook gaan over respect voor de mensenrechten en burgerlijke vrijheden. De informatie die wij krijgen, laat zien dat de situatie in Vietnam in dat opzicht uiterst verontrustend is, vooral met betrekking tot de onderdrukking van internetgebruikers. Het internet is een medium dat is opgericht voor de vrije uitwisseling van informatie en meningen over elk onderwerp op wereldwijde schaal. Intussen stelt de Vietnamese regelgeving inzake internetgebruik vrije meningsuiting strafbaar op gebieden die als gevoelig worden gezien, zoals mensenrechten en verbreiding van democratie.

Regels die in 2008 zijn ingesteld met betrekking tot blogs vereisen dat de inhoud daarvan wordt beperkt tot persoonlijke zaken en verbieden de verspreiding van tegen de regering gericht materiaal en materiaal dat de nationale veiligheid ondermijnt.

(De Voorzitter verzoekt de spreker langzamer te spreken)

Buitenlandse niet-gouvernementele organisaties melden dat bloggers die politieke onderwerpen ter sprake brengen in de gevangenis belanden. De instellingen van de Europese Unie mogen deze zorgwekkende feiten uit Vietnam niet negeren en naast politiek optreden is ook juridisch optreden noodzakelijk. Ik roep daarom op tot opname van een bindende clausule over mensenrechten in de nieuwe overeenkomst tussen de EU en Vietnam.

**Johannes Cornelis van Baalen**, *namens de ALDE-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa is van mening dat Laos en Vietnam geen democratieën zijn. Mensenrechten zijn in beide landen niet gewaarborgd, evenmin als religieuze of andere rechten. Dat betekent dat we deze ontwerpresolutie oprecht steunen en we vragen de Raad en de Commissie hetzelfde te doen.

**Ryszard Antoni Legutko**, *namens de ECR-Fractie.* – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil nogmaals de dramatische situatie van christenen in Laos en Vietnam benadrukken. In beide landen zijn de volledige structuur van de staat en het onderdrukkingssysteem gericht op vernietiging van het christendom – zowel de katholieke kerk als protestantse groeperingen.

In Laos is dit het gevolg van een programma van de heersende communistische partij, dat het christendom behandelt als een religie die het westers imperialisme vertegenwoordigt. In Vietnam vinden de gebeurtenissen plaats in strijd met het bestaande recht. De onderdrukking neemt verschillende vormen aan: arrestaties, marteling, vrijheidsbeneming, intimidatie en opsluiting in psychiatrische instellingen.

Dergelijke praktijken mogen we niet laten gebeuren zonder een sterke reactie van de Europese instellingen. Hoewel een groot aantal mensen in Europa het christendom met juridische middelen bestrijdt, is het onze plicht, de plicht van ons allemaal, om maatregelen te nemen tegen de barbaarsheid die we zien in sommige landen in Azië.

**Eija-Riitta Korhola (PPE).** – (FI) Mijnheer de Voorzitter, in september heeft Laos een belangrijke stap vooruit gezet in het verbeteren van de mensenrechten door het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en

politieke rechten te ratificeren. Het Verdrag omvat onder meer vrijheid van godsdienst, vergadering en meningsuiting en geeft individuen het recht hun politieke mening te geven.

Theorie en praktijk zijn soms echter ver van elkaar verwijderd en de weg van het een naar het ander kan zeer lang zijn. Er is weer eens een grote hoeveelheid politieke wil nodig. De leiders van de studentenbeweging die tijdens de demonstraties van oktober 1999 werden gearresteerd en andere politieke gevangenen moeten onmiddellijk worden vrijgelaten, net als degenen die werden gearresteerd tijdens de vreedzame demonstratie op 2 november van dit jaar.

Het is zeer belangrijk dat de Laotiaanse autoriteiten hun democratische wil tonen door zo snel mogelijk wetgevingshervormingen voor te bereiden en uit te voeren. De nationale wetgeving moet verenigbaar worden met de internationale overeenkomsten waar Laos zich aan heeft verbonden. Alleen door middel van wetgevingshervormingen en verkiezingen waar meer partijen aan meedoen, kan in de Democratische Volksrepubliek Laos democratie worden ingevoerd en kunnen tegelijkertijd de mensenrechten worden gerespecteerd.

**Marc Tarabella (S&D).** - (FR) Mijnheer de Voorzitter, in juli 2007 was ik hier in deze vergaderzaal nog verheugd over het feit dat 2006 voor Vietnam het jaar van de politieke opening was geweest. Ik riep Vietnam op rekening te houden met alle religies die op zijn grondgebied zijn vertegenwoordigd en zijn bevolking toe te staan vrijelijk haar godsdienst te kiezen.

Nu meer dan twee jaar later moet ik constateren dat de situatie zich niet in de goede richting heeft ontwikkeld. Er is in Vietnam in feite nog altijd geen vrijheid van godsdienst en het aantal arrestaties van boeddhistische monniken, om alleen hen als voorbeeld te geven, neemt alsmáar toe.

Voordat Vietnam het voorzitterschap van de ASEAN op zich neemt - en ook al juich ik zijn inspanningen op het gebied van gezondheid, onderwijs en de opheffing van ongelijkheden toe - willen wij het land middels deze ontwerp-resolutie herinneren aan het belang van de mensenrechten en verzoeken wij het, als toekomstig voorzitter van de ASEAN, een voorbeeld te zijn.

Overigens ben ik zeer verheugd dat de regering van Laos het Internationale Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten heeft geratificeerd. Ik hoop dat dit Verdrag van nu af aan volledig nageleefd kan worden, met name wat betreft de vrijheid van meningsuiting en vereniging.

Tot slot verzoeken wij de regering van Laos alles in het werk te stellen om ervoor te zorgen dat alle personen die op 2 november 2009 zijn gearresteerd, tijdens de poging tot een vreedzame demonstratie, evenals de leiders van de studentenbeweging van 26 oktober 1999 in vrijheid te stellen.

**Ryszard Czarnecki (ECR).** - (PL) Mijnheer de Voorzitter, in de vorige zittingsperiode hebben we in dit Parlement gesproken over Vietnam, in het bijzonder in de context van de religieuze vervolging van boeddhisten. Vandaag is het tijd om nogmaals te spreken over de schending van religieuze rechten in deze beide landen, ditmaal tegen christenen. Dit is helaas een blijvend kenmerk van de politieke realiteit in deze twee landen. Het Europees Parlement, dat zo gevoelig is voor schendingen van de mensenrechten en de rechten van minderheden, moet hierover een statement maken.

Er is nog iets – ik ben hier vandaag niet alleen als politicus, maar ook als blogger, en een vrij bekende in Polen. Als blogger wil ik protesteren tegen de vervolging van onze mede-internetgebruikers en -bloggers in Vietnam. We moeten hen krachtig verdedigen.

**Mario Mauro (PPE).** - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, vervolging en discriminatie op grond van geloof is geen nieuw fenomeen in Vietnam dat sinds een dag of sinds een maand plaatsvindt, maar al vijftig jaar.

Ik zal slechts de meest recente gevallen opnoemen, zoals de verwoesting van de kathedraal van de stad Vinh Long, die is vervangen door een openbaar park, en de inzet van oproerpolitie en bulldozers om het standbeeld van de heilige maagd Maria van de katholieke begraafplaats in Hanoi te verwijderen. Daar komt nog bij dat een priester en zijn parochieleden zijn aangeklaagd omdat ze iemand die een pastoor had bedreigd naar het hoofdbureau van de politie hadden gebracht. Christenen worden dus in plaats van slachtoffers beschouwd als criminelen.

De sterke groei in het autoritair optreden neemt verontrustende proporties aan. De regering van Hanoi heeft bijvoorbeeld, omwille van de veiligheid en ter bestrijding van bewegingen die tegen de partij zijn, de opdracht gegeven tien sites te blokkeren die regelmatig materiaal verspreiden dat politiek gevaarlijk is.

Ook in Laos is de situatie zeer verontrustend. Daar worden christenen continu via arrestaties en bedreigingen vervolgd en soms zelfs uit hun dorpen verbannen.

Mijnheer de Voorzitter, vrijheid van geloof is een natuurlijk mensenrecht dat voor iedereen geldt. Het is niet een voorrecht dat verleend wordt door degene die de macht heeft. Het is dan ook van groot belang dat wij tussenbeide komen en maatregelen nemen.

**Zbigniew Ziobro (ECR).** – (PL) Mijnheer de Voorzitter, we moeten blij zijn met elke maatregel die gericht is op het benadrukken van het belang van mensenrechten en op het belichten van gevallen waarin deze niet worden gerespecteerd in sommige delen van de wereld, in landen waar de grondrechten van mensen worden geschonden. Als we echter onze aandacht richten op de schending van deze rechten, moeten we in het bijzonder aandacht besteden aan die situaties in bepaalde landen waar de rechten van mensen met verschillende religies worden geschonden en hun recht op vrije uiting van hun geloof en overtuigdheid op het gebied van religieuze vrijheid wordt beknot, evenals hun recht om hun overtuigingen op dit gebied te laten zien. We moeten daarom alarm slaan in alle gevallen van ernstige schendingen op dit gebied.

We mogen ook niet vergeten dat we hier in Europa altijd een voorbeeld moeten zijn van een plaats op de wereldkaart die een toonbeeld blijft van grootse traditie, vrijheid en respect voor andere religies. Daarom merk ik met een zekere ongerustheid iets op. Het is iets wat natuurlijk niet te vergelijken is met de feiten waarover we het nu hebben. Ik doel op een trend die zich voordoet in de uitspraken van het Europees Hof voor de rechten van de mens, die inbreuk lijkt te maken op het gebied van de vrijheid van godsdienst en de tradities van bepaalde landen, in dit geval de uitspraak over Italië en kruisbeelden. Ik denk dat dergelijke uitspraken ook een slechte sfeer kunnen creëren, waarin bepaalde symbolen en accenten verkeerd kunnen worden geïnterpreteerd.

Samengevat: elk gebaar en elke handeling die het belang van de mensenrechten vergroot is significant en we moeten hier openlijk over praten, vooral als het gaat om landen waar de basismensenrechten worden geschonden.

**Charles Tannock (ECR).** – (EN) Mijnheer de Voorzitter, Vietnam en Laos blijven, samen met Cuba en de Volksrepubliek China, helaas de enige overblijfselen van communistische eenpartijdictaturen, waarin parlementaire democratie, pluralisme in het debat, met inbegrip van mediavrijheid en de vrijheid om te webloggen alsmede vreedzame beoefening van religie vreemde begrippen zijn.

In Vietnam worden boeddhistische monniken en katholieken die openlijk voor hun geloof uitkomen, niet geduld door de regering in Hanoi, en in Laos wordt het Hmong-volk vervolgd en zijn veel Hmong naar Thailand gevlucht. Ik stem ermee in dat, met de beste wil van de wereld, en ondanks eindeloze toezeggingen in internationaal verband en VN-verband, met inbegrip van de toezeggingen die onlangs aan de Europese Unie zijn gedaan in handelsovereenkomsten, communistische dictaturen nooit liberale democratieën kunnen worden.

**Karel De Gucht, lid van de Commissie.** – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie blijft van mening dat de algehele politieke situatie in Laos aanzienlijk verbeterd is de afgelopen jaren. Verder is zij het met het Parlement eens dat de ratificatie door Laos van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) een welkome stap is op weg naar naleving van de vrijheid van religie, vereniging, meningsuiting en pers. De Commissie is eveneens ingenomen met de ratificatie van het Verdrag inzake gehandicaptenrechten en het VN-Verdrag tegen corruptie.

In april jongstleden heeft de regering van Laos een decreet goedgekeurd op basis waarvan het nu mogelijk is middenveldorganisaties op te richten en te registreren. Dit is een belangrijke stap voorwaarts op weg naar vrijheid van vereniging en opent de deuren voor het maatschappelijk middenveld om een rol te spelen in de ontwikkeling van het land.

We delen echter de zorgen van het Parlement met betrekking tot de politieke gevangenen. Wat de drie door het Parlement genoemde personen betreft, hebben de autoriteiten in oktober 2009 herhaald wat zij eerder al aan onze delegatie in Vientiane mededeelden, namelijk dat de heer Keochay reeds in 2002 is vrijgelaten. Over de twee anderen van de drie, de heer Seng-Aloun Phengphanh en de heer Tongpaseuth Keuakaoun, werd ons te kennen gegeven dat zij in goede gezondheid verkeren. De autoriteiten zeggen niets te weten over de heer Bouvanh Chanmanivong.



De Commissie heeft bij diplomaten en andere personen ter plaatse navraag gedaan naar de vermeende arrestatie van honderden demonstranten begin december 2009. We hebben echter geen bevestiging kunnen krijgen van de informatie terzake.

De Commissie is het eens met het Parlement als dit zegt dat er dringend een oplossing gevonden moet worden voor de 158 vastgehouden personen in Nongkhai. De Commissie roept de regeringen van Laos en Thailand op om de gevangenen de gelegenheid te bieden zich te vestigen in de derde landen die hun asiel aangeboden hebben.

Voor wat betreft andere Lao Hmong-burgers in kampen in Thailand dient er een grondig onderzoek te worden ingesteld om de vinger te kunnen krijgen achter de precieze aard van de vergripen.

Nu voor wat betreft Vietnam: de Commissie deelt de zorgen van het Parlement over de recente aanwijzingen dat de Vietnamese regering gekozen heeft voor een hardere lijn ten aanzien van de mensenrechten. De recente arrestaties en rechtszaken van vredelievende bloggers en mensenrechtenactivisten alsook de gespannen verhouding met religieuze groeperingen zoals de vredelievende boeddhistische gemeenschap en het Batna-klooster, hebben geheel terecht de nodige zorg gewekt in Europa.

We doen een dringende oproep aan Vietnam om als ondertekenaar van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten al zijn internationale verbintenissen op het vlak van de mensenrechten na te komen en al deze gevangenen vrij te laten, en dan met name de mensenrechtenadvocaat Le Cong Dinh, democratisch voorvechter en schrijver Tran Khai Thanh Thuy en de katholieke priester Nguyen Van Ly, die momenteel gevangen worden gehouden voor het op vredelievende wijze uiten van hun mening.

Tevens zijn we het ermee eens dat onafhankelijke media in tijden van economische turbulentie een nuttige rol kunnen spelen bij het op vredelievende wijze kanaliseren van sociale onrust. Om die reden moedigen wij Vietnam aan een perswet in te voeren overeenkomstig artikel 19 van het IVBPR inzake de vrijheid van meningsuiting.

We hebben echter het volste vertrouwen in onze volwassen mensenrechtendialoog en samenwerking met Vietnam. We geloven in constructieve betrokkenheid. Een dergelijke betrokkenheid van onze zijde blijft desalniettemin alleen mogelijk indien de dialoog en de samenwerking daadwerkelijk tastbare resultaten opleveren.

Alleen Vietnam kan met zijn prestaties aantonen dat dialoog inderdaad de beste optie is.

**De Voorzitter.** – Dit punt is afgehandeld.

De stemming vindt na afloop van het debat plaats.

### 12.3. China: de rechten van minderheden en de toepassing van de doodstraf

**De Voorzitter.** – Aan de orde zijn de vijf ontwerpresoluties over China: de rechten van minderheden en de toepassing van de doodstraf<sup>(3)</sup>.

**Véronique De Keyser, auteur.** – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijn fractie heeft haar ondertekening van de "China"-resolutie ingetrokken. Waarom? Niet omdat we vinden dat de mensenrechten minder belangrijk of ondergeschikt zijn aan de commerciële belangen - wij hebben tenslotte een ontwerpresolutie van de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement ingediend, zonder enige concessie, die getuigt van onze verbintenis - maar omdat er een dialoog op gang gebracht moet worden teneinde een verandering in het gedrag van China te bewerkstelligen. Deze warrige ontwerpresolutie, zonder structuur, verpest echter elke kans op een dialoog. Want alles staat erin - Tibet, de Dalai Lama en zijn opvolger, de religieuze kruistocht en, of dat nog niet genoeg was, de kritiek op het huidige, vorige en toekomstige communistische regime.

Is dit een manier om de deur open te zetten? Nee. Het tragische ervan is dat de deur wordt dichtgeslagen in de gezichten van hen die we nu juist vandaag willen redden, dat wil zeggen de Oeigoeren en de Tibetanen die geëxecuteerd dreigen te worden.

---

(3) Zie notulen.

Ik dring er bij China op aan de angst voor de vrijheid van meningsuiting opzij te zetten, zodat het land zich kan openstellen voor de wereld, niet alleen door middel van handel en cultuur, maar door het delen van belangrijke waarden.

Ik dring erop aan dat de opheffing van de doodstraf op de agenda van de volgende Top EU-China van 30 november aanstaande wordt gezet. Ik verzoek de Commissie en de Raad eraan te blijven werken om ervoor te zorgen dat de bepaling inzake de mensenrechten in China wordt meegenomen in de onderhandelingen over het nieuwe partnerschap.

**Joe Higgins, auteur.** – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij de oproepen om een einde te maken aan de doodstraf in China, des te meer daar de doodstraf gebruikt wordt om etnische minderheden en volkeren binnen de Chinese staat te terroriseren.

De Europese Unie, de Verenigde Staten en andere wereldmachten zijn echter zeer mild in hun kritiek op de schending van de mensenrechten in China. Als het gaat om de schending van de rechten van arbeiders, is het eigenlijk oorverdovend stil. Dit alles wordt ingegeven door hun wens goede zakelijke relaties op te bouwen met het Chinese bedrijfsleven en de overheidsbureaucratie die de staat controleert, zodat zij kunnen mee profiteren van de schrijnende exploitatie van de arbeidsbevolking in China.

China is één grote slavenhok van uitgebuite arbeiders. Zo leven tientallen miljoenen migrantenarbeiders een leven in schandalige misère en de kinderen van deze mensen gaan kapot aan de afschuwelijke omstandigheden waaronder ze moeten leven. Multinationals uit de EU en de Verenigde Staten doen vrolijk mee aan deze exploitatie om zo nog duizelingwekkendere winsten te kunnen opstrijken.

Het Chinese regime voert de onderdrukking op, dit al sinds het moment dat de Chinese stalinisten besloten de kapitalistische markt te omarmen ter ontwikkeling van hun economie. Er vindt een massale onderdrukking plaats van journalisten en mensen die zich inzetten voor gerechtigheid, voor gemeenschappen en voor arbeiders.

Recentelijk is een socialistische collega van mij China uitgezet. Ik heb het over Laurence Coates, een socialist die schrijft onder de naam Vincent Kolo en redacteur is van "chinaworker.info". Hij werd aangehouden bij de grens en het land uitgezet. "Chinaworker.info" ijvert voor arbeidersrechten en vrije vakbonden. Wij dienen ons pal achter de arbeiders in China te scharen. Er dient te worden gestreden voor onafhankelijke en democratisch geleide vakbonden, voor het recht op staking, alsook voor de vrijlating van alle politieke gevangenen en gevangengezette arbeidsactivisten.

We moeten pleiten voor vrijheid van meningsuiting en vergadering en internationale solidariteit met de arbeiders in China om dit verschrikkelijke bureaucratische regime te bestrijden, een regime dat vele leden telt die uiteraard net zoals dat het geval was met hetzelfde systeem in Rusland, niets liever willen dan oligarchje spelen.

**Laima Liucija Andrikiienė, auteur.** – (EN) Mijnheer de Voorzitter, terwijl er een groeiende toenadering is tot China wat betreft de samenwerking op het gebied van handel en milieu en China vorig jaar schitterende Olympische Spelen huisvestte, is er een duidelijke terugslag op het gebied van de mensenrechten van de burgers van het land.

Bij de reactie van de Chinese autoriteiten op de vredelievende protesten in Tibet vorig jaar en Xinjiang dit jaar waren alle proporties volledig zoek, en dan heb ik me nog zachtjes uitgedrukt. Alle mensen ter wereld dienen over het recht te beschikken te protesteren tegen regeringsbeleid dat hen niet zint. Geheel in strijd hiermee gebruikten de Chinese autoriteiten bruut geweld tegen de demonstranten en werden honderden mensen gedood.

En nu zijn er weer negen mensen bijgekomen, voor het leeuwendeel Oeigoeren die genadeloos zijn geëxecuteerd om te laten zien dat het Chinese staatsapparaat elke afwijkende stem met geweld en eens en voor altijd het zwijgen zal opleggen.

We bewonderen de Chinese cultuur en boeken vooruitgang bij de uitwisseling van goederen en investeringen. Dat is allemaal heel mooi, maar het is tevens onze dure plicht om luid en duidelijk te kennen te geven dat wij de moorden en de executies categorisch veroordelen. Daarom herhalen wij onze oproep aan de Chinese overheid om een moratorium in te stellen op de doodstraf en de provincies van het land die naar meer autonomie streven inderdaad meer vrijheid te bieden, binnen de grenzen van het "één-Chinabeleid".

**Barbara Lochbihler, auteur.** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, China heeft zich in de laatste jaren op economisch gebied enorm ontwikkeld. Voor veel mensen zijn de levensomstandigheden daar verbeterd. Helaas is een dergelijke vooruitgang niet te bespeuren in de bescherming van en het respect voor de mensenrechten in China en dat geldt voor alle burgers, ongeacht de religieuze of etnische groep waartoe ze behoren.

De pesterijen tegen de Oeigoeren en de Tibetanen zijn in tegendeel alleen maar toegenomen. Wat de doodstraf betreft, is het in elk geval positief dat de hoogste Chinese rechtbank nu alle vonnissen sinds 2007 nog een keer onderzoekt, en we kunnen aannemen dat enkele doodsvonnissen zullen worden herroepen.

Desondanks is China helaas kampioen op het gebied van executies. Alleen al in 2008 zijn minstens 1 718 personen terechtgesteld. Het aantal niet officieel geregistreerde gevallen is nog veel hoger. Met dit minimumaantal is China verantwoordelijk voor ruim 70 procent van alle executies in de wereld. Daarbij komt nog dat China het aantal misdaden waarvoor men de doodstraf kan krijgen, heeft verhoogd. Dat betekent dat Chinezen nu voor meer dan 68 misdaden de doodstraf kunnen krijgen. Daarom roepen wij met deze resolutie China op om de geplande executies op te schorten en onmiddellijk een moratorium op de doodstraf in te stellen.

(Applaus)

**Crescenzo Rivellini, namens de PPE-Fractie.** – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mijn standpunt over deze ontwerpresolutie is vergelijkbaar met de ideeën van een man die behoort tot een van de minderheden die gediscrimineerd worden, die de Nobelprijs voor de vrede heeft gewonnen en president is van de grootste wereldmacht: Barack Obama.

Ik deel de beginselen van deze ontwerpresolutie, maar ik denk dat we in geen geval opnieuw de fouten mogen maken van de linkse partijen, die rechten slechts willen opnoemen, in plaats van ze te verdienen.

Minderheden moeten in China, net als overal ter wereld, worden beschermd, maar alvorens zo'n veeleisende resolutie in te dienen moeten we een strategie hebben en alle verschillende partijen en het hele Parlement coördineren, om te voorkomen dat het overleg met de Chinese overheid vertraging of schade opleeft.

Denkt u maar niet dat de problemen van minderheden en de doodstraf in China kunnen worden opgelost zonder rekening te houden met de Chinese overheid. Dat is onmogelijk. Daarom doet Obama dat zo goed; zonder een millimeter toe te geven, heeft hij nog steeds een goede relatie met de Chinese regering die, dat moeten we toegeven, in alle onderhandelingen met het Westen een betere dialoog probeert te creëren.

Ik vraag me af: waarom slechts enkele dagen vóór de bijeenkomst van Nanjing een – weliswaar prijzenswaardige – ontwerpresolutie voorleggen, zonder alle betrokkenen uit voorzorg bij elkaar te brengen? Waarom een resolutie voorleggen die al vaker is voorgelegd, juist nu we iets lijken te bereiken met de Chinese overheid? Waarom een resolutie voorleggen die het begin van een nieuwe verstandhouding met de Chinese regering mogelijk zou kunnen beschadigen?

Hoewel ik de beginselen van de ontwerpresolutie deel, zal ik mij daarom onthouden van stemming, omdat ik denk dat deze resolutie de nieuwe banden met de Chinese overheid zou kunnen beschadigen, in plaats van deze te versterken.

**Bernd Posselt (PPE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, er is gezegd dat deze toespraak namens onze fractie werd gehouden. Onze fractie heeft na een grondig overleg in de afgelopen week in de Conferentie van voorzitters voorgesteld om dit punt op de agenda te zetten. We willen dus dat dit wordt behandeld en we willen erover stemmen. In de toespraak is de persoonlijke mening van een collega verwoord en niet de mening van de fractie.

**De Voorzitter.** – Mijnheer Posselt, dat begrijp ik, maar we hebben een duidelijke tijdslimiet afgesproken, namelijk één minuut spreektijd voor elke fractie.

**Ana Gomes, namens de S&D-Fractie.** – (PT) In China is het nog steeds zo dat mensen die hun arbeidsrechten of hun sociale, dan wel elementaire politieke en burgerrechten willen uitoefenen, onderdrukt worden. De repressie is nog eens extra wreed en arbitrair als het gaat om etnische minderheden zoals de Oeigoeren en de Tibetanen, maar zelfs de Han Chinezen worden niet gespaard – men denke aan Nobelprijswinnaar Hu Jia en al de juristen en mensenrechtenactivisten die na president Obama's bezoek aan Peking zijn vervolgd.

De opsluiting, door de regering, van honderdduizenden mensen, de systematische foltering in gevangenissen, de politieke en religieuze repressie – het is allemaal onverenigbaar met de verplichtingen die de Volksrepubliek

China op basis van haar lidmaatschap van de Verenigde Naties op zich heeft genomen. Daar komt nog eens bij dat het weinig doeltreffende methoden zijn: de regering zal er op deze wijze niet in slagen om al degenen die aandringen op vrijheid en mensenrechten het zwijgen op te leggen of koest te houden. Dat is wat er in China gebeurt, net als in de rest van de wereld. De Chinezen zijn namelijk geen marsmannetjes – ze zijn niet anders dan de rest van de mensheid.

**Johannes Cornelis van Baalen**, *namens de ALDE-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, wij als liberalen zijn tegen de doodstraf in het algemeen, maar in China wordt de doodstraf ook nog eens gebruikt als middel ter onderdrukking van minderheden als de Tibetanen, de Oeigoeren en anderen. Bovendien is China geen democratie. De mensenrechten worden er niet nageleefd. China voert een hard beleid tegen Taiwan. China zou onder druk gezet moeten worden. Dat is moeilijk, dat weet ik. Het is een enorme markt, maar we moeten vechten voor onze principes. Daarom steun ik deze ontwerpresolutie.

**Heidi Hautala**, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (FI) Mijnheer de Voorzitter, iemand vroeg hier waarom deze ontwerpresolutie ter bevordering van dialoog is ingediend. Dat is gedaan, omdat er momenteel voorbereidingen worden getroffen voor de Top tussen de Europese Unie en China en de dialoog over de mensenrechten daaraan voorafgaat.

Het is onze plicht in het Europees Parlement en de Subcommissie mensenrechten de Raad en de Commissie erop te wijzen dat de resultaten van deze mensenrechtendialogen ook op de toppen zelf uitvoerig ter sprake komen.

Het spijt mij dat commissaris De Gucht niet eens luistert naar wat ik zeg, maar in plaats daarvan met zijn collega praat.

Het is belangrijk dat er tussen de Europese Unie en China een dialoog wordt gevoerd en ik denk dat ook China zich zal realiseren dat het land alleen vooruitgang kan boeken als het zijn besluitvorming transparanter maakt en zijn burgers het recht geeft hun mening te uiten.

Het is in feite onmogelijk voorstelbaar dat China wat dit betreft anders zal handelen dan andere landen die hebben moeten constateren dat zij, om hun samenlevingen te kunnen ontwikkelen, alle creatieve krachten nodig hebben die zij nu onderdrukken en vertrappen. Als wij van mening zijn dat de mensenrechten universeel zijn, kunnen wij China niet als uitzondering zien, zoals mevrouw Gomes al zei en waarmee ik het helemaal mee eens ben. Laten wij China dus langs dezelfde meetlat leggen die wij voor andere landen gebruiken.

**Charles Tannock**, *namens de ECR-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, al jarenlang hamer ik in dit Parlement op het gebrek aan naleving van de mensenrechten in de Volksrepubliek China. Ik heb mijn protest laten horen tegen de intimidatie van het vredelievende Taiwan door middel van uitsluiting van het land van alle internationale organisaties, waaronder de Wereldgezondheidsorganisatie. Ik ben opgestaan tegen de onderdrukking van de vredelievende Tibetaanse cultuur, de vervolging van de Falun-Gongbeweging en andere religieuze minderheden, alsook tegen de wijdverspreide censuur in China van de media alsook het internet en Google.

Tevens veroordeelde ik het brute en wijdverspreide gebruik van de doodstraf voor kleinere vergrijpen zoals economische ondermijning en souteneursschap - ja, u hoort het goed. Mijn fractie, de ECR-Fractie is echter van mening dat het een kwestie van persoonlijk geweten is of de bij ernstigere vergrijpen als terrorisme en doodslag doodstraf al dan niet gerechtvaardigd is. Het staat in ieder geval als een paal boven water dat tijdens de recente rellen in de Xinjiang-provincie talloze onschuldige Han-Chinezen op brute wijze vermoord zijn.

We zijn echter geheel vanzelfsprekend ingenomen met het feit dat de Volksrepubliek China nu te kennen heeft gegeven te streven naar beduidend betere en ook harmonieuzere betrekkingen met de etnische minderheden en de Oeigoeren en andere moslimminderheden in het bijzonder. Ik sluit mij uiteraard net als alle andere leden van de fractie aan bij de oproep alle arrestanten een eerlijk proces te geven.

**Filip Kaczmarek (PPE).** – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) steunt de ontwerpresolutie. Ik moet toegeven dat ik verbaasd was over de suggesties van sommige leden van dit Parlement, uit verschillende fracties, dat we vandaag niet moeten praten over nog meer gevallen van mensenrechtenschendingen of het wijdverbreide gebruik van de doodstraf in China. Een argument daarvoor zou de naderende Top EU-China zijn.

Collega-Parlementsleden, we mogen niet bezwijken voor de verleiding om met twee maten te meten of de zaak dood te zwijgen, alleen maar omdat we te maken hebben met een land dat een belangrijke handelspartner van de EU is. Ik weet zeker dat het handhaven van de mensenrechten een van de fundamentele taken van

het Europees Parlement is. Dat geldt ongeacht of we het over een wereldmacht hebben of over kleine landen als Laos en Vietnam.

De Volksrepubliek China is het land dat de meeste executies ter wereld uitvoert. Het neemt niet eens de minimale mensenrechten in acht – de rechten die worden erkend door internationale rechtsnormen, waaronder het recht op verdediging en een eerlijk proces. Een paar dagen geleden hebben we de twintigste verjaardag van de val van de Berlijnse Muur gevierd. Zonder de moed om kritiek te leveren op het communisme en zonder de moed om de waarheid te spreken, zou Europa er nu heel anders uitzien.

**Justas Vincas Paleckis (S&D).** – (LT) Ik hoop dat in de 21e eeuw de doodstraf zal uitsterven en dat de instrumenten voor de doodstraf alleen nog in een museum te zien zullen zijn. Tot die tijd is er echter nog een lange weg te gaan en ik hoop dat China deze weg resoluut zal volgen. China gaat al decennialang aan kop als het gaat om de economische groeicijfers, maar helaas geldt dat ook voor het aantal executies. Peking zou hierop natuurlijk zeggen dat dat ook niet anders kan in een land dat zo groot is en dat zelfs de VS de doodstraf nog niet heeft afgeschaft. Als we echter serieus overwegen om een strategisch partnerschap tot stand te brengen tussen de EU en China, dat voor beide partijen zeer belangrijk zou zijn, zal Peking zijn beleid voor toepassing van de doodstraf zonder meer moeten aanpassen, evenals het beleid voor de dialoog tussen etnische minderheden, zodat deze in harmonie naast elkaar kunnen bestaan.

**Eva Lichtenberger (Verts/ALE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de kwestie van de mensenrechten en het respect voor de rechten van minderheden vormt sinds jaren en zelfs decennia een voortdurend conflictpunt in de betrekkingen tussen de Europese Unie en de Volksrepubliek China. Met name de situatie van de minderheden is na het einde van de Olympische Spelen steeds slechter geworden en daarom moet men vaststellen dat Tibetanen en Oeigoeren juist in de laatste maanden enorm onder druk zijn komen te staan. Ik kan dan ook niet begrijpen dat men paragraaf 9 niet in de ontwerp-resolutie wil opnemen, omdat juist in deze paragraaf bijvoorbeeld een pleidooi wordt gehouden voor een vreedzame dialoog in plaats van de heersende onderdrukking.

China is een machtige speler op het wereldtoneel. Om ook als speler op het wereldtoneel te worden erkend, moet China de mensenrechten respecteren en dit mag niet alleen in de grondwet staan, maar moet ook in de praktijk blijken. Dat en niets anders vragen Tibetanen, Oeigoeren en mensenrechtenorganisaties in China.

(Applaus)

**Bernd Posselt (PPE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik heb hier al eens eerder gezegd dat in München het Oeigoerse Wereldcongres – de organisatie van de vrije Oeigoeren – zetelt. Om dezelfde reden waren er vroeger gelukkig ook zeer veel Tsjechen en vele anderen in München, namelijk omdat daar de radiostations Free Europe en Liberty waren gevestigd. Deze sfeer van vrijheid inspireert ons ook nu nog. Tegelijkertijd heeft Franz-Josef Strauß, die de radiostations steeds heeft verdedigd tegen de eis om ze op te heffen, ervoor gezorgd dat wij in een zeer vroeg stadium betrekkingen met China onderhielden. Deze beide zaken sluiten elkaar niet uit, maar vullen elkaar aan. Goede contacten met China, maar duidelijk opkomen voor de vrijheid van godsdienst en voor de mensenrechten.

Deze week zijn in München bij een razzia door de politie verschillende woningen doorzocht, waarbij Chinese agenten zijn opgepakt die alleen maar bezig zijn met het terroriseren en bespioneren van Oeigoeren. Dit toont aan welke methoden China gebruikt. Wij kunnen deze methoden niet accepteren. Deze gaan van kwaad tot erger, van terreur in München naar doodvonnissen in Ürümqi. Daarom moeten we duidelijke taal spreken.

**Reinhard Bütikofer (Verts/ALE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik vind het vanzelfsprekend dat het Europees Parlement het woord vraagt wanneer het mogelijk is mensen van de doodstraf te redden. Daarom steun ik de eis tot een moratorium op de doodstraf.

Het verdedigen van de mensenrechten mag echter niet worden misbruikt in een poging om China de les te lezen, de integriteit van China in twijfel te trekken, of een absurde karikatuur van de Chinese werkelijkheid te schetsen. De mensen in China die zich inzetten voor de mensenrechten, vrijheid en maatschappelijke harmonie helpen we daar niet mee. Ons doel moet zijn om deze mensen te helpen en niet om de Europese zelfingenomenheid te bevorderen.

Ik ben het er ook niet mee eens dat er nu in een dringende resolutie een positieve verwijzing naar het *Memorandum on Genuine Autonomy for the Tibetan People* wordt gemaakt. Dat is niet actueel, het heeft niet direct betrekking op de mensenrechten, en het is ook geen algemeen aanvaarde mening. Ik hoop dat we in

de toekomst vóór een EU-China-top een brede discussie zullen voeren over de betrekkingen tussen China en de EU, zodat we alle onderwerpen kunnen behandelen.

**Martin Schulz (S&D).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil aansluiten bij wat collega Reinhard Bütikofer heeft gezegd. Mijn fractie heeft voorgesteld om een debat te voeren over de dreigende executies van Oeigoeren in China en de ter dood veroordeelde deelnemers aan de protestdemonstraties tegen de fraude bij de verkiezingen in Iran. Dit zijn namelijk allebei landen waar mensen onmiddellijk geëxecuteerd kunnen worden en waarover dus dringend een debat moet worden gevoerd. Het is waar dat de Chinezen een recordaantal doodvonnissen hebben voltrokken, dat het regime onrechtvaardig is, omdat het de mensenrechten met voeten treedt en het, zoals u hebt gezegd, een recordhouder op het gebied van executies is. Ik wil hier uitdrukkelijk zeggen dat dit een onaanvaardbare situatie is.

Wij hebben echter in de Conferentie van voorzitters het verzoek gedaan om twee dingen gescheiden te houden. Namelijk enerzijds de dringende kwestie waarover we nu debatteren, dat wil zeggen de dreigende executies, en anderzijds de kwestie van de betrekkingen van de Europese Unie met China op economisch, cultureel, politiek gebied, op defensiegebied en op welk gebied dan ook. Dat willen we hier allemaal bespreken in een debat over de EU-China-Top en dat willen we dan in een resolutie opnemen. Om die reden heeft het allegaartje dat nu het resultaat is, niets met urgente kwesties van doen. Daarom blijft onze fractie van mening dat we moeten stemmen over de dringende zaken die wij hebben voorgesteld, en niet over dit samenraapsel dat u hier hebt voorgelegd.

**László Tóké (PPE).** – (HU) Mijnheer de Voorzitter, het is een belangrijke ontwikkeling dat deze kwestie nu met spoed op de agenda is gezet. Ook de groep van Hongaarse Parlementsleden uit Transsylvanië heeft aangedrongen op een debat over deze kwestie. Wij danken een aantal fracties voor hun deelname en steun, maar het verbaast ons dat de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement de ondertekening van dit ontwerpbesluit heeft ingetrokken. Ik vind het jammer dat tijdens het overleg van eergisteren bepaalde passages over de kritiek op communistische regimes en de bescherming van minderheidsgemeenschappen over de hele linie uit de ontwerptekst zijn geschrapt. De EU zou eindelijk eerlijk en open de confrontatie moeten aangaan met de voortdurende erfenis van het communisme en met het communisme dat ook nu nog voortleeft. Ook in China.

**Gesine Meissner (ALDE).** – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, wij zijn absoluut tegen de doodstraf, waar ter wereld die ook wordt voltrokken. We zijn er ook tegen dat etnische en religieuze minderheden onderdrukt worden. Helaas gebeurt dit allebei in China.

Veel mensen hoopten dat China de mensenrechten beter zou gaan respecteren vanwege de Olympische Spelen die in China plaatsvonden, en ook dat de Chinezen de mensenrechten minder vaak zouden schenden, omdat ze weten dat de ogen van de wereld op hen zijn gericht. Dat is helaas niet het geval geweest. Er vinden als vanouds executies plaats en daarom is het van groot belang daar vandaag over te spreken, omdat nu in november negen Oeigoeren – van wie veel mensen in de wereld totaal niets weten – en daarvoor twee Tibetanen zijn geëxecuteerd.

De Topontmoeting tussen de EU en China staat voor de deur en China is een belangrijke handelspartner, daar is al verschillende keren op gewezen. Daarom is het ook zo moeilijk om voortdurend deze mensenrechtenschendingen ter sprake te brengen, maar juist daarom ook is het nu, in de aanloop naar de Top, belangrijk daarover te spreken. Wij willen dat de doodstraf overal wordt afgeschaft. Het is goed dat het Parlement al in 2007 een moratorium op de doodstraf heeft ingesteld, en we moeten alles in het werk stellen om dit onderwerp op de agenda te houden, zolang de doodstraf nog niet overal is afgeschaft.

**Jacek Olgierd Kurski (ECR).** – (PL) Mijnheer de Voorzitter, als Pool voel ik mijn hart altijd sneller kloppen als er wordt gesproken over de mensenrechten in China. Op 4 juni 1989 kregen de Polen hun vrijheid terug toen zij mochten stemmen in de eerste vrije verkiezingen, waarbij een niet-communistische premier aan de macht kwam. Op dezelfde dag, 4 juni 1989, verpletterden de Chinese machthebbers demonstrerende studenten onder de rupsbanden van hun tanks op het Plein van de Hemelse Vrede. De vrije wereld had een recept gevonden om het Sovjet-communisme te overwinnen, maar nog geen voor het overwinnen van het Chinese communisme.

De voorrangspositie van de economie blijft het winnen van waarden en mensenrechten. Dat bleek vorig jaar duidelijk toen de machthebbers van de wereld trots verklaarden dat ze de openingsceremonie van de Olympische Spelen in Peking zouden boycotten en vervolgens allemaal hun economische belangen volgden en elkaar verdrongen om vooraan te staan bij de parades, doof voor het hulpgeroep van de onderdrukte bevolking van Tibet.

Ik vrees dat we, als we het opstellen van een resolutie uitstellen, deze zaak ongewenst zullen beperken. Misbruik van de doodstraf is natuurlijk een vreselijke misdaad, maar er zijn ook arrestaties. Mensen worden gedood in werkkampen in China, mensen worden geslagen met knuppels, ze worden gevangen gezet, de vrijheid van meningsuiting wordt onderdrukt, er is censuur. Dat moeten we allemaal terugzien in deze ontwerpresolutie. Het is goed dat de ontwerpresolutie is ingediend, maar het belangrijkste van allemaal is dat de waarden op het gebied van mensenrechten voorrang moeten krijgen op de economie. Dat wens ik iedereen toe.

**Karel De Gucht**, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag allereerst de balans willen opmaken van de betrekkingen tussen de EU en China. Ons beleid jegens China is een beleid van constructieve betrokkenheid. Als twee grote spelers op het wereldtoneel is ons strategisch partnerschap in steeds sterkere mate gericht op het aanpakken van wereldwijde vraagstukken. Een van de centrale doelstellingen van de 12<sup>e</sup> EU-Chinatop die op 30 november aanstaande gehouden zal worden in Nanjing is dan ook samen te werken om ervoor te zorgen dat de Klimaattop in Kopenhagen een succes wordt en verder om te spreken over de betrekkingen tussen de EU en China, met inbegrip van onderwerpen als de mensenrechten, de financiële en economische crisis en andere internationale kwesties.

Bij een strategisch partnerschap hoeven de partijen het echter niet altijd over alles perfect eens te zijn. Het is waar dat Europa en China verschillend denken over een aantal zaken en van mening verschillen, zoals bijvoorbeeld over de mensenrechten en democratie. De kracht van ons partnerschap bestaat erin deze kwesties frank en vrij te kunnen bespreken. Kwesties als mensenrechten, met inbegrip van de doodstraf en naleving van de fundamentele rechten van etnische minderheden, worden systematisch ter tafel gebracht bij elk contact op politiek niveau, met name in het kader van onze mensenrechtendialoog met de Chinese autoriteiten.

Dit was tevens het geval tijdens de recente 28<sup>e</sup> ronde daarvan op 20 november in Peking. We hebben deze kwesties toen zeer openhartig besproken. Zowel de principiële afwijzing van de doodstraf door de EU als haar oproep deze ook in China af te schaffen, worden bij elke gelegenheid zeer nadrukkelijk over het voetlicht gebracht. Dat geldt tevens voor de naleving van de rechten van de etnische minderheden. Ik wil het Parlement nogmaals bevestigen dat wij ook in andere fora, met inbegrip van die op het allerhoogste niveau, het niet zullen nalaten deze onderwerpen aan te blijven snijden.

Mijn medecommissaris mevrouw Ferrero-Waldner heeft in maart jongstleden uitgebreid met u gedebatteerd over Tibet. Bij die gelegenheid heeft zij u het EU-standpunt uiteengezet. Ik zou graag nog weer eens een aantal van de essentiële elementen van dit standpunt in herinnering willen roepen. De dialoog tussen de Chinese autoriteiten en de vertegenwoordigers van de Dalai Lama heeft altijd onze steun genoten. Voor de EU zijn de mensenrechten universeel geldig. De toestand in Tibet is dan ook een legitieme bron van zorg voor de internationale gemeenschap. Dit is dan ook het perspectief van waaruit we de situatie in Tibet altijd beoordeeld hebben en deze boodschap brengen we al jaren consequent over aan onze Chinese gesprekspartners. Bij dit alles hebben we tevens altijd uitermate zorgvuldig naar hun standpunten geluisterd.

Ook commissaris Ashton heeft hier, in juli nog, haar bezorgdheid geuit over de onlusten in Xinjiang. Bij die gelegenheid heeft zij gezegd het verlies aan mensenlevens te betreuren en haar condoleances overgebracht aan de nabestaanden van de slachtoffers. De EU steunt alle initiatieven ter bevordering van de verzoening in deze regio.

De EU respecteert het recht van China om degenen die verantwoordelijk zijn voor het geweld voor de rechter te brengen. Dat neemt niet weg dat zij de doodstraf nog altijd categorisch afkeurt, ongeacht de omstandigheden, en dat zij een groot belang hecht aan het recht op een eerlijk proces. De EU heeft de Chinese autoriteiten met grote regelmaat haar bezorgdheid hieromtrent te kennen gegeven en heeft dat opnieuw gedaan met de twee op 29 oktober en op 13 november uitgebrachte verklaringen, geheel in lijn met de reactie op eerdere soortgelijke situaties. In de verklaringen wordt China opgeroepen om alle nog resterende doodvonnissen met betrekking tot de onlusten in Tibet en Xinjiang om te zetten in gevangenisstraf. Bovendien zal de EU erop blijven aandringen om bij alle volgende rechtszaken naar aanleiding van de onlusten in Tibet en Xinjiang aanwezig te kunnen zijn als waarnemer.

We streven allemaal naar een opener en transparanter China dat de internationale standaarden op het gebied van de mensenrechten naleeft en dat samenwerkt bij de aanpak van de wereldwijde problemen. We hadden allemaal goede hoop dat de Olympische Spelen een begin zouden zijn van meer Chinese flexibiliteit met betrekking tot de naleving van de mensenrechten van individuen. Dat hebben we echter tot op heden nog niet te zien gekregen. We moeten verder blijven werken aan verdere uitbouw van ons strategisch partnerschap alsook aan de naleving van de mensenrechten als een onlosmakelijk onderdeel van onze permanente dialoog.

De 12<sup>e</sup> Top van de EU en China in Peking is een uitstekende gelegenheid hiertoe, op een belangrijk moment in ons beider ontwikkeling.

**De Voorzitter.** – Het debat is gesloten.

We gaan nu over tot de stemming.

### **Schriftelijke verklaringen (artikel 149)**

**Anneli Jäätteenmäki (ALDE), schriftelijk.** – (EN) China heeft onlangs de Amerikaanse president Barack Obama uitgezwaaid en zal binnenkort de voorzitter van de Europese Raad, Fredrik Reinfeldt, ontvangen. Wij hebben echter meer actie nodig dan alleen maar diplomatieke gebaren. China heeft zijn eigen volk en de wereld duidelijk gemaakt zich te verbinden aan de mensenrechten, inclusief die van de minderheden die zich binnen zijn grenzen bevinden. De praktijk is echter anders. Onlangs hebben zich een aantal verontrustende incidenten voorgedaan met betrekking tot executies die na dubieuze processen en met buitengewone haast werden uitgevoerd. Dit vond allemaal in het geheim plaats. Er is ook het ernstige geval van de Oeigoerse minderheid die door de Chinese overheid geboortebeperkingen krijgen opgelegd waardoor die bevolkingsgroep langzaam verdwijnt. Aangezien de Europese Unie opkomt voor de rechten van minderheden en de doodstraf verafschuwt, roepen wij de Chinese overheid op de processen openbaar te maken waarin burgers zijn berecht en ter dood veroordeeld en de straffen teniet te doen van degenen die geen eerlijk en open proces hebben gekregen. Wij roepen de Chinese autoriteiten op de rechten te respecteren van minderheden die binnen hun grenzen leven en daarbij de VN-resoluties en hun eigen grondwet na te leven. Wij roepen China ook op de mensenrechten te verbeteren met steun van de internationale gemeenschap.

**Eija-Riitta Korhola (PPE), schriftelijk.** – (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik begrijp het misnoegen van enkele collega's over het feit dat onze ontwerpresolutie inzake China pas na het bezoek van de China-delegatie is gepland en dat zij zo de indruk van een mislukte reis zou kunnen wekken, terwijl de sfeer juist uitstekend was.

Het is de hoop van iedereen dat de samenwerking in een positieve geest wordt voortgezet, zonder echter de feiten uit het oog te verliezen. Diplomatie kan de mensenrechten niet negeren, maar wij hebben diplomatie en kennis van de situatie nodig om die te bevorderen.

Ik was onlangs op bezoek in Pakistan waar ik de president, premier en belangrijke ministers ontmoette om te spreken over de mensenrechten en de strijd tegen het terrorisme. Ik wil zeggen dat het soms ook goed is in onze mensenrechtenresoluties het goede nieuws te vermelden. Een jaar geleden benoemde de nieuwe, democratisch gekozen regering de eerste minister voor Minderheden, die zelf de christelijke minderheid vertegenwoordigt. De regering heeft op dit gebied al veel bereikt: het land heeft een quota van 5 procent voor minderheden in publieke functies ingevoerd, religieuze feesten van minderheden zijn officieel geworden, 11 augustus is de officiële dag van de minderheden geworden en de senaat wil ook een quota van 5 procent voor minderheden invoeren.

Het belangrijkste project heeft betrekking op het verminderen van gewelddadige incidenten. Minderheden vormen samen met moslims lokale *inter-faith harmony*-comités, die tot doel hebben spanningen tussen de verschillende groepen te verminderen en de dialoog te bevorderen. Er komt een dergelijk comité in 112 regio's. Op z'n best kunnen zij ook doeltreffend voorkomen dat de taliban er mensen gaan werven. Pakistan is wat de mondiale veiligheid betreft het cruciaalste land. Als de regering erin slaagt met dergelijke vreedzame middelen het terrorisme uit te roeien, dan is het voorbeeld het volgen waard. De situatie moet met belangstelling worden gevolgd.

## **13. Stemmingen**

**De Voorzitter.** – We gaan nu over tot de stemming.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

### **13.1. Nicaragua (stemming)**

*Vóór de stemming:*



**Véronique De Keyser**, *namens de S&D-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil eraan herinneren dat mijn fractie heeft besloten niet deel te nemen aan de stemming om de redenen die ik hiervoor uiteen heb gezet.

Het is dus geen onthouding, maar ook geen deelname.

**Eija-Riitta Korhola (PPE)**. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, naar mijn mening konden in het debat van zojuist te veel Parlementsleden de hun gegeven spreektijd overschrijden, in sommige gevallen met maar liefst de dubbele hoeveelheid tijd. Ik wil u er vriendelijk op wijzen dat de microfoon zo nodig kan worden afgezet. Dat kan nodig zijn om niet te veel gezamenlijke spreektijd te hoeven verliezen.

**De Voorzitter**. – Sommige leden hebben weliswaar twee keer het woord gevoerd, maar nooit binnen één onderwerp. Wat onderbrekingen betreft, ik ben tegenover iedereen mild geweest en heb vandaag geen enkele spreker onderbroken, maar in het vervolg zal ik dat wel doen.

**Raül Romeva i Rueda**, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil benadrukken dat onze fractie wel degelijk aanwezig is, maar dat wij, om dezelfde reden als de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement, hebben besloten niet aan deze stemming deel te nemen om duidelijk te maken dat wij erop tegen zijn dat het debat heeft plaatsgevonden, evenals de stemming.

**Ilda Figueiredo**, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (PT) Mijnheer de Voorzitter, ons betoog houdt precies hetzelfde perspectief aan. Om de eerder uiteengezette redenen zullen we niet deelnemen aan dit debat ... ik bedoel: deze stemming. We hebben wél deelgenomen aan het debat, maar we zullen niet deelnemen aan de stemming, omdat dit, zoals we hebben uitgelegd, geen urgent onderwerp is.

**De Voorzitter**. – Dames en heren, ik vraag uw aandacht voor een kleine technische fout in paragraaf 6. De woorden *criminal* en *disciplinary* zullen uit deze paragraaf worden geschrapt.

### 13.2. Laos en Vietnam (stemming)

### 13.3. China: de rechten van minderheden en de toepassing van de doodstraf (stemming)

*Vóór de stemming:*

**Bernd Posselt (PPE)**. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, neemt u mij niet kwalijk, maar er zit een fout in paragraaf 3 van de Duitse versie en ik verzoek u om dat daar en eventueel ook in alle andere taalversies in orde te maken. Er staat namelijk: "Veroordeelt de executie van de twee Tibetanen en ook van de andere negen Oeigoeren". Dat klopt natuurlijk niet. Oeigoeren zijn geen andere Tibetanen en Tibetanen zijn geen andere Oeigoeren. Ik verzoek u daarom dit in alle taalversies te corrigeren.

**De Voorzitter**. – Mijnheer Posselt, dank u, dat zal gecorrigeerd worden.

**De Voorzitter**. – Hiermee is de stemming beëindigd.

## 14. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

## 15. Besluiten inzake bepaalde documenten: zie notulen

## 16. In het register ingeschreven schriftelijke verklaringen (artikel 123 van het Reglement): zie notulen

## 17. Verzending van de tijdens deze vergadering aangenomen teksten: zie notulen

## 18. Rooster van de volgende vergaderingen: zie notulen

## **19. Onderbreking van de zitting**

**De Voorzitter.** – Ik verklaar de zitting van het Europees Parlement te zijn onderbroken.

*(De vergadering wordt om 16.25 uur gesloten)*

## BIJLAGE (Schriftelijke antwoorden)

### VRAGEN AAN DE RAAD (Het fungerend voorzitterschap van de Raad van de EU is verantwoordelijk voor deze antwoorden.)

**Vraag nr. 1 van Bernd Posselt (H-0364/09)**

**Betreft: Toetredingsonderhandelingen in Zuidoost-Europa**

Hoe luidt het tijdschema van de Raad voor de afronding van de toetredingsonderhandelingen met Kroatië, en is de Raad voornemens nog dit jaar een datum te noemen voor het begin van de toetredingsonderhandelingen met het andere kandidaat-land in Zuidoost-Europa, namelijk de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië?

#### Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het fragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De toetredingsonderhandelingen verlopen goed en naderen de afrondingsfase. Tijdens de achtste bijeenkomst van de Intergouvernementele Conferentie met Kroatië op 2 oktober zijn in totaal elf hoofdstukken behandeld. Die bijeenkomst vormde een essentiële stap in het toetredingsproces van Kroatië. Er zijn zes hoofdstukken geopend en vijf zijn er voorlopig afgesloten. Dat betekent dat er sinds de start van de onderhandelingen in totaal 28 hoofdstukken zijn geopend waarvan er twaalf inmiddels voorlopig zijn afgesloten. Op 4 november 2009 is er in Stockholm een overeenkomst inzake arbitrage door Slovenië en Kroatië ondertekend. Hierdoor kunnen de partijen de nog openstaande grenskwestie oplossen, die in 2009 nog een belemmering vormde voor een formele vooruitgang in de onderhandelingen. De overeenkomst is een belangrijk succes en laat zien dat er veel waarde wordt gehecht aan de beginselen en waarden van de Europese samenwerking.

Niettemin wil het voorzitterschap graag onderstrepen dat toetredingsonderhandelingen een complex proces vormen, zowel vanuit politiek als vanuit technisch perspectief. Daarom is het niet gepast om een termijn te noemen waarin dit proces afgerond kan worden. De vooruitgang in de onderhandelingen wordt met name bepaald door de inspanningen die Kroatië verricht bij de voorbereidingen op de toetreding, bij het verwezenlijken van de benchmarks voor het openen en afsluiten van hoofdstukken, bij het voldoen aan de vereisten van het onderhandelingskader en bij het nakomen van zijn verplichtingen op grond van de stabilisatie- en associatieovereenkomst. Het Zweedse voorzitterschap stelt alles in het werk om in dit proces vooruitgang te boeken en is voornemens, indien aan alle voorwaarden is voldaan, om vóór het einde van zijn voorzitterschap nog minimaal één bijeenkomst te organiseren om zo veel mogelijk hoofdstukken te openen en voorlopig af te kunnen sluiten.

Wat een eventueel in gang zetten van de onderhandelingen met de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië betreft, wijst het voorzitterschap op de aanbeveling van de Commissie in de uitbreidingsstrategie van dit jaar om een begin te maken met die onderhandelingen. De Raad heeft op dit punt echter nog geen standpunt ingenomen. Het zou niet gepast zijn indien het voorzitterschap met betrekking tot deze kwestie vooruit zou lopen op het standpunt van de Raad.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 2 van Gay Mitchell (H-0365/09)**

**Betreft: Intrekking van buitengewone maatregelen**

Op de informele Ecofin-vergadering in oktober vond een debat plaats over de noodzaak van "fiscale exit-strategieën" om de buitengewone maatregelen die genomen zijn in verband met de financiële crisis af te bouwen en in te trekken. Er zijn een aantal grote lijnen overeengekomen, waaronder de noodzaak van een "tijdsige intrekking van de buitengewone maatregelen".

Hoe luidt de strategie van de Raad om te waarborgen dat deze intrekking op het juiste moment plaatsvindt? Welke stappen zijn er voorzien om te garanderen dat het stopzetten van stimulerende maatregelen niet te

vroeg plaatsvindt waardoor de malaise nog langer duurt, noch te laat waardoor de terugkeer van normale financiële omstandigheden op zich laat wachten?

### **Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De conclusies van de Raad Ecofin van 20 oktober bevatten een toezegging om een uitgebreide en gecoördineerde financiële exit-strategie op te zetten. Die exit-strategie zal zodanig van opzet zijn dat er een evenwicht wordt gecreëerd tussen de zorgpunten op het gebied van stabiliteit en duurzaamheid, waarbij rekening wordt gehouden met de interacties tussen de verschillende beleidsinstrumenten alsmede met de discussies op mondiaal niveau. In de komende bijeenkomsten zal de Raad de details van die exit-strategie verder ontwikkelen. Een belangrijke stap in dit verband zijn de aanbevelingen die aan de landen zullen worden gedaan in het kader van de procedure bij buitengewone tekorten die op 2 december 2009 door de Raad wordt vastgesteld.

In zijn conclusies heeft de Raad geconstateerd dat – indien de prognoses van de Commissie in november 2009 en in de eerste helft van 2010 bevestigen dat het economisch herstel zodanig is, dat de weg naar een economie die in haar eigen behoeften kan voorzien is ingeslagen – 2011 het geschikte jaar zou zijn om de maatregelen in te trekken. Niet alle lidstaten zijn echter in dezelfde mate door de crisis getroffen. Dat betekent dat er per land een specifieke benadering nodig is als besloten wordt om de financiële consolidatie in gang te zetten. Die differentiatie zal op basis van een aantal objectieve criteria worden gemaakt, waarbij rekening wordt gehouden met aspecten die van invloed zijn op de toekomstige inkomsten, uitgaven en groei van de individuele lidstaten.

Sommige lidstaten willen derhalve wellicht al eerder dan 2011 met het intrekken van de monetaire stimuleringsmaatregelen beginnen.

Tijdens de Europese Raad van 29-30 oktober is benadrukt dat er geen ruimte voor zelfgenoegzaamheid is ondanks het feit dat er tekenen zijn die wijzen op een verbetering van de wereldeconomie.

Ook op 10 november 2009 heeft de Raad een bijeenkomst georganiseerd ter uitwisseling van standpunten over de exit-strategie met betrekking tot de maatregelen die door de lidstaten genomen zijn ter ondersteuning van de financiële sector. Daarbij lag de nadruk op de methoden en timing voor het uitfasen van de garantieregelingen die tijdens de financiële crisis voor banken in het leven zijn geroepen.

De Raad heeft het Economisch en Financieel Comité verzocht om verder te werken aan het vaststellen van de beginselen en van een haalbare termijn voor een gecoördineerde terugtrekking van de steunmaatregelen, waarbij de situatie van de individuele lidstaten in aanmerking genomen dient te worden. Aan het Comité is gevraagd om zo spoedig mogelijk verslag van zijn bevindingen te doen.

De Raad heeft ook de noodzaak onderstreept om weer terug te keren naar duurzame financiële posities, te beginnen met de uitvoering van de overeengekomen beginselen voor de exit-strategie zoals die in oktober 2009 zijn bekrachtigd. Vervolgens dient de aandacht uit te gaan naar de begrotingsdoelstellingen voor de middellange termijn.

Daarnaast dient een vermindering van de schuldquoten bewerkstelligd te worden door een combinatie van fiscale consolidatie en structurele hervormingen met het oog op de ondersteuning van toekomstige groei.

\*

\* \*

### **Vraag nr. 3 van Seán Kelly (H-0367/09)**

#### **Betreft: Standpunt van de EU in Kopenhagen**

Kan de Raad zich uitlaten over de vorderingen in de onderhandelingen in de aanloop naar de binnenkort in Kopenhagen plaatsvindende Klimaattop van de Verenigde Naties? Hoe beoordeelt de Raad de kansen op het bereiken van een mondiaal akkoord, waardoor de EU als geheel verder zou kunnen gaan op de weg naar het doel van 30% emissiereductie in 2020?

## Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De EU blijft er alle vertrouwen in houden dat er in Kopenhagen een mondiaal en uitgebreid akkoord gesloten kan worden zodat de temperatuurstijging wereldwijd niet hoger uitkomt dan 2 °C boven het pre-industriële niveau. De wetenschappelijke en economische aspecten van de klimaatveranderingen zijn duidelijk: elk jaar dat er geen actie wordt ondernomen, zal het moeilijker en duurder worden om onze mondiale doelstelling te verwezenlijken. Het draagvlak is de afgelopen jaren steeds groter geworden en het besef dat deze kwestie dringend aangepakt dient te worden, is nog nooit zo hoog geweest.

De vastberadenheid van de EU om hierbij een toonaangevende rol te spelen en een bijdrage te leveren aan het sluiten van een juridisch bindend akkoord voor de periode vanaf 1 januari 2013, is bevestigd tijdens de Europese Raad van 29-30 november 2009. De Europese Raad heeft het voorzitterschap verzocht om in het gehele proces een sterke onderhandelingspositie in te nemen en heeft toegezegd dat hij de situatie tijdens zijn bijeenkomst in december 2009 opnieuw zou evalueren.

Om in Kopenhagen een ambitieus akkoord te kunnen sluiten, is het noodzakelijk dat er overeenstemming wordt bereikt over de navolgende essentiële bouwstenen:

oprechte en ambitieuze toezeggingen van ontwikkelingslanden om tegen 2020 de emissies teruggedrongen te hebben, inclusief een gemeenschappelijke visie voor de periode tot 2050;

meetbare, rapporteerbare en controleerbare acties door ontwikkelingslanden die zo snel mogelijk moeten leiden tot een beperking van hun emissiegroei en van het maximaal niveau van de emissies;

een kader voor de aanpassing aan de klimaatverandering, voor de technologie en voor de ondersteuning van de capaciteitsopbouw;

de financiering in ontwikkelingslanden van een eerlijk en rechtvaardig governance-systeem.

Het begin van de conferentie in Kopenhagen komt snel naderbij en er is een aantal positieve en bemoedigende signalen te horen van zowel ontwikkelde als ontwikkelingslanden. Ten opzichte van 1990 hebben Noorwegen en Japan hun toezeggingen over de vermindering van de emissies voor 2020 verhoogd met 40 respectievelijk 25%. China en India nemen nu bovendien op een constructieve wijze deel aan de discussies.

Er moet echter nog steeds veel werk worden verzet. Daarbij is het van het hoogste belang dat wij druk blijven uitoefenen op twee van de belangrijkste spelers in de onderhandelingen, de Verenigde Staten en China. De top met de VS heeft op 3 november 2009 plaatsgevonden en de topontmoeting tussen de EU en China staat gepland voor 30 november 2009.

Kortom, het wordt een moeizame strijd, maar een duidelijk en ambitieus politiek akkoord in Kopenhagen behoort nog steeds tot de mogelijkheden. Zelfs als wij niet in staat zijn om een juridisch bindend akkoord tot in de allerkleinste puntjes tot stand te brengen, ben ik van mening dat een politiek bindend akkoord met een specifieke inspanningsverplichting voor een vermindering van de emissies en voor de benodigde financiering een stevig fundament vormt voor de komende jaren om op zeer korte termijn maatregelen te kunnen nemen. Naarmate de basis van ons politieke akkoord in Kopenhagen breder is, zal er des te sneller vooruitgang worden geboekt op weg naar een nieuwe, juridisch bindende en wereldwijde klimaatregeling.

\*

\* \*

## Vraag nr. 4 van Brian Crowley (H-0402/09)

### Betreft: VN-conferentie over klimaatverandering in Kopenhagen

Kan de Raad medelen hoe het op dit ogenblik staat met de gesprekken in verband met de komende VN-conferentie over klimaatverandering in Kopenhagen, en meer bepaald of er vorderingen worden gemaakt?

**Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

Zoals ik gisteren al heb aangegeven tijdens het debat over deze kwestie, blijft de EU er alle vertrouwen in houden dat er in Kopenhagen een succesvol resultaat mogelijk is zodat de temperatuurstijging wereldwijd niet hoger uitkomt dan 2 °C boven het pre-industriële niveau. De EU is vastbesloten om hierbij een toonaangevende rol te spelen en een bijdrage te leveren aan het sluiten van een juridisch bindend akkoord voor de periode vanaf 1 januari 2013.

Om in Kopenhagen een ambitieus akkoord te kunnen sluiten, is het in deze context noodzakelijk dat er overeenstemming wordt bereikt over de navolgende essentiële bouwstenen:

oprechte en ambitieuze toezeggingen van ontwikkelingslanden om tegen 2020 de emissies teruggedrongen te hebben, inclusief een gemeenschappelijke visie voor de periode tot 2050. Sommige landen, zoals Japan en Noorwegen, hebben hun toezeggingen verhoogd. Het is echter duidelijk dat wat er nu op tafel ligt, niet toereikend is om te voldoen aan de wetenschappelijke vereisten op basis waarvan die doelstelling van 2 °C kan worden gerealiseerd. Tegen die achtergrond zal de EU haar oproep aan andere ontwikkelde landen herhalen om ambitieuze en vergelijkbare doelen te stellen;

meetbare, rapporteerbare en controleerbare acties door ontwikkelingslanden die zo snel mogelijk moeten leiden tot een beperking van hun emissiegroei en van het maximaal niveau van de emissies. Voor zover ontwikkelingslanden dat nog niet gedaan hebben, zal de EU in die context de betreffende landen vragen om hun plannen voor een koolstofarme groei te overleggen met daarbij een kwantificering van de mate waarin deze maatregelen tot een beperking van hun emissies leiden. Zoals u weet, hebben Indonesië, Brazilië en Zuid-Korea inmiddels al een aanzienlijke bijdrage geleverd;

een kader voor de aanpassing aan de klimaatverandering, voor de technologie en voor de ondersteuning van de capaciteitsopbouw;

de financiering van een eerlijk en rechtvaardig governance-systeem voor emissiereducties, aanpassingen, capaciteitsopbouw en technologie in ontwikkelingslanden. In dat kader is het noodzakelijk om nu al overeenstemming te bereiken over een bedrag voor de financiering op zeer korte termijn teneinde de ontwikkelingslanden in staat te stellen om de noodzakelijke voorwaarden en het benodigde kader te creëren om de basis te leggen voor het uitvoeren van een akkoord voor de periode na 2012.

Het voorzitterschap hoopt dat er in Kopenhagen, mede dankzij uw actieve ondersteuning, een akkoord wordt bereikt over alle elementen die ik zojuist heb toegelicht.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 5 van Chris Davies (H-0369/09)****Betreft: Associatieovereenkomst EU-Israël**

Welke maatregelen heeft de Raad getroffen om te waarborgen dat de mensenrechtenbepalingen in de associatieovereenkomst EU-Israël nageleefd worden?

**Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De Raad hecht het allerhoogste belang aan het naleven van de mensenrechten in al zijn betrekkingen met derde landen, inclusief Israël. Op grond van de Euro-mediterrane overeenkomst is er een associatie tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en de staat Israël waarbij de onderlinge betrekkingen gebaseerd zijn op de eerbiediging van de mensenrechten en op democratische beginselen. Deze uitgangspunten vormen de leidraad voor het interne en internationale beleid en zijn een wezenlijk element van de overeenkomst.

De Raad neemt via de informele werkgroep voor de mensenrechten actief deel aan de periodieke dialoog met de staat Israël over de mensenrechten, de laatste keer op 3 september 2009. Die dialoog wordt gekenmerkt

door een open atmosfeer. Tot de onderwerpen die op de agenda staan, behoren de minderheden, de rechten van kinderen, administratieve detentie en de vrijheid van meningsuiting.

In het kader van het Europese nabuurschapbeleid zijn de betrekkingen tussen de EU en Israël gebaseerd op het vastgestelde actieplan. In dit actieplan hebben zowel de EU als Israël zich vastgelegd om de mensenrechten te bevorderen.

Met betrekking tot het vredesproces in het Midden-Oosten heeft de Raad in zijn conclusies van 15 juni 2009 benadrukt dat alle partijen de eerbiediging van het internationale humanitaire recht dienen te waarborgen.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 6 van Marian Harkin (H-0370/09)**

**Betreft: Vrijwilligerswerk**

Zou het Zweedse Voorzitterschap ermee instemmen om Eurostat te verzoeken om de toepassing van het VN-handboek over non-profitorganisaties in het systeem van nationale rekeningen aan te bevelen? Dit is namelijk een gebied van het statistische systeem dat de Europese burgers rechtstreeks aanbelangt en dat de deelname van burgers aan vrijwilligerswerk erkenning geeft door deze voor het eerst duidelijk zichtbaar te maken in het statistische systeem.

**Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De Raad kan deze kwestie slechts nader onderzoeken op basis van een voorstel van de Commissie. Tot nu toe heeft de Commissie een dergelijk voorstel echter nog niet voorgelegd.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 7 van Hans-Peter Martin (H-0375/09)**

**Betreft: Griekenland en de toetreding tot de eurozone**

Het Griekse begrotingstekort lag volgens de herziene gegevens van 1997 tot 2003 voortdurend boven de stabiliteitsgrens van drie procent van het BBP. Griekenland had daardoor de criteria voor de toetreding tot de eurozone niet gehaald.

Welke consequenties werden getrokken uit het feit dat Griekenland daardoor op basis van onjuiste gegevens tot de eurozone is toegetreden en hoe wordt verhinderd dat dat bij een ander land opnieuw gebeurt, of beter gezegd met welke consequenties zal dan rekening moeten worden gehouden?

**Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De Raad onderzoekt alle kwesties verband houdende met de rapportage van gegevens in het kader van het Stabiliteits- en groeipact nauwkeurig. Deze gegevens vormen immers de basis voor een correcte uitvoering van het pact. In die zin worden besluiten over de toetreding tot de eurozone, in overeenstemming met de bepalingen van het Verdrag, genomen na een zeer zorgvuldige beoordeling van alle relevante criteria. De Raad is in zijn conclusies van 21 oktober 2004 nader ingegaan op de kwestie van de herziene gegevens van Griekenland voor de periode van 1997 tot 2003. In dat verband verwelkomde de Raad het initiatief van de Commissie om een uitgebreid verslag op te stellen over de Griekse gegevens omtrent de tekorten en schulden (vanaf 1997) teneinde de benodigde conclusies te kunnen trekken, zodat dergelijke ingrijpende herzieningen in de toekomst niet nogmaals plaatsvinden.

De Raad is zich zeer wel bewust van de voortdurende problemen met de kwaliteit van de Griekse gegevens en betreurt de hernieuwde problemen met de Griekse informatie over het huidige jaar en voorafgaande jaren. De Raad zal deze zaak in een van zijn komende bijeenkomsten behandelen op basis van een uitgebreide

beoordeling door de Commissie. Op 10 november 2009 heeft de Raad de Commissie verzocht om eind 2009 een verslag te overleggen en adequate maatregelen voor te stellen voor deze situatie. De Raad is daarnaast verheugd over de toezegging van de Griekse regering om deze kwestie snel aan te pakken.

Met het doel om aanzienlijke herzieningen van gegevens in de toekomst te voorkomen, heeft de Raad in december 2005 Verordening (EG) nr. 3605/93 betreffende de toepassing van het aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten gewijzigd. Door die herziening wordt de verantwoordelijkheid van de lidstaten vergroot om tijdig accurate gegevens te verschaffen. Tevens heeft de Europese Commissie nu de mogelijkheid om de kwaliteit van de gegevens die door de lidstaten worden gerapporteerd, beter te controleren. Indien noodzakelijk kan de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad verslag doen van haar bevindingen.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 8 van Nikolaos Chountis (H-0378/09)**

##### **Betreft: Annulering plaatsing anti-raketschild in Europa**

Zowel de Raad, als de hoge vertegenwoordiger voor het GBVB hebben in de kwestie van de plaatsing van het Amerikaanse anti-raketschild in Polen en Tsjechië het standpunt van de regering-Bush en de Amerikaanse veiligheidsdiensten overgenomen (dat voor een hernieuwde tweedeling in Europa zorgde), in die zin dat ze ofwel weigerden zich uit te spreken, ofwel het onderwerp doorverwezen naar de nationale autoriteiten en/of de NAVO. Op 17 september 2009 maakte de nieuwe Amerikaanse president Barack Obama de annulering van de plaatsing van het anti-raketschild bekend in verband met twijfel omtrent de juistheid van de informatie die aan het plaatsingsbesluit ten grondslag lag.

Kan de Raad een standpunt innemen ten aanzien van de beleidswijziging van de VS in de kwestie van de plaatsing van het anti-raketschild in Europa? Kan de Raad expliciet verklaren dat de annulering van de plaatsing van het anti-raketschild een positieve stap vormt voor de gemeenschappelijke toekomst van de volkeren van Europa?

##### **Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De kwestie van de installatie van een Amerikaans anti-raketschild in lidstaten van de EU is een zaak die verband houdt met de territoriale veiligheid en valt onder de bevoegdheid van de afzonderlijke lidstaten van de EU. De Raad heeft in het verleden dan ook geen formele discussies gevoerd over het besluit om een Amerikaans anti-raketschild in Europa te installeren. Dit onderwerp heeft ook nimmer op de agenda van bijeenkomsten van de Raad gestaan.

Om soortgelijke redenen heeft de EU het onderwerp van een strategisch defensiesysteem tegen raketten op zich nooit aan de orde gesteld in formele discussies met de VS.

Dat betekent dat de Raad in dit stadium geen intenties heeft om de aankondiging van de Amerikaanse president Obama over deze kwestie te bespreken.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 9 van Fiorello Provera (H-0381/09)**

##### **Betreft: Het uitzenden van Al-Aqsa TV door Eutelsat**

De Franse aanbieder van satellietprogramma's Eutelsat blijft de televisiezender Al-Aqsa TV uitzenden, hoewel de programma's van deze zender een rechtstreekse schending vormen van artikel 3b van de EU-richtlijn inzake audiovisuele mediadiensten (2007/65/EG<sup>(4)</sup>). Dergelijke programma's dragen bovendien bij aan een groeiende radicalisering in Europa, die een gevaar vormt voor de Europese veiligheid. Al-Aqsa TV is eigendom van en opgericht en bestuurd door Hamas, een organisatie die op de EU-lijst van terroristen staat. In december

(4) PB L 332 van 18.12.2007, blz. 27.



2008 heeft de Franse omroepautoriteit, de Conseil Supérieur de l'Audiovisuel, Eutelsat in kennis gesteld van het feit dat de inhoud van Al-Aqsa TV in strijd is met artikel 15 van de Franse communicatiewet van 30 september 1986, die iedere vorm van aanzetting tot haat of geweld op grond van ras, religie of nationaliteit verbiedt. Ondanks deze mededeling van de CSA, gaat Eutelsat door met het aanbieden van de Al-Aqsa zender, waarvan de programma's een schending vormen van Europese en Franse wetgeving op audiovisueel gebied.

Heeft de Raad deze kwestie onder de aandacht van de Franse regering gebracht? Welke stappen is de Raad voornemens te ondernemen om een eind te maken aan het uitzenden van Al-Aqsa TV door Eutelsat?

### **Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vraguur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De Raad deelt de bezorgdheid van de geachte afgevaardigde over het gebruik van media om haat of geweld aan te wakkeren.

Zoals het voorzitterschap al heeft gezegd in eerdere antwoorden op soortgelijke vragen van het Europees Parlement, is het uitzenden van televisieprogramma's die aanzetten tot religieuze of rassenhaat onverenigbaar met de waarden die de basis vormen van onze democratieën. Dergelijke uitzendingen zijn dan ook onaanvaardbaar.

Zoals u weet, heeft de Raad, samen met het Europees Parlement in zijn hoedanigheid van medewetgever, op 18 december 2007 de Richtlijn inzake audiovisuele mediadiensten aangenomen. Middels deze richtlijn wordt het wettelijke kader voor tv-uitzendingen en audiovisuele mediadiensten in de EU geactualiseerd. In artikel 3, onder b), wordt het aanzetten tot haat wegens ras, geslacht, godsdienst of nationaliteit verboden.

Het toepassingsgebied van de richtlijn en de bijbehorende jurisdictie kan zich ook uitstrekken tot programma's door organisaties die buiten de EU zijn gevestigd, zoals Al Aqsa, maar uitsluitend indien zij "gebruikmaken van de tot [een] lidstaat behorende satellietcapaciteit". Het is de verantwoordelijkheid van de betreffende lidstaat om, onder supervisie van de Commissie, voor een correcte uitvoering van de richtlijn te zorgen. Dat betekent dat het op grond van voornoemde richtlijn de taak van de betreffende nationale autoriteiten is om de kwestie die de geachte afgevaardigde aan de orde heeft gesteld, zorgvuldig te onderzoeken. Naar de Raad heeft begrepen, heeft de Franse omroepautoriteit in december 2008 een waarschuwing ("mise en demeure") gegeven in verband met het uitzenden van Al Aqsa via Eutelsat. De omroepautoriteit overweegt thans verdere maatregelen.

\*  
\* \*

### **Vraag nr. 10 van Martin Ehrenhauser (H-0383/09)**

#### **Betreft: Operatie ATALANTA - Arrestaties van piraten**

Sinds 8 december 2008 voert de Europese Unie een militaire EVDB-missie ter bestrijding van piraterij en gewapende roofovervallen uit.

Tijdens de hoorzitting op 3 september 2009 in de Subcommissie veiligheid en defensie verklaarde generaal Henri Bentégeat, voorzitter van het Militair Comité van de EU, dat in de loop van het laatste jaar 68 piraten werden gearresteerd en aan Kenia werden overgedragen.

Waarom werden de gearresteerde personen aan Kenia overgedragen?

Op basis van welke rechtsgrondslag zijn dergelijke arrestaties mogelijk?

Mogen alle schepen die bij de operatie ATALANTA betrokken zijn, arrestaties verrichten?

### **Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vraguur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De gearresteerde personen zijn aan Kenia overgedragen op grond van artikel 12 van het Gemeenschappelijk Optreden door de Raad “inzake de militaire operatie van de Europese Unie teneinde bij te dragen tot het ontmoedigen, het voorkomen en bestrijden van piraterij en gewapende overvallen voor de Somalische kust”.

In het kader van dat Gemeenschappelijk Optreden is bepaald dat personen die zich schuldig hebben gemaakt aan piraterij, overgedragen worden aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat of de derde staat die deelneemt aan de operatie en waarvan het schip dat tot gevangenneming is overgegaan, de vlag voert, of aan een lidstaat of een derde staat die die rechtsmacht wil uitoefenen ten aanzien van de bovengenoemde personen.

Aangezien in de betreffende gevallen geen van de staten die aan de operatie deelnamen en piraten gevangen hebben genomen, noch enige andere lidstaat van de EU, in staat of bereid waren om hun rechtsmacht over de van piraterij verdachte personen uit te oefenen, zijn zij overgedragen aan de Republiek Kenia.

Op grond van het Gemeenschappelijk Optreden van de Raad mogen er geen personen aan een derde staat worden overgedragen, indien de voorwaarden voor deze overdracht niet zijn vastgesteld overeenkomstig het toepasselijk internationaal recht. Op de bewuste tijdstippen was Kenia het enige land waarmee de Europese Unie een overeenkomst had gesloten over de voorwaarden voor de overdracht van personen die verdacht worden van piraterij.

De rechtsgrondslag voor de arrestaties is artikel 105 van het Zeerechtverdrag van de VN. Hierin is bepaald dat op volle zee, of op andere plaatsen die buiten de rechtsmacht van enige staat zijn gelegen, iedere staat een piratenschip of piratenluchtvaartuig in beslag mag nemen,

De lidstaten van de EU zijn allemaal partij bij het Zeerechtverdrag. Zij hebben op grond van het eerdergenoemde Gemeenschappelijk Optreden de zeestrijdmacht van de EU toestemming gegeven om de bevoegdheden ten uitvoer te leggen die hen op grond van artikel 105 van het VN-Zerechtverdrag toekomen. Krachtens Resolutie 1816 van de VN-Veiligheidsraad en de bijbehorende vervolgresoluties kunnen dergelijke bevoegdheden worden uitgeoefend met betrekking tot gewapende overvallers in de territoriale wateren van Somalië.

Met betrekking tot de vraag of alle schepen die bij de operatie Atalanta zijn betrokken, arrestaties mogen verrichten, kan ik bevestigen dat het Gemeenschappelijk Optreden van toepassing is op alle lidstaten van de EU die aan de operatie deelnemen.

De modaliteiten van de arrestaties zijn beschreven in door de Raad goedgekeurde planningdocumenten en deze worden door alle schepen die aan de operatie deelnemen in acht genomen, tenzij dat op grond van de betreffende nationale regelgeving niet toegestaan is.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 11 van Vilija Blinkevičiūtė (H-0384/09)**

##### **Betreft: Aanpassing van de voorschriften voor de financiering van het Europees Sociaal Fonds en andere maatregelen tegen sociale neergang**

De gevolgen van de economische teruggang verschillen per EU-land. Sommige landen zullen de crisis snel en gemakkelijk te boven komen, terwijl andere een hogere prijs moeten betalen. Het pijnlijke is dat mensen met de laagste inkomens deze prijs zullen moeten betalen. Hierdoor kunnen armoede en sociale uitsluiting nog verergeren. Litouwen is één van de landen waar de werkloosheid snel toeneemt, terwijl er op pensioenen, sociale uitkeringen en sociale programma's wordt beknot. Regeringen dringen erop aan dat iedereen de broekriem aanhaalt zodat de problemen in een geest van solidariteit kunnen worden opgelost. Het vermogen van de lidstaten zelf is echter beperkt. Het solidariteitsbeginsel moet in de Europese Unie eveneens gelden. Ik twijfel er niet aan of er kunnen manieren worden gevonden om de lidstaten te steunen die het ernstigst door de crisis worden getroffen. Ik zou het Europees Sociaal Fonds (ESF) als voorbeeld willen noemen. Indien de nationale cofinanciering van ESF-projecten tijdelijk werd opgeschort, zouden de beschikbaar gekomen middelen kunnen worden ingezet voor de aanpak van werkloosheid en sociale problemen.

Hoe staat de Raad tegenover de mogelijkheid van tijdelijke opschorting van de nationale cofinanciering van ESF-projecten? Welke andere maatregelen stelt de Raad voor om de sociale neergang in de lidstaten terug te dringen?

## Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De Raad deelt de bezorgdheid van de geachte afgevaardigde met betrekking tot de ernst van de huidige financiële en economische crisis en de gevolgen daarvan voor de meest kwetsbare groepen burgers in de EU.

Zoals bij de afgevaardigden van het Parlement genoegzaam bekend is, heeft de Commissie in juli 2009 een voorstel aan de Raad voorgelegd om de algemene verordening betreffende de Structuurfondsen te wijzigen. De Commissie heeft onder andere voorgesteld om de lidstaten tijdelijk de mogelijkheid te geven om in 2009 en 2010 een verzoek in te dienen voor tussentijdse betalingen door de Commissie zonder daarbij de verplichting om nationale cofinanciering beschikbaar te stellen voor programma's die voor subsidie in aanmerking komen uit het Europees Sociaal Fonds.

Inmiddels is echter duidelijk dat dit voorstel niet op voldoende steun van de lidstaten kan rekenen. Dat is met name een gevolg van het feit dat een aantal lidstaten van mening is dat nationale cofinanciering een van de fundamentele beginselen is van het structuurbeleid van de EU en dat daarvan niet afgeweken mag worden.

Aan de andere kant is de Raad er vast van overtuigd dat er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om de gevolgen van de economische crisis te verminderen voor de lidstaten die het hardst door die crisis getroffen zijn. Daarom onderzoekt de Raad op dit moment alternatieve manieren om de Structuurfondsen voor dit doel te gebruiken; alternatieven die veel beter gericht zijn op de lidstaten die de betreffende steun het hardst nodig hebben. Alle oplossingen die door de Raad worden vastgesteld, zullen uiteraard ter goedkeuring aan het Parlement worden voorgelegd.

Een andere maatregel die bedoeld is om de gevolgen van de crisis te verminderen, is de gewijzigde Verordening tot oprichting van een Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering. Deze verordening is in 2009 herzien als onderdeel van het herstelplan voor de Europese economie teneinde het fonds in staat te stellen om effectiever te reageren ter ondersteuning van werknemers die ontslagen zijn als gevolg van de globalisering, om het toepassingsgebied tijdelijk uit te breiden tot werknemers die hun baan hebben verloren als gevolg van de wereldwijde financiële en economische crisis, en om de werking van het fonds meer in overeenstemming te brengen met zijn solidariteitsdoelstelling.

Daarnaast wordt op dit moment door de Raad en het Europees Parlement een nieuwe faciliteit voor microfinanciering besproken. Dit instrument, dat gezamenlijk met internationale financiële instellingen beheerd zou moeten worden, is bedoeld om kwetsbare groepen mensen een betere toegang tot mikrokredieten te verschaffen zodat zij een eigen bedrijf kunnen opstarten. De faciliteit is eveneens bedoeld voor micro-ondernemingen. Op deze manier wordt getracht de werkloosheid en armoede als gevolg van de huidige financiële en economische crisis te verminderen.

Voor de toepassing van deze faciliteit zou niet alleen gebruik kunnen worden gemaakt van de bestaande structuren van het ESF, maar ook van de ondersteunende maatregelen in het kader van andere communautaire initiatieven als Jeremie en Jasmine. Naar verwachting kan het oorspronkelijk door de Commissie voorgestelde bedrag van 100 miljoen EUR dat vanuit het programma Progress opnieuw wordt toegewezen, door het hefboomeffect meer dan 500 miljoen EUR extra genereren waardoor een bijdrage wordt geleverd aan het herstel van de economieën van de afzonderlijke lidstaten.

\*

\* \*

## Vraag nr. 12 van Laima Liucija Andrikiienė (H-0389/09)

### **Betreft: Werkzaamheden van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en de gevolgen ervan voor de lidstaten van de Raad van Europa**

De Europese Unie is de belangrijkste institutionele partner van de Raad van Europa op zowel politiek als technisch niveau. Hun gemeenschappelijke doelstellingen betreffen de versterking van het gemeenschappelijk Europees rechtsgebied en de ontwikkeling van een coherent systeem voor de bescherming van grondrechten, gericht op criteria voor mensenrechten, de rechtstaat en democratie op het gehele Europese continent. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is één van de instellingen die zijn opgericht om deze gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken en het streeft met name naar de bescherming van de mensenrechten van alle burgers van de lidstaten van de Raad van Europa.

Helaas zijn er ten aanzien van het functioneren van het Hof tekortkomingen waar te nemen. Bij het genoemde Hof zijn circa 100.000 rechtszaken in behandeling en 60.000 hiervan zijn afkomstig uit Roemenië, Oekraïne, Turkije en Rusland (ongeveer 20.000 zaken alleen zijn afkomstig uit Rusland). Bovendien is er een instroom van 2.000 te behandelen zaken per maand en de termijn voor het afhandelen van zaken bij het Hof bedraagt inmiddels zeven jaar. Derhalve zijn verzoekers die in hun eigen land hebben blootgestaan aan mensenrechtenschendingen genoodzaakt bijna tien jaar op een uitspraak te wachten. De trage procedures bij het Hof creëren een situatie die het recht van de verzoekers op een tijdige en eerlijke rechtsgang ondermijnt. Sommige deskundigen beschouwen de situatie als kritiek. Indien in de nabije toekomst geen oplossing wordt gevonden, staat het Hof op het punt zichzelf in diskrediet te brengen.

Hoe beoordeelt de Raad deze situatie? Welke maatregelen is de Raad voornemens te nemen om het werk van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens te verbeteren/bevorderen? Wat zouden de EU-lidstaten op dit gebied kunnen ondernemen?

### Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De Raad is zich volledig bewust van de problemen waaraan de geachte afgevaardigde refereert en is met name bezorgd over de gevolgen van deze situatie die voornamelijk wordt veroorzaakt doordat Rusland Protocol 14 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens nog niet heeft geratificeerd. Dat protocol heeft betrekking op de efficiëntie van het Europees Hof voor de rechten van de mens. In dat protocol is een vereenvoudiging van de procedures van het Hof voorzien en het is bedoeld om de achterstand in de behandeling van zaken weg te werken. Het protocol kan echter pas in werking treden nadat het door alle leden van de Raad van Europa is geratificeerd.

De Europese Unie stelt de ratificatie van Protocol 14 regelmatig op alle niveaus van haar politieke dialoog met Rusland aan de orde. De reacties van Rusland op een mogelijke ratificatie van genoemd protocol door het Russische parlement zijn de laatste tijd positiever van aard. Op grond van sommige signalen zou die ratificatie wellicht eind 2009 kunnen plaatsvinden.

De lidstaten van de EU stellen alles in het werk om het Hof waar mogelijk te ondersteunen, onder andere door als tussentijdse maatregel een Protocol 14bis aan te nemen, alsmede een overeenkomst over de tijdelijke toepassing van een aantal bepalingen van Protocol 14. Protocol 14bis is van toepassing op de lidstaten van de Raad van Europa die dat protocol reeds hebben geratificeerd. De overeenkomst is van toepassing op die lidstaten die verklaard hebben dat zij zich hieraan gebonden voelen. Het Protocol 14bis en de overeenkomst inzake de tijdelijke toepassing introduceren dezelfde procedurele maatregelen met betrekking tot het aantal rechters dat aanvragen beoordeelt en een besluit neemt over de ontvankelijkheid en merites van die aanvragen. Deze maatregelen zijn ook al opgenomen in Protocol 14 en zijn bedoeld om te zorgen dat het Hof in staat is om meer zaken te behandelen. Door deze maatregelen zou het Hof in de praktijk inderdaad beter berekend moeten zijn op de steeds groter wordende stroom aan nieuwe aanvragen en zou de al maar groter wordende achterstand aan te behandelen zaken gaandeweg weggewerkt moeten kunnen worden.

Door de lidstaten en andere partijen wordt echter algemeen erkend dat er op dit punt meer maatregelen nodig zijn. Wat dat betreft, is de EU verheugd over de Conferentie op hoog niveau over de toekomst van het Hof die in februari 2010 in Interlaken zal worden gehouden tijdens het Zwitserse voorzitterschap van het Comité van Ministers van de Raad van Europa. De EU neemt op actieve wijze deel aan de voorbereidingen van deze Conferentie en beschouwt dit onderwerp als een prioriteit voor de Raad van Europa.

\*

\* \*

### Vraag nr. 13 van Justas Vincas Paleckis (H-0392/09)

#### Betreft: Ratificatie van het Energiehandvest

In 1994 heeft Rusland samen met 50 andere landen het Verdrag inzake het Energiehandvest en de bijbehorende documenten ondertekend. Toch heeft Moskou het handvest tot op heden niet geratificeerd. In augustus heeft Rusland officieel geweigerd om het verdrag en het bijbehorende protocol betreffende energie-efficiëntie en daarmee samenhangende milieuaspecten te ratificeren. Ook Belarus en Noorwegen hebben het Energiehandvest niet geratificeerd.

Sinds 2000 tracht de EU tevergeefs Rusland aan te sporen het handvest te ratificeren en vervolgens in de ontwikkeling van energietechnologie te investeren, de energiedistributie te demonopoliseren en de investeringen in de energiemarkt te liberaliseren.

Op EU-niveau werd herhaaldelijk gewezen op de betekenis van het Verdrag inzake het Energiehandvest evenals op het feit dat alle landen die het hebben ondertekend, hun verplichtingen moeten nakomen.

Welke verdere stappen kunnen volgens de Raad worden ondernomen om te garanderen dat die bepalingen in de praktijk worden omgezet?

#### **Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

Het voorzitterschap wil graag op het communautaire standpunt in deze kwestie wijzen, namelijk dat Rusland het Verdrag inzake het Energiehandvest dient te ratificeren zonder dat hierover opnieuw onderhandeld gaat worden. Dit standpunt is tijdens elke bijeenkomst van de energiedialoog tussen Rusland en de EU benadrukt. De EU betreurt het dat Rusland besloten heeft om juist de tegenovergestelde richting in te slaan door zich als ondertekenaar van het Verdrag inzake het Energiehandvest terug te trekken.

De Gemeenschap is bereid te onderzoeken hoe Rusland op doeltreffende wijze aangespoord kan worden om deel te nemen aan het proces voor het in praktijk brengen van het Energiehandvest. Daarom zal de Gemeenschap de tenuitvoerlegging van zowel de bepalingen waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst als de belangrijkste beginselen van het Verdrag inzake het Energiehandvest blijven bevorderen. Dat zal niet alleen gebeuren in het kader van de lopende onderhandelingen over een nieuwe partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Rusland, maar ook tijdens de energiedialoog tussen beide partijen.

Wat de andere landen betreft waaraan de geachte afgevaardigde refereert en die het Verdrag nog niet hebben geratificeerd, onderstreept de Raad dat, in het specifieke geval van Noorwegen, het Noorse lidmaatschap van de Europese Economische Ruimte waarborgt dat het communautaire acquis inzake energie in acht wordt genomen.

Met betrekking tot Belarus wijst de Raad erop dat dit een van de landen is die deel uitmaken van het Oostelijk Partnerschap in welk kader de bepalingen waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst, worden besproken, met name in het Platform over Energiezekerheid.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 14 van Sabine Lösing (H-0394/09)**

##### **Betreft: Verdrag van Lissabon, artikel 41, lid 3, Startfonds**

Welke gevolgen zal de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon hebben voor de begrotingscontrolebevoegdheid met betrekking tot het defensiebudget ("startfonds")? Deze bevoegdheid lag traditiegetrouw eigenlijk bij het Parlement.

Artikel 41, lid 3 van het geconsolideerde verdrag maakt het mogelijk begrotingsmiddelen van de EU snel beschikbaar te stellen. Geldt dit al voor de middelen van de lopende begroting?

Is het inderdaad zo dat, na de inwerkingtreding van het Verdrag, de Raad met gekwalificeerde meerderheid kan beslissen over het bedrag en de besteding van het startfonds en dat het Parlement bijgevolg geen mogelijkheid meer heeft om de begroting te controleren (art. 41, lid 3 EUV)?

#### **Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

In artikel 41, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, als gewijzigd door het Verdrag van Lissabon, is de volgende bepaling met betrekking tot het startfonds opgenomen: "De voorbereiding van de in artikel

42, lid 1, en artikel 43 bedoelde missies die niet ten laste komen van de begroting van de Unie, wordt gefinancierd uit een startfonds ...". Dat startfonds wordt gevormd door de bijdrage van de lidstaten.

In dat artikel is ook voorzien dat de Raad met gekwalificeerde meerderheid besluiten neemt over de procedures voor de instelling en vorming van het startfonds (met name ten aanzien van de in het fonds gestorte middelen), en over het beheer en de financiële controle van het startfonds.

In de huidige begrotingsmiddelen van de EU is een aantal posten opgenomen in verband met voorbereidende maatregelen voor acties in het kader van het Europees Buitenlands en Veiligheidsbeleid. Niettemin bevatten de financiële regels die op dit moment van kracht zijn, geen specifieke bepalingen over de snelle toegang tot begrotingsmiddelen.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 15 van Anna Hedh (H-0395/09)**

##### **Betreft: Programma van Stockholm en kinderrechten**

In het voorstel van het Zweedse voorzitterschap voor een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht (Stockholm-programma) wordt niet gerefereerd aan de ontwikkeling van een EU-strategie voor de rechten van het kind, welke expliciet vermeld stond op de prioriteitenlijst voor de bevordering van de rechten van de burger in de mededeling van de Commissie (COM(2009)0262). Deze prioriteit is essentieel om de tenuitvoerlegging te garanderen van het voorgestelde artikel 2.3.2, en van artikel 3, lid 3, van het Verdrag van Lissabon, die bepalen dat de EU de bescherming van de rechten van het kind dient te bevorderen. Is deze prioriteit om een specifieke reden geschrapt en kan de Raad overwegen haar in het voorstel op te nemen om te waarborgen dat de toezeggingen met betrekking tot kinderrechten adequaat worden uitgevoerd?

##### **Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De Raad is het met de geachte afgevaardigde eens dat het belangrijk is om de rechten van kinderen te bevorderen. De raad wil de aandacht van de geachte afgevaardigde dan ook graag richten op het feit dat de "rechten van kinderen" en de EU-strategie voor de rechten van het kind wel degelijk deel uit maken van het meerjarenprogramma voor een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht (het Stockholm-programma).

Hoofdstuk 2.3.2 is volledig aan de rechten van het kind gewijd. Hierin wordt benadrukt dat die rechten op alle beleidsterreinen van de EU geëerbiedigd dienen te worden. De rechten van het kind dienen in dat beleid op een systematische en strategische wijze in aanmerking te worden genomen. De mededeling van de Commissie "Naar een EU-strategie voor de rechten van het kind" bevat belangrijke overwegingen op dit vlak. Zo dient speciale aandacht uit te gaan naar kinderen in bijzonder kwetsbare situaties, met name naar alleen reizende kinderen in het kader van het immigratiebeleid en naar slachtoffers van kindersmokkel, seksuele uitbuiting of misbruik.

Niettemin dient benadrukt te worden dat bovengenoemd voorstel voor een meerjarenprogramma nog steeds onderwerp van discussie is tussen de organen van de Raad. Dat betekent dat de Raad niet op de definitieve inhoud vooruit kan lopen voordat die werkzaamheden zijn afgerond.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 16 van Liam Aylward (H-0396/09)**

##### **Betreft: Innoverende financiering**

Op zijn laatste bijeenkomst heeft de Raad verklaard dat het verstrekken van klimaatfinanciering niet ten koste mag gaan van de verwezenlijking van de millenniumontwikkelingsdoelstellingen. Kan de Raad nadere informatie verstrekken over hoe "innoverende financiering" een rol kan spelen in de ondersteuning van de MOD's en in de klimaatfinanciering?

## Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

Klimaatverandering is uitgegroeid tot een mondiale uitdaging. De gevolgen van die verandering zijn vandaag de dag al zichtbaar en er dient dan ook onverwijld actie te worden ondernomen. Tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad in oktober hebben de staatshoofden en regeringsleiders het standpunt van de EU bepaald met betrekking tot de aanstaande Conferentie van Kopenhagen. De Europese Raad heeft herhaald dat hij vastbesloten is om een toonaangevende rol op dit punt te spelen en bij te dragen aan het verwezenlijken van een wereldwijde, ambitieuze en veelomvattende overeenkomst. Hoewel de EU klaar is om haar deel van de verantwoordelijkheid in Kopenhagen te nemen, is het niet toereikend als uitsluitend de EU actie onderneemt. Een akkoord over de financiering vormt ook een essentieel onderdeel van de onderhandelingen in Kopenhagen. Wij onderkennen tevens dat het noodzakelijk is om methoden te ontwikkelen voor een optimaal gebruik van nieuwe en duurzame investerings- en financieringsstromen vanuit verschillende bronnen, inclusief innoverende financieringsvormen. Meer in het algemeen heeft de Europese Raad in oktober het volgende verklaard: "Innoverende financiering kan een rol spelen bij het garanderen van voorspelbare financieringsstromen voor duurzame ontwikkeling, met name naar de armste en meest kwetsbare landen."

De gehele internationale gemeenschap is zich thans bewust van het risico dat door de gevolgen van de klimaatverandering de vooruitgang bij het verwezenlijken van de MOD's weer teruggedraaid wordt. Dat is de reden dat die klimaatverandering zowel een ontwikkelings- als milieukwestie is. De klimaatverandering is weliswaar opgenomen in MOD 7, maar het moge duidelijk zijn dat er ook een verband bestaat met andere ontwikkelingskwesties, met name met armoede en honger. Het aanpakken van de negatieve effecten van de klimaatverandering zou dan ook voordelen met zich mee kunnen brengen bij het verbeteren van de voedselzekerheid en het terugdringen van de armoede zoals neergelegd in MOD 1.

Tijdens de Europese Raad in oktober is in dat verband het volgende verklaard: "Tegelijk met de verstrekte financiering van klimaatmaatregelen moeten alle internationale partijen toezeggen dat die financiering de bestrijding van de armoede en het verder werken aan de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling niet zal ondermijnen of in gevaar brengen".

De acties tegen de klimaatverandering dienen met name landenspecifiek te zijn. Dat wil zeggen dat zij duidelijk gebaseerd dienen te zijn op de behoeften, standpunten en prioriteiten van de partnerlanden. Waar aanwezig, dient rekening te worden gehouden met nationale duurzame ontwikkelingsstrategieën, strategieën voor de armoedebestrijding en daaraan gerelateerde beleidsmaatregelen en instrumenten voor het tegengaan van de klimaatverandering.

Ontwikkelingslanden dienen nationale strategieën voor klimaatverandering vast te stellen en uit te voeren en te waarborgen dat deze strategieën in alle relevante sectoren (bijv. landbouw en plattelandsontwikkeling, het beheer van waterbronnen e.d.) volledig in het beleid, de plannen en programma's worden geïntegreerd. Uiteraard dient een en ander vanuit het perspectief van de donoren wel te gebeuren in overeenstemming met de beginselen van zowel samenhang in het ontwikkelingsbeleid als doeltreffendheid van hulp.

Alle landen dienen zich er dan ook toe te verbinden om de koppeling tussen klimaatverandering en ontwikkelingsplanning te verbeteren en om de synergieën tussen enerzijds armoedebestrijding en anderzijds het terugdringen van en aanpassen aan de klimaatverandering te optimaliseren.

\*  
\* \*

### Vraag nr. 17 van Jim Higgins (H-0400/09)

#### Betreft: Werkloosheid in de EU

Is de Raad verontrust over het wegvloeien van grote aantallen banen uit de EU naar landen in het verre Oosten, China en India, en bestaat er beleid om een samenhangende strategie tot stand te brengen ten einde een concurrentiekrachtiger en aantrekkelijker klimaat te scheppen voor het creëren van werkgelegenheid in de EU?

## Antwoord

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De geachte afgevaardigde heeft een wel zeer actuele vraag gesteld over een samenhangende strategie teneinde een concurrentiekrachtiger en aantrekkelijker klimaat te scheppen voor het creëren van banen binnen de EU in een geglobaliseerde economie.

De Raad wil graag haar standpunt onderstrepen dat een open mondiale economie mogelijkheden biedt voor het bevorderen van de groei en het concurrentievermogen in Europa.<sup>(5)</sup> In dat kader wil de Raad met name zijn toezegging herhalen om het interne en externe beleid van de EU op consequente wijze uit te voeren teneinde bij te dragen aan het maximaliseren van de voordelen en het minimaliseren van de kosten van de globalisering.<sup>(6)</sup>

In artikel 125 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is bepaald dat de lidstaten en de Gemeenschap streven naar de “ontwikkeling van een gecoördineerde strategie voor werkgelegenheid en in het bijzonder voor de bevordering van de scholing, de opleiding en het aanpassingsvermogen van de werknemers en arbeidsmarkten die soepel reageren op economische veranderingen”. Om aan deze eis uit het Verdrag te voldoen, heeft de Unie sinds 1997 een Europese werkgelegenheidsstrategie ontwikkeld die in de loop der jaren meer en meer is geïntegreerd in de andere strategieën van de Unie en die sinds 2000 deel uitmaakt van de strategie van Lissabon. Een belangrijk deel van de Europese werkgelegenheidsstrategie wordt gevormd door de zogeheten geïntegreerde richtsnoeren die de Raad opstelt op grond van artikel 128, lid 2, van het EG-Verdrag en waarmee de lidstaten rekening dienen te houden bij hun nationale werkgelegenheidsstrategieën.

De huidige geïntegreerde richtsnoeren zijn tot 2010 van kracht en bestrijken aspecten van macro-economie, micro-economie en werkgelegenheid. Hoewel groei en werkgelegenheid voor al deze aspecten een algemene intrinsieke doelstelling is, houden bepaalde richtsnoeren nauwer verband met het creëren van een concurrentiekrachtiger en aantrekkelijker klimaat voor het scheppen van banen in de EU dan andere. Daarbij kan gedacht worden aan de richtsnoeren die betrekking hebben op het bevorderen van een efficiënte, op groei en werkgelegenheid gerichte allocatie van productiemiddelen, investeringen in O&O, het bevorderen van alle vormen van innovatie, het versterken van de concurrentievoordelen van de Europese industriële basis, het bevorderen van het ondernemerschap en het verbeteren van het klimaat voor KMO's, het functioneren van de arbeidsmarkten, de ontwikkeling van de arbeidskosten en de regelingen voor loonvaststelling.

Wat de strategie voor de toekomst betreft, zijn wij in afwachting van een mededeling van de Commissie.

Met betrekking tot de Europese werkgelegenheidsstrategie na 2010 gaat de aandacht meer in het bijzonder uit naar 30 november 2009, de dag waarop de Raad een politiek debat organiseert over het “te boven komen van de crisis en voorbereiding van de Lissabonagenda na 2010”. Ter voorbereiding op het debat van de Raad heeft het Comité voor de werkgelegenheid een advies voorgelegd inzake de Europese werkgelegenheidsstrategie in het kader van de Lissabonagenda na 2010.<sup>(7)</sup> In dit advies stelt het Comité voor de werkgelegenheid zich op het standpunt dat hervormingen van de arbeidsmarkt aan zowel de vraag- als aanbodzijde bevorderlijk zouden moeten zijn voor meer en betere banen voor iedereen.

\*  
\* \*

<sup>(5)</sup> Zie bijvoorbeeld de globale richtsnoeren voor de economie, PB L 205 van 6.8.2005, blz. 28, inleiding op richtsnoer 13.

<sup>(6)</sup> Zie de conclusies van de Raad van 3.3.2003 (punt 4) en de conclusies van de Raad met betrekking tot “Fatsoenlijk werk voor allen” van 30.1.2006 en 1.2.2006.

<sup>(7)</sup> Doc. 15529/09



**Vraag nr. 18 van Ryszard Czarnecki (H-0406/09)****Betreft: Rusland - een gevaarlijk land voor journalisten**

Hoe reageert de Raad op het feit dat Rusland in de recentste rapporten van de internationale organisatie van journalisten wordt bestempeld als een van de gevaarlijkste landen ter wereld voor journalisten, zoals blijkt uit de talrijke moorden en aanslagen op journalisten in de afgelopen jaren?

**Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

Dat de EU zeer veel waarde aan de mensenrechten hecht, is algemeen bekend. In haar externe betrekkingen dringt de EU er voortdurend op aan dat die mensenrechten volledig geëerbiedigd worden. Het voorzitterschap is zich zeer goed bewust van de bezorgdheid die bij veel afgevaardigden leeft over de situatie van de mensenrechten in Rusland. Zoals wij hebben aangegeven tijdens het recente debat in deze plenaire vergadering over de top tussen de EU en Rusland, delen wij uw bezorgdheid volledig. De Raad is goed bekend met de recente rapporten van de internationale organisatie van journalisten, het comité ter bescherming van journalisten en andere internationale non-gouvernementele organisaties (ngo's) over de gevaren en het geweld waarmee journalisten en verdedigers van de mensenrechten in Rusland worden geconfronteerd, met name in de noordelijke Kaukasus.

Zoals het voorzitterschap ook al in het kader van de OVSE-bijeenkomst van 3 september 2009 heeft verklaard, sluiten wij ons aan bij het oordeel dat zo lang dergelijke misdaden niet worden opgelost, er een klimaat van straffeloosheid in Rusland zal blijven heersen en de daders het gevoel blijven houden dat zij door kunnen gaan met dergelijke handelingen. Aanslagen op journalisten en op verdedigers van de mensenrechten vormen een grote bedreiging voor de democratie, de eerbiediging van de mensenrechten en de rechtsstaat.

Namens de lidstaten van de Europese Unie heeft het voorzitterschap de steeds terugkerende gevallen van bedreigingen van en aanslagen en moorden op journalisten in Rusland, met name in de noordelijke Kaukasus, openlijk en resoluut veroordeeld. Het voorzitterschap heeft er ook bij de Russische autoriteiten op aangedrongen om deze gevallen snel en grondig te onderzoeken en de daders voor de rechter te brengen.

De Europese Unie uit zowel op bilaterale als op multilaterale podia vaak haar bezorgdheid over de veiligheid van verdedigers van de mensenrechten. Tijdens de top tussen de EU en Rusland in Stockholm heeft het voorzitterschap zijn steeds groter wordende bezorgdheid over die verdedigers van de mensenrechten in Rusland aan de orde gesteld. Tijdens het recente overleg over de mensenrechten met Rusland, dat op 4-5 november 2009 in Stockholm heeft plaatsgevonden, is de aandacht met name gericht op de vrijheid van meningsuiting en de situatie van de verdedigers van de mensenrechten, met name in de noordelijke Kaukasus. In het kader van de politieke dialoog tussen de EU en Rusland heeft de Europese Unie om informatie verzocht over het onderzoek naar de afzonderlijke gevallen van de moord op journalisten en verdedigers van de mensenrechten. De Europese Unie zal de processen tegen prominente verdedigers van de mensenrechten en van journalisten in Rusland nauwlettend blijven volgen.

Daarnaast heeft het voorzitterschap diverse bijeenkomsten georganiseerd met Rusland en internationale ngo's over het toegenomen geweld in de afgelopen tijd tegen de verdedigers van de mensenrechten in de noordelijke Kaukasus. Ook heeft het voorzitterschap een ngo-conferentie in Stockholm bijgewoond op 27-28 oktober 2009, in welk kader er aanbevelingen zijn geformuleerd voor mogelijke communautaire acties.

De Europese Unie heeft voorgesteld om met Rusland aan concrete projecten samen te werken om de situatie van journalisten en verdedigers van de mensenrechten te verbeteren. Ik kan de geachte afgevaardigde de verzekering geven dat de Raad alles in het werk zal stellen om zijn acties voort te zetten met het oog op het verbeteren van de mensenrechtensituatie in Rusland.

\*

\* \*

**Vraag nr. 19 van Sławomir Witold Nitras (H-0409/09)****Betreft: Wijziging van de Strategie van de Europese Unie voor het Oostzeegebied**

Ik zou het Zweedse Voorzitterschap van de Raad willen verzoeken aandacht te schenken aan een eventuele wijziging van de Strategie van de Europese Unie voor het Oostzeegebied en het daarmee samenhangende actieplan. Kan de Raad mij mededelen of het mogelijk is verandering te brengen in het beginsel dat alleen projecten voor steun in aanmerking komen die reeds eerder op gang zijn gebracht of goedgekeurd zijn, wanneer deze keuze niet werd goedgekeurd door de partijen die belang hebben bij deze strategie? Het hoofdproject op het gebied van de vervoersinfrastructuur zou de Centraal-Europese Vervoerscorridor CETC-ROUTE 65 moeten zijn, die Scandinavië over de Oostzee verbindt met de regio's die aan het CETC-initiatief deelnemen in Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Kroatië en het gebied van de Adriatische Zee.

In verband hiermee zou ik het Zweedse voorzitterschap willen vragen welk standpunt zij inneemt ten aanzien van opnemings van de Centraal-Europese Vervoerscorridor in bovengenoemd document? Is de Raad van plan iets te ondernemen in deze kwestie?

**Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

Tijdens zijn bijeenkomst van 26 oktober 2009 heeft de Raad conclusies aangenomen over de EU-strategie voor de Oostzeeregio. Deze strategie is op 29-30 oktober ook door de Europese Raad, aangenomen die eveneens de conclusies van de Raad heeft bekrachtigd. Daarnaast is de Commissie verzocht om uiterlijk in juni 2011 aan de Raad een voortgangsverslag te overleggen over de uitvoering van deze strategie.

In zijn conclusies heeft de Raad de Commissie onder andere verzocht om de strategie periodiek te evalueren en waar nodig bij te werken en om de noodzakelijke aanpassingen van het actieplan, dat onderdeel vormt van de strategie, door te voeren.

Het actieplan is een document in beweging, waarbij projecten na een succesvolle uitvoering worden afgevoerd en nieuwe projecten worden ontwikkeld en toegevoegd.

Voorstellen om projecten aan het bestaande actieplan toe te voegen dienen aan de Commissie te worden gericht waarna de Commissie die voorstellen op adequate wijze zal behandelen.

Op dit moment is de Commissie bezig met het oprichten van een groep op hoog niveau bestaande uit functionarissen uit alle lidstaten van de EU die geraadpleegd zullen worden over wijzigingen van de strategie en van het actieplan. Daarnaast zal via een jaarlijks forum de betrokkenheid van alle belanghebbende partijen op alle niveaus in de regio worden gewaarborgd. Met betrekking tot het genoemde project neemt het voorzitterschap voorlopig nog geen standpunt in.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 20 van Pat the Cope Gallagher (H-0411/09)****Betreft: Vredesproces in het Midden-Oosten**

Kan de Raad een geactualiseerde beoordeling geven van de stand van het vredesproces in het Midden-Oosten?

**Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

Het blijft van eminent belang dat de vredesonderhandelingen tussen Israël en de Palestijnen worden hervat. De Raad heeft er bij beide partijen op aangedrongen om onverwijld actie te ondernemen om die vredesonderhandelingen te hervatten en om eerdere overeenkomsten en afspraken te eerbiedigen. Hij heeft beide partijen ook opgeroepen om hun verplichtingen op grond van de routekaart na te komen. De Raad is

van mening dat alle betrokkenen een bijdrage moeten leveren om een sfeer te creëren die een hervatting van de onderhandelingen bevordert, en blijft de inspanningen van de VS op dit punt ondersteunen.

De Raad maakt zich nog steeds grote zorgen over de bouw en uitbreiding van nederzettingen, over het vernielen van huizen en over uitzettingen in de bezette Palestijnse gebieden, inclusief Oost-Jeruzalem. De Raad dringt er bij de Israëlische regering op aan om alle bouw en uitbreiding van nederzettingen te beëindigen, ook in Oost-Jeruzalem en ook de natuurlijke groei, en om alle buitenposten te ontmantelen die sinds maart 2001 zijn opgezet. De Raad is van mening dat nederzettingen op grond van het internationale recht onwettig zijn en een belemmering voor de vrede vormen. De Raad heeft er bovendien bij de Palestijnse Autoriteit op aangedrongen om alles in het werk te stellen om de rust en orde te bevorderen.

De Europese Unie blijft bezorgd over de humanitaire situatie in Gaza en doet een oproep om de Gaza-grensovergangen onmiddellijk en onvoorwaardelijk te openen teneinde de toestroom van humanitaire hulp, commerciële goederen en personen mogelijk te maken. Daarnaast moet er aan de wederopbouw en aan het economisch herstel gewerkt kunnen worden. De Raad doet een oproep aan degenen die de ontvoerde Israëlische soldaat Gilad Shalit gevangen houden, om hem onmiddellijk vrij te laten.

De Raad heeft voortdurend zijn steun uitgesproken voor president Mahmoud Abbas en voor de bemiddelingspogingen van Egypte en de Arabische Liga. Het oplossen van de verdeeldheid tussen de Palestijnen zou een grotere verwijdering tussen de Westoever en Gaza kunnen voorkomen en de mogelijkheden in stand houden om de eenheid te herstellen met het oog op een toekomstige Palestijnse staat. De Raad roept alle betrokkenen op om op een geweldloze basis tot overeenstemming te komen teneinde de situatie in Gaza te verbeteren en verkiezingen mogelijk te maken.

De EU heeft er bij de Arabische landen en andere partners op aangedrongen om in overeenstemming met de routekaart een welwillende houding aan te nemen, zowel politiek als financieel, bij de ondersteuning van de Palestijnse Autoriteit. De EU onderstreept het belang van het Arabische vredesinitiatief en verzoekt Israël en alle Arabische landen om maatregelen te nemen om het vertrouwen te herstellen teneinde het wederzijdse wantrouwen weg te nemen en een sfeer te creëren die bevorderlijk is voor de oplossing van de huidige conflicten.

De oplossingen voor de diverse conflicten, inclusief een duurzame oplossing van de conflicten tussen Israël en Syrië en tussen Israël en Libanon, dienen parallel tot stand te worden gebracht, waarbij de diverse processen elkaar dienen te versterken. In dit licht gaat de EU ervan uit dat Syrië en Israël de vredesonderhandelingen zullen hervatten.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 21 van Antonio Cancian (H-0413/09)**

##### **Betreft: Religieuze symbolen op openbare plaatsen**

Het Europese Hof voor de rechten van de mens heeft op 3 november 2009 de klacht van een Italiaanse vrouw van Finse afkomst aangenomen om de kruisbeelden te laten verwijderen uit de scholen. Een tijd geleden hebben zich gelijkaardige gevallen voorgedaan in Spanje, Duitsland, Frankrijk en Italië, waar in 1988 de Raad van State opmerkte dat het kruisbeeld niet alleen een symbool is van het christendom maar ook waarden vertegenwoordigt die losstaan van deze godsdienst. Is de Raad zich bewust van het gevaar dat deze principiële uitspraak van het Hof van Straatsburg het vertonen op openbare plaatsen van religieuze en culturele symbolen, waaronder zelfs de Europese vlag, die geïnspireerd is op de katholieke Maria-symboliek, ter discussie kan stellen?

##### **Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De geachte afgevaardigde verwijst naar een uitspraak van het Europees Hof in Straatsburg. Het is niet de taak van de Raad om commentaar te leveren op een uitspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens.

Sta mij toe om in deze context de symbolische omschrijving te citeren die de Raad van Europa van de Europese vlag heeft gegeven:

“Tegen de blauwe hemel van de westelijke wereld vertegenwoordigen de sterren de volkeren van Europa in een cirkelvorm, een symbool van eenheid. Hun aantal bedraagt onveranderlijk twaalf, het symbool van volledigheid en perfectie. Net als de twaalf tekens van de dierenriem het gehele universum vertegenwoordigen, staan de twaalf gouden sterren voor alle volkeren in Europa, inclusief degenen die nu nog niet deel kunnen nemen aan het opbouwen van Europa in eenheid en vrede.”

\*  
\* \*

**Vraag nr. 22 van Mairead McGuinness (H-0415/09)**

**Betreft: EU-toezicht op Europese bankensector**

Kan de Raad precies aangeven over welke bevoegdheden de Europese Unie momenteel beschikt op het gebied van toezicht op de bankensector, hoe deze bevoegdheden zijn gestructureerd en of deze structuur naar zijn mening goed functioneert? Acht de Raad verdere bevoegdheden op het gebied van bankentoezicht noodzakelijk en, zo ja, welke?

**Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De taak om een bijdrage te leveren aan een soepele uitvoering van het beleid van de bevoegde autoriteiten in verband met het prudentieel toezicht op kredietinstellingen berust, op grond van artikel 105, lid 5, van het EG-Verdrag, bij het Europees stelsel van centrale banken (ESCB). Indien er aanvullende toezichthoudende taken aan de Europese Centrale Bank (ECB) opgedragen zouden moeten worden, dient teruggevallen te worden op de daartoe strekkende bepaling in lid 6 van datzelfde artikel. Dat betekent dat het toezicht op de bankensector tot nu toe in wezen door de lidstaten wordt uitgevoerd.

In dit verband geeft het Comité van Europese bankentoezichthouders (CEB) advies aan de Europese Commissie over het beleid en regelgevende kwesties met betrekking tot het bancaire toezicht. Daarnaast bevordert het CEB de samenwerking en de convergentie van toezichthoudende praktijken in de Europese Unie. Noch het ESCB (inclusief de ECB) noch het CEB hebben directe toezichthoudende bevoegdheden wat de banken in de EU betreft.

In juni 2009 heeft de Europese Raad verklaard dat uit de financiële crisis duidelijk de noodzaak is gebleken om de regulering van en het toezicht op de financiële instellingen te verbeteren, zowel op Europees als op mondiaal niveau.

De Europese Raad heeft toentertijd ook aanbevolen om een Europees stelsel van financiële toezichthouders (ESFT) op te richten bestaande uit drie nieuwe Europese toezichthoudende autoriteiten (ETA). Doel hiervan was het upgraden van de kwaliteit en consistentie van de nationale toezichthouders, het verbeteren van het toezicht op grensoverschrijdende concerns door de oprichting van colleges van toezicht, en het ontwikkelen van een uniform Europees “rule book” dat op alle financiële instellingen op de interne markt van toepassing is. De Europese Raad heeft daarnaast verklaard “dat het Europees systeem van financiële toezichthouders over bindende en evenredige besluitvormingsbevoegdheden moet beschikken met betrekking tot de vraag of de toezichthouders voldoen aan de uit hoofde van het ene “rule book” en in de desbetreffende communautaire wetgeving aan hen gestelde eisen, en bij een verschil van inzicht tussen de toezichthouders van de lidstaat van ontvangst en de lidstaat van herkomst, ook binnen colleges van toezichthouders, dienen de Europese toezichthoudende autoriteiten ook bevoegd te zijn voor de supervisie op kredietwaardigheidsbeoordelaars.”

Als onderdeel van het algemene wetgevingspakket voor een nieuwe toezichthoudende architectuur voor de EU heeft de Commissie in september van dit jaar een voorstel aan de Raad en het Parlement voorgelegd voor de oprichting van een Europese Bankautoriteit.

Dat voorstel wordt op dit moment bestudeerd door het Parlement en de Raad. Het is bedoeld om de toezichthoudende regelingen in de bancaire sector te verbeteren in overeenstemming met de aanbevelingen van de groep deskundigen op hoog niveau onder voorzitterschap van de heer De Larosière.

Aangezien op de wetgevingsvoorstellen de medebeslissingsprocedure van toepassing is, zal de Raad nauw met het Parlement samenwerken om zo snel mogelijk in het kader van de eerste lezing overeenstemming over die voorstellen te bereiken.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 23 van Charalampos Angourakis (H-0420/09)**

**Betreft: Repressieve maatregelen met het oog op de Wereldklimaattop**

De Deense autoriteiten grijpen in hun ijver om elke protest tijdens de Wereldklimaattop te onderdrukken naar nieuwe, nog hardere repressiemaatregelen die de democratische vrijheden met voeten treden.

Als de regeringsvoorstellen worden aanvaard, zal iemand 12 uur in bewaring kunnen worden gehouden, of 40 dagen hechtenis krijgen wegens “belemmering van de politie in haar werk”, of een geldboete tot 1000 euro voor “ongedisciplineerd gedrag” en “deelname aan in de ogen van de politie verdachte samenscholingen”. Ook wordt hechtenis van 50 dagen voorgesteld voor verstoring van de openbare orde en toebrenging van materiële schade. Tenslotte wordt voorgesteld om videocamera's aan de uitrusting van de politie toe te voegen, en videobewaking aan te brengen in buurten waar de politie rellen verwacht, terwijl ook wordt gesproken over een verbod voor buitenlandse activisten om Kopenhagen binnen te komen en aan de betogingen deel te nemen.

Is het bestaan van deze en andere maatregelen de Raad bekend? Heeft er coördinatie plaatsgevonden tussen politie en andere vervolgings- en repressieorganen van de EU-lidstaten en derde landen, en in hoeverre hebben ook communautaire organen deelgenomen aan de formulering en de toepassing van die maatregelen?

**Antwoord**

Het onderhavige antwoord, dat door het voorzitterschap van de Raad is opgesteld en dat noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur met de Raad in de vergaderperiode van november 2009 van het Europees Parlement in Straatsburg.

De Raad is niet op de hoogte van de maatregelen die volgens de geachte afgevaardigde door de Deense autoriteiten zijn voorgesteld. Op grond van artikel 33 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (vanaf 1 december 2009 artikel 72 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie) vallen maatregelen voor de handhaving van de openbare orde en de bescherming van de binnenlandse veiligheid onder de nationale bevoegdheid van de afzonderlijke lidstaten. De Raad is dan ook van mening dat hij niet over de bevoegdheden beschikt om een standpunt in te nemen over de eventuele beleidsmaatregelen die de Deense regering op dit gebied heeft genomen.

Niettemin wil ik er graag op wijzen dat de Raad met het oog op de doelstelling van de Europese Unie om voor haar burgers een hoog niveau van veiligheid te creëren binnen een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht door het ontwikkelen van een gemeenschappelijke actie door de lidstaten op het vlak van de politiesamenwerking, op 27 december 2007 een aanbeveling<sup>(8)</sup> heeft aangenomen inzake een handboek voor politie- en veiligheidsautoriteiten betreffende de samenwerking bij grote evenementen met een internationale dimensie. De Raad beveelt de lidstaten in dat verband onder meer aan om de samenwerking te verbeteren, met name de praktische samenwerking en de informatie-uitwisseling.

In die zin heeft Denemarken in het kader van de bijeenkomst van de Task Force van de hoofden van politie van 19 oktober 2009 om steun van de lidstaten verzocht, zowel wat de uitwisseling van informatie als wat de detachering van functionarissen betreft. Een dergelijke samenwerking tussen de autoriteiten van de lidstaten is gebruikelijk bij grote evenementen. De Raad is niet betrokken bij de planning en uitvoering van dergelijke maatregelen.

<sup>(8)</sup> Doc. 14143/07 ENFOPOL 171 van 6 december 2007.

\*  
\* \*

## VRAGEN AAN DE COMMISSIE

**Vraag nr. 32 van Marian Harkin (H-0371/09)**

**Betreft: Entrepriise Europe Network**

Het recente initiatief van de Commissie voor bevordering van ondernemerschap onder vrouwen biedt uitstekend de gelegenheid voor versterking van de rol van vrouwen in de maatschappij en voor een actieve integratie van vrouwen op de arbeidsmarkt. In veel gevallen kunnen nieuwe ondernemers bij de traditionele financiële instellingen slechts moeilijk aan financiering komen, vooral in het huidige economische klimaat, hetgeen voor potentiële ondernemers een zware hindernis vormt. Welke stappen heeft de Commissie genomen - naast stimulering van vrouwelijke ondernemers met initiatieven als het ambassadeursplan voor vrouwelijk ondernemerschap - om erop toe te zien dat in haar initiatieven ook praktische zaken aan bod komen rond de start van een bedrijf, zoals toegang tot financiering? Wordt er bij de Commissie bovendien een rapportagesysteem bijgehouden waarmee kan worden nagegaan in hoeverre nieuwe ondernemers toegang tot financiering kunnen krijgen?

### Antwoord

Het verbeteren van de toegang tot financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) is cruciaal voor het ondernemerschap, voor het concurrentievermogen en voor innovatie en groei. De Commissie onderkent dan ook al jaren hoe belangrijk die toegang tot financiering is, ook voor nieuwe ondernemers.

Een belangrijk aspect in deze context is het verbeteren van de beschikbaarheid van risicokapitaal, met name voor net gestarte KMO's met een groot groeipotentieel.

Er zijn nog veel leemten aan de aanbodzijde die aangepakt dienen te worden, zoals het aantrekken van meer investeringen in risicokapitaalfondsen, het stimuleren van meer investeringen door deze fondsen en door business angels, en het verschaffen van een breed scala aan exit-mogelijkheden. Aan de andere kant zijn er ook aspecten aan de vraagzijde die een belemmering vormen voor bedrijven om hun potentieel volledig te ontwikkelen, zoals de investeringsbereidheid van ondernemers.

De financiële instrumenten van het kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie dragen er bijvoorbeeld toe bij om het tekort aan particuliere financieringsbronnen, met name in de voorbereidende en opstartfase van bedrijfsontwikkelingen, aan te vullen. In de periode 2007-2013 is meer dan 1 miljard EUR beschikbaar en het hefboomeffect van deze financiering zou er uiteindelijk toe moeten leiden dat ongeveer 400 000 KMO's kunnen profiteren van leningen of participaties die er anders niet waren geweest. In het kader van het cohesiebeleid van de EU wordt middels het initiatief Jeremie (Joint European Resources for Micro to medium Enterprises) getracht om de toegang tot financiering voor KMO's en het opstarten van nieuwe bedrijven te bevorderen. Tot nu toe is ongeveer 3,1 miljard EUR uit operationele programma's die gefinancierd worden door het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling (EFRO) rechtmatig vastgelegd om in het kader van Jeremie in KMO's te investeren. Ook de Europese Investeringsbank heeft de leningfaciliteit voor KMO's tot 30 miljard EUR verhoogd voor de periode van 2008-2011 om de toegang tot kredieten voor KMO's een impuls te geven teneinde de gevolgen van de financiële en economische crisis op te kunnen vangen.

De Small Business Act (SBA) van juni 2008 bevat de belangrijkste beleidsmaatregelen van de Commissie voor de ondersteuning van KMO's en ondernemers, inclusief een betere toegang tot bankkredieten en het sneller doorvoeren van hervormingen. De SBA is bedoeld om de algemene benadering van het ondernemerschap te verbeteren, om het beginsel "Denk eerst klein" steviger te verankeren in de initiatieven en het beleid van de Commissie en de lidstaten en om KMO's te ondersteunen bij het aanpakken van problemen die hun ontwikkeling belemmeren.

De SBA bevat maatregelen met betrekking tot de investeringsbereidheid van ondernemers, waarmee KMO's of ondernemers een beter inzicht krijgen in de twijfels van de verschaffers van de externe financiering, d.w.z. banken, business angels of risicokapitaalfondsen. Tijdens een workshop voor vrouwelijke ondernemers in september 2009 is een aantal ondersteunende diensten in kaart gebracht op het gebied van de investeringsbereidheid in vrouwelijke ondernemers. Tevens is besproken op welke wijze regelingen voor investeringsbereidheid aangepast zouden kunnen worden aan de behoeften van vrouwelijke ondernemers.

Gelijkheid tussen mannen en vrouwen is ook een specifieke doelstelling van het cohesiebeleid van de EU. Deze doelstelling wordt middels een tweeledige aanpak gerealiseerd:

Met cofinanciering van het EFRO en het Europees Sociaal Fonds (ESF) ontwikkelen lidstaten en regio's veel projecten die specifiek op vrouwen zijn gericht teneinde hun integratie op de arbeidsmarkt te bevorderen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om maatregelen en projecten om de toegang tot financiering voor vrouwelijke ondernemers te verbeteren en om hun zakelijke motivatie en creativiteit te stimuleren en financieel te ondersteunen.

Bij de opzet van de operationele programma's van het cohesiebeleid is niet alleen rekening gehouden met de effecten daarvan op de gendergelijkheid, maar ook met de gevolgen voor andere specifieke doelgroepen.

In het kader van het terugdringen van de administratieve belasting is de Commissie daarnaast bezig met het verlagen van de kosten en het bekorten van de tijd die nodig is om een bedrijf op te starten. In 2006 is er een specifieke maximale termijn vastgesteld voor het opstarten van een bedrijf in Europa: één week of minder. De Commissie houdt de voortgang in de gaten en ondersteunt de lidstaten bij hun pogingen om die doelstelling te bereiken: in 2007 was er gemiddeld twaalf dagen nodig om een bedrijf op te starten en bedroegen de kosten 485 EUR; in 2009 was dit teruggebracht tot gemiddeld acht dagen en 417 EUR.

De Commissie zal de vooruitgang met betrekking tot het KMO-beleid nauwlettend blijven volgen in het kader van het partnerschap van Lissabon voor groei en werkgelegenheid.

De Commissie zal binnenkort een verslag presenteren over de tenuitvoerlegging van de SBA.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 34 van Georgios Papanikolaou (H-0373/09)**

##### **Betreft: Koppeling van ontwikkeling en arbeidsmarkt aan immigratiebeleid**

Economische ontwikkeling vormt een belangrijke doelstelling van de EU. De verwezenlijking hiervan hangt af van veel factoren waaronder een goede werking van de arbeidsmarkt in de EU. De koppeling van immigratie aan de vraag op de arbeidsmarkt is één van de vereisten van het Europese immigratiebeleid en de totstandbrenging hiervan kan een belangrijk instrument zijn om ontwikkeling te bevorderen. Deze koppeling kan voordelig zijn voor de lidstaten die met migratiedruk kampen, alsook voor de immigranten zelf die bij de toegang tot de arbeidsmarkt feitelijk benadeeld worden. Tegelijkertijd kan zij legale immigratie aantrekkelijker maken en het fenomeen van illegale immigratie beperken.

Welke acties heeft de Commissie ondernomen om concreet bij te dragen aan de koppeling tussen de behoeften van de arbeidsmarkt en het migratiebeleid?

Welke maatregelen is zij voornemens in de nabije toekomst te treffen?

##### **Antwoord**

In het afgelopen decennium is het belang van de arbeidsmigratie voor de werkgelegenheid in Europa toegenomen. In het komende decennium zal de Unie geconfronteerd worden met een snel vergrijzende en krimpende beroepsbevolking. De beroepsbevolking is in het afgelopen decennium gegroeid, maar de populatie zal in de periode tussen 2010 en 2020 gemiddeld met meer dan één miljoen personen per jaar afnemen. Zonder een toestroom van immigranten neemt die afname veel drastischer toe. Het succesvol beheren van die immigratie wordt dan ook een essentieel element van de structurele hervormingen die nodig zijn om op de uitdagingen van een vergrijzende populatie en het in stand houden van de economische groei berekend te zijn.

Ondanks de significante bijdrage van immigratie aan de groei en werkgelegenheid, is er sprake van een aantal problemen bij het beheren van de arbeidsimmigratie in de EU. De werkgelegenheidspercentages van immigranten, met name van bepaalde categorieën immigranten met een laag opleidingsniveau, van vrouwelijke immigranten en van nieuwkomers, liggen beneden het gemiddelde. Immigratie leidt ook vaak tot "intelligentieverspilling" wanneer goed opgeleide immigranten banen moeten accepteren waarvoor slechts een laag opleidingsniveau is vereist. Daarnaast zijn er signalen die wijzen op een toenemende discriminatie en vreemdelingenhaat in de huidige economische crisisperiode.

In de strategie voor de periode na 2010 zullen deze kwesties aangepakt moeten worden middels aanvullingen op de recente beleidsinitiatieven van de Commissie op het gebied van toelatingsregels en onregelmatige

werving. Er zijn beleidsmaatregelen nodig om te zorgen dat het volledige potentieel van de stromen arbeidsmigranten wordt benut voor een optimale werkgelegenheid en groei. Tot die communautaire maatregelen behoren prikkels voor immigranten om te gaan werken en een ondersteuning van de infrastructuur van de arbeidsmarkt om in te spelen op de vaak specifieke behoeften van arbeidsmigranten. Deze prioriteiten zouden ondersteund kunnen worden via het Europees Sociaal Fonds. Hoewel de nadruk per land kan verschillen, dient er altijd ook speciale aandacht uit te gaan naar de genderdimensie en naar het bestrijden van discriminatie en vreemdelingenhaat in de EU.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 35 van Bernd Posselt (H-0374/09)**

##### **Betreft: Demografie**

Welke balans maakt de Commissie op aangaande haar activiteiten op het gebied van demografie, in het bijzonder wat de gezins- en kindvriendelijkheid betreft, en welke lidstaten springen er volgens de studies van de Commissie bijzonder uit? Werd in dit verband ook een onderzoek ingesteld naar de mogelijkheden en de gevolgen van een ouderschapsuitkering die een van beide ouders toestaat thuis te blijven?

##### **Antwoord**

Aangezien de demografische verandering een uitdaging is waarmee alle lidstaten worden geconfronteerd, heeft de Commissie de nadruk gelegd op het bevorderen van een gemeenschappelijke strategie voor de lange termijn. In haar Mededeling uit 2006 "De demografische toekomst van Europa: probleem of uitdaging?"<sup>(9)</sup> heeft de Commissie vijf belangrijke beleidsreacties op de vergrijzing in kaart gebracht: 1) een demografische heropleving, 2) meer banen en een langer en beter werkzaam leven, 3) een grotere productiviteit, 4) opvang en integratie van migranten, en 5) gezonde overheidsfinanciën. Deze vijf beleidsdoelstellingen zijn nog steeds relevant en zijn bevestigd in de recente Mededeling over het "Opvangen van de gevolgen van de vergrijzing in de EU".<sup>(10)</sup>

Doelstelling van de Commissie is het ondersteunen van de lidstaten aangezien zij verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van de beleidsmaatregelen als reactie op de demografische veranderingen. Zij dienen de effecten van dit verschijnsel op een optimale manier te beheren. De strategie van Lissabon biedt hiervoor het algemene kader. Daarnaast bevordert de Commissie het Europese debat over demografische veranderingen en biedt zij een platform voor het uitwisselen van wederzijdse (leer)ervaringen via het tweejaarlijkse Europese demografieforum en het eveneens tweejaarlijkse Europese demografieverslag.<sup>(11)</sup> Daarnaast heeft de Commissie in 2007 ook een adviesgroep opgericht bestaande uit overheidsdeskundigen op het gebied van demografische kwesties.

Het gezinsbeleid is weliswaar het exclusieve domein van de lidstaten, maar de Commissie kan hierbij niettemin een nuttige rol spelen. Tegen deze achtergrond ondersteunt de Commissie de Europese Alliantie voor gezinnen, die in het voorjaar van 2007 door de Europese Raad is geïntroduceerd. Die Alliantie dient als platform voor de uitwisseling van kennis en goede praktijken over gezinsvriendelijke beleidsmaatregelen in de lidstaten. De Commissie heeft een aantal initiatieven in gang gezet om de uitwisseling tussen de lidstaten te bevorderen, zoals de ontwikkeling van een webportaal, de organisatie van seminars over beste praktijken, het oprichten van een netwerk van academische deskundigen, de publicatie van een brochure over de manier waarop gezinsvriendelijke projecten gefinancierd kunnen worden via de Structuurfondsen van de EU, en het opzetten van een samenwerking met de OESO in verband met een gezinsdatabank.

Het is moeilijk om vast te stellen wat het meest effectieve gezinsbeleid in Europa is, omdat de lidstaten verschillende beleidsdoelstellingen hebben. In sommige lidstaten ligt de prioriteit bij het verhogen van het nationale geboortecijfer door (echt)paren te helpen om hun gezinsplannen te realiseren. In andere lidstaten maakt de ondersteuning van het gezinsleven deel uit van een groter project voor het bevorderen van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Sommige landen beschouwen maatregelen om de kinderarmoede te bestrijden of om ongelijkheden in inkomens te verminderen als de beste aanpak. Voor informatie over de wijze waarop de lidstaten hun uiteenlopende doelstellingen realiseren, wordt naar de diverse verslagen

<sup>(9)</sup> COM(2006)571 definitief.

<sup>(10)</sup> COM(2009)180 definitief.

<sup>(11)</sup> <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=611&langId=en>



verwezen die de Commissie regelmatig opstelt (bijvoorbeeld het verslag over de gelijkheid van mannen en vrouwen,<sup>(12)</sup> het gezamenlijk verslag over sociale bescherming en sociale inclusie,<sup>(13)</sup> het verslag over de sociale situatie<sup>(14)</sup> en het Europese demografieverlag).

Tot slot informeert de Commissie de geachte afgevaardigde dat zij geen opdracht heeft gegeven voor een specifieke studie naar de mogelijkheden en eventuele gevolgen van een “ouderschapsuitkering”.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 36 van Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0390/09)**

**Betreft: Herstel van de economie en versterking van de werkgelegenheid**

Gespreksonderwerp nummer één op dit moment is de vraag hoe we tot herstel van de economie kunnen komen, in combinatie met versterking van de werkgelegenheid c.q. verlaging van de werkloosheid.

Hoe kunnen de structurele aanpassingen en de sanering van de financiële sector worden gecombineerd met een expansionistisch financieel-economisch beleid (dat door velen als een *conditio sine qua non* wordt beschouwd voor versterking van de werkgelegenheid)? Is de Commissie van mening dat de onlangs door haar op dit vlak voorgestelde maatregelen, zoals de wijzigingen aan het Fonds voor aanpassing aan de globalisering en het nieuwe mechanisme voor mikrokredieten, volstaan om de werkgelegenheid in Europa te versterken, of denkt ze dat er behoefte bestaat aan een nieuwe, coherente Europese strategie voor de werkgelegenheid? Gaat de Commissie nieuwe initiatieven in die richting ontplooien of is ze van oordeel dat dat een verantwoordelijkheid van de regeringen van de lidstaten is? Hoe wordt gezorgd voor coherentie van de verschillende nationale beleidsmaatregelen op het gebied van de werkgelegenheid, teneinde schade aan de interne Europese markt en de sociale cohesie op Europees niveau te vermijden?

**Antwoord**

In juni 2009 heeft de Commissie een mededeling over “een gezamenlijk engagement voor de werkgelegenheid” aangenomen als reactie op de gevolgen van de crisis voor de werkgelegenheid. In die mededeling worden drie actieprioriteiten genoemd: werkgelegenheid behouden, banen scheppen en de mobiliteit bevorderen; vaardigheden verbeteren en vraag en aanbod op de arbeidsmarkt op elkaar afstemmen; en de toegang tot de arbeidsmarkt verbeteren. Deze drie kernprioriteiten werden door de Europese Raad van juni 2009 goedgekeurd. In de mededeling wordt tevens voorgesteld de financiële instrumenten van de EU aan te wenden om de lidstaten te helpen de economie er weer bovenop te krijgen. Het gaat hierbij om de Europese structuurfondsen en het Europees Fonds voor de aanpassing aan de globalisering (EFG).

Het doel van het EFG is solidariteit te betonen met en steun te verlenen aan werknemers die als gevolg van belangrijke structurele veranderingen in de mondiale handelspatronen of (tot eind 2011) als gevolg van de wereldwijde financiële en economische crisis zijn ontslagen. Door de recente herziening van de EFG-verordening wordt het voor de lidstaten gemakkelijker om toegang tot het fonds te krijgen en kunnen zij een groter aantal werknemers gedurende een langere periode ondersteunen.

Daarnaast heeft de Commissie een voorstel gedaan voor een nieuw microfinancieringsinstrument waarmee mikrokredieten en garanties kunnen worden verstrekt aan personen die hun baan zijn kwijtgeraakt en die een eigen bedrijf willen starten.

De financiële crisis lijkt over zijn dieptepunt heen. Er zijn aanwijzingen dat de daling van het bbp is gestagneerd en dat de aandelenbeurzen zich herstellen. Op de arbeidsmarkt blijft het echter kwakkelend; de werkloosheid zal naar verwachting nog verder toenemen. Er wordt reeds gesproken over mogelijke exitstrategieën die de EU-economieën uit het slop moeten trekken. Het is van wezenlijk belang dat deze exitstrategieën op de juiste wijze en op het juiste moment worden uitgevoerd zodat het herstel van de arbeidsmarkten niet in gevaar komt. Naarmate de economie sterker begint te worden, vindt er een verschuiving van oriëntatie plaats: de klemtoon ligt niet langer op de arbeidsmarkt maar voortaan gaat het erom dat de crisismaatregelen voorzien in de behoefte aan structurele hervormingen op de langere termijn en de noodzakelijke herstructurering niet

<sup>(12)</sup> <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0077:FIN:NL:HTML>

<sup>(13)</sup> [http://ec.europa.eu/employment\\_social/spsi/docs/social\\_inclusion/2009/cons\\_pdf\\_cs\\_2009\\_07503\\_1\\_nl.pdf](http://ec.europa.eu/employment_social/spsi/docs/social_inclusion/2009/cons_pdf_cs_2009_07503_1_nl.pdf)

<sup>(14)</sup> <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=675&langId=en>

in de weg staan. Gelet op de huidige en toekomstige begrotingsbeperkingen is het bijzonder belangrijk de doeltreffendheid van de arbeidsmarktmaatregelen te meten en waar mogelijk te verbeteren.

Het is de taak van de Commissie de herstelmaatregelen en de exitstrategieën in heel Europa te coördineren, omdat veel van de maatregelen van de lidstaten spill-overeffecten kunnen hebben. Structurele hervormingen die groei door een hogere productiviteit en een beter gebruik van het arbeidspotentieel bevorderen, zijn van cruciaal belang.

Exitstrategieën voor arbeidsmarktbeleid moeten niet langer gericht zijn op maatregelen voor de korte termijn die tot doel hebben verdere ontslagen van werknemers te voorkomen, maar op meer productieve structurele maatregelen. Deze verschuiving dient ertoe werkgelegenheid en groei te stimuleren door een toename van het werkaanbod, waarbij positieve overgangen op de arbeidsmarkt worden bevorderd, en te voorkomen dat langdurige werkloosheid vaste voet aan de grond krijgt.

De exitstrategieën van de lidstaten moeten na 2010 in de Lissabonstrategie en de Europese werkgelegenheidsstrategie worden opgenomen. De noodzaak van structurele hervormingen zal in de toekomstige strategie centraal komen te staan, waarbij rekening wordt gehouden met de macro-economische situatie in elke lidstaat. In dit verband onderstreept de Commissie dat in de huidige crisis uitzonderlijke steun via het macro-economische beleid, inclusief het begrotingsbeleid, onontbeerlijk is. Dergelijke steun kan echter alleen maar effectief zijn als hij tijdelijk is. Anders ontstaat de verwachting dat de belastingen in de toekomst zullen stijgen, wat leidt tot meer besparingen. Omdat de fiscale marges ontoereikend zijn, kan verder blijken dat voortzetting van het expansionistische begrotingsbeleid onmogelijk is. Daarom is de Raad op 20 oktober 2009 overeengekomen dat de budgettaire stimuleringsmaatregelen tijdig moeten worden ingetrokken. Wanneer de ramingen van de Commissie blijven wijzen op een zich versterkend en een geleidelijk zichzelf in stand houdend herstel, moet de begrotingsconsolidatie in alle EU-lidstaten uiterlijk in 2011 beginnen. Er moet rekening worden gehouden met de specifieke situatie van landen, en een aantal onder hen moet reeds eerder werk maken van de consolidatie.

Op 24 november 2009 heeft de Commissie een document goedgekeurd waarin zij haar eerste overwegingen over de brede beleidsrichtsnoeren voor de toekomstige EU 2020-strategie uiteenzet en alle belanghebbenden oproept hun standpunt kenbaar te maken. De Commissie is van plan haar voorstellen voor de toekomstige EU 2020-strategie begin 2010 in te dienen, op tijd voor de Europese Voorjaarsraad.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 37 van Justas Vincas Paleckis (H-0393/09)**

##### **Betreft: Behoud van werkgelegenheid in de industrie**

Volgens experts is in Litouwen de ernstigste fase van de recessie al voorbij. In september 2009 gaf de Commissie nog een positieve beoordeling van de maatregelen die het land heeft genomen om de conjunctuur opnieuw aan te zwengelen. Toch vertoont het bruto binnenlands product in het derde trimester van dit jaar een nieuwe daling met 14,3% ten opzichte van dezelfde periode van vorig jaar. Geraamd wordt dat het BBP van Litouwen er dit jaar met 20% op achteruit zal gaan. Het is dan ook duidelijk dat zich in het land niet dezelfde tekenen van economische stabilisering voordoen als in de rest van Europa.

Hoe denkt de Commissie de landen van de Europese Unie ter hulp te komen die, zoals Litouwen, zwaar te lijden hebben onder de crisis? Welke extra maatregelen stelt de Commissie voor om de werkgelegenheid in de industrie en de verwerkende sectoren in stand te houden en nieuwe banen te creëren?

##### **Antwoord**

Reacties op de crisis, met name op de gevolgen voor de werkgelegenheid, zijn eerst en vooral de verantwoordelijkheid van de lidstaten. Toch heeft de Commissie sinds de financiële en economische crisis in het najaar van 2008 uitbraak een aantal initiatieven genomen om het effect ervan op de arbeidsmarkt te beperken.

In november 2008 heeft de Commissie het Europees economisch herstelplan aangenomen. In het plan wordt opgeroepen tot gecoördineerd optreden in alle lidstaten en tot het doen van "slimme" investeringen die de Unie langdurige voordelen moeten opleveren. Ook wordt in het plan benadrukt hoe belangrijk het is om een geïntegreerd flexicuritybeleid ten uitvoer te leggen teneinde de Europese burgers te beschermen tegen de negatieve effecten van de economische crisis.

De meest recente indicaties zijn dat de daling van het bruto binnenlands product (BBP) is afgevlakt en dat de aandelenmarkten zich herstellen. Niettemin is de situatie op de arbeidsmarkt nog altijd somber aanzien. Voorspeld wordt dat de werkloosheid nog verder zal toenemen. De lidstaten en de Commissie zijn daarom besprekingen begonnen over mogelijke exitstrategieën om economieën uit de recessie te leiden. Het is echter van cruciaal belang dat deze exitstrategieën ten uitvoer worden gelegd op een tijdstip waarop zij het herstel van de arbeidsmarkten niet in gevaar zullen brengen.

De rol die de Commissie hierbij speelt bestaat in de coördinatie van zowel de herstelmaatregelen als de exitstrategieën in heel Europa, omdat veel van de maatregelen die de lidstaten zullen nemen naar verwachting grensoverschrijdende effecten zullen hebben. Bestaande maatregelen voor de korte termijn moeten worden vervangen door nieuwe maatregelen waarmee structurele uitdagingen worden aangepakt. Om dit doel te bereiken is het essentieel dat het scheppen van banen en het aan het werk houden van mensen wordt gestimuleerd.

In het Europees economisch herstelplan wordt het belang van het Europees Sociaal Fonds (ESF) voor het verminderen van de effecten van de crisis onderstreept. De EU heeft belangrijke veranderingen doorgevoerd om de toegang tot het ESF te vergemakkelijken, waaronder:

- uitstel van de datum om in aanmerking te komen voor de programma's in de periode 2000-2006 tot 30 juni 2009, waardoor het voor de lidstaten mogelijk wordt om 7 miljard EUR aan ongebruikte financieringsmiddelen in te zetten;
- verhoging van de voorschotten voor de programma's in de periode 2007-2013, waaronder 1,76 miljard EUR extra uit het ESF voor de lidstaten. In totaal is in de periode 2007-2009 ruim 6,1 miljard EUR aan voorschotten toegewezen aan de lidstaten;
- om zo snel mogelijk een begin te maken met de tenuitvoerlegging van de ESF-programma's, heeft men de lidstaten laten weten dat het ESF 100 procent van de kosten voor het opstarten van mogelijke projecten voor haar rekening zou nemen indien er niet onmiddellijk nationale financiering beschikbaar was, mits de lidstaten zelf de financiering van de projecten konden voortzetten tot aan het einde van de programmeringsperiode;
- de mogelijkheid om gebruik te maken van de betaling van vaste bedragen is uitgebreid, hetgeen gunstig is gebleken voor zeer kleine projecten die in aanmerking konden komen voor de betaling van een bedrag ineens van maximaal 50 000 EUR.

Tussen 2007 en 2013 moet aan Litouwen 5,9 miljard EUR worden toegewezen uit de structuurfondsen, waarvan 1 miljard EUR rechtstreeks afkomstig is uit het ESF. Deze financiële steun moet Litouwen helpen de negatieve gevolgen van de crisis aan te pakken en zich voor te bereiden op herstel.

In juli 2009 heeft de Commissie op verzoek van de Litouwse autoriteiten het Litouwse operationeel programma in het kader van het ESF voor de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen gewijzigd. De nationale financiering werd verlaagd tot het minimum van 15 procent dat vereist is op grond van de verordeningen inzake de structuurfondsen en er werd financiële steun beschikbaar gesteld voor het opzetten van nieuwe bedrijven. Deze maatregel is vooral van belang voor Litouwen waar de toegang tot financiering voor bedrijven, met name zeer kleine, lastig is.

Bovendien heeft Litouwen een aanvraag ingediend voor een bijdrage uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering (EFG) ter bestrijding van collectief ontslag. De aanvraag betreffende Alytaus Tekstiele is in 2008 door de begrotingsautoriteit goedgekeurd. Vier andere aanvragen van Litouwen worden momenteel door de Commissie onderzocht.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 38 van Liam Aylward (H-0397/09)**

##### **Betreft: Armoede en ESF**

De meest kwetsbaren in onze maatschappij worden het hardst getroffen door de huidige economische crisis. Hoe wil de Commissie de armoede in de Europese Unie, en met name het aantal daklozen in de lidstaten, verminderen? Hoe wil de Commissie waarborgen dat het Europees Sociaal Fonds (ESF) zo doeltreffend mogelijk wordt gebruikt om deze problemen aan te pakken? Over welke indicatoren beschikt de Commissie om de resultaten van dit fonds op de betrokken beleidsterreinen te evalueren?

## Antwoord

Het vormgeven en uitvoeren van reacties op de crisis, in het bijzonder op de gevolgen ervan voor de werkgelegenheid en de sociale situatie, is eerst en vooral de verantwoordelijkheid van de lidstaten. De Commissie herinnert eraan dat de lidstaten gemiddeld 27 procent van hun bruto binnenlands product (BBP) besteden aan sociaal beschermingsbeleid. Gelet op dit feit kan de EU een belangrijke rol vervullen door de lidstaten te ondersteunen bij hun inspanningen om de negatieve gevolgen van de crisis aan te pakken via beleidscoördinatie en de inzet van de financiële instrumenten van de EU.

De open coördinatiemethode op het gebied van sociale bescherming en sociale integratie ondersteunt de inspanningen van de lidstaten door middel van activiteiten op het vlak van wederzijds leren en netwerkvorming, de ontwikkeling van statistische instrumenten en indicatoren, en de verbetering van de kennis voor het ontwerpen van beleid. In reactie op de actuele situatie zijn er vrijwillige informatie-uitwisselingen georganiseerd over de sociale situatie en de beleidsreacties daarop in het kader van het Comité voor sociale bescherming. Daarnaast wordt er regelmatig geactualiseerde informatie gepubliceerd in de vorm van gezamenlijke beoordelingen door de Commissie en het Comité voor sociale bescherming. De tweede gezamenlijke beoordeling zal op 30 november 2009 aan de Raad van ministers worden gepresenteerd.

De huidige crisis vraagt om snelle strategieën op het gebied van sociale integratie die zijn gericht op het verschaffen van een toereikend minimuminkomen, het versterken van de banden met de arbeidsmarkt en de toegang tot diensten van voldoende kwaliteit. Het Comité voor sociale bescherming is verantwoordelijk voor het toezicht op de tenuitvoerlegging van sociale integratiestrategieën in de lidstaten. Bovendien is de Commissie, in het kader van de controle van de voortgang van de open coördinatiemethode op het gebied van sociale bescherming en sociale integratie, bezig met de afronding van een voorstel voor een gezamenlijk verslag over sociale bescherming en sociale integratie voor 2010 dat specifiek gaat over huisvesting en dakloosheid. Het verslag zal informatie bevatten over de voortgang die tot op heden is geboekt en de beleidsterreinen aangeven waaraan in de toekomst zal moeten worden gewerkt.

De EU erkent het belang van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting, en heeft een aanzienlijke hoeveelheid middelen uit het Europees Sociaal Fonds (ESF) voor dit doel bestemd. Het ESF komt ten goede aan mensen die reeds te maken hebben met sociale uitsluiting en ondersteunt acties om armoede te voorkomen en verminderen door middel van vroegtijdige interventie. Tot dergelijke maatregelen behoren onder meer de ontwikkeling van vaardigheden en kennis, de verbetering van het aanpassingsvermogen van werknemers en de bestrijding van vroegtijdig schoolverlaten.

De operationele programma's in het kader van het ESF zijn vastgesteld voor de crisis uitbrak. Lidstaten kunnen de Commissie echter verzoeken in te stemmen met een wijziging van hun operationele programma's. Een aantal lidstaten heeft dat gedaan terwijl andere in staat zijn gebleken om de bestaande operationele programma's te benutten in reactie op de negatieve gevolgen van de crisis.

De Commissie herinnert eraan dat de lidstaten volledig verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van het beleid en voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de programma's. De beoordeling of deze doelstellingen zijn gerealiseerd wordt uitgevoerd aan de hand van de richtsnoeren bij de verordeningen van de Commissie die van toepassing zijn op de structuurfondsen. Zo kunnen ESF-begunstigden bijvoorbeeld worden onderverdeeld in verschillende groepen op basis van kwetsbaarheid, zoals migranten of gehandicapten of op basis van hun status op de arbeidsmarkt als langdurig werkloze of inactieve burger. Elke lidstaat kan aanvullende criteria toevoegen om hun eigen individuele omstandigheden tot uitdrukking te laten komen.

\*  
\* \*

### Vraag nr. 39 van Brian Crowley (H-0403/09)

#### Betreft: Dell en het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering (EGF)

In september 2009 kondigde de Commissie aan dat er 14,8 miljoen euro wordt vrijgemaakt uit het EGF om de ontslagen werknemers van Dell te ondersteunen. De werknemers hebben in het kader van deze steun recht op opleiding en herscholing, arbeidstrajectbegeleiding en studietoelagen. Kan Commissie meedelen hoe het momenteel staat met dit steunpakket?

**Antwoord**

De begrotingsautoriteit van de EU onderzoekt momenteel de voorgestelde bijdrage uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering (EFG) aan een pakket actieve arbeidsmarktmaatregelen bedoeld voor de re-integratie in de arbeidsmarkt van ontslagen werknemers van Dell en enkele van zijn toeleveranciers. Indien de begrotingsautoriteit de bijdrage goedkeurt, zal deze zo snel mogelijk aan Ierland worden uitgekeerd.

Ondertussen profiteren de getroffen medewerkers al van de maatregelen die uit het EFG kunnen worden medegefinancierd. De Ierse autoriteiten hebben snel gereageerd op de aankondiging van de ontslagen door Dell en hebben een pakket maatregelen aangenomen om de werknemers te ondersteunen. De uitgaven die gemoeid zijn met die maatregelen, die op 3 februari 2009 van start zijn gegaan, komen in aanmerking voor medefinanciering uit het EFG indien de begrotingsautoriteit van de EU de bijdrage goedkeurt.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 40 van Georgios Toussas (H-0423/09)****Betreft: Scherpe stijging van werkloosheid in EU**

Tussen september 2008 en september 2009 is het aantal werklozen in de 27 lidstaten van de EU met 5.011.000 gestegen, en heeft daarmee een totaal bereikt van 22.123.000; naar verwachting zal het werkloosheidscijfer in 2010 omhoogschieten tot 12%. De EU en de regeringen van de lidstaten willen met hun "flexicurity"-beleid de flexibele arbeidsverhouding, de "inhuur van werknemers", algemeen ingang doen vinden. Onder het mom van "leercontracten" – de befaamde stage-overeenkomsten – neemt het fenomeen van tijdelijke, flexibele en onverzekerde arbeid een enorme vlucht, tot aan zelfs de EU-instellingen toe (Commissie, Parlement, en andere communautaire organen). In Griekenland heeft de PASOK-regering onder het voorwendsel van de waarborging van "gelijke rechten" aangekondigd dat in de overheidssector duizenden werknemers met stage-overeenkomsten zullen worden ontslagen, waarbij dus de particuliere sector buiten schot wordt gelaten.

Hoe beoordeelt de Commissie deze handelswijze van de Griekse regering? Hoe stelt zij zich op tegenover het fundamentele probleem van de zekerstelling van het recht op volledige en stabiele arbeid, in aanmerking nemende dat haar beleid tegenstrijdig is met de voorstellen van de werknemers voor stabiele en vaste arbeid voor allen, afschaffing van alle vormen van flexibele dienstverbanden bij de overheid en in de particuliere sector, de onmiddellijke omzetting van stage-overeenkomsten in vast dienstverband, zonder tijdsdrempels en voorwaarden?

**Antwoord**

De Commissie wijst erop dat het uiteindelijke doel van flexizekerheid is een goed evenwicht te vinden tussen zekerheid en flexibiliteit. Beide zijn immers onmisbaar voor een doeltreffende ondersteuning van werknemers en voor vergemakkelijking van de aanpassing van bedrijven.

Flexizekerheid is in een combinatie van maatregelen waarmee wordt beoogd mensen aan het werk te houden en degenen die hun baan zijn kwijtgeraakt steun te bieden bij hun terugkeer op de arbeidsmarkt. Dit gebeurt door ervoor te zorgen dat elke overgang naar een nieuwe baan zo soepel mogelijk verloopt, en dat de overgang zelf een stap is die de vooruitzichten van de werknemer verbetert.

In de gemeenschappelijke beginselen inzake flexizekerheid die de lidstaten in december 2007 hebben aangenomen wordt benadrukt dat voldoende contractuele flexibiliteit gepaard moet gaan met zekere overgangen van de ene naar de andere baan. Flexizekerheid dient het ontstaan van meer open, dynamische en inclusieve arbeidsmarkten te bevorderen, en segmentering van de arbeidsmarkt te voorkomen. Mensen met onzeker werk of mensen die in de marges van de arbeidsmarkt actief zijn moeten betere kansen, economische prikkels en steunmaatregelen krijgen om hun toegang tot werk te vereenvoudigen.

De Commissie is van mening dat flexizekerheid een belangrijk aspect van het arbeidsmarktbeleid is dat een bijdrage zal leveren om de huidige economische en maatschappelijke uitdagingen het hoofd te bieden. De Europese Raad heeft onlangs bevestigd dat flexizekerheid van belang is voor het realiseren van economisch herstel en het terugdringen van de werkloosheid.

Richtlijn 1999/70/EG van de Raad<sup>(15)</sup> verplicht de lidstaten ertoe een kader vast te stellen om misbruik als gevolg van het gebruik van opeenvolgende arbeidsovereenkomsten of arbeidsverhoudingen voor bepaalde tijd te voorkomen. Griekenland heeft gebruik gemaakt van de optie voorzien in het tweede lid van clause 2 van de bijlage bij deze richtlijn en heeft arbeidsovereenkomsten en arbeidsverhoudingen die zijn gesloten in het kader van een speciaal opleidings-, arbeidsinpassings- of omscholingsprogramma die worden ondersteund door uitzendorganisatie Manpower uitgesloten van de nationale wetgeving die is aangenomen om Richtlijn 1999/70/EG om te zetten. Zoals aangegeven in haar antwoord op schriftelijke vraag P-5452/09 van de heer Tzavela<sup>(16)</sup>, heeft de Commissie de Griekse autoriteiten per brief om informatie en verduidelijking gevraagd over het functioneren van dergelijke programma's. Tot op heden heeft zij nog geen antwoord ontvangen.

De Commissie wijst er verder op dat zij contact heeft opgenomen met het Griekse ministerie van Werkgelegenheid over het onderwerp van de stages bij de overheid. In dit verband heeft de Commissie aangegeven dat werkervaring de overgang van onderwijs naar het werkende leven kan vergemakkelijken. Wel heeft zij daarbij benadrukt dat dergelijke programma's een nauwkeurige planning, strikte selectieprocedures en nauwlettend toezicht vereisen om ervoor te zorgen dat het betreffende programma de werkgelegenheidsvooruitzichten van deelnemers daadwerkelijk verbetert en ten goede komt aan de mensen die daaraan behoefte hebben.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 41 van Rolandas Paksas (H-0362/09)**

##### **Betreft: Milieubescherming**

Is de Commissie van plan de toestand van de in de Oostzee gedumpte chemische wapens opnieuw onder de loep te leggen? Wordt regelmatig gemonitord hoe de concentratie van gevaarlijke stoffen in de Oostzee de aldaar levende organismen beïnvloedt, en wordt bekeken of deze concentratie een gevaar vormt voor de volksgezondheid (door middel van de consumptie van vis uit de Oostzee)?

##### **Antwoord**

Na de Tweede Wereldoorlog is ongeveer 40 000 ton chemische munitie in de Oostzee gedumpt – voornamelijk in het gebied ten oosten van Bornholm, ten zuidoosten van Gotland en ten zuiden van de Kleine Belt. De Gemeenschap is verdragspartij bij de Helsinki Commissie (HELCOM)<sup>(17)</sup> die na het dumpen van de chemische wapens in de Oostzee verantwoordelijk is voor de monitoring en beoordeling van de situatie. HELCOM heeft in 1994 al een rapport gepubliceerd over de dumpsites en de kwantiteit en kwaliteit van de chemische munitie. Van de verdragspartijen bij HELCOM is Denemarken verantwoordelijk voor de jaarlijkse follow-up van het aantal incidenten en de melding daarvan aan HELCOM. Sinds 1995 zijn in totaal 101 incidenten gemeld. In de periode 1995-1999 werden gemiddeld per jaar zeven incidenten gemeld. Het aantal gemelde incidenten steeg in de daarop volgende jaren en bedroeg gemiddeld veertien per jaar in de periode 2000-2003. Sinds 2004 is het aantal echter weer gedaald: in de periode 2000-2007 werden gemiddeld drie incidenten per jaar gemeld, terwijl er in 2008 geen (0) incidenten werden gemeld. Alle incidenten hielden verband met visserijactiviteiten. De variaties zijn waarschijnlijk het gevolg van een combinatie van factoren, zoals de intensiteit van de visserijactiviteiten in de gebieden in de buurt van de gedumpte chemische munitie en de aanbevelingen die door HELCOM en de plaatselijke autoriteiten worden uitgevaardigd. De dumpsites zijn als vervuild gemarkeerd en op zeekaarten wordt aangegeven dat afmeren en vissen er niet wordt aanbevolen. Het is echter niet verboden in deze wateren te vissen en de commerciële visvangst gaat door. HELCOM verschaft uitgebreide informatie op haar website<sup>(18)</sup>, waaronder informatie over de wijze waarop men moet handelen in de situatie dat chemische wapens in visnetten terechtkomen.

Daarnaast is er een door de EU gefinancierd onderzoeksproject "Modelling of ecological risks related to sea-dumped chemical weapons" (Modelleren van milieurisico's in verband met in zee gedumpte chemische

<sup>(15)</sup> Richtlijn 1999/70/EG van de Raad van 28 juni 1999 betreffende de door het EVV, de UNICE en het CEEP gesloten raamovereenkomst inzake arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, PB L 175 van 10.7.1999, blz. 43-48.

<sup>(16)</sup> <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/application/home.do?language=NL>.

<sup>(17)</sup> [http://www.helcom.fi/Convention/en\\_GB/convention/](http://www.helcom.fi/Convention/en_GB/convention/).

<sup>(18)</sup> [http://www.helcom.fi/environment2/hazsubs/en\\_GB/chemu/?u4.highlight=dumped%20chemical%20munitions](http://www.helcom.fi/environment2/hazsubs/en_GB/chemu/?u4.highlight=dumped%20chemical%20munitions).

wapens – MERCW). De voornaamste doelstelling van het project is de uitvoering van gericht onderzoek en technologische ontwikkeling teneinde de transportroutes en verspreiding te modelleren van giftige stoffen in mariene sedimenten en het mariene milieu. Het uiteindelijke doel van het project is de beoordeling van de ecologische veiligheid voor het ecosysteem en van de gezondheidseffecten op mensen in de kuststaten in de buurt van de dumpsites. Het eerste openbare rapport<sup>(19)</sup> in het kader van het MERCW-project omvat een grondige en gedetailleerde analyse van de verschillende dumpsites, en dit vormt het uitgangspunt voor alle andere activiteiten binnen het project. Het onderzoeksproject brengt regelmatig verslag uit van zijn bevindingen aan HELCOM. De huidige conclusies zijn dat de gedumpte chemische wapens een zeer laag risico vormen voor het mariene milieu door de lekkage van giftige stoffen uit de gedumpte munitie, en dat er geen aanwijzingen zijn dat er een risico voor de volksgezondheid voortvloeit uit de consumptie van vis.

In bredere zin is er binnen de kaderprogramma's voor onderzoek van de EU een groot aantal onderzoeksprojecten gefinancierd naar de effecten van chemische stoffen op de menselijke gezondheid<sup>(20)</sup>. Sommige projecten, zoals COMPARE<sup>(21)</sup> omvatten populatiestudies rond de Oostzee.

Op 29 oktober 2009 heeft de Commissie een voorstel doen toekomen aan het Parlement en de Raad over een Gezamenlijk Onderzoeksprogramma inzake de Oostzee (BONUS-169). Met dit initiatief worden alle acht EU-lidstaten die rond de Oostzee liggen bij elkaar gebracht voor de ontwikkeling van een strategische, beleidsgestuurde onderzoeksagenda en de tenuitvoerlegging van een volledig geïntegreerd gezamenlijk onderzoeksprogramma. In de eerste fase van het gezamenlijk onderzoeksprogramma zal er een strategische onderzoeksagenda worden vastgesteld. Deze zal worden gebaseerd op de resultaten van een grootschalige en uitgebreide raadpleging van belanghebbenden, en ook van belangstellenden uit andere relevante non-mariene natuurwetenschappen, de sociale en economische wetenschappen en uit andere geografische gebieden. De complexe problemen die samenhangen met het dumpen van munitie in het Oostzeegebied zouden onder andere onderwerpen kunnen zijn die wordt besproken met het oog op de financiering van gerichte oproepen tot het indienen van onderzoeksvorstellen tijdens de uitvoeringsfase van het initiatief.

Voortbouwend op de monitoring die tot nu toe door zowel HELCOM als in het kader van het MERCW-project is verricht, omvat de strategie van de Europese Unie voor het Oostzeegebied<sup>(22)</sup> een specifiek project dat tot doel heeft de noodzaak te beoordelen om verontreinigde wrakken en chemische wapens op te ruimen. Dit project, dat zal worden gecoördineerd door Polen, moet activiteiten omvatten die betrekking hebben op het in kaart brengen van de actuele prioritaire bedreigingen en het vaststellen van de kosten en baten van mogelijke maatregelen in het kader van overeengekomen onderzoeksprogramma's. Het zal voortbouwen op bestaande kennis over en kaarten van de Oostzee.

Daarnaast is de doelstelling van de EU-kaderrichtlijn mariene strategie<sup>(23)</sup> dat alle Europese mariene wateren tegen 2020 een goede milieutoestand hebben. Om deze doelstelling te verwezenlijken zijn alle lidstaten verplicht de concentraties van vervuilende stoffen, alle elementen in de mariene voedselketens, vervuilende stoffen in vis en andere visserijproducten enz. te beoordelen en te monitoren. In het bijzonder zal de tenuitvoerlegging van de Kaderrichtlijn mariene strategie gebaseerd moeten zijn op samenwerking en coördinatie tussen de lidstaten in het gebied afwaterend naar een mariene regio of subregio als de Oostzee. Daarbij moet, zo veel mogelijk, worden voortgebouwd op bestaande programma's en activiteiten die zijn ontwikkeld in het kader van internationale overeenkomsten als HELCOM. De niveaus voor een goede milieutoestand zullen regionaal moeten worden afgestemd, en tegen 2012 worden vastgelegd. Tegen 2014 moeten alle lidstaten hun monitoringsprogramma's hebben opgezet.

\*

\* \*

(19) [http://www.fimr.fi/en/tutkimus/muu\\_tutkimus/mercw/en\\_GB/news/](http://www.fimr.fi/en/tutkimus/muu_tutkimus/mercw/en_GB/news/).

(20) [http://ec.europa.eu/research/environment/themes/projects\\_en.htm#2](http://ec.europa.eu/research/environment/themes/projects_en.htm#2);  
[http://ec.europa.eu/research/environment/pdf/eur23460\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/research/environment/pdf/eur23460_en.pdf);  
[http://ec.europa.eu/research/endocrine/index\\_en.html](http://ec.europa.eu/research/endocrine/index_en.html).

(21) [http://ec.europa.eu/research/environment/pdf/env\\_health\\_projects/chemicals/c-compare.pdf](http://ec.europa.eu/research/environment/pdf/env_health_projects/chemicals/c-compare.pdf).

(22) COM(2009)248 van 10.6.2009.

(23) Richtlijn 2008/56/EG, PB L 164 van 25.6.2008.

**Vraag nr. 42 van Hans-Peter Martin (H-0376/09)****Betreft: Ambtsbeëindiging van nieuwe commissarissen**

Bij hun ambtsbeëindiging hebben leden van de Commissie overeenkomstig Verordening nr. 422/67/EEG<sup>(24)</sup> recht op vergoeding van hun installatiekosten ten belope van één maandelijks basissalaris.

Er wordt drie jaar lang een maandelijks overbruggingstoelage uitbetaald die rekening houdend met de duur van de ambtstermijn varieert tussen 40 en 65% van het laatste maandelijks basissalaris.

Aangezien de drie nieuwe commissarissen Algirdas Semeta, Paweł Samecki en Karel De Gucht vermoedelijk slechts zeer korte tijd in functie zullen blijven en reeds recht hadden op twee maandsalarissen voor hun installatie: bent u van plan om bij ambtsbeëindiging opnieuw aanspraak te maken op die toelage?

Hoe lang moet een commissaris minstens in functie zijn om recht te hebben op de maandelijks overbruggingstoelage - en gebeurt na vervulling van de voorwaarden de uitbetaling dan drie jaar lang?

**Antwoord**

De Commissie is het niet eens met de veronderstelling die aan de vraag ten grondslag ligt, namelijk dat de drie nieuwe commissarissen – Algirdas Šemeta, Paweł Samecki en Karel De Gucht – vermoedelijk maar korte tijd in functie zullen blijven.

De Commissie kan de eerste vraag slechts beantwoorden indien een van de drie genoemde commissarissen na zijn ambtsbeëindiging inderdaad aanspraak zou maken op de installatietoelage. Wel kan de Commissie bevestigen dat de installatietoelage zal worden uitbetaald na vertrek, indien een voormalig commissaris van woonplaats moet veranderen en geen recht heeft op een vergelijkbare toelage voor hetzelfde doel uit hoofde van zijn/haar nieuwe werkzaamheden.

Met betrekking tot de tweede vraag wil de Commissie erop wijzen dat er op grond van Verordening 422/67/EEG geen minimale ambtstermijn bestaat om voor ontvangst van de overbruggingstoelage in aanmerking te komen. Indien de ambtstermijn korter is dan twee jaar, heeft hij/zij gedurende drie jaar recht op een overbruggingstoelage. De overbruggingstoelage fungeert als compensatie voor het feit dat er (krachtens artikel 213 EG) beperkingen zijn gesteld aan de werkzaamheden die een commissaris onmiddellijk na het einde van zijn ambtstermijn mag verrichten, om aldus belangenverstrengeling te voorkomen. De plicht om discreet om te gaan met een toekomstige functie geldt ongeacht of een commissaris drie weken of tien jaar in functie is geweest.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 43 van Nikolaos Chountis (H-0379/09)****Betreft: Mogelijk banenverlies bij Griekse scheepswerf door afpersingspraktijken moederbedrijf**

De Griekse Scheepswerven NV, in Skaramangká, en het Duitse bedrijf HDW (beide onderdeel van de Duitse groep ThyssenKrupp Marine Systems) hebben hun contracten met de Griekse overheid voor de bouw van vier onderzeeërs en het onderhoud van nog eens drie andere onderzeeërs opgezegd vanwege een openstaande schuld van de Griekse overheid aan het bedrijf ten belope van 524 miljoen euro. Het Griekse Ministerie van Defensie weigert evenwel het bedrag te betalen en de eerste van de onderzeeërs in ontvangst te nemen in verband met bevestigde stabiliteitsproblemen (er zij op gewezen dat de Griekse overheid reeds 80% van het totale bedrag voor de zeven onderzeeërs heeft voldaan). De opstelling van het Duitse bedrijf kan worden gekarakteriseerd als afpersing, aangezien het opzeggen van de contracten in de praktijk tot sluiting van de scheepswerf zal leiden, waardoor de 2.000 werknemers van de werf in Skaramangká op straat zullen komen te staan. Welke mogelijkheden hebben de lidstaten om een tegenwicht te vormen tegen multinationals die zonder enige scrupule buitenproportionele eisen op tafel leggen en contractclausules met voeten treden, in de wetenschap dat er arbeidsplaatsen op de tocht staan? Hoe kan de Commissie bijdragen aan het behoud van banen?

<sup>(24)</sup> PB 187 van 8.8.1967, blz.1.



## Antwoord

De informatie zoals die in de mondelinge vraag is verstrekt lijkt erop te wijzen dat het probleem dat door de geachte afgevaardigde aan de orde is gesteld betrekking heeft op een overeenkomst tussen de Griekse staat en een particuliere onderneming betreffende de bouw van vier onderzeeërs en het onderhoud van nog eens drie andere.

De problemen die de geachte afgevaardigde aan de orde stelt betreffen de tenuitvoerlegging van de overeenkomst en in het bijzonder de redenen voor de beëindiging daarvan door de aannemer en niet de gunning van de betreffende overheidsopdracht. Oordelend op basis van de beperkte informatie die de geachte afgevaardigde heeft verstrekt, is met deze zaak geen kwestie van Gemeenschapsrecht inzake overheidsopdrachten gemoeid en behoort deze als zodanig tot de werkingssfeer van de nationale regelgeving van de lidstaten. Daarom verzoekt de Commissie de geachte afgevaardigde zich te wenden tot de nationale instanties die met betrekking tot dit probleem bevoegd zijn.

\*  
\* \*

## Vraag nr. 44 van Bendt Bendtsen (H-0380/09)

### Betreft: Staatssteun voor Nederlandse tuinbouwbedrijven

Op grond van het Nederlandse Borgstellingsfonds kunnen tuinbouwbedrijven in aanmerking komen voor een overheidsgarantie van 85% van hun investeringslening, tot een maximum van 2,5 miljoen euro. Kan de Commissie uitleggen welke overwegingen aan de goedkeuring van deze regeling ten grondslag hebben gelegen?

Naast genoemde borgstelling bestaan er voor de tuinders nog allerlei andere subsidieregelingen. Kan de Commissie in verband hiermee uiteenzetten in hoeverre zij met deze bestaande maatregelen en de omvang daarvan rekening zal houden als zij moet beoordelen of een mogelijk nieuw initiatief in overeenstemming is met de regels voor staatssteun?

## Antwoord

De geachte afgevaardigde vraagt naar het standpunt van de Commissie over de garanties die zijn verleend aan de Nederlandse tuinbouwsector.

De Nederlandse regeling voorziet in de mogelijkheid dat het Borgstellingsfonds staatssteun verleent in de vorm van garanties voor maximaal 80 procent van de gegarandeerde lening. Het maximumbedrag voor de garantie is 2 500 000 EUR. De garanties worden verleend om leningen te dekken die zijn aangegaan ten behoeve van investeringen in de tuinbouwsector, en komen uitsluitend ten goede aan kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's).

Deze regeling is goedgekeurd bij beschikking van de Commissie van 23 april 2009<sup>(25)</sup>. De Commissie heeft de maatregel beoordeeld in het licht van de geldende staatssteunregels voor garanties en voor investeringssteun in de landbouwsector, en heeft de conclusie getrokken dat de voorgestelde regeling verenigbaar was met deze regels.

Wat betreft de subsidies die de tuinbouwbedrijven zouden kunnen krijgen in aanvulling op de genoemde garantieregeling, wil de Commissie erop wijzen dat de verlening van aanvullende steun uit hoofde van andere regelingen niet verboden is, mits de maximale steunintensiteiten die zijn vastgelegd in de landbouwwrichtsnoeren in acht worden genomen. De Nederlandse autoriteiten hebben toegezegd deze accumulatieregels na te leven om eventuele overschrijdingen van de geldende maximale steunintensiteit te voorkomen.

\*  
\* \*

<sup>(25)</sup> [http://ec.europa.eu/competition/state\\_aid/register/ii/doc/N-112-2009-WLWL-en-23.04.2009.pdf](http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/ii/doc/N-112-2009-WLWL-en-23.04.2009.pdf) - PB C 190 van 13.8.2009.

**Vraag nr. 45 van Fiorello Provera (H-0382/09)****Betreft: Het uitzenden van Al-Aqsa TV door Eutelsat**

De Franse aanbieder van satellietprogramma's Eutelsat blijft de televisiezender Al-Aqsa TV uitzenden, hoewel de programma's van deze zender een rechtstreekse schending vormen van artikel 3b van de EU-richtlijn inzake audiovisuele mediadiensten (2007/65/EG<sup>(26)</sup>). Dergelijke programma's dragen bovendien bij aan een groeiende radicalisering in Europa, die een gevaar vormt voor de Europese veiligheid. Al-Aqsa TV is eigendom van en opgericht en bestuurd door Hamas, een organisatie die op de EU-lijst van terroristen staat. In december 2008 heeft de Franse omroepautoriteit, de Conseil Supérieur de l'Audiovisuel, Eutelsat in kennis gesteld van het feit dat de inhoud van Al-Aqsa TV in strijd is met artikel 15 van de Franse communicatiewet van 30 september 1986, die iedere vorm van aanzetting tot haat of geweld op grond van ras, religie of nationaliteit verbiedt. Ondanks deze mededeling van de CSA, gaat Eutelsat door met het aanbieden van de Al-Aqsa zender, waarvan de programma's een schending vormen van Europese en Franse wetgeving op audiovisueel gebied.

Welke maatregelen is de Commissie voornemens te nemen om een eind te maken aan het uitzenden van Al-Aqsa TV door een Europese satellietprovider? Heeft de Commissie deze kwestie formeel voorgelegd aan de Franse autoriteiten en hoe is de Commissie van plan de naleving van Europese regelgeving op audiovisueel gebied te waarborgen?

**Antwoord**

De Commissie deelt de bezorgdheid van de geachte afgevaardigde over programma's waarin wordt aangezet tot haat en die onder de bevoegdheid van een lidstaat vallen. Zij werkt actief en nauw samen met de lidstaten en bevordert samenwerking tussen de lidstaten om ervoor te zorgen dat het Gemeenschapsrecht op dit buitengewoon gevoelige terrein volledig ten uitvoer wordt gelegd.

Het is de Commissie bekend dat al-Aqsa TV wordt uitgezonden via de satelliet Atlantic Bird 4 die eigendom is van de in Frankrijk gevestigde satellietaanbieder Eutelsat. De via Atlantic Bird 4 aangeboden diensten zijn met name toegankelijk in landen in het Midden-Oosten. Binnen de Europese Unie zijn de EU-burgers in Zuid-Italië, Cyprus, Malta en Griekenland de enigen die toegang tot dit kanaal kunnen krijgen met normale apparatuur. In andere EU-landen zouden extra grote schotelantennes nodig zijn om de programma's van al-Aqsa TV te kunnen ontvangen. Verder moet worden opgemerkt dat de Commissie tot nu toe geen enkele formele klacht heeft ontvangen over de programma's die worden uitgezonden door al-Aqsa TV.

Hoewel artikel 22 bis van Richtlijn 89/552/EEG uitzendingen verbiedt die aansporingen tot haat op grond van ras, geslacht, godsdienst of nationaliteit bevatten, is het recht op vrijheid van meningsuiting een van de hoekstenen van een democratische en pluralistische maatschappij. Soms is de lijn tussen vrijheid van meningsuiting en aanzetten tot haat uiterst dun. In dat opzicht is het volledig verbieden van een televisiezender een zeer radicale maatregel die beperkt moet blijven tot uitzonderingsgevallen.

De Commissie heeft in september 2008 een formele brief verzonden aan de Franse omroepautoriteit, de Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA) betreffende al-Aqsa TV. Naar aanleiding van dit onderzoek en gelet op het voornemen van al-Aqsa TV om alle landen van de Europese Unie te gaan bestrijken via de Eurobird 9, een Europese telecomsatelliet van Eutelsat, heeft de CSA Eutelsat in december 2008 een waarschuwing (mise en garde) gegeven. Op die manier heeft de CSA weten te voorkomen dat al-Aqsa TV zijn voornemen kon realiseren om publiek te bereiken in de gehele Europese Unie. Op 23 oktober 2009 heeft de Commissie de Franse autoriteiten per brief verzocht om een follow-up naar aanleiding van het besluit van de CSA van 2008.

In algemene zin kan de Commissie als hoedster van het Verdrag inbreukprocedures inleiden tegen lidstaten wanneer zij van oordeel is dat de betreffende lidstaat in strijd handelt met het Gemeenschapsrecht. Met betrekking tot de wijze waarop Frankrijk omgaat met al-Aqsa TV zou de Commissie gebruik kunnen maken van deze mogelijkheid, afhankelijk van het antwoord op de reeds genoemde brief.

Daarnaast stelt de Commissie het onderwerp van de uitzendingen van al-Aqsa TV en andere omroepen regelmatig aan de orde in een politieke dialoog met de landen die het betreft, of het nu gaat om het land van herkomst van deze omroepen, een land waar de aarde-satellietverbinding zich bevindt, of een land wiens satellietcapaciteit voor deze uitzendingen wordt gebruikt.

(26) PB L 332 van 18.12.2007, blz. 27.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 46 van Martin Ehrenhauser (H-0385/09)**

**Betreft: Financiering bij het tweede referendum in Ierland**

Is het volgens de Europese Commissie verenigbaar met de toepasselijke Ierse en Europese wetgeving om bij een referendum voorlichtingsactiviteiten te ontplooiën?

Was er bij de door de Europese Commissie gefinancierde voorlichtingsactiviteiten (bijvoorbeeld brochures) sprake van een evenwicht tussen de argumenten vóór en tegen de ratificatie van het Verdrag van Lissabon?

Welke kritische argumenten ten aanzien van het Verdrag van Lissabon werden er genoemd?

**Antwoord**

Het is de taak van de Europese Commissie om een bijdrage te leveren aan een geïnformeerd debat over de Europese Unie door feitelijke, nauwkeurige en duidelijke informatie te verstrekken aan burgers. Dit geldt ook voor informatie over het nieuwe Verdrag van Lissabon, dat door alle lidstaten is ondertekend en op steun kon rekenen van het Europees Parlement.

De Commissie heeft op de Europa-website ([http://europa.eu/lisbon\\_treaty/index\\_nl.htm](http://europa.eu/lisbon_treaty/index_nl.htm)) informatie over het Verdrag van Lissabon beschikbaar gesteld, inclusief vragen en antwoorden en de geconsolideerde tekst van het nieuwe Verdrag. Daarnaast heeft de Commissie een samenvatting van het nieuwe Verdrag voor burgers gemaakt met als titel "Uw gids voor het Verdrag van Lissabon", waarin in eenvoudige, feitelijke bewoordingen uiteen wordt gezet wat er verandert met het Verdrag van Lissabon. De gids is een publicatie die bedoeld is voor burgers in alle lidstaten en is beschikbaar in alle 23 officiële talen van de Europese Unie.

Uit onderzoeken en uit de conclusies in het verslag van de subcommissie van de Oireachtas (het Ierse parlement) van november 2008 over de toekomst van Ierland in de Europese Unie is gebleken dat er in Ierland sprake was van een aanzienlijke informatieachterstand over de EU.

In reactie op de vraag naar feitelijke informatie over de EU zijn het Europees Parlement en de Europese Commissie in januari 2009 voor drie jaar een memorandum van overeenstemming overeengekomen met de Ierse regering inzake Communiceren over Europa in partnerschap.

In het kader van dit memorandum, en in nauwe samenwerking met de Ierse regering en het bureau van het Europees Parlement in Ierland, is een breed scala aan activiteiten ontplooid met als doel de algemene kennis over de EU in Ierland te bevorderen.

De Commissie heeft diverse activiteiten georganiseerd, zoals elf openbare debatten over de EU in heel Ierland, een landelijke advertentiecampaigned om te laten zien wat de EU doet voor consumenten, een essaywedstrijd voor middelbare scholen en internetactiviteiten, zoals een nieuwe interactieve website en activiteiten op sociale netwerksites. In het kader van het initiatief 'Back to School', waarbij functionarissen die voor de Europese instellingen werken een bezoek brengen aan hun oude middelbare school hebben zo'n 87 Ierse functionarissen 101 scholen bezocht in 24 graafschappen.

Ook heeft de Commissie, in samenwerking met het Ierse ministerie van Buitenlandse Zaken, een aantal informatiezittingen gehouden onder de titel "De feiten over het Verdrag van Lissabon" voor belanghebbende organisaties, waaronder non-gouvernementele organisaties (ngo's) en regionale autoriteiten. Verder hebben er in 2009 zes luisterevenementen plaatsgevonden die werden georganiseerd in samenwerking met de belangrijkste vrouwenorganisaties van Ierland.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 47 van Frank Vanhecke (H-0386/09)**

**Betreft: Verordening over burgerinitiatief**

In zijn resolutie van 7 mei 2009 verzocht het Europees Parlement de Commissie om na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon onverwijld een voorstel voor een verordening betreffende het burgerinitiatief in te dienen (P6\_TA(2009)0389).

Heeft de Commissie al een voorstel voorbereid? Is de Commissie van plan om snel na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon een voorstel voor een verordening in te dienen? Volgt zij de krijtlijnen zoals uiteengezet in het betreffende verslag van het Europees Parlement?

### Antwoord

De Commissie staat achter de invoering van het burgerinitiatief, dat een luidere stem zal geven aan de burgers van de Europese Unie, een nieuwe dimensie zal toevoegen aan de Europese democratie en de reeks rechten die verband houden met het burgerschap van de Unie zal aanvullen.

De Commissie is ervan overtuigd dat de Europese burgers zo snel mogelijk na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon de vruchten moeten kunnen plukken van het Europees burgerinitiatief. Daarom zal de Commissie na de inwerkingtreding van het Verdrag een voorstel indienen voor een verordening op basis van artikel 24 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De Commissie streeft ernaar het mogelijk te maken dat de verordening wordt aangenomen vóór het einde van het eerste jaar na de inwerkingtreding van het Verdrag en zij vertrouwt erop dat ook het Europees Parlement en de Raad deze doelstelling zullen onderschrijven.

Gezien het belang van het beoogde voorstel voor burgers, organisaties in het maatschappelijk middenveld, belanghebbenden en overheidsinstanties in de lidstaten, moeten burgers en alle belanghebbende partijen in de gelegenheid worden gesteld om hun visie te geven op de wijze waarop het burgerinitiatief zou moeten functioneren.

Daarom heeft de Commissie op 11 november een groenboek<sup>(27)</sup> aangenomen om de meningen te peilen van alle belanghebbenden over belangrijke kwesties die bepalend zullen zijn voor de beoogde verordening. De Commissie hoopt dat de raadpleging een breed scala aan reacties zal opleveren. De resultaten van deze raadpleging zullen als uitgangspunt fungeren voor de voorbereiding van het voorstel van de Commissie.

De Commissie is zeer verheugd over de in mei 2009 aangenomen resolutie van het Parlement inzake het burgerinitiatief. Zij beschouwt deze als een waardevolle bijdrage aan het debat en deelt het merendeel van de suggesties die erin worden gedaan.

\*  
\* \*

### Vraag nr. 48 van John Bufton (H-0387/09)

#### Betreft: Elektronische identificatie - Verordening (EG) nr. 1560/2007

Ingevolge Verordening (EG) nr. 1560/2007<sup>(28)</sup> is elektronische identificatie van schapen en geiten met ingang van 31 december 2009 verplicht. Is de Commissie bereid uitstel van deze verplichting te overwegen omdat de apparatuur voor het scannen/lezen van de oormerken niet nauwkeurig werkt, waardoor de boeren met ernstige moeilijkheden geconfronteerd zullen worden?

Acht de Commissie het niet beter de elektronische identificatie op 31 december 2009 op vrijwillige basis in te voeren?

### Antwoord

De huidige communautaire voorschriften voor individuele identificatie en traceerbaarheid van schapen en geiten zijn tot stand gekomen onder invloed van de MKZ-crisis (mond-en-klauwzeer) van 2001 in het Verenigd Koninkrijk, de verslagen hierover van het Parlement en de Rekenkamer, en het zogenaamde "verslag-Anderson" aan het Britse Lagerhuis (House of Commons) die hadden aangetoond dat het bestaande systeem voor identificatie van dierenbestanden onbetrouwbaar was. Destijds riepen belangrijke belangenorganisaties, zoals de National Farmers' Union (NFU) niet alleen op tot invoering van individuele traceerbaarheid en elektronische identificatie maar zelfs tot "actie vooruitlopend op de rest van de EU".

Daarom is bij Verordening (EG) nr. 21/2004 de identificatie- en registratieregeling voor schapen en geiten vastgesteld, die met ingang van januari 2010 verplicht wordt.

<sup>(27)</sup> Groenboek over een Europees burgerinitiatief, COM (2009) 622.

<sup>(28)</sup> PB L 340 van 22.12.2007, blz. 25.

Vrijwillige elektronische identificatie zou in feite neerkomen op vrijwillige traceerbaarheid. Een vrijwillige regeling zou ook betekenen dat er een ongelijk speelveld ontstaat, aangezien een aantal lidstaten reeds ver gevorderd is met de invoering van elektronische identificatie.

De technologie is inmiddels volwassen en klaar om in de landbouwpraktijk te worden toegepast.

Het Parlement noch de Raad heeft de basisbepalingen van de verordening ooit in twijfel getrokken.

Wel heeft de Commissie de soepele invoering van de nieuwe regeling zo veel mogelijk vergemakkelijkt om de kosten en lasten voor ondernemers te beperken, zonder te tornen aan de beginselen die ten grondslag liggen aan de verordening.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 49 van Derk Jan Eppink (H-0388/09)**

**Betreft: Vertraging voorstel Kroes over mogelijkheid tot schadeclaims door benadeelden van kartels**

Tijdens de vergadering van de Commissie economische en monetaire zaken van 29 september 2009 sprak commissaris Kroes over haar voorstel om benadeelden van kartels meer juridische mogelijkheden te geven een compensatie-eis in te stellen. Ze zei dat het voorstel "van groot belang" was en haar na aan het hart lag. Het voorstel zou op 7 oktober aan het College worden voorgelegd.

De special vergadering van het kabinet, gepland voor 2 oktober, werd echter geannuleerd door ingrijpen van het kabinet van de Voorzitter. Het voorstel verdween op mysterieuze wijze van de radar.

Waarom verdween het voorstel van de agenda van het College, terwijl commissaris Kroes in ECON liet weten dat het College spoedig zou beslissen?

In de FAZ (Frankfurter Allgemeine Zeitung) van 20.10.2009 werd gesteld dat de Commissie bij het uitstel onder druk is gezet door de voorzitter van de Commissie juridische zaken van het Europees Parlement, die tevens partner is in een Duits advocatenkantoor dat optreedt in kartelzaken. Klopt dit?

Wat vindt de Commissie van de mogelijke belangenverstrengeling van de voorzitter van de Commissie juridische zaken waarover het artikel in de FAZ rapporteert?

Wanneer mogen we het voorstel verwachten?

**Antwoord**

Het klopt dat de Commissie overweegt met wetgeving te komen naar aanleiding van haar witboek van april 2008, zoals ook door het Europees Parlement werd voorgesteld in zijn resolutie over het witboek van maart 2009. Vooralsnog heeft de Commissie echter nog geen definitief besluit genomen over deze kwestie. De geachte afgevaardigde kan er echter van verzekerd zijn dat de Commissie zich volledig blijft inzetten om de in haar witboek vermelde doelstellingen en suggesties te verwezenlijken.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 50 van Jörg Leichtfried (H-0391/09)**

**Betreft: Toelating van ggaliners**

In september 2009 heb ik een schriftelijke vraag (E-4313/09) gesteld betreffende door de Europese Commissie bestelde onderzoeken over ggaliners. Tot mijn grote spijt moest ik vaststellen dat de Commissie in haar antwoord op mijn schriftelijke vraag geenszins op mijn vragen ingaat. Een aantal niet-gouvernementele organisaties hebben reeds twijfels geuit over de resultaten en de kwaliteit van de onderzoeken. Door de reactie van de Europese Commissie op mijn schriftelijke vraag is nu ook bij mij twijfel gerezen over de waarde van de onderzoeken.

Daarom zou ik u met aandrang willen verzoeken om alsnog tijdens het vragenuur een concreet antwoord op mijn vraag te formuleren.

## Antwoord

In reactie op deze vervolgvraag op de schriftelijke vraag van oktober 2009 (E-4313/09) over de twee onderzoeken die de Commissie heeft laten verrichten naar de mogelijke effecten van de toelating van langere en zwaardere vrachtwagens (LZV's) op het verkeer binnen de Europese Unie, kan de Commissie de geachte afgevaardigde verzekeren dat de Commissie gezien de destijds beschikbare gegevens niet nauwkeuriger had kunnen antwoorden dan zij gedaan heeft.

In het eerste onderzoek dat op verzoek van de Commissie in november 2008 door Transport & Mobility Leuven (T&ML) werd verricht, luidde de conclusie dat een groter gebruik van LZV's netto een gunstig effect zou hebben op de algehele efficiëntie van de vervoerssector in Europa dankzij de beoogde verbeteringen op het gebied van veiligheid en milieuprestaties van het wegvervoer.

Meteen na de publicatie werd er echter door de belanghebbenden zware kritiek op de resultaten van het onderzoek geuit. Deze kritiek richtte zich niet alleen op de gebruikte parameters in relatie tot de elasticiteit van de vraag naar vervoer maar ook op de mogelijke gevolgen van een intensiever gebruik van deze voertuigen voor de verkeersveiligheid en het aandeel van de verschillende vervoerswijzen.

Daarom vond de Commissie dat het onderwerp grondiger moest worden geanalyseerd en in dit kader heeft het Instituut voor technologische prognose van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek (JRC-IPTS) in Sevilla een nieuw onderzoek verricht. De conclusies van dit nieuwe onderzoek zijn minder uitgesproken dan in het rapport van T&ML, maar de onderzoekers komen wel tot de slotsom dat door binnen de Europese Unie meer gebruik te maken van LZV's, het aantal afgelegde ritten zal dalen ten opzichte van het aantal ritten dat met de huidige kleinere en lichtere voertuigen nodig is.

Het is belangrijk te onderstrepen dat de hypothesen nog niet in de praktijk zijn getoetst. De Commissie is dus van mening dat bij het trekken van conclusies voorzichtigheid moet worden betracht, omdat het op dit moment nog om voorlopige conclusies gaat. We zijn in afwachting van de uitkomsten van aanvullend onderzoek. De behoedzaamheid die de auteurs van deze beide rapporten ten toon spreiden, vinden we ook terug in andere verslagen van belangengroeperingen of lidstaten.

Om volledig recht te doen aan de diverse punten die de geachte afgevaardigde in zijn vraag aan de orde stelt, zoals de elasticiteit van de vraag, de verschuiving naar andere vervoerswijzen, het geraamde gebruik van de LZV's en de effecten op de kosten van de infrastructuur, heeft de Commissie reeds een stuurgroep in het leven geroepen die bestaat uit vertegenwoordigers van de partijen die bij de analyse van deze kwesties betrokken zijn. Deze stuurgroep is begin november 2009 voor het eerst bijeengekomen en is bezig een reeks erkende economische parameters voor te stellen voor een ander onderzoek dat begin 2010 moet worden opgestart (de plannen voor dat onderzoek, die onlangs bij de Commissie zijn ingediend, worden op dit moment beoordeeld).

De Commissie geeft de geachte afgevaardigde de garantie dat de door hem aangekaarte kwesties in het nieuwe onderzoek zullen worden uitgediept. Ten slotte heeft de Commissie reeds herhaaldelijk verklaard dat zij pas zal besluiten of het nodig is de geldende wetgeving te wijzigen, nadat zij alle gevolgen van een aanpassing van de regels voor het gewicht en de afmetingen van LZV's, zoals deze in Richtlijn 96/53/EG<sup>(29)</sup> zijn vastgesteld, heeft bestudeerd.

\*  
\* \*

## Vraag nr. 51 van Frieda Brepoels (H-0398/09)

### Betreft: Russische invoertaksen

In een antwoord op een schriftelijke vraag E-4200/09 van 25.8.2009 erkent de Commissie dat de Russische overheid vanaf eind 2008 een hele reeks protectionistische maatregelen hanteert. Deze tariefverhogingen hebben aanzienlijke gevolgen voor een groot aantal exportgoederen van de EU, zoals maaidorsers, auto's, meubels en talrijke landbouwproducten. Bovendien wordt misbruik gemaakt van de invoertaksen om joint ventures af te dwingen met Europese bedrijven, zoals bijvoorbeeld de recente joint venture tussen Case New

<sup>(29)</sup> Richtlijn 96/53/EG van de Raad van 25 juli 1996 houdende vaststelling, voor bepaalde aan het verkeer binnen de Gemeenschap deelnemende wegvoertuigen, van de in het nationale en het internationale verkeer maximaal toegestane afmetingen, en van de in het internationale verkeer maximaal toegestane gewichten, PB L 235 van 17.9.1996.

Holland en het Russische Kamaz. De EU moet dan ook blijven ijveren voor een opheffing van deze invoertaksen voor al deze producten. In die context graag volgende vragen aan de Commissie:

Welke acties heeft de Commissie in tussentijd verder ondernomen?

Welk resultaat leverde de EU-Rusland Top op 18 en 19 november 2009 ter zake op?

De Russische overheid zou alle tijdelijke tariefverhogingen willen herzien. Is al een eindresultaat bekend?

Is de Russische overheid bereid tot formeel overleg in het kader van art. 16 van de EU-Rusland overeenkomst?

Wat is de verdere strategie van de Commissie ter zake?

### Antwoord

Sinds het antwoord dat is gegeven op schriftelijke vraag E-4200/09<sup>(30)</sup> van de geachte afgevaardigde, is de Commissie druk blijven uitoefenen op de Russische autoriteiten met betrekking tot de protectionistische maatregelen die Rusland heeft ingevoerd in reactie op de mondiale economische crisis. De voornaamste zorg van de Commissie is dat men van plan is de stijgingen van de invoertarieven permanent te handhaven in het kader van het nieuwe gemeenschappelijk buitentarief dat zal gelden voor de douane-unie van Rusland, Kazachstan en Wit-Rusland, die vanaf 1 januari 2010 van kracht moet worden.

Binnen de activiteiten die de Commissie de afgelopen weken heeft ontplooid, heeft de nadruk dan ook gelegen op het aan de orde stellen van de bezorgdheid van de EU bij de drie partijen van de douane-unie en op het verzoek om rekening te houden met deze bezorgdheid wanneer de drie staatshoofden op 27 november 2009 een definitief besluit nemen over het nieuwe gemeenschappelijk buitentarief. De Commissie heeft aangegeven dat de effecten voor auto's en oogstmachines, naast een lijst met andere producten, prioriteit hebben. De besprekingen zijn vorige week voortgezet en de voorzitter van de Commissie heeft het onderwerp op 18 november 2009 aan de orde gesteld tijdens de Top EU-Rusland in Stockholm. Verder heeft de commissaris voor handel de kwestie besproken tijdens een bilaterale bijeenkomst met de Russische minister van Economisch Zaken Nabiullina die plaatsvond in de marge van de top.

Hoewel het een veelbelovend teken was dat president Medvedev zelf tijdens de top verklaarde dat de huidige protectionistische maatregelen van Rusland ineffectief waren gebleken, was het ook duidelijk dat het voorgestelde gemeenschappelijk buitentarief vanaf 1 januari 2010 ongewijzigd van kracht zal worden. De Commissie heeft slechts de belofte gekregen dat de recente tariefstijgingen geen permanent karakter zullen krijgen en na de totstandkoming van de douane-unie geëvalueerd zullen worden.

De Russische autoriteiten hebben, ondanks herhaalde verzoeken van de Commissie, nog niet ingestemd met formeel overleg op grond van artikel 16 van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Rusland.

\*  
\* \*

### Vraag nr. 52 van Alfreds Rubiks (H-0399/09)

#### Betreft: Statuut van strijder van de anti-Hitlercoalitie op het niveau van de Europese Unie

In tal van lidstaten van de Europese Unie genieten de veteranen van de Tweede Wereldoorlog die hebben gestreden tegen het nazisme en het fascisme een specifiek statuut van strijder van de anti-Hitlercoalitie.

Hoe kan dat statuut worden uitgebreid tot de gehele Unie?

### Antwoord

De Commissie heeft geen enkele bevoegdheid wat betreft het statuut van oud-strijders. Dit vraagstuk valt onder de verantwoordelijkheid van de lidstaten.

\*  
\* \*

<sup>(30)</sup> <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/application/home.do?language=NL>.

**Vraag nr. 53 van Ivo Belet (H-0404/09)****Betreft: Strijd tegen doping - whereabouts**

In België is er heel wat consternatie ontstaan omdat tennisspelers vanwege het niet correct invullen van hun whereabouts voor 1 jaar geschorst werden.

Het nakomen van de whereabouts verplichtingen is sowieso al een ingrijpende maatregel voor "onschuldige" atleten en roept heel wat vragen op inzake mogelijke inbreuken op de privacy van de atleten.

De veroordeling van atleten in de vorm van een schorsing van 1 jaar voor het gebrekkig invullen van de whereabouts beantwoordt geenszins aan het proportionaliteitsbeginsel, vermits het gaat om atleten die op generlei wijze hun toevlucht tot doping hebben genomen.

Het feit dat beroep enkel bij het TAS aangetekend kan worden, maakt het voor de atleten niet makkelijk hiervan gebruik te maken.

Hoe evalueert de Commissie deze situatie in het licht van de schorsingen die uitgesproken werden in de zaak Meca-Medina?

Deelt de Commissie de mening dat de strafmaat voor inbreuken op de whereabouts en de beroepsprocedure op Europees en internationaal niveau beter gecoördineerd dient te worden?

Is de Commissie bereid initiatieven ter zake te nemen?

**Antwoord**

De Commissie zet zich volledig in voor de strijd tegen doping in de sport en steunt de ontwikkeling van doeltreffende antidopingmaatregelen die in overeenstemming zijn met de bepalingen van het EU-recht inzake de fundamentele rechten en vrijheden.

De Commissie onderhoudt regelmatig contact met de relevante instellingen en organisaties, met name met het Europees Parlement, de lidstaten, de Raad van Europa en het Wereldantidopingagentschap (WADA) om zaken te bespreken die verband houden met de strijd tegen doping. De kwestie van gegevensbescherming en de bescherming van de privacy van individuele sporters is hierbij een van belangrijkste en gevoeligste onderwerpen. In dit verband heeft de Commissie, naar aanleiding van het advies dat in april 2009 is vastgesteld door de op basis van Richtlijn 95/46/EG betreffende de bescherming van persoonsgegevens ingestelde "Groep gegevensbescherming artikel 29", het WADA verzocht om de relevante Internationale Norm voor de bescherming van de privacy en persoonsgegevens te herzien. Het WADA heeft vervolgens een substantiële herziening van de norm doorgevoerd om deze in overeenstemming te brengen met het EU-recht. Over een aantal kwesties blijft echter discussie bestaan, vooral over de proportionaliteit van de zogenaamde "whereabouts-regel", in het bijzonder in het licht van andere normen en praktijken van het WADA.

De Commissie onderkent in dit verband dat de strijd tegen doping in de topsport de uitvoering rechtvaardigt van onaangekondigde dopingcontroles van topatleten die plaatsvinden buiten competitie. Niettemin moeten de controles proportioneel blijven en moeten bij de uitvoering ervan de individuele rechten van de atleten worden geëerbiedigd.

De Commissie zal nauw blijven samenwerken met de relevante instellingen en organisaties, waaronder met de deskundigengroep inzake dopingbestrijding en gegevensbescherming van de Raad van Europa. Het werk van deze deskundigengroep zal zeker bijdragen tot versterking van de dialoog met het WADA over de richtsnoeren voor de tenuitvoerlegging van de "whereabouts-regel", met inbegrip van de kwesties die door de geachte afgevaardigde aan de orde zijn gesteld, zoals de mogelijkheden van atleten om beroep aan te tekenen tegen op nationaal niveau genomen besluiten en de proportionaliteit van disciplinaire maatregelen.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 54 van James Nicholson (H-0405/09)****Betreft: EU-strategie tegen georganiseerde misdaad**

De recente inbeslagname van 120 miljoen sigaretten in Greenore Port in County Louth (Ierland) is betiteld als de grootste onderschepping van smokkelwaar in de geschiedenis van de Europese Unie.



Volgens velen waren een dissidente Noord-Ierse terroristische groepering en georganiseerde misdaadbendes bij deze zaak betrokken. Het succes van de operatie was te danken aan de uitstekende samenwerking tussen de Britse en Ierse politie-, marine-, douane- en belastingautoriteiten.

Zal de Commissie daarom nu andere lidstaten aansporen ook deze strategie te volgen als een vast patroon voor nauwere EU-wijde samenwerking tegen tabaks- en drugssmokkel en tegen de georganiseerde misdaad in het algemeen?

### **Antwoord**

De zaak waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst was inderdaad de grootste vangst van gesmokkelde sigaretten die ooit in de EU is gedaan. De vangst was het resultaat van een geslaagde internationale operatie waarbij diverse instanties waren betrokken en die is gecoördineerd door de Ierse belastingdienst en douane en het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF). Ook de internationale aspecten van het vervolgonderzoek worden gecoördineerd door OLAF.

Uit de betreffende zaak blijkt duidelijk hoe belangrijk nauwe internationale samenwerking is en wat de voordelen ervan zijn. De Commissie zal acties die zijn gericht op het bevorderen van synergie en een aanpak van de strijd tegen de illegale grensoverschrijdende criminaliteit door diverse instanties en vanuit verschillende disciplines dan ook blijven steunen en aanmoedigen.

Op het terrein van sigaretten heeft OLAF de afgelopen veertien jaar een jaarlijkse conferentie gehouden voor rechercheurs en medewerkers van inlichtingendiensten die zich met de tabakssector bezighouden om informatie uit te wisselen over actuele en opkomende bedreigingen en om operationele banden aan te knopen tussen lidstaten, belangrijke derde landen en internationale organisaties.

Om het soort samenwerking waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst te stimuleren, verleent de Gemeenschap financiële steun in de vorm van subsidies in het kader van het programma "Preventie en bestrijding van criminaliteit", dat wordt beheerd door het directoraat-generaal Justitie, vrijheid en veiligheid van de Commissie. De totale begroting die voor dit programma is voorzien voor het jaar 2010 is 85,88 miljoen EUR. Met het door OLAF beheerde Hercules II-programma worden projecten ondersteund ter verbetering van de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap, en wordt beoogd de transnationale en multidisciplinaire samenwerking te verbeteren alsmede de vorming van netwerken in de lidstaten, toetredingslanden en de kandidaat-lidstaten. Sigarettensmokkel is een van de terreinen waarop Hercules II, dat een begroting heeft van 98,5 miljoen EUR voor de periode 2007-2013, zich richt.

\*  
\* \*

### **Vraag nr. 55 van Ryszard Czarnecki (H-0407/09)**

#### **Betreft: Discriminatie van de Poolse minderheid in Litouwen**

Welke maatregelen denkt de Commissie te nemen om ervoor te zorgen dat de Litouwse regering een einde maakt aan de discriminatie van de Poolse minderheid in dat land? De afgelopen maanden is er immers sprake van een intensivering van praktijken die reeds jaren worden gehanteerd, zoals vermindering van het aantal Poolse scholen en klassen, verplichte verlitouwsing van namen, het niet teruggeven van eigendommen die enkele decennia geleden onder het Sovjet-tijdperk in beslag werden genomen (terwijl de herprivatisering voor Litouwers wel in grote mate heeft plaatsgevonden), verbod op het gebruik van Poolse plaats- en straatnamen in gebieden waar de Poolse minderheid woont, wat volkomen in strijd is met de Europese normen, en pogingen om de bevoegdheden te beperken van de parlementsleden die de Poolse minderheid in het Litouwse parlement vertegenwoordigen. Dit zijn allemaal praktijken waarover de Commissie niet mag zwijgen. Deze vormen van discriminatie moeten dringend worden onderzocht en onmiddellijk worden aangepakt.

### **Antwoord**

Eerbiediging van de rechten van personen die tot minderheden behoren, met inbegrip van eerbiediging van het beginsel van non-discriminatie, is een van de beginselen waarop de Europese Unie is gegrondvest. Hiernaar wordt nu expliciet verwezen in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, zoals gewijzigd bij het Verdrag van Lissabon, dat op 1 december 2009 in werking zal treden. In dit artikel wordt de eerbiediging van de rechten van personen die tot minderheden behoren genoemd als een van de waarden waarop de Europese Unie berust.

Niettemin kan de Commissie uitsluitend optreden op die terreinen waarop de EU bevoegd is, zoals bijvoorbeeld op de terreinen waarop door middel van Richtlijn 2000/43/EG<sup>(31)</sup> toepassing is gegeven aan het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming.

De kwesties die door de geachte afgevaardigde aan de orde zijn gesteld vallen onder de verantwoordelijkheid van de lidstaten, die de bescherming van de grondrechten moeten waarborgen door hun eigen wetgeving toe te passen en hun internationale verplichtingen na te komen. Dergelijke kwesties kunnen in de lidstaten voor de rechter worden gebracht en, nadat de nationale rechtsmiddelen zijn uitgeput, bij het Europees Hof voor de rechten van de mens aanhangig worden gemaakt.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 56 van Laima Liucija Andrikiienė (H-0408/09)**

**Betreft: Het derde energiepakket en de bescherming van Europese energieverbruikers**

Het Europees Parlement heeft in april 2009 zijn goedkeuring gehecht aan het derde energiepakket over elektriciteits- en gasmarkten in de EU. Een van de hoofddoelstellingen van het wetgevingspakket was de Europese energieverbruiker te beschermen tegen grote energiemonopolies door het beheer van gasleidingen en elektriciteitsnetwerken los te koppelen van de levering van gas of de opwekking van elektriciteit. Wanneer wordt verwacht dat het derde energiepakket volledig in werking is getreden, d.w.z. wanneer zullen alle EU-lidstaten gekozen hebben voor hun favoriete ontvlechtigingsmodel (volledige ontvlechting, de onafhankelijke systeembeheerder en de onafhankelijke transmissieonderneming) en wanneer zullen zij hun respectieve bepalingen hebben geïmplementeerd? Is het de Commissie bekend hoeveel EU-lidstaten gekozen hebben voor het "lichtste" ontvlechtigingsmodel, de onafhankelijke transmissieonderneming? Hoe denkt de Commissie de belangen van de Europese energieverbruikers te beschermen als de energiemarkten in de verschillende lidstaten in handen blijven van grote energiemonopolies?

**Antwoord**

De richtlijnen uit het derde energiepakket zijn op 3 september 2009 in werking getreden en moeten door de lidstaten voor 3 maart 2011 zijn omgezet in nationale wetgeving. De lidstaten moeten de regels inzake ontvlechting die hierin zijn vastgelegd toepassen vanaf 3 maart 2012 en, in bepaalde specifieke gevallen, vanaf 3 maart 2013.

Krachtens de bepalingen van het derde energiepakket kunnen de lidstaten kiezen uit drie ontvlechtigingsmodellen: volledige ontvlechting van de eigendom, de onafhankelijke systeembeheerder en de onafhankelijke transmissiebeheerder. Hoewel deze drie ontvlechtigingsmodellen voorzien in een verschillende mate van structurele scheiding van activiteiten op het gebied van netwerkbeheer en energielevering, moet elk ervan op doeltreffende wijze leiden tot het wegnemen van belangenconflicten tussen producenten, leveranciers en systeembeheerders. In deze vroege fase van de omzetting beschikt de Commissie nog niet over een overzicht van het aantal lidstaten dat zal kiezen voor het ontvlechtigingsmodel met een onafhankelijke transmissiebeheerder.

Ter bescherming van de belangen van consumenten tegen marktmisbruik door energiebedrijven in de lidstaten zal de Commissie alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat de lidstaten de bepalingen van het derde energiepakket correct en op tijd omzetten en ten uitvoer leggen, zodat er een regelgevingskader ontstaat waarin de belangen van consumenten daadwerkelijk worden beschermd.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 57 van Sławomir Witold Nitras (H-0410/09)**

**Betreft: Eventuele ongerechtigheden bij de compensatieregeling voor de Poolse scheepsbouw**

Volgens de wet betreffende de compensatie voor bedrijven die van buitengewoon belang zijn voor de Poolse scheepsbouw heeft de Poolse minister van Financiën onder de door de Europese Commissie goedgekeurde kandidaten een waarnemer voor de compensatieregeling benoemd. Deze waarnemer heeft tot taak het verloop van de compensatieactie nauwgezet te volgen, en met name dat van het proces van de voorbereiding

<sup>(31)</sup> Richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming, PB L 180 van 19.07.2000.

van de verkoop van de vermogensbestanddelen, waarbij hij ook verplicht is maandelijks hierover verslag uit te brengen aan de Commissie.

Kan de Commissie mij mededelen of zij bij het verloop van dit compensatieproces ongerechtigheden heeft vastgesteld, of dat zij heeft vastgesteld dat de waarnemer persoonlijk bij deze activiteiten betrokken is geweest, of nog steeds betrokken is, en of het proces zich voltrokken heeft overeenkomstig het besluit van de Europese Commissie van 6.11.2008 betreffende de staatssteun aan de Poolse scheepswerven van Szczecin en Gdynia?

### Antwoord

De toezichthouders vervullen een cruciale rol bij de tenuitvoerlegging van de beschikking van de Commissie van 6 november 2008 inzake de scheepswerven in Szczecin en Gdynia<sup>(32)</sup>.

Er is per werf één toezichthouder, die als taak heeft om de Commissie op de hoogte te houden van de voortgang die wordt geboekt bij de verkoop van de vermogensbestanddelen en eventuele problemen die zich daarbij voordoen. Te dien einde doen de toezichthouders de Commissie maandelijks voortgangsverslagen toekomen. De toezichthouders hebben deze maandelijks verslagen vanaf het begin van het verkoopproces ingediend en gaan daar tot op heden mee door. Hun betrokkenheid bij het proces beperkt zich tot deze toezichthoudende taak en zij spelen geen actieve rol bij de uitvoering en/of het beheer van het verkoopproces als zodanig.

De toezichthouders hebben de Commissie, bij verschillende gelegenheden, waardevolle inzichten geboden in het proces, die de Commissie in staat hebben gesteld een aantal technische problemen rechtstreeks bij de Poolse autoriteiten aan de orde te stellen.

In de beschikking van de Commissie van 6 november 2008 was voorzien dat de tenuitvoerlegging van de beschikkingen zou zijn voltooid vóór juni 2009. Na de vaststelling van de twee beschikkingen hebben de scheepswerven een einde gemaakt aan hun economische activiteiten, die opnieuw kunnen worden opgestart door de investeerders die de vermogensbestanddelen van de werven in handen krijgen zodra de koop gesloten is. Vanwege het feit dat – in een relatief late fase van het verkoopproces – de belangrijkste partij uiteindelijk afzag van de volledige aankoop van grote delen van de werven, moest de oorspronkelijke termijn aanzienlijk worden verlengd.

De rol van de Commissie in verband met het verkoopproces is het houden van toezicht op de tenuitvoerlegging van de twee beschikkingen van de Commissie van 6 november 2008 en de daarin vastgelegde voorwaarden. Pas als het verkoopproces is afgerond, kan de Commissie een definitief standpunt innemen over de naleving van deze voorwaarden door Polen.

De Commissie heeft niet de bevoegdheid om te bepalen of er zich, in de context van het verkoopproces, op grond van de geldende nationale regels andere ongerechtigheden hebben voorgedaan.

\*  
\* \*

### Vraag nr. 58 van Antonio Cancian (H-0414/09)

#### Betreft: Religieuze symbolen op openbare plaatsen

Het Europese Hof voor de rechten van de mens heeft op 3 november 2009 de klacht van een Italiaanse vrouw van Finse afkomst aangenomen om de kruisbeelden te laten verwijderen uit de scholen. Een tijd geleden hebben zich gelijkaardige gevallen voorgedaan in Spanje, Duitsland, Frankrijk en Italië, waar in 1988 de Raad van State opmerkte dat het kruisbeeld niet alleen een symbool is van het christendom maar ook waarden vertegenwoordigt die losstaan van deze godsdienst. Is de Commissie zich bewust van het gevaar dat deze principiële uitspraak van het Hof van Straatsburg het vertonen op openbare plaatsen van religieuze en culturele symbolen, waaronder zelfs de Europese vlag, die geïnspireerd is op de katholieke Maria-symboliek, ter discussie kan stellen?

### Antwoord

De Commissie wijst erop dat de nationale wetgeving over religieuze symbolen in openbare gebouwen onder de binnenlandse rechtsorde valt.

<sup>(32)</sup> Zie persbericht IP/08/1642.

De Commissie wijst er eveneens op dat de uitvoering van de arresten van het Europese Hof voor de rechten van de mens tot de bevoegdheid van de Raad van Europa behoort.

\*  
\* \*

**Vraag nr. 59 van Mairead McGuinness (H-0416/09)**

**Betreft: Verantwoordelijkheid voor voedselveiligheid in huidig institutioneel bestel**

In het huidige institutionele bestel maakt het vraagstuk van de mondiale voedselveiligheid deel uit van de portefeuille van diverse commissarissen. Kan de Commissie aangeven wanneer het college voor het laatst over het onderwerp mondiale voedselveiligheid heeft gesproken, wat de agenda voor deze discussie was en wat de uitkomst van het overleg was?

Beschouwt de Commissie de toekomstige mondiale voedselveiligheid als een thema dat een holistische beleidsbenadering vereist en, zo ja, welke voorstellen zal zij dan doen om tot een meer strategische benadering op EU-niveau te komen?

**Antwoord**

Voedselzekerheid is een kwestie met vele facetten. Daarom vergt een reactie op die uitdaging een gecoördineerde bijdrage vanuit diverse beleidsterreinen en met verschillende instrumenten. Bovenop de sectorspecifieke acties die door de diverse betrokken commissarissen worden nagestreefd, heeft het College van Commissieleden de mondiale voedselzekerheidssituatie regelmatig beoordeeld, met name sinds de stijgingen van de prijzen voor landbouwgrondstoffen in 2008.

Het College van Commissieleden heeft kwesties in verband met voedselzekerheid besproken toen het in mei 2008 de mededeling "Het probleem van de stijging van de voedselprijzen aanpakken: richtsnoeren voor maatregelen van de EU" aannam. In deze mededeling is de agenda vastgesteld voor verdere maatregelen van de Commissie op diverse terreinen, zowel binnen de EU als op mondiaal niveau.

In juli 2008 heeft de Commissie de conferentie op hoog niveau bijgewoond die door het Franse voorzitterschap was georganiseerd bij het Europees Parlement ("Who will feed the world?"). Later in juli had het College de gelegenheid om terug te komen op de voedselzekerheid bij het bespreken van de uitkomsten van de top van de G8-leiders in Hokkaido Toyako. In dat verband is verwezen naar het onderwerp van de 'Voedselafaciliteit' van de EU en de bijdrage die deze levert aan de bevordering van de landbouwproductie in ontwikkelingslanden.

Meer recent is de voortgang met betrekking tot de mondiale inspanningen ter bestrijding van voedselonzeekerheid besproken in het kader van het debat op de bijeenkomst van 14 juli 2009 van het College over de uitkomsten van de op 8 tot en met 10 juli 2009 gehouden G8-Top van L'Aquila. Bij die gelegenheid heeft voorzitter Barroso het belang benadrukt van de verschuiving van het concept voedselhulp naar voedselondersteuning en van de aanzienlijke financiële en conceptuele bijdragen vanuit de EU, waarbij hij de impuls die de G8-Top aan het onderwerp had gegeven toejuichte.

Op 26 september 2009 was de Commissie een van de belangrijkste sprekers tijdens de door de secretaris-generaal van de Verenigde Naties (VN), Ban Ki Moon, en de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Hillary Clinton, georganiseerde rondetafelbijeenkomst "Partnering for Food Security". Tijdens dat evenement, dat plaatsvond in de marge van de Algemene Vergadering van de VN heeft de Commissie de beginselen en toezeggingen waarover tijdens de G8-Top van L'Aquila in 2009 overeenstemming was bereikt opnieuw bevestigd.

Vorige week hebben de voorzitter van de Commissie, de commissaris verantwoordelijk voor landbouw en de commissaris verantwoordelijk voor ontwikkeling en humanitaire hulp deelgenomen aan de door de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) in Rome georganiseerde Wereldvoedseltop waar zij wederom het belang hebben bevestigd dat de Commissie in internationale fora toekent aan mondiale voedselzekerheid. De FAO sprak zijn waardering uit voor het opzetten van de Voedselafaciliteit als een snelle reactie van de EG op de voedselcrisis van 2007-2008.

Wat toekomstige strategische voorstellen betreft: de Commissie heeft onlangs op 16 november 2009 een brede internetraadpleging geopend over een "discussienota" om oriëntaties en gezichtspunten te verzamelen van relevante belanghebbenden met betrekking tot de voorgestelde beginselen, reikwijdte, strategische doelstellingen, aanpak en tenuitvoerlegging van een herzien kader voor voedselzekerheid voor de EU (<http://ec.europa.eu/development/how/consultation/index.cfm?action=viewcons&id=4785&lng=en> ).

Zoals is gebleken uit de besprekingen tijdens de FAO-Top van Rome is een holistische benadering van voedselzekerheid cruciaal. Op EU-niveau zal dit worden gewaarborgd via het proces van beleidscoherentie voor ontwikkeling (PCD).

Met betrekking tot de voedselzekerheidssituatie in de Unie zelf heeft de EU op de recente uitdagingen gereageerd in het kader van het hervormingsproces van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), dat sinds vijftien jaar loopt. We hebben ons gericht op een aantal beleidsvormen, zoals de verschuiving van de ondersteuning van producten naar de ondersteuning van producenten, die verband houdt met de eerbiediging van fundamentele normen inzake grondbeheer, de opzet van een veiligheidsnet voor de markt door interventie en de versterking van plattelandsontwikkeling met meer financiële middelen. Hiermee is een impuls gegeven aan het productiepotentieel van de Europese landbouw terwijl tegelijkertijd het noodzakelijke territoriale en milieuevenwicht van de landbouw in de EU wordt geëerbiedigd. Analyses geven aan dat het verwachte niveau van de landbouwproductiviteit en het concurrentievermogen in de EU haar landbouwsector in staat moet stellen om het hoofd te bieden aan de toenemende binnenlandse vraag.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 62 van Anne E. Jensen (H-0419/09)**

##### **Betreft: Jaarlijkse kredieten ten behoeve van de TEN-T-fondsen**

Kan de Commissie specificeren welke bedragen in 2008 via verordening (EG) nr. 2236/95<sup>(33)</sup> per lidstaat zijn uitgekeerd?

#### **Antwoord**

Krachtens Verordening (EG) nr. 680/2007 (financiële vooruitzichten 2007-2013), die volgde op Verordening (EG) nr. 2236/95 (financiële vooruitzichten 2000-2006), heeft de Commissie voor in totaal 185 miljoen EUR steun verleend aan 63 vervoersprojecten, uit hoofde van de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen van 2008 en de oproep tot het indienen van meerjarenvoorstellen van 2008, op de terreinen rivierinformatiesystemen, snelwegen van de zee en beheer van het luchtverkeer.

In onderstaande tabel is de verdeling van de financiering per lidstaat weergegeven:

Lidstaat	Totale TEN-financiering / % lidstaat (EUR)		Aantal projecten
* Europese Unie	43 603 757	23,5%	14
België	2 339 298	1,3%	2
Bulgarije	1 200 000	0,6%	1
Tsjechië en Slowakije	5 000 000	2,7%	1
Duitsland	22 168 000	12,0%	5
Griekenland	6 715 000	3,6%	2
Spanje	30 705 958	16,6%	8
Finland	17 190 000	9,3%	3
Frankrijk	11 120 000	6,0%	3
Italië	16 574 000	8,9%	6
Luxemburg	237 540	0,1%	1
Letland	820 000	0,4%	1
Nederland	3 564 000	1,9%	2
Polen	2 947 500	1,6%	3

(33) PB L 228 van 23.9.1995, blz. 1.

Portugal	2 160 000	1,2%	1
Zweden	15 688 000	8,5%	5
Slovenië	700 000	0,4%	2
Slowakije	1 055 383	0,6%	2
Verenigd Koninkrijk	1 580 000	0,9%	1
TOTAAL	185 368 436	100%	63

\* projecten waarbij meer lidstaten betrokken zijn: Oostenrijk, Denemarken, België, Bulgarije, Cyprus, Tsjechië, Slowakije, Duitsland, Estland, Griekenland, Finland, Frankrijk, Hongarije, Italië, Letland, Malta, Nederland, Polen, Roemenië, Zweden, Slovenië, Slowakije Verenigd Koninkrijk.

\*

\* \*

#### **Vraag nr. 63 van Charalampos Angourakis (H-0421/09)**

##### **Betreft: Bedreiging van milieu door exploitatie van steengroeve**

In de gemeente Viannos in de provincie Herakleio wordt een steengroeve geëxploiteerd die niet voldoet aan de bepalingen inzake de aan te houden minimum-afstand tot bewoond gebied, inzake gevaar voor leven en gezondheid van werknemers, omwonenden en voorbijgangers, alsook inzake aantasting van het natuurlijk milieu. Bij de goedkeuring van de milieu-effectbeoordeling werd zelfs buiten beschouwing gelaten dat de steengroeve-zone, "Vachou" genaamd, in het beschermde gebied NATURA (GR 4310006) is gelegen.

De exploitatie van de steengroeve heeft ernstige gevolgen voor de gezondheid en de veiligheid van de bewoners en ook voor de ontwikkeling van het gebied en voor het natuurlijk milieu.

Hoe stelt de Commissie zich de aanpak voor van dit ernstige ecologische probleem en de consequenties daarvan voor de werknemers en de bewoners van het gebied, en meer in het algemeen, de aanpak van het herstel van het ecologisch evenwicht in het gebied, dat door de vervuiling is verstoord?

##### **Antwoord**

Het is de verantwoordelijkheid van de Griekse autoriteiten om ervoor te zorgen dat de exploitatie van de steengroeve waarnaar de geachte afgevaardigde verwijst volledig in overeenstemming is met de geldende nationale en EU-wetgeving.

In het bijzonder met betrekking tot het betreffende Natura 2000-gebied ("Dikti: Omalos Viannou (Symi-Omalos)" GR4310006) moet de vergunningverlening en de daarop volgende exploitatie van de steengroeve in overeenstemming zijn met de ecologische waarden van het gebied, overeenkomstig de bepalingen van artikel 6 van Richtlijn 92/43/EEG<sup>(34)</sup> (habitatrichtlijn). In het bijzonder moet, op grond van artikel 6, lid 3 van de richtlijn, voor elk plan of project dat, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied een passende beoordeling worden gemaakt, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied en kan er alleen een vergunning worden verleend indien de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.

Op basis van de informatie die is verstrekt door de geachte afgevaardigde, alsmede naar aanleiding van schriftelijke vraag E-4788/09 over hetzelfde onderwerp, zal de Commissie contact opnemen met de Griekse autoriteiten om informatie in te winnen over de tenuitvoerlegging van de genoemde bepalingen.

Benadrukt moet worden dat in Richtlijn 85/337/EEG<sup>(35)</sup> betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten geen communautaire norm is vastgelegd met betrekking tot de afstand van projecten tot bewoonde gebieden.

<sup>(34)</sup> PB L 206 van 22.7.1992.

<sup>(35)</sup> PB L 175 van 5.7. 85, blz. 40. De richtlijn is gewijzigd bij de richtlijnen 97/11/EG (PB L 73 van 14.3.97, blz.5), 2003/35/EG (PB L 156 van 25.6.03, blz.17) en 2009/31/EG (PB L 140 van 5.6.09, blz.114).

Ten aanzien van de bescherming van de gezondheid en veiligheid van werknemers in de winningsindustrie moet worden vermeld dat reeds lange tijd wordt onderkend dat dit een terrein van specifieke zorg is. Er bestaat een apart pakket EG-wetgeving waarin de minimumeisen zijn vastgesteld waaraan de bescherming van werknemers moet voldoen. Deze eisen zijn te vinden in Kaderrichtlijn 89/391/EEG<sup>(36)</sup> waarin voor alle werknemers de basisbepalingen zijn opgenomen die de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk moeten bevorderen. Specifiekere bepalingen zijn te vinden in Richtlijn 92/104/EEG<sup>(37)</sup> waarin de minimumvoorschriften zijn vastgelegd de bescherming van de veiligheid en de gezondheid van werknemers in de winningsindustrieën in dagbouw of ondergronds moeten verbeteren. De lidstaten zijn gehouden deze richtlijnen om te zetten in nationale wetgeving en vervolgens is het de verantwoordelijkheid van de bevoegde nationale autoriteiten om deze nationale wetgeving te handhaven.

Wat de volksgezondheidskwestie betreft: de bevoegdheid van de Europese Gemeenschap op dit terrein is beperkt door de bepalingen van het Verdrag. Het is de verantwoordelijkheid van de Griekse autoriteiten om ervoor te zorgen dat de gezondheid en veiligheid van bewoners niet in gevaar komen.

\*  
\* \*

#### **Vraag nr. 64 van Iliana Malinova Iotova (H-0424/09)**

##### **Betreft: Verlaging van de totaal toegestane vangsten voor tarbot voor Bulgarije en Roemenië in 2010**

Het voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van de vangstmogelijkheden voor sommige visbestanden in de Zwarte Zee (2010) nr. 14074/09 PECH 262 is van het grootste belang voor de visserijsector van Bulgarije en Roemenië. Als het voorstel van de Commissie wordt aangenomen, zal dat negatieve gevolgen hebben voor de visserijsector. De gevolgen voor het milieu van de geplande quotaverlaging zijn discutabel. Op dit moment zijn alle betrokken instanties van mening dat de tarbotbestanden in de Zwarte Zee stabiel zijn.

Op grond van welke gegevensbestanden heeft het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij tarbot van categorie 6 overgeheveld naar categorie 10?

Werd bij de vaststelling van het definitieve advies ook rekening gehouden met de opvatting van de groep deskundigen, waarvan ook Bulgaarse en Roemeense wetenschappers deel uitmaken?

Waarom zijn er zoveel verschillen van mening in de werkgroep en in het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij?

Heeft de verlaging van de quota milieugevolgen voor de Zwarte Zee?

Is een nieuwe beoordeling van de verdeelsleutel in het komende jaar als gevolg van een uniforme benadering door Bulgarije en Roemenië mogelijk?

#### **Antwoord**

In haar voorstel over vangstmogelijkheden voor de Zwarte Zee voor 2010<sup>(38)</sup> heeft de Commissie voorgesteld de op communautair niveau totaal toegestane vangsten (total allowable catches – TAC's) voor tarbot met 24 procent te verlagen ten opzichte van 2009. Deze verlaging stemt overeen met het advies van het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTECV) en de criteria uit de mededeling van de Commissie over vangstmogelijkheden voor 2010<sup>(39)</sup>.

Wetenschappelijke deskundigen uit Bulgarije, Roemenië, Turkije en Oekraïne hebben als leden van de Werkgroep inzake de Zwarte Zee in hun verslag aan het WTECV uit juli 2009<sup>(40)</sup> ondubbelzinnig verklaard

<sup>(36)</sup> PB L 183 van 29.6.1989.

<sup>(37)</sup> PB L 404 van 31.12.1992.

<sup>(38)</sup> Voorstel voor een Verordening van de Raad tot vaststelling, voor 2010, van de vangstmogelijkheden voor sommige visbestanden welke in de Zwarte Zee van toepassing zijn, en tot vaststelling van de bij de visserij in acht te nemen voorschriften, COM(2009)517 definitief.

<sup>(39)</sup> Mededeling van de Commissie - Raadpleging over de vangstmogelijkheden voor 2010, COM(2009)224 definitief.

<sup>(40)</sup> WTECV-SGRST-09-02, Brest, Frankrijk 29 juni – 3 juli 2009, in: REVIEW OF SCIENTIFIC ADVICE FOR 2010 (herziening wetenschappelijk advies voor 2010), deel I.

dat "de actuele biomassa tarbot veel lager is ten opzichte van niveaus uit het verleden. De daling van de bestandsomvang stemt overeen met de afname van de vangst per inspanningseenheid (catch per unit effort – CPUE) en het aantal aanlandingen. Hoewel de populatietoename vanaf 2002 is gestegen en dit de SSB<sup>(41)</sup> positief heeft beïnvloed, kan het dat, gegeven het feit dat bij de visserij veel kleine en onvolwassen tarbotten worden gevangen, een dergelijke positieve invloed de komende jaren niet zal doorzetten. Tarbot kent een hoge visserijsterfte".

Met betrekking tot het standpunt van de geachte afgevaardigde dat er "zoveel verschillen van mening in de werkgroep en in het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij" bestaan, klopt het dat het WTECV van mening was dat "de resultaten van de meest recente beoordeling die is uitgevoerd tijdens de werkgroep van het WTECV-SGRST in Brest in juli 2009 niet voldoende betrouwbaar zijn om als basis te dienen voor een kwantitatief beheersadvies over de vangstmogelijkheden voor 2010". Daarom heeft het WTECV, overeenkomstig het advies dat is neergelegd in het plenaire verslag van het WTECV van april 2009, verklaard dat de exploitatie van tarbot in de Zwarte Zee op het laagst mogelijke niveau moet blijven zodat het bestand zich kan herstellen.

Op basis daarvan heeft het WTECV de aanbeveling gedaan dat de TAC met ten minste 25 procent moet worden verlaagd en dat er herstelmaatregelen ten uitvoer dienen te worden gelegd, waaronder verlagingen van de visserijinspanning en de invoering van selectiever vistuig.

Op 20 november 2009 heeft de Raad politieke overeenstemming bereikt over de TAC voor de Zwarte Zee in 2010, met een verlaging van de communautaire TAC voor 2010 tot 96 ton. In dit verband is het vóór 15 februari 2010 niet toegestaan te vissen op tarbot. Daarnaast moeten Bulgarije en Roemenië voor die datum aan de Commissie volledige beheer- en controleplannen doen toekomen om duurzaam visserijbeheer te waarborgen. De respectieve quota voor beide landen zullen worden verlaagd tot 38 ton, met een overeenkomstige verlaging van de TAC tot 76 ton, tenzij de Commissie de plannen aanvaardt. Wel heeft de Commissie haar bereidheid bevestigd om actief met de autoriteiten van deze lidstaten samen te werken om het doel van een duurzame visserij te verwezenlijken.

\*

\* \*

---

<sup>(41)</sup> Spawning Stock Biomass (biomassa van het paaibestand).